

ΗΛΙΟΣ

52 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. ΕΤΟΣ Γ'.

ΑΘΗΝΑΙ 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 139

ΤΙΜΗ ΔΡΑΧΜΑΙ 800

Η ΤΡΙΑΚΟΣΙΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΝΕΥΤΩΝΟΣ

Ο μέγας σοφός που εύρηκε τον νόμον της παγκοσμίου ἑλξεως καὶ ἔθεμε-
λίωσε τὴν οὐράνιον μηχανικὴν. — Ο Νεύτων ἀνεκάλυψε τὸν διαφορικὸν καὶ
ὀλοκληρωτικὸν λογισμὸν καὶ διετύπωσε τὴν πρώτην σοβαρὰν θεωρίαν περὶ
τῆς φύσεως τοῦ φωτός.

Ἄρθρον τοῦ πρίγκηπος ΛΟΥΪ' ΝΤΕ ΜΠΡΟΛΙ

(Πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἐωρτάσθη ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ τριακοσιετηρίς τοῦ μεγάλου φυσικομαθηματικοῦ Ἰσαὰκ Νεύτωνος. Ἐγενήθη τὸ 1642, ἀλλὰ ὁ πανηγυρισμὸς τῆς τριακοσιετηριδος ἀνεβλήθη, λόγω τοῦ πολέμου, ἕως τότε. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ παγκόσμιος σήμερ Γάλλος φυσικὸς πρίγκηψ Ντε Μπρόλι, μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, τιμωμένος μετὰ τοῦ βραβείου Νόμπελ, ἀφιέρωσεν εἰς τὴν μνήμην τοῦ Νεύτωνος τὸ κατωθὶ ἄρθρον):

Κάθε μορφωμένος ἄνθρωπος ἔχει καὶ ποῖαν ἰδέαν τῶν μεγάλων προσδωκ., πρὸς τὰς ὁποίας ὠδήγησε τὴν ἐπιστήμην τὸ μετὰ τὸν Νεύτωνος ἔργον κατὰ τὸ τέλος τοῦ 17ου αἰῶνος.

Ἡ γνωστότερα τῶν ἀνακαλύψεων τοῦ εἶναι ἡ τοῦ νόμου τῆς παγκοσμίου ἑλξεως. Θέτων ὡς δεδομένον ὅτι ὅλα τὰ ὑλικά σώματα ἔλκονται μετὰ τὴν ἀναλόγως τοῦ βάρος τῶν καὶ ἀντίστροφον ἀναλογίαν τοῦ τετραγώνου τῆς μετὰ ἑξ τῶν ἀποστάσεως, ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ τὴν κίνησιν τῶν πλανητῶν περὶ τοῦ ἡλίου καὶ τὴν κίνησιν τῶν δορυφορῶν περὶ τῶν πλανητῶν καὶ κατέδειξεν ὅτι ἡ δύναμις τῆς βαρύτητος ἡ ἀσκουμένη ἐπὶ ὅλων τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἀντικειμένων ὀφείλεται εἰς τὴν ἑλξίν τοῦ πλανήτου καὶ εἰς τὴν ἀντικειμένην τοῦ πλανήτου καὶ εἰς τὴν δύναμιν τῶν συγκροτούσων τὴν σελήνην ἐπὶ τῆς τροχίας τῆς. ἠδυνήθη ἐπίσης ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως νὰ διατυπώσῃ μιαν θεωρίαν περὶ τοῦ φαινομένου τῆς παλινρροίας.

Ἀναπτύχθησα ὑπὸ τῶν συνεχιστῶν τοῦ ἡ ὑπόθεσις τοῦ Νεύτωνος ἐπέτευσεν, ὡς γνωστὸν, εἰς τὴν ἀστρονομίαν νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὰς προβλέψεις τῆς θαυμαστῶν βαθμῶν ἀκριβείας, ἐνῶ ἡ παρατήρησις τῶν διπλῶν ἀστέρων συνετείνεν εἰς τὴν διαπίστωσιν ὅτι ὁ νόμος τῆς παγκοσμίου ἑλξεως ἰσχύει προκειμένου καὶ περὶ τῶν ἀπωτάτων ἀπὸ τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος οὐρανίων περιοχῶν.

Ὀλιγώτερον γνωστὴ, ἀλλ' ὅχι καὶ μικρότερης σημασίας, ἀποτελοῦσα σημεῖον τὴν βάσιν τῆς ἀστρονομίας καὶ τῆς οὐρανίας μηχανικῆς, εἶναι ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἀρχῶν τοῦ διαφορικοῦ καὶ τοῦ ὀλοκληρωτικοῦ λογισμοῦ.

Ἐπίσης συμπληρῶν τὸ ἔργον τοῦ Γαλιλαίου καὶ τοῦ Καρτεσιου ὁ Νεύτων ἔδωκε τὴν ὀριστικὴν μορφήν τὴν καὶ σήμερον κρατοῦσαν εἰς τοὺς νόμους τῆς Δυναμικῆς.

Πλὴν τούτων ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μετὰ τῶν ἰσχυρῶν πνεύμα ἀφείρασεν ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης τὴν ἡδὴ μεγάλην καὶ συνεχῆ προσπάθειαν εἰς τὴν μελέτην τοῦ φωτός. Αἱ ἐργασίαι τοῦ μέγιστου ἐπὶ τῆς ὀπτικής εἰναι αἱ πρώται, τὰς ὁποίας ἐδημοσίευσεν (1665—1675). τὸ βιβλίον δὲ περὶ ὅπτι κῆς τὸ ὅπτιον ἐξεδόθη ἀργότερον (1704) εμεῖς σχεδὸν μέχρις ἐσχάτων ὁ ἐξηγητὴς τῶν ἀσφαλτομένων εἰς τὸν κλάδον αὐτὸν τῆς Φυσικῆς.

Πρῶτος αὐτὸς μετὰ σαφηνείας διέπλυνσε τὴν ἀπροσύνθετον τοῦ φωτός διὰ τοῦ

πρίσματος καὶ ἀπέδειξεν ὅτι τὸ λευκὸν φῶς σχηματίζεται ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν χρωμάτων τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος. Αὐτὸς ἐπίσης πρῶτος ἐμελέτησε τὰ πολύπλοκα ἀλλὰ θεμελιώδη φαινόμενα τὰ παραγόμενα ὅταν τὸ φῶς διέρχεται διὰ λεπτῶν ἢ παχείων ὑπερτεθειμένων διαφανῶν πλάκων καὶ συνέδεσε τὸ ὄνομα τοῦ μετὰ τῶν φαινομένων τῆς ἀλληλεπιδράσεως τῶν ἀκτίνων, τὸ ὅπτιον καὶ σήμερον ἀκόμη ἀποκαλεῖται «δακτύλιος τοῦ Νεύτωνος». Ἐπὶ πλέον ἐγγνώρισε καὶ ἐμελέτησε τὰ φαινόμενα τῆς διαθλάσεως τοῦ φωτός.

Τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ Νεύτων ἐμελέτα τὰ φαινόμενα τῆς ὀπτικῆς οἱ σοφοὶ διέσταντο εἰς τὸ ζήτημα τῆς φύσεως τοῦ φωτός. Οἱ μὲν ἀκολουθοῦντες τὸν Hooke καὶ ἰδίως τὸν Huygens ἐθεώρουν τὸ φῶς ὡς κυμάτωσιν διατρεχούσαν τὸ διάστημα καὶ ὑπεστήριζον τὴν ὑπόθεσιν τοῦ αἰθέρος, μίας λεπτοτάτης οὐσίας ἐισδουούσης εἰς ὅλα τὰ σώματα καὶ ἀνεχοῦσης τὰ φωτὶ νὰ κύματα. Οἱ δὲ ὑπέθετον τὸ φῶς ὡς οὐσίαν ἀποτελουμένην ἀπὸ σωματίων τῶν ὁποίων αἱ τροχίαι ἦσαν αἱ φωτειναὶ ἀκτίνες. Ὁ Νεύτων δὲν ἐξεργάσθη σαφῶς ὁ πῦρ τῆς μίας ἢ τῆς ἑτέρας ὑποθέσεως, ἀλλ' ἐφαίνετο ἀποκλίνων πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῶν σωματίων.

Ἐπειδὴ ὅμως τὰ φαινόμενα τῶν διωγμῶν τοῦ δακτυλίου δὲν ἐξηγοῦντο μετὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν σωματίων, ὁ Νεύτων παρεδέχθη τὴν ὑπάρχον αἰθέρος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται ὅλα τὰ ὑλικά σώματα, τὰς δὲ φωτεινὰς πηγὰς ἐθεώρησεν ὡς ἐκ πεμπούσας ἀπειροσλάχιστα σωματία, τὰ ὁποία διασπείροντα τὸν αἶθερα τὸν θέτουν εἰς κραδασμὸν ἢ ἀντιστρόφως ὑφίστανται τὸν ἀντικτιπὸν τῶν κραδασμῶν, τῶν ὁποίων ἑδρὰ εἶναι ἡ λεπτεπίλεπτος αὐτὴ οὐσία, ὁ αἶθερ. Οὕτως ὁ Νεύτων ἐπετύγχανε μίαν βαθυστοχαστὸν καὶ περιέργον σύνθεσιν τῶν δύο ἀντιπαλῶν περὶ φωτός ὑποθέσεων.

Μετὰ ἕνα αἰῶνα ὁ Αὐγουστίνος Φρένελ ἀνεστήλωσε συμπληρωμένην καὶ βελτιωμένην τὴν περὶ κυματώσεως θεωρίαν τοῦ Huygens, ἀλλὰ μετὰ ἄλλον ἕνα αἰῶνα ἡ ἐξέλιξις τῆς Φυσικῆς Ἐπιστήμης ἤγαγεν εἰς τὴν ἐπανόδοον τῆς διαδικῆς θεωρίας περὶ τοῦ φωτός, ἡ ὁποία συνδυάζει καὶ συμβιβάζει τὰς ἰδέας περὶ κύματος καὶ σωματίων. Βεβαίως ἡ νέα αὕτη ἐπιστημονικὴ σύνθεσις εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ τῆς πολὺ διαφορετικῆς ἀπὸ τῆς συνθετῆς θεωρίας τοῦ Νεύτωνος καὶ περιέχει ἰδέας τὰς ὁποίας οὐδὲ ὑπέπτευεν ὁ Νεύτων. Ἐν τούτῳ ἡ πρὸς ἐξήγησιν τοῦ φωτός θεωρία τοῦ παραμένει μία προσιτάτα μεγαλοφυΐα, ἀξία τοῦ πνεύματος τοῦ ὁποίου τὴν συνέλαβε.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Τρίμηνος δραχ. 9.000

Τιμὴ φύλλου διὰ τὸ ἐξωτερικόν:
 Αἴγυπτος Γρόσια δι' ἐτήσεως 8
 Κύπρος » (πίστωσις) 12
 Τουρκία » Δρχ. 1200
 Ἀμερικὴ Σέντς 25
 Ἀγγλία, Ἀφρικὴ Νότιος, Δυτικὴ καὶ αἱ Ἀγγλικαὶ Κτήσεις ἔτησ. συνδρ. Ἀ.Α. 3

ΓΡΑΦΕΙΑ:
 Τσώρτσιλ (Σταδίου) 29
 Τηλέφωνα: 31.305—31.636

Διευθυντής: Ι. Δ. ΠΑΣΣΑΣ

Περιεχόμενα

Εἰς τὸ παρὸν τεύχος συνεργάζονται οἱ κ. κ.:

ΠΡΙΓΚΙΨ ΛΟΥΪ' ΝΤΕ ΜΠΡΟΛΙ, Βραβεῖον Νόμπελ διὰ τὴν Φυσικὴν: Ἡ τριακοσιετηρίς τοῦ Νεύτωνος.

Γ. ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΣ, ἀκαδημαϊκός, ὁμότιμος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου: Τὸ χρῶμα τῶν τριχῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Α. ΜΠΩΝΤΕΝ, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων: Μαθηματὰ Πολιτικῆς Οἰκονομίας.

Ρ. ΤΕΒΕΝΕΝ, καθηγητὴς τῆς Ζωολογίας: Ποία θηρία εἶναι πρᾶγματι ἀνθρωποφάγα.

Α. ΕΜΜΕΡΝΤΙΚΕΡ, ἱατρός: Τὸ καλὸ μάσημα κάμνει τὸ καλὸ στομάχι.

ΣΤ. ΠΛΑΚΙΔΗΣ, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Διευτῆς τοῦ Ἀστεροσκοπείου: Τὸ ἡλιακὸν σύστημα.

ΙΩ. ΚΟΥΜΑΡΗΣ, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου: Ἀπὸ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον εἰς τὸν ἄνθρωπον. Τί εἶναι ἡ Ἀνθρωπολογία.

ΚΛ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ, τέως μηχανικός μεταλλουργεῖων: Οἱ εἰδικοί χάλυβες κερδίζουν τοὺς πολέμους.

Γ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀστρονόμος τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν: Σὲρ Τζαίμς Τζίνς (βιογραφία).

ΑΝΤ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ, ἱατρός: Βακτηριακὴ καὶ ἀμοιβαδογενὴς δυσεντερία.

Σ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, καθηγητὴς τῆς Σχολῆς Ν. Δοκίμων: Ἡ χημεία ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ἐξυπηρετεῖ τὰς ἀνθρωπίνους ἀνάγκας.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΙΚΡΟΣ: Λουκιανὸς ὁ Σαμοστυεύς.

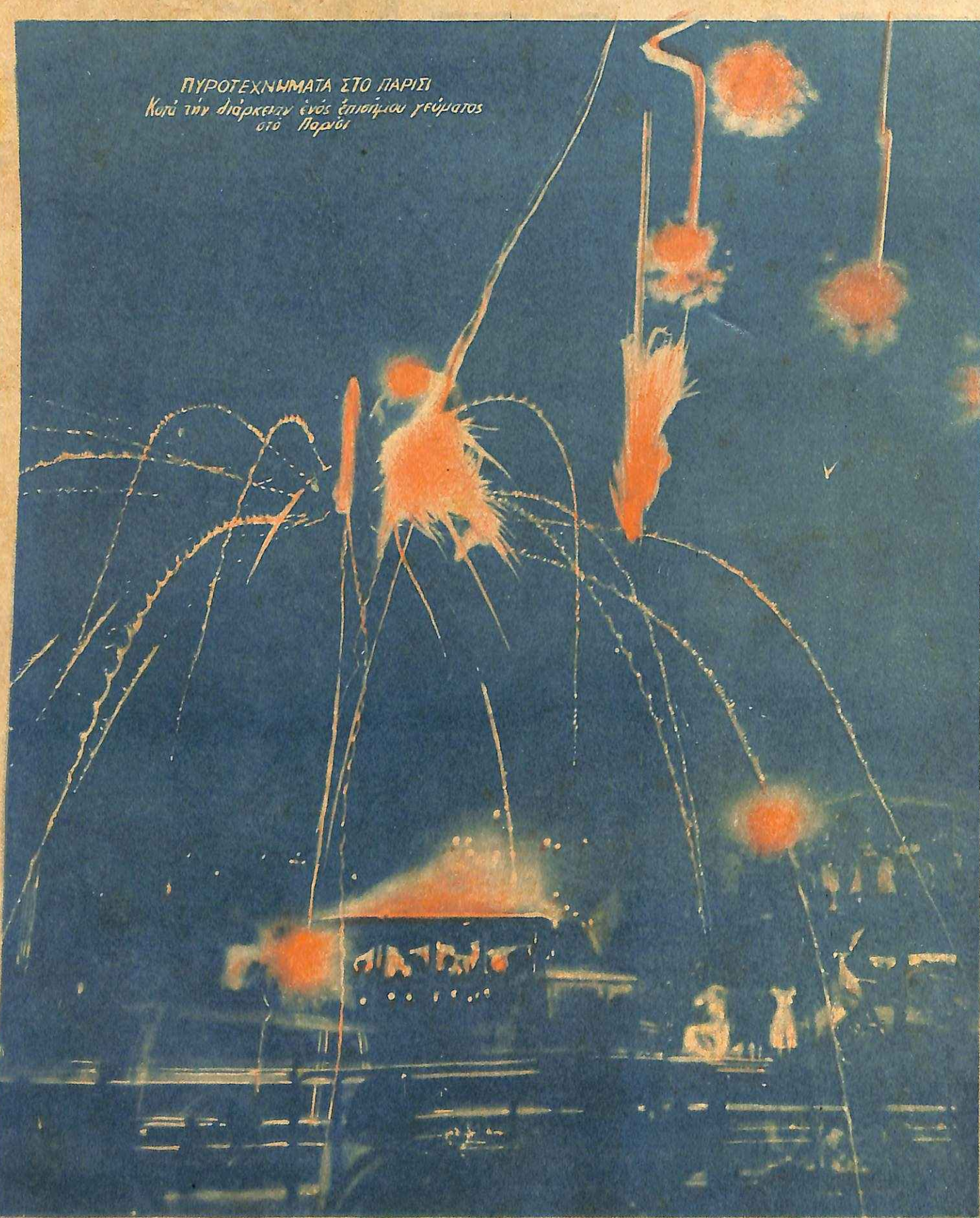
ΠΙΕΡ ΛΑΜΕΡ: Μετακομίζεται ἡ Σελήνη. Ἐπιστημονικὸν μυθιστόρημα.

Π. ΜΠΡΥΝΕ καὶ Α. ΜΙΕΛΙ: Ἡ ἱστορία τῶν Ἐπιστημῶν.

Α. ΡΟΝΑΛΝΤ: Μία εὐγενικὴ ψυχὴ (μυθιστόρημα).

Ἐπίσης εἰς τὸ παρὸν τεύχος δημοσιεύονται ἡ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ καθὼς καὶ μαθήματα, ἀρθρα καὶ μελέται Φυσικῆς, Χημείας, Βοτανικῆς, Ζωολογίας, Γεωλογίας, Ὀρυκτολογίας, Ὑγιεινῆς, Θεραπευτικῆς, Ἀρχαιολογίας, Θεολογίας, Μυθολογίας, Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἱστορίας κλπ.

ΠΥΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ
 Κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνὸς ἐπισήμου γεύματος
 στὸ Παρίσι

ΔΙ' ΟΣΟΥΣ ΘΕΛΟΥΝ Η' ΑΓΟΡΑΣΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΛΙΑΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ 'ΗΛΙΟΥ'

Όσοι από τους άναγνώστες μας θέλουν να αποκτήσουν ολοκληρωμένη την σειράν του «ΗΛΙΟΥ», ήτοι από τα τεύχη 1—136, που αποτελούν όλη το μυστικό της σειράς, ήτοι όλη την πύλη των περιεχομένων και ευρημάτων, δεν έχουν παρά να μας γράψουν ότι θέλουν την σειράν του «ΗΛΙΟΥ» και ημείς θα τους κρατήσουμε την σειράν, την όποιαν δύνανται να αγοράσουν και τημηματικά, ήτοι ανά 10 ή 15 τεύχη κατ' αμείνονα.

Και τα μέρη της σειράς 1 — 95 στοιχίζουν πλέον 50.000 Δραχ., από τα τεύχη 96 και μέχρι του 135 τα τεύχη στοιχίζουν 600 Δραχ., έκαστον. Διὰ τὰς 'Επαρχιας τὰ τεύχη στοιχίζουν Δραχ. 40 επί πλέον έκαστον δια ταχυδρομικά.

Ζητήσατε να προμηθευτήτε έγκαιρώς τα τεύχη της σειράς 1—95 διότι συνεχώς εξαντλούνται οι υπάρχοντες σειραί και μετ' ολίγον θα είναι άδύνατον να σας εξυπηρετήσωμεν.

Παλαιά τεύχη του «ΗΛΙΟΥ» δύνασθε να προμηθευτήτε και από το έπί της οδού Τωσέτση (Σταδίου) 48 βίβλιοπωλείον «Μ. Γ. Βασιλείου» με τὰς αὐτὰς τιμὰς.

ΔΕΝ ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ Η ΤΙΜΗ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΤΕΥΧΩΝ

Η τιμή των παλαιών τευχών του «ΗΛΙΟΥ», ήτοι από το αρ. 1—135, παραμένει προσωρινώς η ίδια, ήτοι πρὸς 600 δραχ. έκαστον τεύχος. Μόνο από το τεύχος 136 τα τεύχη στοιχίζουν πρὸς 800 δραχμάς έκαστον. Συνηθώς φροντίσαμε να προμηθευτήτε εν καιρώς τα τεύχη που σας λείπουν πριν αυξηθῇ ἡ τιμή των.

Η ΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΕΥΧΩΝ ΟΤΑΝ ΓΙΝΩΝΤΑΙ ΤΟΜΟΙ

Κρατούντες τα τεύχη του «ΗΛΙΟΥ» και οχηματιζόμενοι αὐτὰ εἰς τόμους εἶνε όςον νῦν τοποθετήτε τα γράμματα σας, διότι ἀσφαλῶς ἀργότερον τὰ τεύχη θα στοιχίζουν ἀκριβώτερον και διότι οἱ τόμοι του «ΗΛΙΟΥ» ὅταν θα δελήσετε νῦν τοὺς πωλήσετε θα ἔχουν πάντοτε τὴν ἀξίαν των. Αὐτὸ το γνωρίζουν πολὺ καλά οἱ παλαιοὶ ἀναγνώστες μας που ἔχουν τεύχη του «ΗΛΙΟΥ» με 5 Δραχ. έκαστον και που σήμεραν στοιχίζουν 500, 600 ἢ και 1000 Δραχ.

Ο «ΗΛΙΟΣ» ΑΓΟΡΑΖΕΙ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΑ ΤΕΥΧΗ ΤΟΥ

Πληροφορεῦμεν ὅσους ἔχουν παλαιὰ τεύχη από τους ἀριθμοὺς 1, 3, 8, 9, 10, 96, 97, που μὲς ἔχουν ἐξαντληθῇ και δὲν ὑπάρχουν πλέον παρὰ μόνον εἰς τὰς ἐλαχίστας πλήρεις σειράς που διαθέτομεν ακόμη, ὅτι αγοράζομεν τὰ τεύχη αὐτὰ, ήτοι τους ἀριθμοὺς 1, 3, 8, 9, 10, 96 και 97 πρὸς 1.000 Δραχ. ἑκάστον τεύχος.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

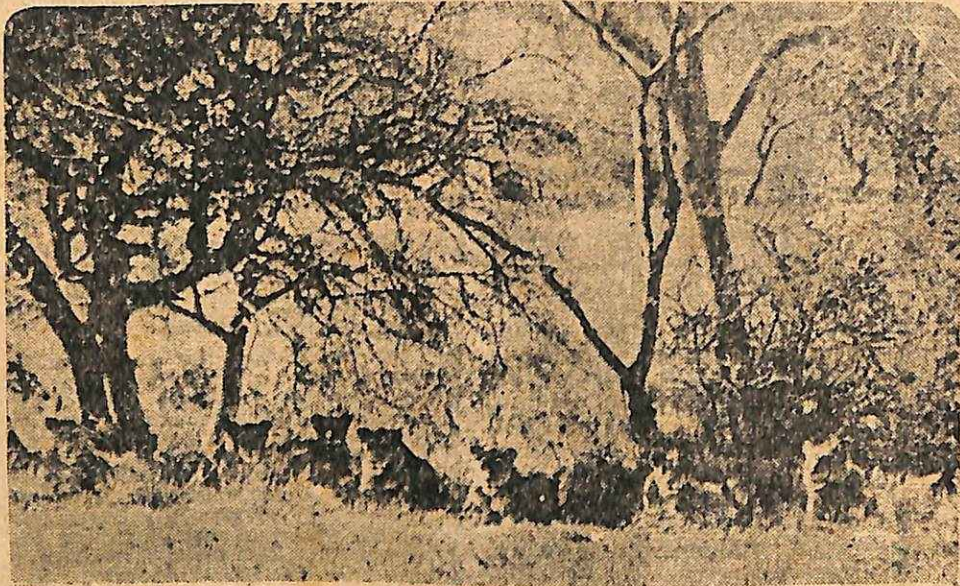
Όσοι ἐκ των ἀναγνωστών μας του 'Εξωτερικοῦ θέλουν να προμηθευθῶν παλαιὰ τεύχη του «ΗΛΙΟΥ» δύνανται ἐπίσης νῦν μὲς γράψουν ποῖα τεύχη ἡτοῦν, τὰ ὅποια και θα τοὺς τὰ ἀποστείλωμεν, ἂρ και να μὲς ἐμβάσωσιν τὴν ἀξίαν των τευχών που ἡτοῦν. Έκαστον τεύχος δια τὸ 'Εξωτερικὸν στοιχίζει 1200 Δραχ. με τὰ ἔξωρα ἀποστολῆς και ἐπειδὴ ἡ Διὰ 'Αγγλίας ἔχει εἰς τὴν 'Ελλάδα 20.000 Δραχμάς, δύνανται ἀναλόγως να ὑπολογίσουν με ὅσων τὴν τιμὴν αὐτὴν τὴν ἀξίαν των τευχών που ἡτοῦν και θέλουν δια νῦν τοὺς ἀποστείλωμεν.

Ποῖα θηρία εἶναι

Τι κοινῶς πιστεύεται καὶ ποῖα ἡ πραγματικότης — Οἱ πραγματικοὶ λέοντες — Οἱ λύκοι εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν — Φανταστικαὶ διηγήσεις

Ἄρθρον τοῦ καθηγητοῦ Κ. Ρ. ΤΕΒΕΝΕΝ

Πιστεύεται κοινῶς ὅτι ὅλα τὰ ἄγρια ζῶα, και ἰδίως τὰ θηρία, εἶναι ἀνθρωποφάγα. Εἰς τὴν πραγματικότητά ὅμως δὲν συμβαίνει τὸ τοιοῦτον. Ἀπεδείχθη ὅτι τὰ θηρία δὲν ἔχουν καμμίαν προτίμησιν πρὸς τὸ ἀνθρώπινον κρέας και ὅτι τὸ περισσότερο ἀνθρωποφάγον ζῶον εἰς τὸν κόσμον εἶναι... ὁ ἀνθρώπος.

Λεοντιδεὶς που περιμένουν, ἐκεῖ που τοὺς ἔχουν ἀφήσει αἱ μητέρες των, να τοὺς φέρουν τὴν λείαν των.

Ὅχι μόνον εἰς τοὺς παλαιούς χρόνους, ἀλλὰ και εἰς τὸ πρόσφατον παρελθόν, ἀκόμη δὲ και σήμεραν εἰς μερικὰς ἡμισγρίας φυλάς τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἀσίας και τῶν νήσων τοῦ Εἰρηνικοῦ ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι δεικνύουν ἰδιαίτεραν προτίμησιν εἰς τὸ ἀνθρώπινον κρέας. Ἐννοεῖται ὅτι με τὴν πρόδον τοῦ πολιτισμοῦ ἡ συνήθεια αὕτη τείνει νὰ ἐκλείψῃ.

Ἐν τούτοις, ἐάν τὰ θηρία δὲν ἔχουν ἰδιαίτεραν προτίμησιν πρὸς τὸν ἀνθρώπον, δὲν διστάζουν νὰ τοῦ ἐπιτεθοῦν και νὰ τὸν καταφάγουν ὅταν εἶναι πεινασμένα και δὲν εὐρίσκουν ἄλλην τροφήν, ἢ ὅταν προκληθοῦν. Εἰς παλαιότερους χρόνους, ὅποτε τὰ ἄγρια θηρία ἦσαν πολυπληθέστερα εἰς τὰ πυκνοκατοικημένα μέρη, τὰ θύματα των ἀνέρχοντο εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδων κατ' ἔτος. Σήμεραν, ὅποτε τὰ θηρία περιορίσθησαν εἰς ὀρισμένους σχεδὸν και ὀλίγας περιοχάς και ὅποτε τὰ μέσα τῆς ἀμύνης και τῆς προστασίας εἶναι περισσότερα και τὴν λειότερα, τὰ ἀνθρώπινα θύματα των θηρίων ὁλοπνὲς ἐλαττοῦνται.

Ὡς κυριώτερα τῶν ἀνθρωποφάγων θηρίων θεωροῦνται συνήθως ὁ λέων και ἡ τίγρις. Ὁ λέων ὅμως εἶναι μεταξὺ ἐκείνων, τὰ ὅποια δὲν ἐπιτίθενται κατὰ τῶν ἀνθρώπων παρὰ ὅταν προκληθοῦν ἢ ὅταν εἶναι πεινασμένα. Κυνηγοὶ ἀγρίων θηρίων διηγούνται ὅτι

εἰς ἕνα λέων, ἀφ' οὗ κατέφαγε μέγα μέρος ἵππου προσδεδεμένου εἰς παρὰ κείμινον δένδρον, διήλθε κατόπιν πρὸς τὴν σκηνὴν των χωρὶς νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν πρὸ αὐτῆς και ἐντὸς αὐτῆς καθημένων ἀνθρώπων, εἰς τοὺς ὁποῖους οἱ πεπειραμένοι ἰθαγενεῖς εἶχον συστήσει νὰ παραμείνουν καθήμενοι

και νὰ μὴ δείξουν ἐπιθετικὰς διαθέσεις.

Ἡ τίγρις ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ ἀνθρώπου ὅταν πεισθῇ ὅτι δύναται νὰ καταβάλῃ αὐτὸν εὐκόλως, ὅποτε δὲν διστάζει νὰ εἰσέλθῃ και ἐντὸς αὐτῶν των χωρίων. Πάντως ἡ τίγρις εἶναι πολὺ περισσότερο ἀνθρωποφάγος ἀπὸ τὸν λέοντα.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀνθρωποφάγων θηρίων εἶναι ὁ πάνθηρ, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς τὸ ἐνεργητικόν του ἑκατοντάδας θυμάτων. Ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν των αἰλουροειδῶν, ἀναρριχάται εὐκόλως ἐπὶ των δένδρων και εἶναι τολμηρότατος εἰς τὰς ἐπιθέσεις του. Οἱ πυροβολισμοὶ δὲν τὸν σταματοῦν και ἐφορᾷ συχνὰ ἐναντίον των κατασκήνωσεων των ἰθαγενῶν και των κυνηγῶν. Δεικνύει μεγάλην περιέργειαν διὰ τὰς κινήσεις των ἀνθρώπων και πολλάκις ἀναρριχάται ἐπὶ των δένδρων που περιβάλλουν τὰς κατασκήνωσεις των δια νὰ κατοπτρῇ τὰ γινόμενα.

Ἡ λεοπαρδαλις εἶναι συγγενὴς πρὸς τὸν πάνθηρα, ἀνήκουσα και αὐτὴ εἰς τὴν οἰκογένειαν των αἰλουροειδῶν, με σῶμα λεπτόν, εὐκίνητον και ἰσχυρόν, μήκους μέχρις ἐνός και ἡμίσεος μέτρου και θεωρεῖται ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ κατ' ἐξοχὴν αἰμοδόρα θηρία, ὡς περβάλλουσα και αὐτὴν τὴν τίγριν εἰς πονηρίαν και εὐκίνησιαν. Εἰς τὰς Ἰν-

πράγματι ἀνθρωποφάγα;

δίας ἡ λεοπαρδαλις ἐπιτίθεται συχνότατα ἐναντίον των ἀνθρώπων που ἐργάζονται εἰς τὰ δάση.

Και εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἐξαφανίζονται συχνὰ ἄνθρωποι, κατατρωγόμενοι ἀπὸ λεοπαρδαλεῖς. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὴν Ἀφρικὴν πολλοὶ φυλαὶ ἰθαγενῶν και μυστικαὶ ἑταίριαι, που ἔχουν τὴν λεοπαρδαλιν ὡς «τοτέμ» και ἀποδίδουν εἰς αὐτὴν διαφόρους φόνους ἀνθρώπων που γίνονται διὰ λόγους θρησκευτικῶν ἀπὸ ἀνθρώπων, οἵτινες ἐνδύονται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον με δερμάτια λεοπαρδαλέων. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει και εἰς τὰς Ἰνδίας σχετικῶς με τοὺς λύκους.

Ὁ ἰαγουάρος ἡ ἀμερικανικὴ λεοπαρδαλις σπανιώτατα προσβάλλει τὸν ἀνθρώπον, ἐνῶ ὁ πούμα ἡ κουγκουάρος, εἶδος λέοντος τῆς Ἀμερικῆς, οὐδέποτε προσβάλλει τὸν ἀνθρώπον, ἐάν δὲν προκληθῇ.

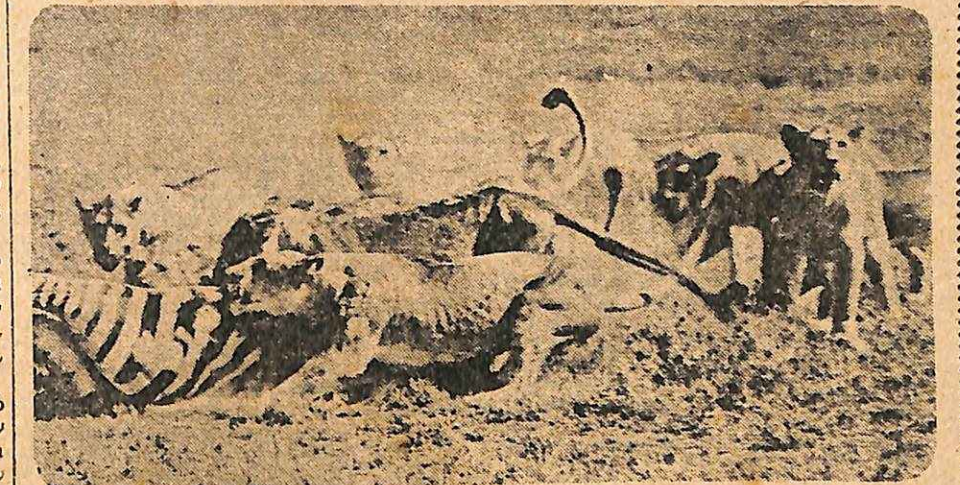
Ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνθρωποφάγα ζῶα ὁ λύκος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔκαμνεν εἰς παλαιότερους χρόνους και κάμνει ἀκόμη και σήμεραν τὴν μεγαλύτεραν θραῦσιν μεταξύ των ἀνθρώπων. Ὁ λύκος δὲν εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀνθρωποφάγος. Δὲν προτιμᾷ τὸ ἀνθρώπινον κρέας ἀπὸ τὰ ἄλλα κρέατα των ἄλλων ζῶων. Δὲν κάμνει ὅμως διάκρισιν. Καὶ τρώγει τὸ ἀνθρώπινον κρέας, ὅπου τὸ εὐρίσκει, ὅπως τρώγει και ὅλα τὰ ἄλλα. Ἡ ἐξαφάνισις των ἄλλων μεγάλων θηρίων ἀπὸ τὴν Εὐρώπην ἰδίως και ἀπὸ τὰ ἄλλα πυκνοκατοικημένα μέρη τῆς γῆς, κατέστησε τοὺς λύκους πολυπληθεστερούς και θρασυτέρους. Τὸ γεγονός δὲ ὅτι συνηθίζουν νὰ διατίθενται και νὰ ἐπιτίθενται καθ' ὁμάδας, τοὺς καθιστᾷ ἀκόμη τολμηροτέρους. Αὐτὸς κυρίως εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἐτησίως κατατρώγονται ἀπὸ τοὺς λύκους περισσότεροι ἄνθρωποι ἀπὸ ὅσους κατατρώγουν ὅλα μαζί τὰ ἄλλα θηρία. Κατὰ τὸν χειμῶνα τολμοῦν και κατέρχονται μέχρι των προαστείων των μεγαλοπόλεων. Κατὰ τὸ 1427 ἀναφέρεται ὅτι κατεφάγησαν ἀπὸ λύκους 14 πρόσωπα μεταξύ Μονφόρτης και Πύλης τοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου εἰς τὸ Παρίσι!

Ἡ ὕαινα τρέφεται κυρίως ἀπὸ θησιμῶν και μόνον ὅταν πεινᾷ ἡμπορεῖ νὰ ἐπιτεθῇ και ἐναντίον των ἀνθρώπων. Οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Ἀσίας και τῆς

Ἀφρικῆς ἀποδίδουν εἰς αὐτὰς διάφορα ἐγκλήματα, τὰ ὅποια διαπράττουν διὰ λόγους θρησκευτικῶν προλήψεων ἢ δεισιδαιμονιών.

Και ἡ ἄρκτος εἶναι ἀνθρωποφάγος, ἀλλὰ δὲν ἐπιτίθεται παρὰ ὅταν προ-

Περισσότερον πιστευταὶ εἶναι αἱ διηγήσεις περὶ ἀνθρωποφαγίας των κροκοδείλων, οἱ ὁποῖοι παρασύρουν ἰδίως τὰς γυναῖκας και τὰ παῖδια που πλύνουν, ἐργάζονται ἢ ψαρεύουν εἰς τὰς ὄχθας των μεγάλων ποταμῶν. Καὶ

Τὸ θῦμα. ἕνας ἀτυχὴς ζέβρος, ἐσχίζετο εἰς διάστημα δύο λεπτῶν.

κληθῇ και διὰ νὰ ἀμυνθῇ. Ἡ λευκὴ ἄρκτος μόνον φαίνεται ὅτι δεικνύει κάποιαν προτίμησιν πρὸς τὸν ἀνθρώπον, ἴσως διότι συγγέει αὐτὸν με τὴν φώκην.

Σήμεραν τὰ περισσότερα ἀνθρώπινα θύματα ὀφείλονται εἰς τὰ ἔρπετα. Ὑπολογίζονται εἰς εἴκοσι χιλιάδας οἱ ἰθαγενεῖς τοὺς ὁποῖους κατατρώγουν ἐτησίως τὰ φίδια εἰς τὰς Ἰνδίας. Σχετικῶς ὅμως με τοὺς ἀνθρώπους, ὅπου τρώγουν τὰ φίδια ὑπάρχουν πολλοὶ φανταστικαὶ διηγήσεις, αἵτινες δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνουν πιστευταί. Πολλοὶ ἀναφέρουν ὅτι ὑπάρχουν φίδια που καταπίνουν ἀλοκλήρους ἀνθρώπους και ἄλλοι ὅτι εἶδον φίδια νὰ ἔχουν μήκος εἴκοσι και τριάκοντα μέτρων, τὰ ὅποια, ἀφ' οὗ πνίξουν τὸν ἀνθρώπον, τὸν περισφίγγουν, τὸν θρῦματιζοῦν και τὸν καταπίνουν σιγά σιγά. Ὅλοι ὅμως αὐταὶ αἱ διηγήσεις δὲν εἶναι ἐπιστημονικῶς ἀποδεδειγμέναι.

αἱ ἐπ' αὐτῶν ὅμως διηγήσεις εἶναι πολλάκις ὑπερβολικαί, διότι τὰ εἰς τὴν κοιλίαν κροκοδείλων ἀνευρεθέντα γυναικεία κοσμήματα θεωροῦνται μᾶλλον ὡς ἀνήκοντα εἰς πτώματα πνιγισσῶν ἢ δολοφονηθεισῶν ἰθαγενῶν γυναικῶν και οὐχὶ εἰς ἀρπαγείσας ἀπὸ τοὺς κροκοδείλους ζωντανὰς γυναῖκας.

Μεταξὺ των ἰχθύων οἱ καρχαρία θεωροῦνται οἱ κατ' ἐξοχὴν ἀνθρωποφάγοι, καίτοι και δι' αὐτοὺς κυκλοφοροῦν ὑπερβολικοὶ θρύλοι. Ὑπάρχουν και ἔντομα ἀκόμη ἀνθρωποφάγα, ὅπως εἶναι εἶδος τι γιγαντιαίων μυρμηκῶν των τροπικῶν, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἱκανοὶ νὰ καταβροχθίσουν ὁλόκληρον σῶμα ἀνθρώπου πληγωμένου και μὴ δύναμένου νὰ ἀμυνθῇ ἢ νὰ φύγῃ.

Ἐν συμπεράσματι πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι τὰ κυρίως ἀνθρωποφάγα ζῶα εἶναι ἐλάχιστα και ὅτι τὰ περισσότερα ζῶα, τὰ ὅποια τρώγουν ἀνθρώπους, τὸ κάμνουν εἴτε ἐξ ἀπολύτου ἀνάγκης, εἴτε προκαλούμενα, εἴτε ἐκ τύχης, σπανιώτατα δὲ ἐξ ἀπολύτου προτιμήσεως ἢ προθέσεως.

Τὸ γεῦμα—ὁ ζέβρος—κοντεύει νὰ τὸ τελειώσῃ. Μερικὰ καλά ἐξυμνωμένα μόνον. Καὶ αὐτὰ παραλαύονται ἀπὸ τὴν λέαιναν διὰ νὰ γυνάσῃ τὸν λεοντιδεά της.

111

Ἀνέκδοτα ἀστεῖα

καὶ μικραὶ ἱστορίαι

ΤΟ ΚΟΝΙΑΚ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

Ὅταν ὁ Μεγάλος Πέτρος τῆς Ρωσίας ἐπισκέφθη κάποτε τὸ Ἀντίσκιγκ, ἐφιλοξενήθη στὸ σπίτι τοῦ πάππου τοῦ μεγάλου φιλοσόφου Σόπενχαουερ. Τοῦ παρεωρήθη τὸ καλύτερο καὶ μεγαλύτερο δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ ποὺ ἦταν ὠραϊότατο ἀλλὰ καὶ σωστὸ ψυγείο. Μόλις μπήκε μέσα ὁ αὐτοκράτωρ ἐξέφρασε τὴν ἐντύπωσίν του μὲ ἓνα δυνατὸ ρίγος. Τότε ὁ οἰκοδεσπότης ἔστειλε καὶ ἔφεραν ἀπὸ τὴν κάβα του τρία βαρελάκια μὲ παλὸν κονιάκ. Τὰ δύο τὰ ἀδειασε στὸ πλαιοστρωμένο πάτωμα τοῦ δωματίου καὶ τὰ ἀναψε γιὰ νὰ τὸ θερμάνουν. Τὸ τρίτο τὸ ἔφησε ἐπάνω σὲ ἓνα τραπέζι μαζί μὲ ἓνα ποτήρι. Μολοντὶ τὰ δύο βαρελάκια εἶχαν μεταβάλει τὸ ψυγείο σὲ πραγματικὸ φούρνο, ὁ αὐτοκράτωρ ἐχρησιμοποίησε ἀρκετὰ γενναίως δόσι καὶ ἀπὸ τὸ τρίτο γιὰ τὴν ἐσωτερικὴ του θέρμανσι.

Η «ΚΥΡΑ ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ»

Στὸ Βερολίνο ζούσε κάποτε ἓνας περίφημος γιατρός ποὺ ὠνομαζόταν Χαίμ καὶ ποὺ φημιζόταν ὅχι μόνον γιὰ τὴν ἐπιστήμη του ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἀπλότητά καὶ τὴν καλὴ καρδιά του. Κάποτε τὸν ἐκάλεσαν νὰ ἐπισκεφθῇ μία πριγκίπισσα. Ὁ Χαίμ μπήκε στὸ δωμάτιο τῆς ἀρρώστης καὶ τρίδοντας τὰ χέρια τοῦ γεμάτος κέφι, τὴν ρώτησε:

—Λοιπὸν, κυρά μου, τί ἔχετε;

—Εἶμαι πριγκίπισσα, τοῦ ἀποκρίθηκε ἐκείνη πειραγμένη ἀπὸ τὸν τρόπο του.

—Ἄ! Γι' αὐτὸ δὲν γνωρίζω δυστυχῶς καμμιά θεραπεία, ἀποκρίθηκε ὁ Χαίμ καὶ ἔφυγε ὅπως εἶχε ἔρθει, τρίδοντας τὰ χέρια του.

ΤΑ ΓΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ

Νεαρὸς ἱατρός ἐκάθητο παρὰ τὴν κλίνη νεαρὸς ἀσθενοῦς καὶ ἤκουε μὲ ὑπομονὴν τὴν μακρὰν ἱστορίαν τῆς ἀσθενείας τῆς.

—Ἡ ἀσθενεία σας, δεσποινίς, λέγει μετὰ τὸ τέλος τῆς ἱστορίας ὁ ἱατρός, δὲν εἶναι κυρίως ἀσθένεια. Εἶναι μία ἀδιαθεσία, μία δυσάρεστος κατάστασις τοῦ σώματος, ἡ ὁποία θὰ περάσῃ, ὅταν θὰ ὑπανδρευθῇτε.

Μετὰ βραχεῖαν σιγὴν ἀπαντᾷ ἡ νεάνις ἐρυθρίωσα:

—Μάλιστα, μάλιστα, ἔχετε δίκαιον, θ' ἀκολουθῶ τὴν συμβουλὴν σας. Καὶ νὰ σας πῶ τὴν γνώμην μου; Πάρετέ με, σείς.

—Τί λέτε, δεσποινίς; ἀπάντησεν ὁ ἱατρός. Καὶ δὲν γνωρίζετε ὅτι ἡμεῖς οἱ ἱατροὶ γράφομεν τὰς συνταγὰς, ἀλλὰ δὲν τὰς ἐκτελοῦμεν οἱ ἴδιοι;

ΚΑΘΕΝΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΣΟΜΠΑ ΤΟΥ

Ἡ πρώτη ἀπόπειρα θερμάνσεως τῶν σιδηροδρομικῶν ὁχημάτων μὲ ἄτμον ἐγένετο εἰς τὸ 1856. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦσαν ὑποχρεωμένοι οἱ ἐπιβάται ποὺ ἐταξίδευαν νὰ φέρουν μαζί τους μίαν μικρὴ σόμπα ποὺ ἔκαιγε ξύλα ἢ νὰ περιμένουν νὰ καλοκαιριάσῃ γιὰ νὰ κάμουν τὸ ταξίδι τους.

Η ΚΑΛΠΗ

Εἰς ἐποχὴν γενικῆς ἀναστατώσεως, ὅπου τὰ πάντα καταβάλλεται προσπάθεια νὰ διευθετηθοῦν διὰ συνεδρίων καὶ συνελεύσεων καὶ ἐπιτροπῶν καὶ ἐκλογῶν, ἡ Κάλπη παίζει σπουδαῖον καὶ πρωτεύοντα ρόλον. Χρησιμοποιεῖται δε κατὰ τὰς ψηφοφορίας, ὅπου αὐταὶ διεξάγονται μυστικά. Κατὰ τὰς μυστικὰς ψηφοφορίας εἰς ἐπιτροπὰς, συμβουλία, συνέδρια, συνελεύσεις, καθὼς καὶ εἰς τὰς πολιτικὰς ἐκλογὰς, ὅπου ἔχει καθιερωθῇ τὸ ψηφοδέλτιον, αἱ Κάλπαι εἰναι ἀπλὰ ξύλινα κιβώτια (ὅταν προκρίνεται περὶ πολιτικῶν ἐκλογῶν ἀνὰ ἓν δι' ὅλους τοὺς ὑποψηφίους εἰς ἓκαστον τόπον ψηφοφορίας) φέροντα ἐκ τῶν ἄνω σχισμὴν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ψηφοδελτίων.

Ἐφ' ὅσον ἴσχυε παρ' ἡμῖν τὸ σύστημα τῆς διὰ σφαιριδίων ἐκλογῆς, αἱ Κάλπαι (τοποθετούμεναι ἀνὰ μίαν δι' ἓκαστον τῶν ὑποψηφίων εἰς ἓκαστον τόπον ψηφοφορίας, ἐξ οὗ προήλθε καὶ ἡ φράσις «βάζω Κάλπη», ἰσοδύναμος πρὸς τὸ θέτω ὑποψηφιότητα) ἦσαν κατεσκευασμέναι εἰς σχῆμα ὀρθογωνίων πρισματικῶν κυτίων ἐκ λευκοσιδήρου, χωρίζομένων ἐγκαρσίως εἰς δύο μέρη, εἰς ἓκαστον τῶν ὁποίων ὑπῆρχε σαρκιδίον διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν ψήφων. Τὸ ἐν τῶν μερῶν τούτων ἦτο χρωματισμένον ἐξωτερικῶς λευκὸν καὶ ἔφερε τὴν ἐπιγραφήν «ΝΑΙ», τὸ δὲ ἄλλο ἐχρωματίζετο μέλαν μετ' ἐπιγραφῆς «ΟΧΙ». Ἐφερε δὲ ἐκαστὴ Κάλπη ἐπὶ τοῦ προσθίου ἄνω αὐτῆς μερὸς κυκλικὸν ἄνοιγμα μετ' ἐξέχοντος σωλήνος, διὰ τοῦ ὁποίου εἰσήγε τὴν χεῖρα τοῦ ὑποψηφίου ἐκλογεύς.

Οἱ ἀρχαῖοι μὲ τὸ ὄνομα «κάλπη» ὠνόμαζαν εἰδικὰ δοχεῖα (χαλκὰ, πηλινὰ ἢ καὶ ἐκ πολυτίμων μετάλλων), ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐναπετιθετο ἡ τέφρα ἢ τὰ ὅσα τῶν νεκρῶν.

Τὸ ἐνοστικὸν ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς τροφῆς

Εἰς τὴν τροφὴν τοῦ ὁ ἀνθρώπου ἤρχισεν νὰ διαφέρει ἀπὸ τὰ ζῷα ἀπὸ τὴν στιγμήν ποὺ ἤρχισεν νὰ τὴν μαγειρεύῃ. Ἐως τότε καμμιά διαφορά δὲν ὑπῆρχε καὶ εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ, ὅπως καὶ εἰς τὸς ἄλλας μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων. Ἀπὸ μίας γενικῆς ἀπόψεως δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἀνθρώπος καὶ ζῷα ὑπακούουν εἰς τὴν αὐτὴν ἐσωτερικὴν παρόρμησιν, εἰς τὰ αὐτὰ ἐνοστικά, ποὺ κάνουν τὸσον τὸν ἀνθρώπον ὅσον καὶ τὰ ζῷα νὰ προτιμοῦν ὠριμένα φυτὰ ὡς τροφὴν τῶν καὶ νὰ περιφρονοῦν ἄλλα. Ἐξ ἐνοστικῶν τὰ ζῷα διαλέγουν καὶ προτιμοῦν τὴν τροφὴν τῶν ἐκείνων, ποὺ βιολογικῶς ἔχει ἀξίαν. Με ἀπλοῦστερα λόγια: Κάποιο ἐνοστικὸν τὰ καθοδηγεῖ νὰ ἐκλέγουν τὴν τροφὴν ποὺ παρέχει εἰς τὸν ὁργανισμόν τῶν ὅλας ἐκείνης τὰς οὐσίας ποὺ εἶναι ἀπαραίτηται διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ζωῆς τῶν.

Ὁ καθορισμὸς τῶν φυτικῶν εἰδῶν ποὺ ἐχρησίμευσαν νὰ τραφῇ εἰς τὸν πρωτόγονον ἀνθρώπον δὲν εἶναι δύσκολος, ὅταν προσέξωμεν ποῖα συνήθειαι εἰναι κοινὰ εἰς τὰ ζῷα καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπον, ὅταν μελετήσωμεν εἰς ποῖα σημεῖα ὁμοιάζει καὶ εἰς ποῖα διαφέρει ὁ βίος τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν καὶ ὁ βίος τῶν κοινωνιῶν τῶν ζώων.

Λέξεις καὶ φράσεις

ιστορικαὶ καὶ λαϊκαὶ

ΑΒΒΑΣ ΚΑΙ ΑΒΒΑΕΙΟΝ

Ἡ λέξις «ἄββας» προέρχεται ἐκ τοῦ ἀραμαϊκοῦ ἄ μ π ἄ, ὅπερ σημαίνει πατήρ. Ἀρχικῶς ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὴν Δύσει ὡς τιμητικὴ προσαγόρευσις τῶν σεβασμίων ἐκκλησιαστικῶν προσώπων. Βραδύτερον κατέστη τίτλος τῶν ἡγουμένων τῶν ἀββαείων, οἵτινες δὲν ἦσαν πάντοτε κληρικοί. Σήμερον χρησιμοποιεῖται ὡς γενικὴ παρὰ τοῖς καθολικοῖς προσαγόρευσις παντὸς ἱερωμένου ἀδιακρίτως βαθμοῦ.

Τὸ ὄνομα ἀββαεῖον ἔφερον μεγάλα ἐν τῇ Δύσει μοναστήρια ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, τῶν ὁποίων ἡ περιουσία καὶ τὰ εἰσοδήματα ἀνήκον ἐπὶ τὸν ἡγούμενον (ἀββάν) ἢ τὴν ἡγουμένην (ἀββέσσαν). Τὰ ἀββαεῖα, διατηρηθέντα μέχρι τῆς γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, εἶχον ἐξελεγχθῇ εἰς ἰσχυροτάτας ὁργανώσεις, μεγάλῃς ἐκκλησιαστικῆς καὶ πολιτικῆς ἐπιρροῆς.

Η Α. Μ. Η ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ

Ἡ παχυσάρκία ἦταν εἰς παλαιότερους χρόνους, καθὼς φαίνεται, στενῶς συνδεδεμένη μὲ τὴν ἰδέαν τῆς μεγαλοπρεπειᾶς καὶ τῆς ἐπιβλητικότητος. Διαφορετικὰ δὲν ἐξηγεῖται τὸ γεγονός ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ βασιλεῖς, ἡγεμόνες καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι, ἀπὸ τῶν ῥωμαϊκῶν ἰδίᾳ χρόνων καὶ ἐντεύθεν, ἦσαν παχυσάρκοι. Οἱ περισσότεροι αὐτοκράτορες τῆς Ρώμης ἦσαν πράγματι παχεῖς. Ἀλλὰ καὶ ἀργότερα οἱ περισσότεροι Γερμανοὶ δούκες καὶ πρίγκιπες, οἱ βασιλεῖς τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας κλπ. δὲν ἠμποροῦσαν νὰ παραπονεθοῦν ὅτι ἦσαν ἀδύνατοι. Ὁ Ἐρρίκος 8ος τῆς Ἀγγλίας καὶ ὁ Λουδοβίκος 14ος τῆς Γαλλίας ἦσαν εὐτραφέστατοι, ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐνδυμασίας τῶν τοῦς ἔκανε νὰ φαίνονται ἀκόμη πιὸ παχεῖς.

Αὐτὸ ἱσχύει ἀκόμη περισσότερον διὰ τὰς γυναῖκας ποὺ ἐδασίλευσαν. Ἀκόμη καὶ αὐτὴ ἡ Κλεοπάτρα, ποὺ τὴν φανταζόμεθα ὅλοι σὰν μίαν λεπτοκαμωμένην καὶ σαγηνευτικὴν ἐμφάνισιν, ἦταν τῆς ἐποχῆς ποὺ ἐξουσίαζε τὸν Μάρκον Ἀντώνιον ἡλικίας 40 ἐτῶν καὶ εὐτραφεστάτη. Ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων, ἡ γυναῖκα ποὺ ἐξαπέλευσε τὴν σφαγὴν τῆς νυκτὸς τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου, παριστάνεται εἰς ὅλας τὰς εἰκόνας καὶ ἐπάνω εἰς τὰ νομίσματα ἐξαιρετικὰ παχύσαρκη. Ἀλλὰ καὶ ἡ μεγάλη συνάντησις τῆς Αἰκατερίνης τῆς Ρωσσίας, δὲν ὑπελείπετο εἰς παχυσάρκην. Ἡ βασιλίςσα τῆς Ἀγγλίας Ἄννα καὶ ἡ ἐπίσης βασίλισσα ἀδελφὴ τῆς Μαρίας ἦσαν γυναῖκες κυριολεκτικῶς «χονδρές». Τὸ ἴδιον ἱσχύει καὶ διὰ τὴν ἀνευ στέματος βασίλισσαν τῆς Γαλλίας, τὴν περίφημον Μαντὸμ Πομπαντούρ, καθὼς καὶ διὰ τὴν περίφημον Λαίδην Χάμιλτον. Ἡ μεγάλη αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας Μαρία-Θηρεσία, ποὺ διηθύνε με ἐξαιρετικὴν ἱκανότητα ὅχι μόνον τὸ κράτος τῆς, ἀλλὰ καὶ τὰ πολυάριθμα παιδιὰ τῆς, ἦταν ἐπίσης εὐτραφεστάτη.

«ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΚΙΝΕΙΤΑΙ»

Ὁ Γαλιλαῖος (1564—1642) εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ διεκήρυξεν ὅτι ἡ Γῆ στρέφεται περὶ τὸν ἄξονά της. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ θεωρία του αὐτὴ ἦτο ἀντιθετὸς πρὸς τὰ δόγματα τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἐφυλακίσθη καὶ ἠναγκάσθη ν' ἀποκηρύξῃ τὴν θεωρίαν του. Ὅταν ἐβγήκε ἀπὸ τὴν φυλακὴν ἔχα μὴλωση τὰ μάτια του πρὸς τὴν γῆν καὶ κτυπώντας τὴν μὲ τὸ πόδι του ἐφώναξε: «Καὶ ὅμως κινεῖται!».

«ΗΛΙΟΣ»

ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΓΩΝ ΠΡΟΟΔΟΥ

Ο 20^{ος} ΑΙΩΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΟΝΟΜΑΣΘΗ ΟΧΙ ΑΙΩΝ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ ΑΛΛΑ ΤΟΥ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ

Ἡ Κ.Τ.Ε. ἔκρινε τὸν βαθμὸν τοῦ πολιτισμοῦ μιᾶς χώρας ἀπὸ τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ τσιμέντου καὶ τοῦ μπετόν-ἀρμέ.

Συνήθιστον νὰ χαρακτηρίζουν τοὺς διαφόρους αἰῶνας ἀπὸ τὰς διαφόρους ἀνακαλύψεις ἢ μεγάλας ἐφευρέσεις ποὺ κυριαρχοῦν εἰς τὰς ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ἐξελίξεις τῆς ἀνθρωπίνης προόδου. Οὕτως ὁ δέκατος ἑνάτος αἰὼν ἐπαινομάσθη αἰὼν τοῦ ἀτμοῦ. Διὰ τὸν εἰκοστὸν ὅμως αἰῶνα προτείνονται κατὰ καιροῦς διάφοροι ὀνομασμοί, αἵτινες ὁλοκλινῶς μεταβάλλονται καὶ ἀλλάσσουν ἀναλόγως τῶν νέων ἐντυπώσεων καὶ ἐφευρέσεων ποὺ γίνονται ἐξακολουθητικῶς. Πράγματι κατ' ἀρχὰς ὠνομάσθη αἰὼν τοῦ ηλεκτρισμοῦ, κατόπιν αἰὼν τοῦ κινηματογράφου, ἔπειτα αἰὼν τοῦ ἀσυρμάτου τηλεγράφου καὶ τελευταίως αἰὼν τῆς ατομικῆς ἐνεργείας. Ὑπάρχουν ὅμως πολλοὶ τεχνικοί, οἱ ὁποῖοι ἐπιμένουν ὅτι ὁ εἰκοστός αἰὼν εἶναι κυρίως ὁ αἰὼν τοῦ τσιμέντου. Διότι τὸ τσιμέντο εἶναι ἐκείνο τὸ ὁποῖον προεκάλεσε τὴν τεραστίαν ἀνάπτυξιν τῶν κατασκευῶν καὶ τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, ποὺ χαρακτηρίζουν κυρίως τὸν αἰῶνά μας καὶ συνέβαλον πρωτίστως εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι καὶ ἡ παλαιὰ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν τὸ τσιμέντο εἶχε λάβει ὡς μέτρον συγκρίσεως τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ δραστηριότητος τῶν διαφόρων χωρῶν. Αἱ ὑπηρεσίαι τῆς διεθνούς ἐκείνης ὁργανώσεως ὡρμήνουν τὸ ἐκ τῆς ἀντιλήψεως ὅτι ἐπειδὴ τὸ τσιμέντο ἀποτελεῖ τὸ οὐσιώδες στοιχεῖον πάσης κατασκευῆς καὶ οἰκοδομῆς, ἡ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερα παραγωγὴ τοῦ εἰς μίαν χώραν ἀποδεικνύει καὶ τὴν μεγαλύτεραν οικονομικὴν τῆς εὐημερίαν.

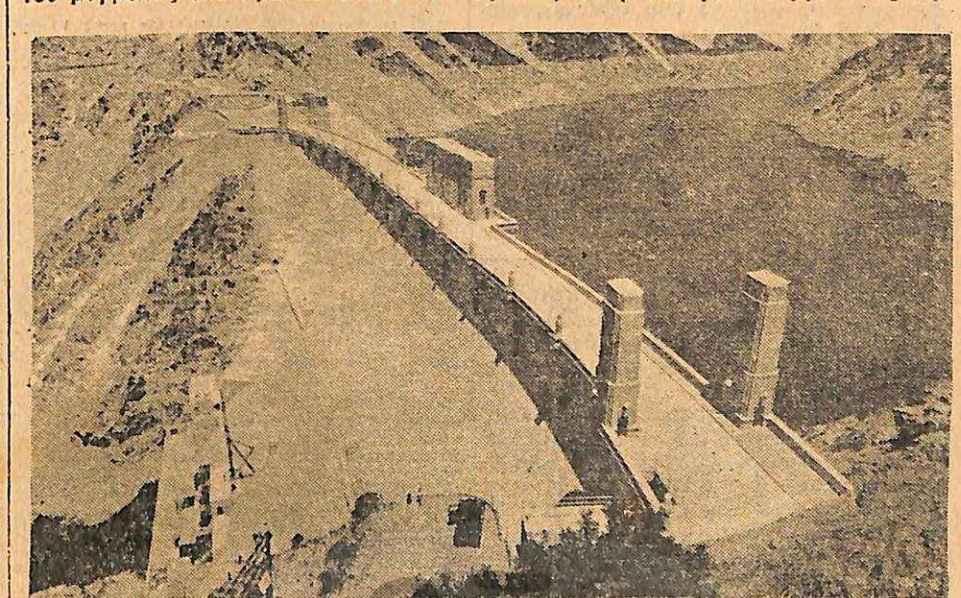
Τί εἶναι ὅμως τὸ τσιμέντο καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενα περίφημα σκυροκονιάματα, τὰ μπετόν καὶ τὰ σιδηροπαγῇ σκυροκονιάματα, τὰ μπετόν ἀρμέ;

Τὰ τσιμέντα εἶναι ὑδραυλικά ἄσβεστοι μεγάλης ὑδραυλικῆς δυνάμεως, στερεοποιούμενα ἐντὸς ὀλίγων μόλις ὥρων εἰς τὸν ἀέρα ἢ ὑπὸ τὸ ὕδωρ καὶ παράγονται δι' ἐντόνου θερμάνσεως ἀσβεστολίθου ἐμπεριέχοντος 20—40% ἀργιλλικῶν καὶ πυριτικῶν ἐνώσεων. Ἐπειδὴ τὰ διάφορα εἶδη τῶν τσιμέντων ἀπαιτοῦν ἄλλοτε ἄλλας ἀναλογίας ἀσβεστολίθου καὶ ἀργίλλου, εἶναι δὲ δύσκολον νὰ εὑρεθοῦν φυσικὰ πετρώματα ἐμπεριέχοντα τὰς ἀναλογίας αὐτὰς, ἡ παραγωγὴ τῶν περισσότερων ἐξ αὐτῶν γίνεται δι' ἀναμίξεως κατὰ διαφόρους ἀναλογίας διαφόρων ἀσβεστούχων καὶ ἀργιλλικῶν πετρωμάτων. Τὰ τσιμέντα αὐτὰ καλοῦνται τεχνιτὰ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ κατασκευαζόμενα ἐκ φυσικῶν πετρωμάτων ἐμπεριέχοντων τὰς ἐπιθυμητὰς ἀναλογίας συστατικῶν, τὰ ὁποῖα καλοῦνται φυσικά. Τὰ ὑλικά ταῦτα λειτουργοῦνται καὶ ἀναμιγνύονται ἐπιμελῶς.

Αἱ κάμινοι αἱ χρησιμοποιούμεναι πρὸς κατασκευὴν τῶν τσιμέντων εἶναι δύο εἰδῶν: Αἱ μόνιμοι καὶ αἱ περιστροφικά.

«ΗΛΙΟΣ»

Αἱ μόνιμοι κάμινοι δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰς κοινὰς ἀσβεστοκαμίνας παρὰ μόνον κατὰ τοῦτο, ὅτι τὸ ἄνω μέρος αὐτῶν καταλήγει εἰς καπνοδόχον, ἡ ὁποία συντελεῖ εἰς τὴν μεγαλύτεραν ἀνύψωσιν τῆς θερμοκρασίας. Ὅπως εἰς τὰς ἀσβεστοκαμίνας, ἡ καύσιμος ὕλη εἰσάγεται καὶ εἰς τὰς κάμινους αὐτὰς εἰς ἐπάλλῃα στρώματα μετὰ τοῦ μίγματος τῶν πρώτων ὕλων. Μετὰ

Χωρὶς τὸ τσιμέντο κανένα ἀπὸ τὰ σημερινὰ μεγάλα τεχνικά ἔργα δὲν θὰ ἴτο δυνατόν νὰ γίνῃ. Ἰδοὺ ἀνωτέρω ἓνα ὕδατοφράγμα, χωρὶς εἰς τὸ ὁποῖον ἡλεκτρικὴ καὶ ἡλεκτροφωτιστικὴ καὶ ἀρδύεται μίαν τεραστίαν περιοχήν.

τὸ ψήσιμον τοῦ τσιμέντου, τοῦτο ἀφήνεται ἐντὸς τῆς καμίνου πρὸς ψύξιν, ἐξάγεται, λειτουργεῖται, κασκινίζεται καὶ ἀποθηκεύεται μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς πωλήσεως αὐτοῦ.

Αἱ περιστροφικά κάμινοι ἀποτελοῦνται ἀπὸ κύλινδρον κατασκευασμένον ἐκ λαμαρίνας καὶ ἐπενδεδυμένον ἐσωτερικῶς διὰ πυριμάχων πλῆθους. Ἡ ἐσωτερικὴ διάμετρος τῶν κυλίνδρων αὐτῶν υπερβαίνει τὰ 2 μέτρα, τὰ δὲ μήκος αὐτῶν φθάνει τὰ 18 μέτρα. Οἱ κύλινδροι αὗτοι τοποθετοῦνται ἐπικλινῶς καὶ στρέφονται βραδύτατα περὶ τὸν ἄξονά αὐτῶν. Αἱ πρώται ὑλαὶ καλῶς ἀναμεμιγμέναι καὶ λειτουργοῦνται εἰσέρχονται διὰ μηχανικῶς κινουμένης χοάνης, ἡ κλίσσις δὲ καὶ ἡ βραδεία στροφή τῆς καμίνου ἀναγκάζουν αὐτὰς νὰ κατέρχονται βραδέως πρὸς τὸ κάτω μέρος τοῦ κυλίνδρου, ὅπου εὐρίσκεται ἡ ἐξόδος. Κατὰ τὴν διαδρομὴν αὐτῶν κατὰ μήκος τοῦ σωλήνος, αἱ πρώται ὑλαὶ συναντοῦν τὰς φλόγας, αἵτινες παράγονται ἐντὸς ἐιδικῆς ἐστίας, ἐξέρχονται δὲ ἐκ τῆς ἐξόδου μεταδεδλημένοι εἰς τσιμέντο.

Διὰ τῶν περιστροφικῶν καμίνων ἡ ἐργασία εἶναι πολὺ ἀπλούστερα καὶ ἀπαιτεῖ ὀλιγώτερας ἐργατικὰς χεῖρας. Εἰς τὸ ἐμπόριον κυκλοφοροῦν διάφοροι ποιοτήτες τσιμέντων, αἱ κυριώτεροι τῶν ὁποίων εἶναι αἱ ἑξῆς: 1)

Τσιμέντα ὑπολειμμάτων ὑδραυλικῆς ἀσβέστου, τὰ ὁποῖα εἶναι βραδυτάτης πήξεως. 2) Τσιμέντα ῥωμαϊκά ἢ τσιμέντα φυσικά ταχείας πήξεως, τὰ ὁποῖα πηγνύνται εἰς διάστημα 15 λεπτῶν μέχρι δύο ὥρων. Λόγω τῆς φύσεως τῆς πρώτης ὕλης ἐξ ἧς παράγονται καὶ τῆς ἀνομοιομερείας αὐτῶν, ἡ ποιότης αὐτῶν εἶναι πάντοτε κατωτέρα. 3) Τσιμέντα φυσικά βραδείας πή-

ξεως ἢ τσιμέντα φυσικά Πόρτλαντ. Ταῦτα ὅταν προέρχονται ἐκ πετρωμάτων ὁμοιογενῶν εἶναι ἀρίστης ποιότητος, ἐνῶ ἀντιθέτως ὅταν προέρχονται ἐξ οὐχὶ ὁμοιογενῶν πετρωμάτων εἶναι κατώτερας ποιότητος. 4) Τσιμέντα Πόρτλαντ τεχνητὰ. Εἶναι βραδείας πήξεως καὶ ποιότητος ἐξαιρετικῆς, ἡ δὲ μεγάλη ἀντοχὴ τῶν τὰ κατιστὰ κατάλληλα διὰ παντοίας χρήσεις. 5) Τσιμέντα σκυριῶν χρησιμοποιούμενα εἰς θεμελίσεις, ὀχυρώματα, ἔργα, πλὴν κατασκευῆς μπετόν ἀρμέ. 6) Τσιμέντα τετηγμένα ἢ ἡλεκτρικά, τὰ ὁποῖα πηγνύνται πολὺ βραδέως, σκληρύνονται ὅμως ταχύτατα καὶ παρουσιάζουν πολὺ μεγαλύτεραν ἀντοχήν. Τὸ θαλάσσιον ὕδωρ δὲν ἔχει ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτῶν.

Τὰ τσιμέντα, ὅπως καὶ ἡ ὑδραυλικὴ καὶ ἡ κοινὴ ἀσβεστός, ἀποτελοῦν τὴν βασὴν πάντων «συνδετικῶν» καλουμένων οἰκοδομητικῶν ὕλων, διὰ τῶν ὁποίων γίνεται κυρίως ἡ σύνδεσις τῶν διαφόρων ὑλικῶν ἐκ τῶν ὁποίων κατασκευάζονται οἱ οἰκοδομαί.

Τὰ τσιμέντα χρησιμοποιοῦνται τελευταίως κυρίως διὰ τὴν κατασκευὴν ὑδραυλικῶν κονιαμάτων καὶ σκυροκονιαμάτων, μπετόν, δι' ἀναμίξεως ὠριμένης ποσότητος αὐτῶν μετ' ἀναλόγου ποσότητος ὕδατος, ἄμμου καὶ σκίρων. Διὰ τῆς εἰσαγωγῆς ἐντὸς τῶν σκυροκονιαμάτων ῥάβδων σιδηρῶν

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟ ΗΛΙΑΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ

Υπό του κ. ΣΤ. ΠΛΑΚΙΔΗ, Καθηγητού του Πανεπι-
στημίου και Διευθυντού του Αστεροσκοπείου Αθηνών

Το ηλιακόν σύστημα αποτελείται από τον Ήλιον, τους έννεα μεγάλους πλανήτας (Ερμή, Αφροδίτη, Γην, Άρη, Δία, Κρόνον, Ουρανόν, Ποσειδών και Πλούτων), τους δευτέρους αυτούς, εν συνόλω 30, τους άστεροειδείς ή μικρούς πλανήτας, οι οποίοι συμπο-
σούνται εις 1.500 περίπου, τους κομήτας και τα μετέωρα (διαστίντας άστερες, δολιχάς, άερολίθους). Είς το μεταξύ του Ήλιου και των πλανητών διαστήματα είναι διακεχυμένη ά-
ραιά μετεωρική ύλη εν είδει αραιοτάτου νέ-
φους, ή όποιος, καταλλήλως άνακαλώς το ή-
λιακόν φώς, παράγει το λεγόμενον ζωδιακόν
φώς και το αντίζωδιακόν.

Τα 99 6/7 επί τοίς εκατόν της μάζης όλο-
κλήρου του ηλιακού συστήματος είναι συγ-
κεντρωμένα εις τον Ήλιον, μόνον δέ το
επολειπόν 1/7 επί τοίς εκατόν απαρτίζεται
υπό του συνόλου των υπολοίπων μελών του
ηλιακού ημών συστήματος. Η μάζα της Γης
αντιστοιχεί μάλιστα τα τρία εκατομμυρίστα
της μάζης του Ήλιου.

Ο ήμετερος Ήλιος αποτελεί ένα εκ των
πολυαριθμών άπλανών άστερων, οι όποιοι ά-
παρτίζουν τον οπισθοειδή νεφέλοειδή του Γα-
λαξίου, είναι δηλ. εις άπλούς πολίτης του
μεγάλου κράτους, προς το όποιον δύναται
να παραβληθώ το τερστίον άστρίκον τουτο
σημώς, όμοια του όποιου υπάρχουν κατά έ-
κατομμύρια διασποράμενα άνα το άχανές Σύμ-
παν.

Ο Ήλιος, έξεστούμενος ως άπλήνης, κα-
ταστάσσεται μεταξύ των λεγομένων νάνων, λο-

συνδεδεμένων μεταξύ των άποτελεί-
ται, μετά την στερεοποίησιν του σκι-
ροκονιάματος, εν σύνολον όχι μόνον
στερεώτατον και άνθεκτικόν, αλλά
παρουσιάζον άρκητήν έλαστικότητα, το
σιδηροπαγές σκιροκονίαμα, μπετόν
άρμε. Αί ιδιότητες αύται του σιδηρο-
παγούς σκιροκονιάματος όφείλονται
εις το γεγονός ότι ο συντελεστής δια-
στολής του σιδήρου είναι ο αύτός με
τόν του τσιμέντου.

Διά σιδηροπαγούς σκιροκονίαμα-
τος κατασκευάζονται σήμεραν όλό-
κληροι οικόδομαί, γέφυραι κτλ. Έκτός
των άνωτέρω σπουδαιωτάτων χρησιμο-
ποιήσεων των τσιμέντων, ταύτα χρη-
σιμοποιούνται επίσης προς κατα-
σκευήν διαφόρων χυτών άντικειμένων
χρησίμων εις την οικοδομικήν, ως π.χ.
σωλήνων, λεκανών, λουτήρων, πλακών
έπιστρώσεως, μωσαϊκών, κεράμων, τε-
χυτών λίθων. Ακόμη και πλοία ήρ-
χισαν να κατασκευάζονται από μπε-
τόν άρμε. Η βιομηχανία των άντι-
κειμένων αύτών, τα όποια άντικαθι-
στούν εις τας οικοδόμους παρόμοια
άντικείμενα εκ λαξευτού λίθου ή μαρ-
μάρου, έχει σήμεραν καταλάβει σπου-
δαιοτάτην θέσιν μεταξύ των βιομηχα-
νιών των άσχολουμένων με τας οικοδο-
μησίμους ύλας και άπασχολεί τερά-
στια κεφάλαια και πολλές έργατικές
χείρας.

Αί μέγιστοι και ποικίλοι αύται
χρησιμοποίησεις των τσιμέντων και η
τεραστία αυτών έξάπλωσις εις την οι-
κοδομικήν και την όχυρωματικήν, κα-
τέστησαν ταύτα είδη πρώτης άνάγκ-
κης και συνεπώς ή βιομηχανική αυ-
τών παρασκευή έχει έπεκταθώ εις ό-
λας τας πεπολιτισμένας χώρας.

Σήμεραν αί Ηνωμένοι Πολιτείαί
θεωρούνται ή μεγαλύτερα άγορά τσι-
μέντων, με παραγωγήν 150—250 έ-
κατομμυρίων βαρελιών των 200 χι-
λισγρ., έπονται δέ ή Αγγλία, ή Γερ-
μανία, το Βέλγιον και ή Γαλλία. Η
τιμή χονδρικής πωλήσεως του τσιμέν-
του έξαρτάται εκ των διεθνών τιμών
του γαιάνθρακος.

γος του μικρού του όγκου εν συγκρίσει προς
διαφορών τεραστίων διαστάσεων άστερας, ως
ο Άντάρης, ο Άρκτοβρος, ο Βελγίος κ.ά.,
οι όποιοι ονομάζονται γίγαντες.
Φασμασκοπικώς έξεστούμενος ο Ήλιος
κατατάσσεται μεταξύ των άστερων του τύπου
G επί τη βάσει της παρατήρησιν, ήτοι είναι
Αστεροσκοπείου του Χάρδοντ, ήτοι είναι
χρώματος κίτρινου και έχει επιφανειακήν θερ-
μοκρασίαν 6.000 βαθμών Κελσίου περίπου.
Είς το κέντρον του επικρατεί θερμοκρασία
πολλών εκατομμυρίων βαθμών και πίεσις τε-
ραστία. Επί της επιφανείας του Ήλιου ή
έντασις της βαρύτητος άνέρχεται εις το
28πλάσιον της έντάσεως της βαρύτητος επί της
επιφανείας της Γης.

Η ακτίς της σφαίρας του Ήλιου ίσοϋται
προς 695.500 χλμ., ήτοι είναι κατά 109,05
φοράς μεγαλύτερα της ίσημερινής ακτίνης της
Γης.

Η επιφάνεια του Ήλιου είναι κατά 11.900
φοράς μείων της επιφανείας της Γης και ο
όγκος αυτού άνέρχεται εις 1.301.200 του όγ-
κου της Γης λαμβανομένου ως μονάδος.
Εάν ως μονάς πυκνότητος ληφώ ή πυκνό-
της της Γης, εν συγκρίσει προς αυτήν ή πυ-
κνότης του Ήλιου ίσοϋται προς 0,256, εάν
δύ η πυκνότης του ύδατος ληφώ ίση προς 1,
ή πυκνότης του Ήλιου άνέρχεται εις 1,41.

Εκ της παρατήρησιν της επιφανείας του
Ήλιου διαπιστώθη ότι αυτή παρουσιάζει έπ-
αύτης μελανιά στίγματα, τας λεγομένας κη-
λίδας. Αται φαίνονται μετατιθέμεναι επί του
ηλιακού δίσκου εξ άνατολών προς δυσάς.
Εντεύθεν συνάγεται, ότι ο Ήλιος περιστρέ-
φεται περί άξονα, εκ δυσών προς άνατολάς,
ως προς παρατηρητήν έλέποντα τον Ήλιον
κατά την διεύθυνσιν του πολικού άξονος αυ-
τού και έχοντας τον όρθόμην άνωθεν του δο-
ρείου πόλου του Ήλιου.

Εάν υποθέσωμεν την Γην άκίνητην επί της
τροχιάς της, με τηλός, άναχωρούσα εκ του
κέντρου του ηλιακού δίσκου, θα επανέλθω εις
αυτό εις διάστημα 25,38 ήμερών. Το διάστη-
μα τούτο καλείται άστρική περίοδος περιστρο-
φής του Ήλιου. Λόγω όμως της μεταβολής
της θέσεως του παρατηρητού, συνεπεία της
περιστροφής και της περιστροφής της Γης, ή
ίδια τηλός θα φαίνεται πρόσβαλλομένη εις την
άρχικην θέσιν της μετά πάροδον 27,25 ήμε-
ρών. Το διάστημα τούτο καλείται συνολική πε-
ρίοδος περιστροφής του Ήλιου.

Η ταχύτης μεθ' ής σημείον τι του ίσημε-
ρινού του Ήλιου φαίνεται μετατιθέμενον ά-
νέρχεται εις 2 χιλιόμετρα κατά δευτερόλεπ-
τον.

Ο ίσημερινός του Ήλιου δεν συμπίπτει
προς το επίπεδον της έκλειπτικής, αλλά σχη-
ματίζει προς αυτήν γωνίαν 7 μοιρών 11,5.
Λόγω της τούτης κλίσεως του άξονος περι-
στροφής του Ήλιου ως προς την έκλειπτικήν,
αί τροχιαί των ηλιακών κηλίδων προσβάλλου-
ται επί του ηλιακού δίσκου δις του έτους κατ'
εθέσιας γραμμάς (κατά τον Ιούλιον και τον
Δεκεμβρίον), κατά δε τους λοιπούς μήνας κα-
τά τας έλλείψεις, τα όποια από του Δεκεμ-
βρίου μέχρι του Ιουνίου στρέφουν το κυρτόν
προς βορράν, και από Ιουνίου μέχρι Δεκεμ-
βρίου στρέφουν το κυρτόν προς νότον.

Εάν ο Ήλιος εύρίσκετο εις απόστασιν 10
δευτερολεπτικών μονάδων, θα έφαινετο εις ήμας
ως άμυδρός άστρη. Το άπόλυτον όπτικόν μέ-
γεθος αυτού θα ήτο 4,83, το δε φωτογρφε-
κόν 5,40, άρα ο δείκτης χρώματος αυτού θα
ίσοϋτο προς 0,57.

Επί τη βάσει της ίσχυούσης φωτομετρικής
κλίμακος μεγεθών, καθ' ήν οι μόλις όρατοί
διά γυμνόν όφθαλμόν άστερες είναι δού με-
γέθους, οι δε πολύ λαμπροί 1ου, ο Ήλιος
έχει φαίνόμενον άστρικόν μέγεθος —26,72.

Η μέση από της Γης απόστασις του Ή-
λιου ίσοϋται προς 149.504.000 χιλιόμετρα,
ήτοι προς 23.439 ίσημερινάς ακτίνας της Γης.
Η απόστασις αυτή καλείται άστρονομική μονά-
δος και χρησιμεύει συνήθως προς μετρήσιν
των από του Ήλιου αποστάσεων των πλανη-
τών, αί όποια είναι:

Πλανήτης	Απόστασις
Ερμής	0.387
Αφροδίτη	0.723
Γη	1.000
Άρης	1.524
Ζεύς	5.203
Κρόνος	9.539
Ουρανός	19.191
Ποσειδών	30.071
Πλούτων	39.600

Εκ της Γης όράμενος ο Ήλιος, όταν εϋ-
ρίσκεται εις την μέσην απ' αυτής απόστασιν,

όποτείνει γωνίαν 32'.2".36. Η γωνία αυτή
καλείται φαίνομένη διάμετρος του Ήλιου.
Η γωνία, υπό την οποίαν φαίνεται εκ του
Ήλιου ή ακτίς της Γης, εύρισκομένη εις
την μέσην απ' αυτού απόστασιν, ίσοϋται προς
8",80 και καλείται όρίζοντια ίσημερινή πα-
ράλλαξις του Ήλιου.

Ο χρόνος όστις απαιτείται ίνα το φώς με-
ταχύτητα 300.000 χιλιόμετρον κατά δευτερό-
λεπτον διατρέξω την απόστασιν Ήλιου-Γης,
άνέρχεται εις 8 λ. 18 σ. ή 498 δεϋτερα.

Ο Ήλιος, συμμέτεχον μετά των λοιπών
άπλανών της περιστροφής του Γαλαξίου περί
το κέντρον αυτού, μετατίθεται εν τώ διαστή-
ματι, συνοδευόμενος ύφ' όλων των μελών του
ηλιακού συστήματος, μετά ταχύτητος 20 χι-
λιόμετρον κατά δευτερόλεπτον. Το σημείον προς
το όποιον φέρεται εν τη τούτῃ μεταστροφική
κινήσει του καλείται κορυμός ή άπλή, το
δε σημείον εξ ου φαίνεται προερχόμενος, ά-
ντικόρυμος ή άντόπλη. Ο κορυμός εύρίσκε-
ται εις σημείον τι του ούρανου μεταξύ των
άστρικών της Λύρας και του Ήρακλέους,
έχον όρθην άναφοράν 270 μοιρών και άπο-
κλίσιν 34 μοιρών.

Εάν παραστήσωμεν την Γην ως σφαιρίδιον
διάμετρου ενός εκατοστού, υπό την κλίμακα
αυτήν ο Ήλιος θα πρέπει να παρουσιάσῃ δια-
σφαίρας, της οποίας ή διάμετρος θα ίσοϋται
προς 1 μ. 09. Κατ' αναλογίαν, ο Ερμής
θα παρουσιάσῃ διά σφαιρίδιον έχοντος διαμέ-
τρον ίσην προς το τρίτον της διαμέτρου της
Γης, ήτοι προς 0,37 του εκατοστομέτρου της
Γης, ήτοι προς 0,37 του εκατοστομέτρου και
κευμένου εις απόστασιν 45 μ. 37 από του κέν-
τρου της σφαίρας, της παριστώσης τον Ή-
λιον. Περαιτέρω ή Αφροδίτη, ελάχιστα δια-
φέρουσα της Γης κατά τας διαστάσεις, θα
παριστάται υπό σφαιρίδιον έχοντος διάμετρον
απόστασιν 84 μ. Η Γη θα πρέπει να τοπο-
αυτής την Σελήνην υπό σφαιρίδιον
διάμετρου 0,27 του εκατοστομέτρου, κευμένου
εις απόστασιν 0,30 μ. από του σφαιριδίου της
Γης. Ο Άρης, μικρότερος της Γης, θα έχῃ
διάμετρον 0,34 του εκατοστομέτρου και θα
κυκλοφορῇ περί τον Ήλιον εις απόστασιν
178,61 μ., συνοδευόμενος υπό των δύο δο-
ρυφόρων του, του Δέιμου και του Φόβου, κυ-
κλοφορούντων περί αυτών επί τροχιάν ακτί-
νος 0,7 και 2,0 εκατοστών. Ο μέγιστος των
πλανητών, ο Ζεύς, παριστώμενος ως σφαίρα
διάμετρου 11,1 εκατοστών, θα εύρίσκηται εις
απόστασιν 609,7 μ. από της σφαίρας του Ή-
λιου, οι δέ 11 δορυφοί του θα διαγράφουν
περί αυτών τροχιάς ακτίνας 25 μ. καθ' έ-
μοιον τρόπον σφαίρα 9,4 εκατοστών εις από-
στασιν 1120 μ. θα ποριστῇ τον Κρόνον, του
οποίου ο άπώτατος εκ των 11 δορυφόρων τα
διαγράφη τροχιάν ακτίνας 10 μ. Ο Ουρανός
ως σφαίρα διάμετρου 4 εκατοστών εις απο-
στασιν 2252 μ. θα περιβάλλεται υπό των 4
δορυφόρων του, κευμένων εις απόστασιν μέ-
χρι 0,16 μ.

Ο προτελευταίος των πλανητών, ο Ποσει-
δών, όστις είναι κατά τι μικρότερος του Ου-
ρανού, παριστώμενος ως σφαίρα 3,9 εκατο-
στών, κευμένη εις απόστασιν 3529 μ. από
του κέντρου, θα συνοδεύεται υπό του μονα-
δικού δορυφόρου του, του Γρίτων, κυκλοφο-
ρούντος εις απόστασιν απ' αυτού περίπου 29
εκατοστών.

Τέλος ο υπερποσειδώνιος πλανήτης Πλού-
των, όστις άνακαλύθη το 1930, παριστώμε-
νος ως σφαιρίδιον διάμετρου 0,5 του εκατο-
στομέτρου, κατά μέν τον περιήλιον αυτού θα
άπεχῃ του κέντρου όσον περίπου και ο Πο-
σειδών, κατά δε το άφῆλιον περαν και του
άφῆλιου της τροχιάς του περιήλιου κομήτου
του Χαλλεύ.

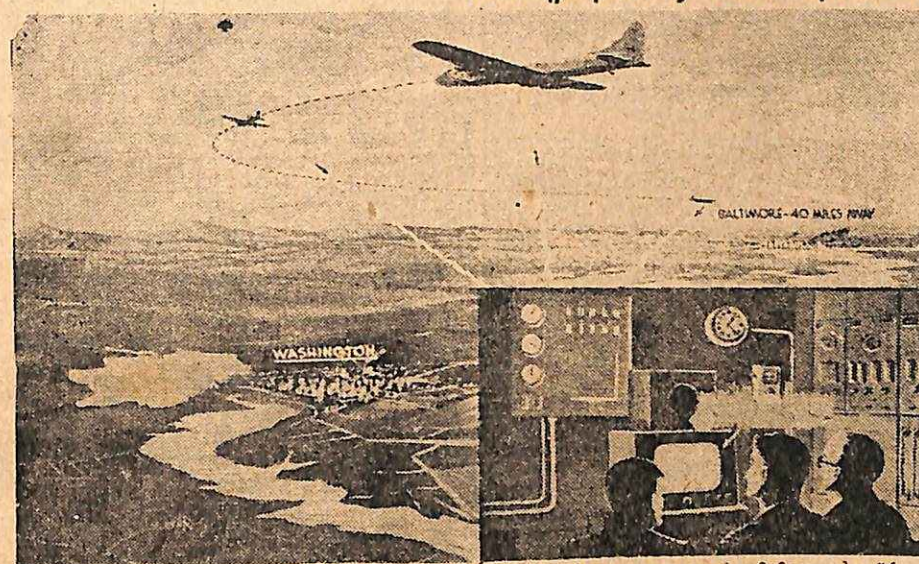
Εκ του άνωτέρω υπό κλίμακα όμοιώματος
του ηλιακού ή του πλανητικού ημών συστήμα-
τος καταφαίνεται πόσον άρτια είναι ή διανο-
μή της ύλης εν τώ χώρῳ. Εάν φαντασθώμεν
ότι όλοι οι άπλάνεις είναι ήλιοι, ως ο ήμετε-
ρος, και ότι έκαστος εξ αυτών συνοδεύεται
ένδοχομένως υπό πλανητών και δορυφόρων,
συνάγεται ότι ή διανομή της ύλης εν τώ
Σύμπαντι είναι άραιωτέρα παρά εν τώ ήλια-
κῳ ημών συστήματι.

Εάν κατασκευάσωμεν μικρογραφικόν ό-
μοίωμα του Σύμπαντος υπό την αυτήν ως άνω
κλίμακα, με όσον την Γην, ως σφαιρίδιον
διάμετρου ενός εκατοστομέτρου, οι γίγαντες
μεταξύ των άπλανών θα έπρεπε να παρ-
στα-
θούν διά σφαίραν διάμετρου 400 μ., εύρι-
σκομένων εις απόστασιν απ' άλλήλων δεκά-
δων χιλιάδων χιλιόμετρον.

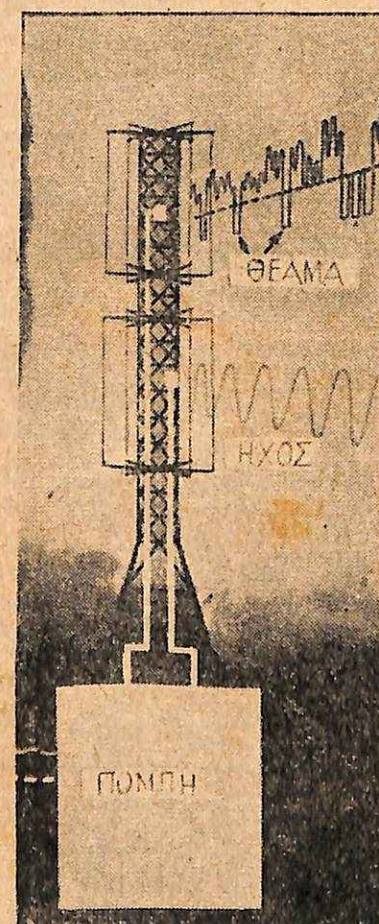
Η σελίς των έφευρέσεων

ΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ ΤΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ

Καθημερινώς νέαι πρόοδοι

Ένας φανταστικός βομβαρδισμός της Βαλτιμόρης παρακολουθείται εις ό-
λας του τας λεπτομερείας επάνω εις το πλαίσιον προβολής που εύρίσκηται
εις απόστασιν 40 μιλίων.

Πώς είναι κατασκευασμένη ή κεραία έκ-
πομπής της τηλεόρασεως. Με την κεραία
αυτή γίνεται συγχρόνως μεταδόσις ή-
λεκτρομαγνητικών κυμάτων του ήχου και
του θεάματος.

ματιστηρίου, αί κυβερνητικάί άνακοι-
νώσεις κλπ.

Αί εικόνες της τηλεόρασεως που με-
ταδίδονται μέχρι τούδε είναι κατά 75%
καθαρά εν συγκρίσει προς την κα-
θαρότητα των κινηματογραφικών προ-
βολών. Αί προσπάθειαι όμως δεν στα-
ματούν ποτέ και δεν παρέρχεται σχε-
δόν ούδεμία έβδομάς χωρίς να ση-
μειωθῇ μία νέα τελειοποίησις της τη-
λεόρασεως.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΙΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ

Από τα συνθέστερα έργατικά άτυχή-
ματα είναι εκείνα που συμβαίνουν μέσα
εις μεγάλα έργοστάσια, όπου αί ταχυκίνη-
τοι μηχαναί αποτελούν ένα διαρκή κίνδυνον
για διά τούς εργάτας που τας χειρίζον-
ται. Πολλοί εργάται έχουν χάσει εις πα-
ρόμοια άτυχήματα δάκτυλα και χέρια, δεν
είναι δέ όλίγοι και εκείνοι που τας έχουν
πληρώσει με την ζωήν των. Διά την πρό-
ληψιν των άτυχημάτων αυτών έχουν έπινο-
ηθῇ μέχρι σήμεραν πάρα πολλαί μέθο-
δοι, αλλά καμία δεν υπήρξε τελείως ά-
ποτελεσματική. Το κακόν πρόκειται να
θεραπεύσῃ τώρα ο «μαγικός όφθαλμός»,
ή περίφημος αυτή έφευρέσις που προοί-
ζεται να προσφέρῃ άνεκτιμήτως υπηρέ-
σιαν εις την άνθρωπότητα. Ο «μαγικός
όφθαλμός» θα ρίχνῃ συνεχώς την ακτινο-
βολίαν του γύρω από τας επικινδύνους ση-
μεία των μηχανών. Μόλις πλησιάσῃ ένα
χέρι τόσο κοντά εις ένα από τας σημεία
αυτά ώστε να κινδυνεύῃ να παρυσυρῇ,
θα παρεμποδίσῃ την ακτινοβολίαν και ο
«μαγικός όφθαλμός» εἰδοποιούμενος με
τόν τρόπον αυτόν, θα σταματῇ αμέσως
την λειτουργίαν της μηχανής. Αί δοκιμαί
που έγιναν ήδη διά διάφορα έργοστάσια
αφίνουν να πιστευθῇ ότι ή μέθοδος αυτή
θα θέσῃ όριστικόν τέρμα εις τας έργατικάς
άτυχήματα.

ΠΩΣ ΟΡΓΑΝΟΥΝΤΑΙ Η ΑΜΥΝΑ
ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΑΤΟΜΟΒΟΜΒΑΣ

Ο Διευθυντής των χημικών έργαστηρί-
ων του Πανεπιστημίου του Πίτσμπουργκ
δρ Σιλβερμαν άνακοινώ ότι το γυαλί
προσφέρει την πλέον αποτελεσματικήν
προστασίαν εναντίον των επικινδύνων ά-
κτινοβολιών που ακολουθούν την έκρηξιν
της ατομικής βόμβας. Ειδικής συνθέσεως
γυαλί, με πρόσμεικτον ούρανιον, θα χρησι-
μοποιηθῇ εις εύρεσιν κλίμακα διά την κα-
τασκευήν ενδυμασιών και προσώπων,
που θα έπιτρέπουν την άνευ κινδύνου εί-
σόδον εις τας βομβαρδιζόμενας περιοχάς.
Όσον άφορά τας αντιατομικά καταφύγια,
έπειδή το γυαλί δεν άντέχει εις την ίσχυ-
ροτάτην πίεσιν που έπασκολουθεί την έκ-
ρηξιν, θα επενδυθῇ με στρώμα μολύ-
βδου, εις τον όποιον θα έχῃ προσμιχθῇ έ-
πίσης ώρισμένη άναλογία ούρανιου. Το
συν το γυαλί όσον και τα καταφύγια αυ-
τά αποτελούν, ως εἶναι εύνoητον, μέσα
αμύνεις εναντίον των φαίνομένων, κυρίως
δὲ εναντίον των ακτινοβολιών που έπακο-
λούθουν την τρομακτικήν έκρηξιν και εις
τας όποιας σημειωτέον όφείλεται ο μέγας
άριθμός των ανθρώπινων θύμα-
των.

Πρέπει κανείς να γυμνάζῃ τον έαυτόν
του διά την εύτυχίαν και την αίσιοδοξί-
αν, όπως γυμνάζεται δι' άλλας τας άλλας
περιπτώσεις, ήθικας και φυσικάς.

Η εύτυχία, ή χαρά, ή εύθυμία είναι με-
ταδοτικά. Να προσπαθῇς να είσαι πόν-
τοτε φιλομειδής, ένθουσιώδης και αίσιοδό-
ξος, τσόν εις το οικογενειακόν σου πε-
ριβάλλον, όσον και εις τούς ξένους.

Χωρίς αυτόπεποιθίσιν δεν ήμπορεί κανείς
να έπιτύχῃ τίποτε.

Τί είναι ὁ ὕπνος. — Τί παρατηρήσεις ἔκαμαν πρῶτοι οἱ Ἱεροξετασταί. — Πόσα ἔτη τῆς ζωῆς μας χαρίζομεν εἰς τὸν ὕπνον. — Διὰ τί ὅταν ἀφυπνιζώμεθα τρίβομεν τὰ μάτια μας. — Ποῦ διεφώνησαν καὶ ποῦ συμφωνοῦν οἱ μεγάλοι... «ὕπνολογοι».

λόγοι ἐπὶ τῶν ἐξῆς λεπτομερειῶν. Ὁ ὕπνος δὲν ἐπέρχεται αὐτομάτως, ἀλλὰ προαναγγέλλεται κατὰ πρόωτον μὲ τὸ συναίσθημα ἀνάγκης ὕπνου, μ' αὐτὸ πού ἀποκαλοῦμεν κοινῶς «νύστα» καὶ πού ὁ πολλὸς Λασέγκυ τὸ ἐχαρκτηρίσεν ἐπιτυχῶς ὡς «ὀρεξιν ὕπνου». Ἡ «ὀρεξία» μεταβάλλεται ὀλίγαν κατ' ὀλίγον εἰς «πείναν» ὕπνου» ἢ εἰς «διψαν ὕπνου». Βαρύνουν τὰ βλέφαρα, αἰσθανόμεθα «ταχυμπατάκια» εἰς τὰ μάτια, ἐπακολουθεῖ μία γενικὴ ἀποχαύνωσις, ὁ λογισμὸς μας σκοτεινιάζει καὶ συγχύζεται. Ὅλα αὐτὰ συντελοῦνται βαθμιαίως, ἄλλοτε μὲ γοργὸν καὶ ἄλλοτε μὲ ἄργον ρυθμὸν, διότι καὶ ἐν τοῦτοις νὰ ὑπάρχῃ σαφὲς ὄριον μεταξὺ ὕπνου καὶ ἐγρηγορήσεως. Διὰ νὰ ἐπέλθῃ ὁμως ὕπνος, πρέπει νὰ λείψῃ κάθε ἐρεθίσμα, εἴτε ἀκουστικόν, εἴτε ὀπτικόν, εἴτε τὸ δέρματος. Αὐτὰ προκαλοῦν διέγερσιν τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ φέρουν τὴν αὐπνίαν. Ἐάν ὁμως τὸ ἐρεθίσμα εἰναί συνεχές, ἐάν δηλαδὴ ἔχῃ ἐξοικειωθῇ πρὸς αὐτὸ ὁ ὀργανισμὸς μας, ὅσον ἔννοον καὶ ἐάν εἶναι, δὲν ἐμποδίζει τὸν ὕπνον. Ἀπεναντίας μάλιστα, ἡ διακοπὴ τοῦ ἡμπορεῖ νὰ προκαλῇ ἀφύπνισιν, ὅπως συμβαίνει μὲ τὸν μυλωνὰν πού ζυπνᾷ ὅταν παύσουν νὰ θορυβοῦν αἱ μυλόπετραι, ἢ μὲ τοὺς στρατιῶτας ὅταν παύῃ ὁ βομβοδρισμὸς. Ἐξ ἄλλου διακοπτεται ὁ ὕπνος ὅταν προκαλῇται ἐρεθίσμα ἀσύννηδες. Πιστεύεται ὅτι ἐὰν δὲν ἐμεσολάβει τοιοῦτον ἐρεθίσμα δὲν θὰ ἐξυπνούσαμε ποτέ. Χάρης ὁμως εἰς τὸ συμπιεστικὸν σύστημα μας, τὸ παρῃμικρὸν ἐρεθίσμα ἐπιδρᾷ ὅταν ὁ ὕπνος μας ὑπῆρξεν ἀρκετός. Διότι ὁ ὕπνος δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν ἐνταση—ἢ τὸ αὐτὸ «βάθος» —καθ' ὅλην τὴν διάρκεια τοῦ. Ὅμαλός, καὶ κατ' ἀκολουθίαν περισσότερον ὠφέλιμος, εἶναι ὁ προμεσονύκτιος ὕπνος. Βαθύτερος εἶναι μεταξὺ 1ης καὶ 2ας καὶ μετὰ μεσονύκτιον, ὁπότε ἡ ἐντασις τοῦ μειώνεται, περὶ δὲ τὴν ὁγμὴν ἢ 7ην πρωτῆν εἴμεθα ἔτοιμοι πρὸς ἀφύπνισιν. Ὅλα αὐτὰ ὀληθνεύουν διὰ τοὺς ὁμαλῶς καὶ μωμένους εἰς κανονικὰ ὥρας. Ὅλοι οἱ ἄλλοι δὲν ὑποφιάζονται τὸ κοκκὸν πού κόμηνουν εἰς τὸν ἐαυτὸν των, καὶ πού θὰ μάς ἀποσχολήσῃ ἰδιαιτέρως εἰς ἓνα περὶ αὐπνίας κεφάλαιον.

Ἀκόμη συμπύπτουν αἱ γνώμαι τῶν βιολογῶν ἐπὶ τὸ ὅτι κατὰ τὸν ὕπνον ἐπέρχεται ἐλάττωσις τῶν λειτουργιῶν τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐλάττωσις τῆς φθορᾶς τῶν ὀργάνων μας. Ὅταν κοιμάται κανεὶς ἡ ἀνταλλαγὴ τῆς ὕλης εἶναι ἠλαττωμένη, αἱ ἀναπνευστικαὶ κινήσεις ὁραϊότεραι ἀλλὰ βαθύτεραι, οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας ὀλιγωτέροι, ἐπίσης δὲ ἐλαττοῦνται καὶ αἱ ἐκκρίσεις. Ἐτσι ἀνακοπτεται καὶ ἡ ἐκκρίσις τῶν δακρύων, ἐπέρχεται δὲ ξηρασία τοῦ κερατοεῖδους καὶ δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον, κατὰ τὴν ἀφύπνισιν τρίβομεν τὰ μάτια μας διὰ νὰ προκαλέσωμεν ἐξ ἐνστικτοῦ τὴν ἐκκρίσιν τῆς ἀπαραίτητου ὑγρασίας. Διὰ τὸν αὐτὸν ἔτισης λόγον

συνηθίζουμε να τρίδωμεν άσυναίσθη-
τως την άκραν της μύτης μας ή να
περιφέρωμεν την γλώσσαν υπό τόν ύπ-
νον. Διότι κατά τόν ύπνον έχει
έλαττωθή ή έκκρισις του βλεννογόνου
της μύτης, όπως και ή έκκρισις σιά-
λου κτλ. Δι' αυτό οι εινόβαρεις αφυ-
πνιζόμενοι αισθάνονται την γλώσσαν
των «σαν τσαρούχην». Ακόμη ή ούρησις
κατά την έγρηγορσιν είναι πλέον συ-
χνή, ενώ κατά τόν ύπνον δέν αισθα-
νόμεθα τοιαύτην ανάγκην επί πολλὰς
ώρας.

Άλλά όλα αυτά δέν μάς λέγουν μέ-
χρι στιγμής τί ακριβώς είναι ο ύπνος
και ποιά τα πραγματικά του αίτια.
Άπό τού σημείου τούτου έχωρίσθησαν
αί άποψεις των βιολόγων δια να συ-
ναντηθούν όμως και πάλιν επί ενός
κοινού πορίσματος. Ο Γκούμπλερ και
ο Λανγκλέ υπεστήριξαν πρώτοι ότι ο
ύπνος όφείλεται εις άναίμιαν του έγ-
κεφάλου. Τα πείράματα έπέδειβαίωσαν
την άποψιν των, αφού μάλιστα συνέ-
πεσε να γίνουν παρατηρήσεις και επί
άνθρώπου κατόπιν τυχαίας κατα-
στροφής του κρανίου. Παρατηρήθη λοι-
πόν ότι όντως τα αίματοφόρα αγγεία
του έγκεφάλου εύρίσκονται υπό συ-
στολήν και παρεμποδίζουν την κυκλο-
φορίαν. Έπίσης ο Κλώντ Μπερνάρ
διεπίστωσε την άναίμιαν αυτήν, έθε-
σεν όμως πρώτος τού εξής έρώτημα :
Μήπως ή έγκεφαλική άναίμια είναι ά-
ποτέλεσμα και όχι αίτια τού ύπνου;
Επί της άμφιβολίας αυτής έπειραμα-
τίσθησαν οι διεθνώς διάσημοι βιολό-
γοι Ντυράν, Νταμόν, Φράνκ, ντε Μόσ-
σο και τέλος ο Πρεγιέρ απέδειξεν ό-
τι αίτία τού ύπνου είναι ή τοξίνωσις
τών έγκεφαλικών κυττάρων κατά την
διάρκειαν της έγρηγόρσεως, διότι ή
συνεχής ενέργεια τού σώματος άφαι-
ρεί από τα έγκεφαλικά κύτταρα την ι-
κανότητα να καταστρέφουν διαφόρους
τοξίνας, μεταξύ των οποίων προέχει
το γαλακτικό όξύ και τα γαλακτικά
άλατα που προέρχονται από την συ-
νечήν ενέργειαν τών μυών και τών λοι-
πών όργάνων μας. Η θεωρία αυτή δέν
έγινε παραδεκτή επί πολύν καιρόν, δι-
ότι παρενεβλήθησαν άλλα θεωρίαί, ό-
πως τού Ρόζενμπάουμ και πρό πάν-
των ή λεγομένη «ιστολογική θεωρία
τού ύπνου» τού Μαθιάς Ντυβάλ. Τέ-
λος όμως ή συμφωνία έπήλθεν επί της
θεωρίας της τοξινώσεως που έπηλη-
θευσε και με πειράματα τεχνητής άπο-
τοξινώσεως, δίχως ύπνον. Προβλέπε-
ται δε από τώρα άκόμη και ή κατάρ-
γησις τού ύπνου, που έν εσχάτη άνα-
λύσει είναι μία φυσική άποτοξίνωσις.
Άλλά ήδη διερωτώνται πολλοί : Εί-
ναι τούτο συμφέρον δια την βιο-
λογικήν μας ύπόστασιν ή μήπως έπι-
βάλλεται και έδώ ή έντολή τού άρ-
χίου Ζήνωνος που έπιτάσσει τó «κα-
τά φύσιν ζήν...» και που έως τώρα
άπεδείχθη ως ή ύψιστη βιολογική ά-
ρετή;

(Ὁρισμός - Αἰτιολογία - Παθογονία - Ἐπιδημιολογία - Θεραπεία)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΝΤ. ΜΟΣΧΟΝΑ, Ἱατροῦ

ἡ ὅλας, ὁ ὁποῖος στερεῖται ἱατρικῶν γνώσεων, ὁσάκις καταλαμβάνεται ὑπὸ διαχύτων πόνων κατὰ τὴν κοιλίαν (κολικῶν), συνδεομένων ὑπὸ διαρροίας, ἀποδίδει τὰ συμπτώματα εἰς ψῦδιν ἢ εἰς τὴν πῶσιν παγωμένου ποτηρίου ὕδατος ἢ τὴν βρῶσιν πολλῶν φρούτων κλπ. καὶ σπεύδει κάκιστα πλύνειν τὴν πίνην τεῖον, ἢ τὰ λαμβάνει λάβδανον, σουλφογουανιδίνην καὶ διάφορα ἄλλα φάρμακα στυπτικά (ἤτοι ἀνασταλτικά τῶν κενώσεων).

Ἰατρικῶς ἐξεταζομένη ὥμως ἡ συμδρομὴ αὕτη (ἄλγος—διάρροια) διαπιστοῦναι σχεδὸν πάντοτε ὅτι ὀφείλεται εἰς τὴν βακτηριακὴν δυσεντερίαν, ἢ εἰς ὅξιαν ἢ παροξυσμὸν χρονίας ἀμοιβάδικῆς δυσεντερίας, καὶ ἐπομένως ὁ τρόπος τῆς θεραπείας τῶν ἐστὶν ὁλως διάφορος πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀκολουθούμενον.

Εἶναι δὲ ἡ δυσεντερία τὸσον καταστρεπτικὴ νόσος, ὥστε ὁ Χάινς Ζίνσερ ἔγραψεν ὅτι «ὁ τυφοειδὴς πυρετός, τῆς ἀδελφᾶς του, τὴν χολέραν, τὴν δυσεντερίαν καὶ τὸν ἐξανθηματικὸν τύφον» ἔκριναν τὴν τύχην περισσοτέρων ἐκστρατειῶν μᾶλλον παρὰ ὁ Καίσαρ, ὁ Ἀννίβας, ὁ Ναπολέων καὶ οἱ λοιποὶ κατακτητὰς τῆς ἱστορίας.

Δυσεντερίαν λέγοντες ἐννοοῦμεν λοιμωδὴν νόσον ὀφειλομένην εἰς φλεγμονὴν τοῦ παχέος ἐντέρου καὶ χαρακτηριζομένην ὑπὸ ἀφθόνων ἀλγείνων διαρροϊκῶν κενώσεων μετὰ προσμίξεως βλεννῆς καὶ αἵματος ἄλλοτε ἄλλου ποσοῦ.

Ὁ ὅρος δυσεντερία ἐπλάσθη ὑπὸ τοῦ Ἱπποκράτους. Μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν βακτηριολογικῶν γνώσεων ἤμουν καὶ διὰ τὸν 19ον αἰῶνα, ἀπεδείχθη ὅτι ἡ δυσεντερία ἀποτελεῖ ἐλκώδη κατάρρουν τοῦ παχέος ἐντέρου, ὀφειλόμενον εἰς ζῶν παθογόνον αἷτιον, τὸ ὁποῖον δυνατόν να εἶναι ἡ βακτηρίδιον, ὅτε ἔχομεν τὴν βακτηριακὴν δυσεντερίαν, ἢ πρωτόζωον (ἢ ἀμοιβάς) ὅτε ἔχομεν τὴν ἀμοιβαδικὴν δυσεντερίαν.

Πρῶτος τὸ 1875 ὁ Λὲς ἐν Πετροπόλει περιέγραφεν ἀμοιβάδας ἀνευρεθείσας εἰς τὸ παχὺ ἐντέρον διαφόρων ἀτόμων. Ὁκτὼ ἔτη βραδύτερον ἀνεύρεν ὁ Κοχ εἰς Αἴγυπτον καὶ Ἰνδίας σταθερῶς ἀμοιβάδας εἰς τὰ κόπρανα καὶ τὸ τοίχωμα τοῦ παχέος ἐντέρου τῶν πασχόντων ἀμοιβαδογενῆ δυσεντερίαν. Ὁ Καρτουλὴς ὥμως εἶναι ἐκείνος ὅστις καθώρισεν ὅτι αἱ ἀμοιβάδες εἶναι τὸ αἷτιον τῆς νόσου. Πλείστακις εἰς ἐπιπτώσεις δυσεντερίας καὶ μάλιστα ἐπιδημιῶν δὲν ἀνευρίσκετο ὡς αἷτιον ἡ ἀμοιβάς, γεγονός τὸ ὅποῖον εἴλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν ἐρευνητῶν. Οὕτω τὸ 1898 περιγράφει ὁ Σίγκα ἐν Ἰαπωνίᾳ ὡς αἷτιον δυσεντερίας ἀντὶ τῆς ἀμοιβάδος (πρωτόζωον) βακτηρίδιον τι, τὸ ὁποῖον δύο ἔτη βραδύτερον ἀπὸ ἐπιδημίαν τινα ἀπομονώνει καὶ παραλαμβάνει εἰς καθαρὰ καλλιέργειας ἕτερος ἐρευνητής, ὁ Κρούζε.

Ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν τούτων ὑπῆρξεν ὁ διαχωρισμὸς τῆς δυσεντερίας εἰς δύο αὐτοτελεῖς νόσους, τὴν ἀμοιβαδογενῆ δυσεντερίαν καὶ τὴν βακτηριακὴν τοιαύτην, ἐκάστην τῶν ὁποίων θέλομεν περιγράψει ἀκολουθῶν.

Τὸ παθογόνον αἷτιον τῆς βακτηριακῆς δυσεντερίας δὲν εἶναι ἐνιαύσιον,

Πρώτος ὁ Σίγκα περιέγραψεν ἀτελὲς τὸ βακτηρίδιον τῆς δυσεντερίας, τὴν ἀτέλειαν τῆς περιγραφῆς συνεπλήρωσε βραδύτερον ὁ Κρούζε, δι' ὃ καὶ ὠνομάσθη τὸ αὐτὸ βακτηρίδιον τῶν Σίγκα καὶ Κρούζε. Τὸ βακτηρίδιον παράγει καλ-
λιεργούμενον ἰσχυράν τοξίνην (το -
ξ ί ν α ι δέ καλοῦνται ὀλητηριώ-
δεις οὐσίαι παραγόμεναι ὑπὸ τῶν μι-
κροβίων, αἱ ὁποῖαι εἰσερχόμεναι εἰς
τοὺς ζῶντας ὀργανισμούς προκαλοῦν
μετ' ἄλλοτε ἄλλον χρόνον νοσήρας ἐκ-
δηλώσεις ἢ καὶ τὸν θάνατον αὐτῶν, ἐὰν
ἡ ποσότης εἶναι μεγάλη, ὥς καὶ τῇ
παραγωγῇ ἀντιτοξινῶν, ὁδηγῶν οὖ-
σιαν αἱ ὁποῖαι ἐξουδετεροῦν ταύτας)
καὶ ἐπομένως βαρύνει νάσον. Βραδυ-
τερον εὐρέθης ὅτι πληρὴ τῆς ὑπὸ τὸ το-
ξικοῦ τούτου βακτηριδίου τῶν Σίγκα
—Κρούζε προκαλουμένης δυσεντερίας
υπάρχουν καὶ ἄλλαι οφειλόμεναι εἰς
ἀτοξικώτερα βακτηρίδια καὶ τὰ ὁποῖα
διεχωρίζονται μετὰ τῶν διὰ τὸν καλ-
λιεργεῖν καὶ ὁρολογικῶν ἀντιδράσεων.
Τὰ διάφορα ταῦτα βακτηρίδια
οἱ διάφοροι συγγραφεῖς τὰ ὠνόμασαν
ἢ ἀτοξικά βακτηρίδια ἢ μεταδυσ-
εντερικά ἢ παραδυσεντερικά βακτηρί-
δια καὶ διέκριναν διαφόρους τύπους,
ὧς τύπου Φλέσνερ, Χίς — Ρούσελ,
Στρόγκ κλπ.

Ἡ μετὰδοσις τῆς νόσου ἀπὸ ἀνθρώ-
που εἰς ἄνθρωπον γίνεται εἴτε ἀμέσως
δι' ἐπαφῆς μολυνομένων τῶν χειρῶν,
εἴτε ἡμέσως διὰ τῆς μεταφοράς τῶν
μικροβίων ἐκ τῶν κοπράνων εἰς τὰς
τροφὰς ὑπὸ τῶν μυῖων. Οὕτως πᾶς ἐ-
παῖς ἀποβάλλει μικρόβια ποῦ εἶναι ἐ-
πικίνδυνον φορεῖς τῆς νόσου. Πλὴν ὁ-
μῆς υπάρχουν καὶ ὑγιεῖς ἄνθρωποι, ἱ-
δίως κατὰ τὰς ἐπιδημίας, οἱ ὁποῖοι
καίτοι δὲν νοσοῦν οἱ ἴδιοι ἐν τούτοις
ἀποβάλλουν βακτηρίδια δυσεντερίας.
Τὰ άτομα ταῦτα καλοῦνται ὑγιεῖς μι-
κροβιοφόροι καὶ εἶναι οἱ πλέον ἐπικίν-
δυνον ὅλων.

Μεγίστην σημασίαν ὡς φορεὺς τῆς
δυσεντερίας ἔχει ἡ μύια, γεγονός ἐρ-
μηνευθὲν διατὶ κατὰ τὸ θερος, ὅτε αἱ
μύιαι αἱ μύιαι, ἔχοντες καὶ τὰ πε-
ρισσότερα κρούσματα. Ἡ νόσος ἰωμέ-
νη δὲν φαίνεται νὰ ἐγκαταλείπη ἄνο-
σίαν. Κλινικῶς ἡ κατὰ τὴν βραχέως
προδρομικὴν συμπτωμάτων συνιστά-
μένων εἰς ζάλην, κεφαλαλγίαν, γενικὴν
κακοδιαθεσίαν, ἡ νόσος εἰσβάλλει ἀ-
ποτόμως μετὰ ἡ ἀνευ ὑψώσεως τῆς
θερμοκρασίας, πόνων κατὰ τὴν κοι-
λίαν καὶ διαρροϊκῶν κενώσεων. Αἱ
διαρροαὶ καὶ κενώσεις, αἵτινες βαθμῶδ' ὀ-
ξυζάνουν εἰς συχνότατα 20—30 καὶ
πλεον τὸ 24 ὥρον, καθίστανται ἐπώδυ-
ναι καὶ προσμιγνύονται μετὰ βλεννώ-
πυου καὶ αἵματος. Ἡ γλύσση εἶναι ἐ-
πίχυριςτος καὶ ξηρὰ, ὑψίσταται δὲ οὐχί
σπανίως καὶ τάσις πρὸς ἔμετον ἢ καὶ
ἔμεται.

Ἡ τοιαύτη κατάστασις πλειστάκις
ἐπὶ παιδιῶν ἢ γερόντων καὶ γενικῶς
ἐξησθενημένων ἀτόμων δύναται νὰ ὀ-
δηγήσῃ ταχύτατα εἰς θάνατον.

Ἡ ὅλη νόσος ὅμως καὶ ἡ πλεονέχουσα
διατρέχουσα δὲν εἶναι ἀμοιρος ἐπι-
πλοκῶν ἐν τῇ διαδρομῇ τῆς, καὶ δι' ἐ-
νίοτε σοβαρῶν, π. χ. δύναται νὰ προ-
καλέσῃ διατρήσιν τοῦ ἐντέρου, περι-
τονίτιδα ἢ εἰσδυσιν ἐκ τῶν ἐξηλαμ-
νῶν ἐντερικῶν ἐπιφανειῶν στρεπτοκοκ-

νων εις την κυκλοφορίαν και πρόκλησιν σφαιμαίας.

Εκ τών έκτεθέντων καταφαίνεται ὅτι ἡ πρόγνωσις δὲν εἶναι πάντοτε καλή· διότι εἴτε ἐνεκεν τῆς τοξικότητος τοῦ μικροβίου εἴτε διότι ὁ ὄργανισμὸς εἶναι ἐξησθενημένος, εἴτε διότι ἐπισυμβαίνει ἐπιπλοκή τις, οἱ θάνατοι εἶναι ἀρκετὰ συχνοί. Ἀναφορικὰς μὲ τὴν θεραπείαν αὕτη τυγχάνει ἀκριβῶς ἡ ἀντίθετος ἐκείνης τῶν ὁσίων κάρνει ὁ λάος, δηλαδὴ ὁ ἀσθενὴς πρέπει νὰ λάβῃ ἀμέσως καθαρτικὸν εἴτε ἁλατοῦχον (σουλφάτ ντὲ σούτ, Κάρλσμπατ) ἢ κίον κινον ἑλαϊον (ρετινιόλαδο) καὶ εἴτα νὰ ἐκτελέσῃ ὁροθεραπείαν καὶ νὰ λάβῃ στυπτικά φάρμακα.

ΑΜΟΙΒΑΔΟΓΕΝΗΣ ΔΥΣΕΝΤΕΡΙΑ

Ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν ὅτι εἰς τὸν Καρποῦλην ὀφείλειται κυρίως ἡ ἀνακαλύψις τῆς ἀμοιβάδος ὡς αἰτίου τῆς νόσου. Τὸ 1903 ὁ Λές διέσπελλε τὰς ἀμοιβάδας, ὡς ἐνδοαμοιβάδας τοῦ κόλου, ἀβλαβὲς παράσιτον τοῦ παχέος ἐντέρου ἀπαντῶν εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς ἀνθρώπους, ἀπὸ τὰς ἱστολυτικὰς ἀμοιβάδας ποὺ εἶναι τὸ αἷτιον τῆς ἀμοιβαδογενούς δυσεντερίας.

Ἐπιδημιολογία: Ἡ ἀμοιβαδογενὴς δυσεντερία ἀπαντᾷ κυρίως εἰς τὰς τροπικὰς καὶ ὑποτροπικὰς χώρας, ἀλλ' ἐσχάτως δυσνοεῖται νὰ εἰπωμεν ὅτι ἀπαντᾷ εἰς πολλὰς χώρας καὶ εἶναι συγχωτάτη παρ' ἡμῖν.

Ἡ μόλυνσις πιθανῶς συντελεῖται διὰ τοῦ ὕδατος καὶ τῆς βρώσεως ὡμῶν φρούτων, λαχανικῶν κλπ. καὶ καθ' ὅμοιον τρόπον ὡς ἐπιτελεῖται καὶ εἰς τὴν βακτηριακὴν δυσεντερίαν, διὸ πρέπει νὰ εἴμεθα ἀπνηεῖς διώκται τῆς μύας.

Ἡ νόσος μετὰ ἐπάσιν 1—3 ἡμερῶν ἀρχεταί ἀποτόμως μὲ διαρροϊκὰς κενώσεις κοπρανώδεις ὅμως συνοδευομένης μετὰ κολλικών καὶ ἁλγους κατὰ τὴν κένωσιν. Αἱ κενώσεις προσμυγνύμεναι μετὰ βλέννης ἢ καὶ αἵματος δὲν εἶναι τὸσον ἄφθονοι ὡς ἐπὶ βακτηριακῆς δυσεντερίας. Πυρετοὶ ἄλλοτε ὑπάρχει καὶ ἄλλοτε ὄχι, ὑφίστανται ὅμως γενικά συμπτώματα, ὡς κακοδιαθεσία, κεφαλαλγία, ζέλι, τσις πρὸς ἔμετον κλπ. Ἐπιπλοκάς ἡ νόσος δὲν παρουσιάζει εἰμὴ τὸ ἀπώστημα τοῦ ἥπατος (ἐπιπλοκή συχνὴ εἰς τοὺς ἀμοιβαδογενεῖς τῆς Αἰγύπτου), σπανία εὐτυχῶς παρ' ἡμῖν κατὰ τόσον μάλλον, ὥστε ἐξεφράσθῃ ἡ γνώμη περὶ διαφόρου ἀμοιβάδος ἐν Ἑλλάδι πρὸς τὴν τῆς Αἰγύπτου. Τὸ τοιοῦτον ὅμως στερεῖται ἀληθείας.

Θεραπευτικῶς καὶ ἐνταῦθα τὸ πρῶτον ἐνδείκνυμενον φάρμακον εἶναι τὸ καθαρτικὸν καὶ δὴ τὸ Κάρλσμπατ, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν Μύλεντς κέκτῃται καὶ ἀμοιβαδοκτόνον ἐνέργειαν.

Ἑτέρα φάρμακα εἶναι ἡ ἐμετινὴ, ἐνδείκνυμένη κυρίως ἐπὶ ἀμοιβαδοειδούς ἀποστήματος τοῦ ἥπατος καὶ ἡ πλέον συγχρονισμένη θεραπεία διὰ τοῦ ὑατρὲν καὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ σκευάσματος Ε. Β. Ι. καὶ τῶν ἀρσενικοῦ χων σκευασμάτων.

Ἡ προφύλαξις ἀπὸ τὴν νόσον εἶναι εὐνόητος ἐξ ὅσων περιεγράψαμεν ἄνωτέρω. Ἐξολοθρευσις τῶν μυιδῶν, βρώσις βεβρασμένων σιγίων, πόσις καθαροῦ ὕδατος κλπ.

ΤΑ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Ὑπὸ Δρος ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ Ι. ΦΙΝΤΙΚΛΗ, Διευθυντοῦ τοῦ τμήματος γεωργικῆς μετεωρολογίας τῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας

Τὰ μεταωρολογικά ὄργανα εἶναι συσκευα-
εῖς καὶ φυσικῆς, αἰτίνες χρησιμοποιοῦνται ἐν
τῇ Μεταωρολογία καὶ Κληματολογία διὰ τὴν
μετρίσιν καὶ παρακολούθησιν ἐνὸς μεταωρολο-
γικοῦ στοιχείου ἢ φαινομένου ἀτμοσφαιρικοῦ.

Ης πάντα τα ανθρώπινα δημιουργήματα τα
 μετεωρολογικά όργανα δεν είναι τέλεια. Ο
 συνθήπου επιμελημένη και αν είναι η κατα-
 σκευή αυτών, παρουσιάζουν πάντοτε μικράς
 ατέλειες, εις τρόπον ώστε η δι' αυτών μετρη-
 σίς των μετεωρολογικών στοιχείων δεν είναι
 άπολύτως ακριβής. Ένυπάρχει τοιούτοτρόπος
 εις έκαστον μετρησιν σφάλμα, τι, οφειλόμε-
 νον εις τας ατέλειας της κατασκευής του όρ-
 γάνου, όπερ καλείται $\epsilon \rho \rho \alpha \lambda \epsilon \iota \alpha \kappa \alpha \theta \upsilon$
 $\sigma \phi \alpha \lambda \mu \alpha$ και τα όποιον πρέπει απαραίτη-
 τως να γνωρίζωμεν. Το σφάλμα τούτο εξακρι-
 βώται εις τα εργαστήρια φυσικής δι' ειδικ-
 τών μεθόδων η διά της συγκρίσεως των εν-
 δείξεων του όργάνου προς τας ενδείξεις του
 $\pi \rho \sigma \tau \circ \upsilon \pi \circ \upsilon \sigma \iota \nu$ όμοιου όργάνου, λίαν επι-
 μελημένης κατασκευής, λίαν ακριβούς λει-
 τουργίας η και εν ανάγκη διά της συγκρίσεως
 προς όμοιον όργανον γνωστό σφάλματος.

Πρότυπα ή πρότυπα γνωστού θαλάσσιου
πρότυπου θαλάσσιου ή συσκευής αερίου (π.χ.
μετρητήν θερμότητας, συσκευής αερίου θερ-
μομετρώμενου κτλ.) υπάρχουν εις όλας τας Με-
τεωρολογικὰς Ύπηρεσίας. Ἐκτός τούτων εἰς
πάντα τὰ κράτη ὑφίστανται εἰδικαὶ κράτικαί
ὑπηρεσίαι, διαθεσάμενα πρότυπα ὄργανα καὶ
συσκευαίς ἑλέγχου, δι' ἃν εἶναι εἰς θέσιν νὰ
καθορίσῃσι μετ' ἀκρίβειας τὰ σφάλματα
παντὸς μετεωρολογικοῦ ὁργάνου. Οὕτως ἀπο-
τελεῖ βασικὴν ἀρχὴν εἰς τὴν Μετεωρολογίαν
ἅπῃς μὴ χρησιμοποιοῦται ὄργανον χωρὶς νὰ
εἶναι γνωστὴ ἡ σ τ α θ ε ρ α ὅτου. Διὰ
τοῦτο κατὰ τὴν προηγουμένην ὁργάνου παρὰ
ἐκείνην τοῦτο ἐφ' ὅσον συνοδεύεται διὰ πι-
στοτοποιητικὴν τὴν ἀντιστοιχοῦ Ὑπηρεσίας
ἑλέγχου, εἴς τὴν χώρας ἐξ ἧς προέρχεται τὸ ὄργανον
εἶναι ἐνδεῆς εἰδικὰν τούτων ὑπηρεσίαν ἀνα-
φέρειται τὸ National Physical Laboratory
ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τὸ Reichsdustall in Physikalische Technische
ὑπηρεσία ἐν Γερμανίᾳ, ἀπὸ τῶν ὁποίων
ἐπὶ μεταλλικῇ πινακίδῃ ἀσφαλισμένῃ

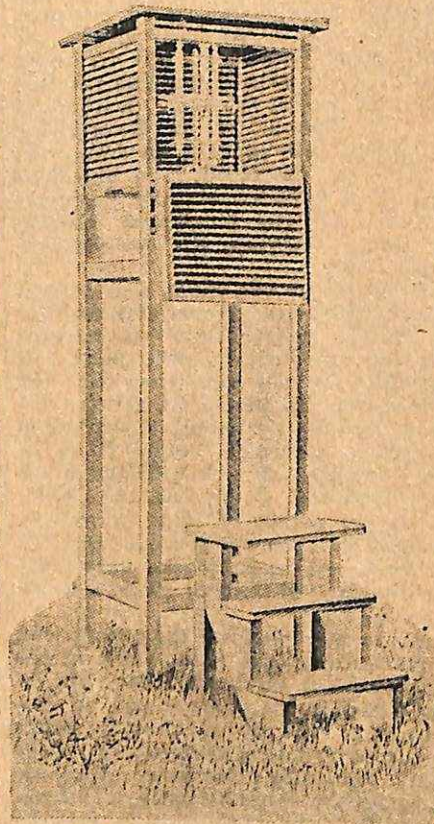
[illegible][illegible]

Τὸ σφάλμα θεωρεῖται ὅτι τὶ κὸν καὶ
προσάσκει τῆς τιμῆς αὐτοῦ τὸ σημῆον +,
ὅταν ἡ τιμὴ τοῦ ὄργανου διευκρινεθῇ τῇ τιμῇ τοῦ
χειρίου. Τίτλος είναι μεγαλύτερη τῆς ἀκριβοῦς
τοιαύτης ἀκριβείας, ἀπὸ τοῦ πρώτου καὶ
ἀντιθέτως, προσαρμόζονται τὸ σημῆον +
εἰς τὴν ἀντίθετον περίπτωση. Διὰ τὸ ἐπιτο-
χούμεν ὅθεν τὴν ἀκριβὴ τιμὴν μετασφραγισ-
τίνος στοιχείου, ὁδὸν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄργα-
νου ἀναλογιστικὴν ἐνδεῖν καὶ προσθεῖναι
μὴ ἀκέραια καὶ ποσοστὴ τὴν κατ' ἀπόλυτον
τιμὴν πρὸς τὸ σφάλμα. Ἡ ποσότης αὕτη κα-
λεῖται δὲ ὁ ρ ὁ θ ο ὡ σ ῖς τοῦ ὄργανου,
ἥτις δὲν εἶναι ὅλοιο τι εἰμὴ τὸ σφάλμα καὶ

αντίθετον σημείον. Ούτω π. χ. εις θερμόμετρον σφάμακον + 0,4 βαθμ., αν δείκνυι την στιγμήν της παρατήρησεως 15,2 βαθμ., η πραγματική θερμοκρασία θα ἴσουςι πρὸς 14,8 βαθμ. "Ἐν εἰς ἕτερον θερμόμετρον σφάμακον - 0,3 βαθμῶν δείκνυι θερμοκρασίαν κατὰ τινα στιγμήν 17,4 βαθμ., τότε η ἀκριβὴς ἐνδείξις ἴσουςι πρὸς 17,7 βαθμούς.

Τὰς μετεωρολογικὰ ὄργανα δύναται νὰ διατεθεῖσιν εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας : εἰς ὄργανα ἀμέσως παρατηρήσεως καὶ εἰς ὄργανα αὐτογραφικῆς αὐτογράφας. Τὰ πρῶτα ἀπαιτοῦν τὴν παρουσίαν τοῦ παρατηρητοῦ, ὅστις θὰ λάβῃ τὰς ἐνδείξεις αὐτῶν εἴτε κατὰ τὰς κεκατοντισμένους ὥρας τῶν μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων, εἴτε καὶ ἐκτῶς.

Τὰ αὐτογραφικά, ἀντὶν παρέχουν μεγάλας ὕπηρεσίας εἰς τὴν Μετεωρολογία, ἀναγράφουν αὐτομάτως, καταλλήλως ρυθμιζόμενα, συνεχῶς διὰ μιᾶς καμπύλης τῶν θαβῶν καὶ ἰσῶς τὰς μεταβολὰς τῶν διαφορῶν μετεωρολογικῶν στοιχείων καὶ κατ' αὐτοὺς τὸν τρόπον οὐ μόνον συλλέγουσι καὶ ἀναπληροῦσι τὰς ἀμέσους ἡμῶν πρᾶξεις, ἀλλὰ συντελοῦσι

Μικρός μετεωρολογικός σταθμός.

καί εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, παρέρχουσι δὲ μετὰ σχετικῆς ἀκριβείας τὸν ποσὴν πραγματικὴν καὶ σαφῆ πρὸς φάσεις τῶν διαφόρων αὐτογραφικῶν φαινομένων. Ἐν ἐνδεσμοῖς ὅμως αὐτογραφικῶν ὀργάνων, αὐτῶν εἶναι πολλοὺς, οὐκ ὀρεῖται πρὸς τὰ ὄργανα τῆς αἰσίου παρατηρήσεως καὶ ἐπαί-
δων συντὸν τὸν σφάματον, ἀλλὰ εἶναι ἀκριβείας τῶν τῆς αἰσίου παρατηρήσεως ὀργάνων, διὰ τοῦτο τυχάνει ἀναρτίστως ἡ διορθώσις τῶν ἐνδεσμοῦ τούτων ὡς πρὸς ἐκεῖνας τῶν ὀργάνων τῆς αἰσίου παρατηρήσεως, αὐτὴν λαμβάνοντες συγχρόνως ὡς καὶ ἡ ρύθμισις τῶν αὐτογραφικῶν ὀργάνων τακτικῶς.

Δι' ἑκάστου μετεωρολογικοῦ στοιχείου (ἐκ-
τός της νεφώσεως) ἐκτιμᾶται ἡ ἀντίθεσις παρὰ τὸ
ὄργανον τῆς ἀέρας παρατηρηθεῖσας καὶ τὸ
ἀντίστοιχον αὐτοῦ ὄργανον τοῦ αὐτοῦ.

Οὕτως τὰ ὄργανα πρὸς μετρίαν τῆς ἀτμο-
σφαιρικῆς πίεσεως καλεῖσθαι τὰ β α ρ ο μ ε-
τρα καὶ τὰ αὐτομαθικά αὐτὰν τὰ β ρ ο-
μ ε τ ρ α φ ο ι, τῆς θερμοκρασίας θερμό-
μετρα καὶ θερμογραφοί, τῆς ὑγρασίας ὑ-
γρομέτρα καὶ ὑγρομετραί, τοῦ ἀέρος ψυχομέτρα
καὶ ψυχρογράφοι, τῆς εὐρυχίας εὐρο-
μέτρα καὶ εὐροχγράφοι, τῆς ἐπιδόσεως τοῦ αἵματος ἀνεμόμετρα καὶ ἀνε-
μογράφοι.

μ ο υ ρ ά φ ο ι, της ηλιοφανεσίας ή λ ι ο -
γ ρ ά φ ο ι, μη υπάρχοντων οργάνων αντίστοι-
χων άμέσου παρατηρήσεως.

Πρὸς μετρήσιν τῆς κινήσεως τῶν νεφῶν, ἐπέσπεισαν τὰ νεφροσκοπία, χωρὶς ἅλα πραγμα-
τοποίηθ' ἡ κατασκευὴ τῶν ἀντιστοιχῶν αὐτο-
γραφικῶν νεφροσκοπίων. Διὰ τὴν μετρήσιν τῆς
ἰλίουσκης ἀκτινοβολίας ἔχοντες τὰ πυρηνολί-
θια, ἀκτινοόμετρα, κτλ. μετὰ
τῶν ἀντιστοιχῶν αὐτογραφικῶν ὀργάνων πυ-
ρηνολογάρων.

Εἰς τὰ αὐτογραφικὰ ὄργανα ἀπὸ ἀπόψεως κατασκευῆς δύναται νὰ διακρίνῃ τὴν σαφὲς δύο μέρη, ἀπ' ἑνὸς τὸ $\epsilon \psi \alpha \iota \sigma \theta \eta \tau \omicron \nu$ μέρος τοῦ ὁργάνου, τὸ ὁποῖον διαφέρει εἰς ἐκαστὴν κατηγορίαν, καὶ ἀπ' ἑτέρου τοῦ $\gamma \rho \alpha \phi \iota \kappa \omicron \nu$, ὅπερ ποσοποιοῦζει εἰς πᾶσας τὰς κατηγορίας καὶ εἰς πάντας τοὺς τύπους τῶν αὐτογραφικῶν ὀργάνων.

Τὰ θεμελιώδη χαρακτηριστικά ἐνὸς καλοῦ μετεωρολογικοῦ ὄργανου εἶναι κατὰ σειράν σημασίας, ἀκρίβεια, σταθερότης, ἀπλότης ἀρχῆς, εὐχέρεια λήψεως ἀναγνώσμάτων καὶ χειρισμοῦ, ὑπεριότης κατασκευῆς, μικρά δαπάνη συντηρήσεως αὐτῶν, μικρά τιμὴ ἀξίος τοῦ ὄργανου.

οργανισμούς γενικών ή μετεωρολογικών όργανων είναι απλώς την κατασκευή, ή ομοίωσή τους προς εκείνα των εργαστηρίων και τούτοις λόγω συνήθων όφ. ας λειτουργήσουν. Ή απλότης αυτή δεν τ'α επιτείνεται και εις τ'α ατομωγραφικά όργανα, αττινα έμως στρουούνται τις ακρίρειας των όργάνων της άέρεως παρατηρήσεις. Τά ατομωγραφικά όργανα δεν χρησιμοποιούνται σήμερα μόνον υπό της Μετεωρολογίας, αλλά γενικώς εις όλους τους κλάδους των εφερημένων έπιστημών, όπου είναι άνάγκη να παρακολουθηή ή πορεία ενός φαινομένου χωρίς να είναι απαραίτητος μεγάλη ακρίρεια των τιμών αυτού.

Αἱ ἡλιακαὶ κηλῖδες

Ἦτο ἤδη γνωστὸν ὅτι αἱ κηλίδες τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἡλίου ἐπηρεάζουν τὴν ραδιοφωνικὴν λῆψιν, δημιουργοῦσαι παράσιτα.

Τελευταίως όμως, αἱ ἠλεκτρικαὶ διαταραχαὶ ἐπὶ τῆς γῆς, αἱ προκαλούμεναι ἀπὸ τῆς κηλίδας τοῦ ἡλίου, παρετήρηθησαν εἰς ἄσυνήθη μέχρι τοῦδε κλίμακα.

Οὕτω, ὁ ἀναποκρίτης τοῦ Ρώ-
υτερ εἰς τὴν πόλιν Οὐέλλιγκταν,
πρωτεύουσαν τῆς Νέας Ζηλανδίας,
πληνραφεῖ ὅτι ἔνεκα τοῦ σέλαος,
δημιουργήματος αὐτοῦ, ὡς ὁ-
ποθέτω αἱ ἀστροφυσικαὶ, τῶν ἡ-
λιακῶν κηλίδων, διεκόπησαν αἱ ἀ-
εροπορικαὶ συγκοινωνίαι μεταξὺ
βορείου καὶ νοτίου ἡμισφαίριου.
Καὶ κατὰ τὰς ἐκ Μόσχας πληρο-
φορίας, αἱ ἀεροπορικαὶ συγκοινω-
νίαι, τὸσον αἱ ἐσωτερικαὶ ὅσον
καὶ αἱ μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ, διε-
κόπησαν ἐπανειλημμένως, λόγῳ
τοιοῦτων ἀτμοσφαιρικῶν διαταρα-
χῶν.

Εἰς παρόμοια αἷτια ἀποδίδεται καὶ ἡ πρόσφατος πτώσις τοῦ βελγικοῦ ἀεροπλάνου συγκοινωνίας εἰς τὴν Νέαν Γῆν, πρὸς ἡμερῶν.

«Η Νέα Υόρκη εξ άλλου μεταβί-
δει ότι πολύ συχνά διακοπαί πα-
ρητηρήθησαν εις τὰς ραδιοφωνι-
κάς λήψεις, ἔνεκα διαταραχῶν ἡ-
λεκτρικῆς φύσεως εἰς τὴν ἀτμό-
σφαιραν».

Ὁ ἀστρονομικὸς «σάρος»

Σάρος καλεῖται εἰς τὴν ἀστρονομίαν περίοδος 18 ἔτων, 11 ἡμερῶν καὶ 8 ὥρων, μεθ' ἧν ὁ ἥλιος ἢ Σελήνη καὶ ἡ κἀρσινμένη

λιος, η Σελήνη και η καλούμενη
 υπό των αστρονομών «γραμμί-
 των δεσμωδ ή συνδέσμων» επανέρ-
 χονται εώς τας αυτές «συνοχτικές
 θέσεις» των. Αι επισυμβάλλουσai
 κατ' αὐτὴν ἐκλείψεις ἐπαναλαμβά-
 νονται μὲ τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ δύ-
 ναμιν ὥς ἐκ τούτου νὰ προβλε-
 φθῶσι.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ «ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ»;

Τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀνθρωπολογίας καὶ Διευθυντοῦ τοῦ
Ἀνθρῳπ. Μουσείου τοῦ Πανεπιστημίου κ. ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΚΟΥΜΑΡΗ

B'

Πράγματι, ἡ ἑκτασίς τοῦ ὄρου «Ἀνθρωπολογία» καὶ ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἐννοίαν δὲν εἶναι ἀτέρμων. Πρέπει νὰ ἔχῃ ὅρια καὶ ὑπὸ τὴν εὐρείαν λαμβανομένη ἐννοίαν, τῆς μελέτης σώματος καὶ ψυχῆς. Δηλαδή περιλαμβάνει «τὰς βασικὰς μόνον ἐπιστήμας περὶ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἐνεργειῶν του».

Ἐπομένως δὲν εἶναι ἀνθρωπολογία ἡ ρητορικὴ, ἡ ὥδιχη κλπ. Ἐνῶ εἶναι θέματα καθαρῶς ἀνθρωπολογικά, τὸ ζήτημα τῆς ἐμφανίσεως τῆς λαλίας εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸν διαφορῶν μεταξὺ τῶν φυλῶν, τῆς ἀναπτύξεως καὶ ἐξαφανίσεως γλωσσῶν κλπ. Ὅπως ἀκριβῶς ἡ «ψιττακολογία» δὲν μελετᾷ μόνον τὸ σῶμα, ἀλλὰ ζητεῖ τὴν λύσιν τοῦ γλωσσικοῦ ἢ λαρυγγικοῦ προβλήματος τοῦ ζώου τούτου. Ὁμοίως, ὅλαι αἱ ἄλλαι «φυσικαὶ ἱστορίαι» δὲν μελετοῦν μόνον τὴν φύσιν τῶν ἐκαστοῦ ζώικων μορφῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν των, τὸν τρόπον ζωῆς των, τὸ ἔργον των, ἂν ἔχουν. Διότι, τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς ψυχῆς, τὸ πνεῦμα, ἐκ τεύχεως τοῦ σώματος προέρχεται, δηλαδή τοῦ ἐγκεφάλου. Ἡ μελέτῃ τῆς φύσεως καὶ τῆς ψυχῆς εἶναι λοιπὸν ἡ ἴδια ἐπιστήμη, ἐφ' ὅσον ἐξετάζεται ἡ βάσις τῶν ψυχικῶν ἐκδηλώσεων. Τὰ κατόπιν ἐνδιαφέρον ἄλλας ἐπιστήμας. Ἡ διαγνωστικὴ ἔκφανσις χαρακτηρίζει τὰς διαφόρους φυλὰς ἐπίσης καλῶς ὅσον καὶ τὸ χρῶμα τοῦ δερματος. Ὁ τρόπος τοῦ ἀπαρτίζειν κοινωνίας τὰς χαρακτηρίζει, ὅπως καὶ τὸ ἀνάστημα κλπ.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω παραδείγματος τοῦ παπυργαίου βλέπομεν καὶ εἰς τί περὶ περιορίζεται ἡ ἀνθρωπολογία. Εἰς τὰς β α σ ι κ α ς μόνον εῖρενας. Οὐτὸς οἱ γραμματικοί, ἡ οἱ συντακτικοὶ κανόνες, οὐτὴ ἡ μελετὴ τοῦ μειδιήματος τῆς Τζιζοκόντας, ἡ τῶν γραμμῶν τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου, ἡ τοῦ Πανθεωσίου, οὐτὲ οἱ δογματικοὶ κανόνες τῶν ποικίλων θρησκειῶν, οὐτὲ οἱ ἐξωφρενισμοὶ τῆς μόδας, οὐτὲ τὸ τελειότερον πολεμικὸν ὅπλον, ἡ τὸ πολυλποκώτερον ἐργασίον τῆς τέχνης, οὐτε οἱ ἐκάστοτε κοινοβουλευτικοὶ κανόνες, ἡ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ μικρὸν ποίημα κλπ., ἔχουν τυχὸν ἀξίαν διὰ τὴν βασικὴν ἐπιστήμην τοῦ ἀνθρώπου. Ὅλον αὐτὸ τὸ «ἐργον» τοῦ κατανέμεται καὶ μελετᾶται ὑπὸ τῶν καθ' ἑκάστην ἐπιστημῶν, μετὰ διάφορα ὀνόματα.

ματα : Γλωσσολογία, Καλλιτεχνία, Ὁρθολογία, Ἠθολογία (Λαογραφία), Ἐργολογία, Κοινωνιολογία, Ποίηση, Μουσική κλπ. Διότι ὁ ἄνθρωπος πλέον ἔχει ἐξελιχθῇ καὶ δὲν μᾶλλον ἐνδιαφέρει «ἀνθρωπολογικῶς». Καὶ ὁμοίως, ὅλων αὐτῶν τῶν ἐκφάνσεων τῆς ψυχῆς, ἡ ἀρχή, ἡ βᾶσις, ἀνῆκουν εἰς τὴν «Ἀνθρωπολογίαν».

Ὅπως ἡ Γλωσσολογία ἐν τῇ βάσει της μελετᾷ πῶς ὁ ἄνθρωπος ὁπότε ἀλλοιῶν καὶ ποτε, πῶς διεπλάσθησαν αἱ ποικιλίαι γλώσσας, πῶς χάνονται, τὴν σχέσηιν φυλῆς καὶ γλώσσης κλπ. Ἡ Ὁρθολογία εἶναι ἀνθρωπολογικὴ ἐπιστήμη, ὅταν ζητῇ να ἐξηγήσῃ τὰ βασικά προβλήματα τῆς ζωῆς τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρώπου.

σθήματος λατρείας, τῆς ἀναπτύξεως τῶν θρησκειῶν, τῶν ποικιλιῶν αὐτῶν, τῆς ἐξελίξεως μεγάλων θρησκειῶν, τῶν λόγων τῆς πανθείας, πολυθείας, μονοθείας, εἰς τὴν βαθμίδον ἔβασαν ὁ ἀνθρώπος. Ἡ ἀρχὴ τῆς Τέχνης εἶναι καθαρὸς ἀνθρωπολογικὸν πρόβλημα. Καὶ ἐνῶ δὲν μὲς ἐνδιαφέρει ἡ Κινεῖς Ἀφροδιτὴ, στολίζει ὁμῶς τὰ Ἄνθρωποιολογικὰ Μουσεία ἡ εὐτραφὴς, «στεινὸς τύπος». Ἀφροδιτὴ τοῦ κατεσκευάσετο ὁ τραγολοῦτης πρόγονος μὲς δεκάδας χιλιάδας χρόνια π.Χ., ἡ ἡ «ἀναίδης Ἀφροδιτὴ», ἀτεχνὰ εἰδώλια ὀλίγων ἐκατοστομέτρων ὕψους, ἡ καὶ ἀπιστεύτου τελειότητος ἔργα γλυπτικὰ ἢ ζωγραφικὰ, ποὺ εὐρίσκοντο εἰς τὸ εἶδος, ἡ τοὺς τοίχους τῶν σπηλαίων κατασκευασθέντα ὑπὸ τοῦ μόλις ἀναπτυσσομένου ἀνθρώπου. Ἡ Προϊστορικὴ Ἀρχαὶολογία, εἶναι ἀκριβέστερον «Πρ. Ἀνθρωπολογία», διότι τὴν μελέτην τοῦ ἀνθρώπου ἐνδιαφέρουν τὰ πρωτόγονα λίθινα ὄπλα καὶ ἐργαλεῖα καὶ ἀργότερον σκεύη τῆς καθημερινῆς ζωῆς, κατασκευασθέντα ἀπὸ τὰς ὀπλουστεράς πρώτας ὕλας, τὸν πρόχειρον λίθον (Λιθικὴ Ἐποχὴ), τὰ ὄστα, τὰ κέρατα. τοὺς κλάδους κλπ. Ἡ μελέτη τῶν ἠθῶν καὶ ἠθίμων τῶν πρωτογόνων ἀνθρώπων, Παλαισηθολογία, ἐνδιαφέρει τὴν Ἐπιστήμην μᾶς, ὅπως τὴν ἐνδιαφέρουν ταῦτα θεβασίως καὶ κατὰ τὴν μελέτην τῶν συγχρόνων ἀπολιτιστῶν λαῶν τῆς γῆς. Ἡθολογία (Λαογραφία), μελέτην ἡ ὁποία μᾶς διαφωτίζει καὶ περὶ τῶν ἠθῶν τῶν πρὸ χιλιάδων ἐτῶν πρόγονων. Ἀλλὰ καὶ τῆς Ποίησεως καὶ τῆς Μουσικῆς κλπ. αἱ πρώτῃ ἀρχαὶ ὅποτε-
λουθῇ θέματα ἐνδιαφέροντα ἀπὸ ἀνθρώποιολογικῆς ἀπόψεως (Μουσικολογία κτλ.). Τελευταίον παράδειγμα φέρομεν τὸν νεώτατον ἀνθρωπολογικὸν κλάδον, τὴν Κοινωνιολογικὴν Ἀνθρωπολογίαν. Ἡ ἔρευνα περὶ τῶν πρώτων κοινωνιῶν τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ἐξελίξεως αὐτῶν, ἀκόμη καὶ τῶν σημερινῶν περιπλοκῶν, τῆς σχέσεως κοινωνίας καὶ φύσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ βίου διὰ τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ ἀρίστου ἐκάστοτε κοινωνικοῦ συστήματος, εἶναι θέματα, τὰ ὅποια μόνον ὁ βιολόγος δύναται νὰ μελετήσῃ, διότι εἶναι καθαρὸς ἀνθρωπολογικὰ, σχετιζόμενα μὲ τὴν βεβαίαν κατανόησιν τῆς φύσεως καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ δὲν δύναται νὰ λέγεται κοινωνιολογὸς—πολιτικός σημεῖον ὅστις δὲν ἐμαθῆτευσεν ἀνθρωπολογικὴν Σχολήν.

Καὶ ἅπασαι αὐταὶ αἱ ἐκφάνσεις
τοῦ νοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἠδισταφένου
τὴν ἐπιστήμην μας, ἀποτελοῦν τὴν
«Ἀνθρωπολογία» ὑπὸ τὴν εὐρείαν
ἐννοίαν, διότι, μὲ μίαν λέξιν, βοηθοῦν
ἐκάστη ἡμᾶς νὰ κατανοήσωμεν τὴν
ἀρχὴν καὶ τὴν ἐξέλιξιν
αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ αὐτοὶ εἶναι ὁ κύριος σκο-
πὸς τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιστήμη-
τῆς «μελέτης τοῦ ἀνθρώπου», ἡ διευ-
κρίσις ὅλων τῶν προβλημάτων, ποὺ
γεννᾷ ἡ βραδυτάτη καὶ μακροτάτη ἐ-
ξέλιξις τοῦ ἀνθρώπου τοῦτου ἐπὶ τῆς
γῆς ὄντος, ἡ παρακολουθήσις τῶν φε-
σεων τῆς ἀνυψώσεως αὐτοῦ. Διότι,
ἐξελίξις εἶναι ἡ βάσις τῆς ὁ-

λης Ἀνθρωπογονίας. Ἄνευ αὐτῆς δὲν
δυναμῆθα νὰ ἐξηγησώμεν οὐδέν. Ὁ
ἐξελίξις σώματος, ἐξελίξις ψυχῆς. Ὁ
λα ταῦτα περιλαμβάνει ἡ Ἀνθρωπο-
λογία ὑπὸ τὴν εὐρυτάτην ἔννοιαν.
Καὶ ὅπως οὐδεὶς δὲν ἐσκέπτετο νὰ
διαίρεσθαι τὴν μελέτην οἰουδιποτε ἄλ-
λου ζώου, διὰ τὸν ἴδιον λόγον δὲν ἐ-
πιτρέπεται νὰ χωρισθῇ ἡ μελέτη τοῦ
σώματος ἀπὸ τὴν μελέτην τοῦ πνεύ-
ματος καὶ τὴν ἐκφάνσεωσιν αὐτοῦ, τῶν
βασικῶν, τοῦλάχιστον καὶ τοῦ ἀνθρώ-
που. Ὁ πραγματικὸς φυσιοδίης,
γράφει μεγάλος ἀνθρωπολόγος, εἶναι
ὁπορευμένος νὰ ἐρευνᾷ καὶ τὰς δύο
φάσεις τοῦ ἀνθρωπίνου προβλήματος,
σώμα καὶ πνεῦμα. Ἐκ πρώτης ὁψεως,
δὲν φαίνεται ὡς «φυσικὴ ἱστορία», ἡ
μελέτη ἐνὸς λιθίνου ὅπλου τοῦ πρω-
τογόνου ἀνθρώπου καὶ ὅμως, ἐν τε-
λευταίᾳ ἀναλύσει, εἶναι φυσικὴ ἱστο-
ρία αὐτοῦ τοῦ πνευματικῆς, τὸ ὅριον
ἐφθασε νὰ ἀναπτύχῃ εἰς τὴν θέσιν
νὰ διορθώσῃ τὴν φύσιν καὶ νὰ κατα-
σκευάσῃ τὸ ἐργαλεῖον ἡ ὅπλον κλπ.,
ποῦ χρειάζεται διὰ νὰ ἀντεπεξέλθῃ ὁ
ἄνθρωπος κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ περι-
βάλλοντος καὶ ζήσης. Εἶναι φυσικὴ ἱ-
στορία ἡ μελέτη τοῦ νοῦ.

Βέβαιον ὅμως εἶναι ἐξ ἄλλου ὅτι
μία τόσον εὐρεία ἐπιστήμη ἔχει ἀ-
νάγκην κατανομῆς τῆς ὕλης εἰς ἐπι-
μέρους ἐπιστήμας. Καὶ πράγματι, εἶ-
ναι δεκτὴ ἡ ὑπαρξίς τῶν δευτερεύον-
των τίτλων, ποὺ ἀνεφάρμεν, Ἐθνολο-
γία, Προϊστορία, Λαογραφία, Γλωσ-
σολογία, Θρησκειολογία κλπ., ποὺ ὑ-
πονοοῦν ἅπαντες «ψυχικὴν Ἀν-
θρωπολογίαν», δηλαδὴ τὴν
μελετὴν τῆς «αἰχρῆς ψυχῆς» τοῦ πα-
λαιοῦ ἢ τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου καὶ
ἄλλων τίτλων ἀφορώντων ἐπιστήμας
ἐνδιαφερόσας τὴν ψυχὴν καὶ
τὴν φύσιν, ὅπως Εὐγονία, Ἐγ-
κληματολογικὴ Ἀνθρωπολογία, Κοι-
νωσιολογικὴ Ἀνθρωπολογία κλπ., ἥ
τέλος τίτλων ἐνδιαφερόντων μόνον τοῦ
σώματος, ὅπως ἡ Φυσικὴ Ἀνθρωπολογία
γενικῶς, ποὺ μελετᾷ τὰς φυλετικὰς
ποικιλίας τοῦ ἀνθρώπινου σώματος.

Τὰ ἰδιαίτερα ταῦτα ὀνόματα δὲν εἶναι ἴδια ἐπιστήμαι τυχόν, ἀλλὰ ὑπάγονται εἰς τὴν Ἀνθρωπολογίαν ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἐννοιαν, ὅταν ἀφοροῦν τὰς βάσεις τῶν θεμάτων ποὺ ἐρευνῶν.

Αὐτὸ εἶναι τὸ εὐρὺ θέμα τῆς ἐπι-
στήμης αὐτῆς. Καὶ ὅμως ἡ εὐρύτης
αὐτῆς δὲν ἐμποδίζει νὰ ἔχη καὶ αὕτη
σαφὴς καθωρισμὸς κύκλου ἔργου
σῆς καὶ ὁ ὅρος «Ἀνθρωπολογία» σα-
φῶς καθωρισμένη σημασίαν, ὡς εἴ-
πομεν. Μεγάλῃ δ' ἐπιστήμῃ καὶ μὲ
μεγάλαν ἀξίωσιν ἔχει ἀνάγκη μάλ-
ιστα καὶ β ο η θ ε ι α ς. Καὶ εἰς
ἐπικουρίαν τῆς ἔρχονται ὁλόκληροι ἐπ-
ιστήμαι ἄλλαι, ἔξω φαινομενικῶς,
τὰ πορίσματα τῶν ὁποίων ὅμως εἶναι
ἀπαραίτητα διὰ τὴν πρόβδον ἐκεί-
νης. Καὶ ἡ μελέτη τοῦ ἀνθρώπου βοη-
θεῖται ὑπὸ τῆς Συγκριτικῆς Ζωολο-
γίας, τῆς Ἀνατομίας τοῦ Ἀνθρώπου,
τῆς Φυσιολογίας, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἰα-
τρικῆς ἀκόμη, τῆς Παθολογίας, τῆς
Γεωλογίας καὶ Γεωγραφίας καὶ Πα-
λαιοντολογίας, τῆς Ἱστορίας καὶ Ἀρ-
χαιολογίας κλπ.

ΤΟ ΚΑΛΟ ΜΑΣΙΜΑ ΚΑΜΝΕΙ ΤΟ ΚΑΛΟ ΣΤΟΜΑΧΙ

Όταν μάθωμεν πώς λειτουργεί ένα γερό στομάχι, θα γνωρίζωμεν πώς να προφυλάξωμεν το ιδίον μας. — Ο ρόλος τών πεπτικών υγρών και η μεγάλη σημασία της μασήσεως.

Τού Α. ΕΜΜΕΡΤΚΙΝΓΚΕΡ, Καθηγητού εις τὸ Ἰνστιτούτον Ὑγιεινῆς Τροφίμων τῶν Παρισίων

Εἰς προηγούμενον ἄρθρον ἀνεφέραμεν γενικά τινα περὶ τοῦ στομάχου καὶ περὶ τῆς ἀκριβοῦς θέσεως οὗτου μέσα εἰς τὸ σῶμά μας. Σήμερον θα κάμωμεν λόγον περὶ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον λειτουργεῖ τὸ στομάχι καὶ περὶ τῆς πέψεως ἐν γένει, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὴν μασήσιν.

Ἡ πέψις δὲν εἶναι ἀπλῶς μηχανικὴ λειτουργία ἀλλὰ καὶ χημικὴ τοιαύτη. Εἰς τὴν χημικὴν αὐτὴν λειτουργίαν συμβάλλουν κυρίως διάφορα ὑγρά, τὰ ὁποῖα ἐκκύνονται ὀχι μόνον εἰς τὸ στομάχι, ἀλλὰ κατὰ μήκος ὁλοκλήρου τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, ἀπὸ τὰ ἐπάνω ἕως κάτω, ἀπὸ τὸ στομάχι ἕως τὰ ἔντερα. Εἰς τὸ στομάχι ἐκκύνεται τὸ σάλιο ἢ σάλιο, ἢ μάλλον τὰ σάλια, διότι εἶναι διάφορα εἶδων. Εἰς τὸν στομάχον τὸ γαστρικὸν ὑγρὸν. Εἰς τὰ ἔντερα τὸ παγκρεατικὸν ὑγρὸν, ἢ χολὴ καὶ τὸ ἐντερικὸν ὑγρὸν.

Ἡ τροφή θα ἦτο ἀδύνατον νὰ μασηθῇ καὶ νὰ γίνῃ κατάλληλος πρὸς γυνευσιν, ἐὰν δὲν ἐδρέχετο καὶ ἀνεμινύετο μὲ τὰ ὑγρά αὐτά, τὸ καθένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχει καὶ ἰδιαίτερον ρόλον. Τὸ σάλιο δρᾷ ἀλκαλικά, δηλαδὴ στυπτικῶς. Χάρις εἰς αὐτὸ ἀρχίζει ἡ πέψις τῶν ἀμυλῶδων καὶ σακχαρώδων οὐσιῶν. Διευκολύνει ἐπίσης καὶ τὴν δράσιν τοῦ παγκρεατικοῦ ὑγροῦ ἐπὶ τῶν αὐτῶν οὐσιῶν. Τὸ γαστρικὸν ὑγρὸν εἶναι ὀξύ καὶ δρᾷ κατὰ τρόπον ὀξύων, διευκολύνον τὴν ἀνάμειξιν καὶ συνθεσιν τῶν διαφόρων οὐσιῶν. Πήζει τὸ γάλα καὶ κάμνει νὰ ἀρχίξῃ ἡ πέψις τῶν ὀξωτούχων τροφῶν. Τὸ παγκρεατικὸν ὑγρὸν δρᾷ ἐφ' ὧν τῶν τροφῶν καὶ ὠθεῖ καὶ προάγει τὴν ἀποσύνθεσιν αὐτῶν πολὺ πέραν ἀπὸ τοῦ σημείου, εἰς τὸ ὁποῖον τὰς ἀφίνει τὸ γαστρικὸν ὑγρὸν. Ἡ χολὴ γαλακτῶναι τὰ λίπη, δηλαδὴ τὰ μεταβάλλει εἰς γαλακτώδες ἐκχυλίσμα. Τὸ ἐντερικὸν ὑγρὸν, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ σημαντικώτερον ἀπὸ ὅλα, περιέχει ἐκεῖνον, πού εἶναι ἀναγκαῖον διὰ νὰ προσβάλλῃ καὶ νὰ χωνεύῃ ὅλας ἀδιακρίτως τὰς τροφάς. Ἐν ἀνάγκῃ ἡμπορεῖ μόνον τοῦ, μόνον αὐτὸ ἀποκλειστικῶς, νὰ κάμῃ ὅλην τὴν πεπτικὴν ἐργασίαν, διότι μόνον αὐτὸ κέκτηται τὴν ιδιότητα καὶ τὴν ἱκανότητα αὐτήν.

Εἴπομεν καὶ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον μας ὅτι τὰ καλά στομάχια, ὅπως καὶ οἱ εὐτυχισμένοι λαοί, δὲν ἔχουν ἱστορίαν. Διὰ τὸ καλὸ στομάχι δὲν ἐνδιαφέρεται κανεὶς. Δὲν τὸ λογαριάζει, δὲν τὸ θυμάται, οὔτε ἐκεῖνος πού τὸ ἔχει. Ἡμεῖς ὅμως θα ἐνδιαφερθῶμεν ἐδῶ καὶ θα ἐξετάσωμεν τὴν λειτουργίαν ἀκριβῶς ἐνός καλοῦ στομάχου. Διότι ἡ ἱστορία τῆς λειτουργίας αὐτῆς εἶναι ἀναπόφευκτος, διὰ νὰ ἐννοήσωμεν καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν στομάχων πού ὑποφέρουν, διὰ νὰ ἐννοήσωμεν πῶς τόσο καὶ τόσο ἀνθρώποι κακομεταχειρίζονται τὸ δικό τους καὶ διὰ νὰ σὰς μάθωμεν πῶς νὰ σώσετε τὸ δικό σας.

Ἡ πρώτη χειρονομία πού κάμνει ὁ

τρώγων εἶναι νὰ φέρῃ τὴν τροφήν εἰς τὸ στόμα του. Ἡ δευτέρα, τὴν ὁποίαν πάρα πολὺ συχνὰ τὴν λησμονεῖ, εἶναι νὰ τὴν μασήσῃ. Ἡ τρίτη, ἀπὸ τὴν κατὰ τὴν. Ἡ μασήσις εἶναι ἡ πρώτη πράξις τῆς πέψεως. Ἐχει μεγίστην σημασίαν πού πάρα πολὺ συχνὰ τὴν παραγνωρίζομεν. Τόσῃν μεγάλῃν σημασίαν ἀποδίδω εἰς αὐτήν, ὥστε δὲν δέχομαι νὰ ἀναλάβω τὴν θεραπείαν ἐνός πασχόντος ἀπὸ τὸ στομάχι του, παρὰ μόνον μετὰ τὴν διαπίστωσιν ὅτι τὰ δόντια του εὐρίσκονται εἰς καλὴν κατάστασιν, ἢ μετὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν. Δὲν ἐπιμένω ἐδῶ εἰς τὰ δόντια, διὰ τὰ ὁποῖα θα πρέπει ἴσως νὰ γραφῶν τὸμοι ὁλόκληροι καὶ σειρὰ ἄλλων ἄρθρων. Οφείλω ὅμως νὰ καθορίσω τὸν ρόλον, τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς μασήσεως. Ο ρόλος αὗτος εἶναι τριπλῆς: γαστρονομικός, μηχανικός, χημικός.

Γ α σ τ ρ ο ν ο μ ι κ ὸ ς : Μόνον ὅταν μασῶμεν καλὰ τὰς τροφάς, ἐρχονται αὐταὶ εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς σιελόγλους ἀδένες καὶ μὲ τὰς θηλάς τῆς γλώσσης καὶ δυνάμεθα οὕτως νὰ ἔχωμεν ἐπαρκὲς τὸ αἶσθημα τῆς γευσέως τῶν. Ὁ πολυφαγὸς καταπίνει τὰς τροφάς, ὅσον τὸ δυνάτον ταχύτερον, χωρὶς νὰ τὰς μασήσῃ. Ὁ λαίμαργος τρώγει σιγά, μασᾷ ἡδονικῶς καὶ ἀπολαμβάνει οὕτως εἰς τὸ στόμα του τὴν μεγαλύτεραν δυνατὴν ὀτόλασιν. Εἰς τὴν περιπτώσιν αὐτήν, ὅπως καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας, ἡ εὐχαρίστησις, ἡ ἀπόλαυσις ἀποτελεῖ παγίδα καὶ δέλεαρ, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιοῖ καὶ τοποθετεῖ ἡ φύσις διὰ νὰ ἐπιτύχῃ καλύτερον τοῦ σκοποῦ τῆς.

Μ η χ α ν ι κ ὸ ς : Διὰ τῆς μασήσεως συντρίβονται, θρυμματίζονται αἱ τροφαὶ καὶ διαχωρίζονται. Συνεπῶς ἡ μασήσις εὐνοεῖ τὴν ἐπ' αὐτῶν δράσιν τῶν πεπτικῶν υγρῶν. Ἡ Χημεία μᾶς διδάσκει ὅτι τὰ σώματα ἀντιδρῶν τὸσον περισσότερον δρατικῶς τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δε, ὅσον περισσότερον εἰς κατάστασιν λεπτοτέρας διαιρέσεως, δηλαδὴ ὅταν παρουσιάζουν ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτεραν ἐπιφάνειαν εἰς τὰς ἀμοιβαίας ἐπαφάς τῶν. Ἡ καλὴ λοιπὸν μασήσις διευκολύνει τὴν ἐργασίαν τοῦ στομάχου. Καί, ὡς θα ἴδωμεν κατωτέρω, ἐπεὶ δὲ τὸ στομάχι δὲν ἀδελιάζει παρὰ μόνον ὅταν ἡ διαμόρφωσις τοῦ περιεχομένου του καὶ ἡ χημικὴ ἀντίδρασις τοῦ φθᾶσιν εἰς τὸν κατάλληλον βαθμὸν, ἡ καλὴ μασήσις συντομεύει τὴν παραμονὴν εἰς τὸν στόμαχον.

Χ η μ ι κ ὸ ς : Ἡ μασήσις προκαλεῖ τὴν ἐκρῆσιν τῶν διαφόρων σιᾶλων καὶ διαδράμει μὲ αὐτὰ τὸν σχηματιζόμενον βῶλον τῶν τροφῶν. Συνεπῶς τὸ σάλιο κάμνει νὰ ἀρχίξῃ ἡ πέψις διὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἐπὶ τῶν τροφῶν καὶ βοηθεῖ βραδύτερον νὰ συνεχισθῇ ἡ πέψις αὐτὴ διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῆς δράσεως τοῦ παγκρεατικοῦ ὑγροῦ. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ νομισθῇ ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ σάλου στα

ΛΕΥΚΟΝ ΒΑΜΜΑ ΙΩΔΙΟΥ

Τὸ βάμμα ἰωδίου δὲν πρέπει νὰ λείπῃ ἀπὸ κανένα σπιτί. Εἶναι χρησιμώτατο φάρμακο καὶ ἀπαραίτητο εἰς ὅλους μας. Εἰς τὰ φαρμακεία τὸ παρασκευάζουν διαλύοντες ἓνα γραμμάριον κρυσταλλικοῦ ἰωδίου εἰς 9 γραμμάρια ἁπλοῦ οἰνοπνεύματος 90 βαθμῶν. Ἀν ὅμως τὸ ἔχωμε πολὺν καιρὸν τὸ βάμμα ἰωδίου, σιγά - σιγά ἀλλοιοῦται, ἐπεὶ δὲ σχηματίζεται ἓνα ὀξύ καυστικόν, τὸ ὑδροϊώδιον. Ἐπειτα, ἂν τὸ φιαλίδιον δὲν εἶναι καλὰ βουλωμένον, τότε ἐξατμίζεται τὸ οἰνοπνεῦμα καὶ ἡ διάλυσις τοῦ ἰωδίου γίνεται πυκνότερα. Καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις τὸ βάμμα γίνεται καυστικόν καὶ προκαλεῖ ἐγκαύματα. Διὰ νὰ μὴ διατρέχωμεν τέτοιον κίνδυνον, πρέπει νὰ ἔχωμεν βάμμα ὅσο μᾶς χρειάζεται δι' ὀλίγον καιρὸ ἢ νὰ προσθέτωμεν εἰς τὸ οἰνοπνεῦμα πού θα μεταχειρισθῶμεν διὰ τὴν διάλυσιν τοῦ ἰωδίου διπλάσιαν ποσότητα βόρακος ἀπὸ ὅσον ἰώδιον θα διαλύσωμεν. Τέλος ἀντὶ νὰ μεταχειρίζομεθα οἰνοπνεῦμα ὡς διαλυτικὸν μεσον, ἡμποροῦμεν νὰ χρησιμοποιοῦμεν γλυκερόφορμιον.

Τὸ βάμμα ἰωδίου ἔχει, ὡς γνωστόν, τὴν ιδιότητά νὰ χρωματίζῃ τὴν ἐπιδερμίδα ἐπὶ μερικὰς ἡμέρας. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον πολλοὶ δὲν τὸν χρησιμοποιοῦν. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Ἀγγλίαν χρησιμοποιοῦν βάμμα ἰωδίου ἀποχρωματισμένον, τὸ ὁποῖον ἔχει ὅλας τὰς θεραπευτικὰς ιδιότητάς τοῦ χρωματιστοῦ. Τέτοιο ἄχρον βάμμα ἡμποροῦμεν νὰ παρακαλέσωμεν ἓνα βοηθὸν φαρμακείου νὰ μᾶς παρασκευάσῃ ὡς ἐξῆς: Εἰς 10 γραμμάρια ἀπεσταγμένου νεροῦ διαλύονται 10 γραμμάρια ἰωδίου καὶ 10 γραμμάρια ὑποδιωδίου νατρίου. Μετὰ τὴν διάλυσιν προστίθεται τὸ ἐξῆς μίγμα:

Διάλυμα ἀμιωνίας 10%—15 γρ. Οἰνοπνεῦμα 90—75 γραμμάρια.

Ἀφίνεται τὸ ὅλον μίγμα εἰς δρᾶσιν μέρους μερικὰς ὥρας καὶ ἔπειτα διηθεῖται (φιλτράρεται). Ἐστὶ ἔχομεν βάμμα ἰωδίου ἄχρον, περιεκτικὸς εἰς ἰώδιον ὅσον καὶ τὸ κοινὸν ἰώδιον.

ματὰ μόλις αἱ τροφαὶ φθάσουν εἰς τὸν στομάχον. Διότι ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὅτι αἱ τροφαὶ πού εἰσέρχονται εἰς τὸν στομάχον τοποθετοῦνται κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ κέντρον αὐτοῦ, ἀπωθούσαι πρὸς τὴν περιφέρειαν τὰς τροφάς, αἱ ὁποῖαι εἶχον εἰσελθεῖν, εἶχον ἀπορροφηθῇ πρότερον. Μόνον αἱ τελευταῖαι αὐταὶ τροφαὶ εὐρίσκονται εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸ γαστρικὸν ὑγρὸν, τὸ ὁποῖον ἐκκύνεται ἀπὸ τὰς πλευράς τοῦ στομάχου, ἐνῶ αἱ τροφαὶ πού ἦλθον κατόπιν καὶ εὐρίσκονται ἀκόμη εἰς τὸ κέντρον, παραμένουν εἰσέτι ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ σάλου, τὸ ὁποῖον συνεχίζει οὕτως τὸν ρόλον του ἐπὶ ἀρκετὸν ἀκόμη χρονικὸν διάστημα καὶ δρᾷ πράγματι τὸσον περισσότερον καὶ τὸσον καλύτερον, ὅσον μεγαλύτερον εἶναι ἡ ποσότης αὐτοῦ, δηλαδὴ ὅσον περισσότερον χρόνον ἔχει διαρκέσει ἡ μασήσις, ὅσον περισσότερον ἔχουν μασηθῇ αἱ τροφαί.

ΜΕΓΑΛΑΙ ΠΟΛΕΙΣ ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΑ ΥΨΗ

Υπάρχουν εἰς τὸν κόσμον πολλὰ πόλεις πού ἔχουν κτισθῇ εἰς ἀφάνταστα διὰ τοὺς Εὐρωπαίους ὕψη. Τὸ ρεκόρ τῶν ὑψηλῶν πόλεων ἔχει ἀναμφιβόλως ἡ Βολιβία, ὅπου εὐρίσκεται καὶ ἡ ὕψη λότερον κτισμένη πόλις τοῦ κόσμου Χουανάκα (4102 μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης). Εἰς παρῶμοιον σχεδὸν ὕψος εὐρίσκονται καὶ δύο ἄλλαι πόλεις τῆς Βολιβίας, τὰ Ποτάσι καὶ τὸ Ὁροῦρο. Τὸ Ποτάσι εἶχεν ἀλλοτε 150.000 κατοίκους καὶ ἦτο, λόγω τῶν ἐκεῖ εὐρισκομένων ὀρυκτιῶν, μία ἀκμάζουσα πόλις. Ἀφ' οὗτου ὅμως παρετῆρηθη ἐλάττωσις τῆς ἀποδόσεως τῶν ὀρυκτιῶν ἤρχισε καὶ ὁ πληθυσμὸς νὰ ὀλιγοστεύῃ, σήμερον δὲ μόλις ἀριθμεῖ 30.000 κατοίκων. Ἡ πόλις Ὁροῦρο ντὲ Πάσκο, εἰς τὸ Περὺ, μὲ πληθυσμὸν 20.000 κατοίκων, εὐρίσκεται εἰς ὕψος 3420 μέτρων. Ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλαι πόλεις τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς συναντῶνται εἰς ἀνάλογα ὕψη. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Δημοκρατίας τοῦ Ἰσημερινοῦ Κουίτο, μὲ πληθυσμὸν ἀνω τῶν 100.000 κατοίκων, εὐρίσκεται εἰς ὕψος 2850 μέτρων.

Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς τῶν Νοτιοαμερικανῶν πρὸς τὰ μεγάλα ὕψη οφείλεται ἀφ' ἐνός εἰς τὸ ὑγιεινότερον καὶ δρᾶσέρον κλίμα πού ἐπικρατεῖ ἐκεῖ, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὰ πλούσια κοιτάσματα τῶν ὀρυκτιῶν, χάρις εἰς τὰ ὁποῖα ἔχει ἀναπτύχθῃ μία ἀκμάζουσα βιομηχανία καὶ ἓνα ζωηρὸν ἐμπόριον εἰς τὰ μεγάλα αὐτὰ ὕψη. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ ΜΕΞΙΚΟ, ἡ πρωτεύουσα δηλαδὴ τῆς δυο νηίου Δημοκρατίας, μία πόλις μὲ 800 χιλιάδας κατοίκους, εὐρίσκεται εἰς ὕψος 2.300 μέτρων.

Εἰς τὴν Ἀσίαν ἡ ὑψηλότερα πόλις εἶναι ἡ Λάσα, πρωτεύουσα τοῦ Θιβέτ καὶ ἔδρα τοῦ Μεγάλου Δαλαίλαμα. Εὐρίσκεται εἰς ὕψος 2600 μέτρων.

Υπάρχουν τέλος καὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν πάρα πολλὰ πόλεις κτισμέναι εἰς ὕψος ὑπερβαίνον τὰ 2000 μέτρα. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἀντικῆς Ἀμπέμπας εὐρίσκεται εἰς ὕψος 3000 περίπου μέτρων, τὸ Ἀζουμ εἰς 2300 καὶ τὸ Γκοντάρ εἰς 2273.

Παράδοξα ρεκόρ

Ἡ μανία τῶν πάσης φύσεως ρεκόρ δὲν εἶναι καινούργια. Ἐνας Ἀμερικανὸς καὶ ἓνας Ἀυστραλὸς πού εἶναι ἀκόμη καὶ σήμερον ἐν ζωῇ, ὑπερηφανεύονται π. χ. ὅτι ἔχουν παῖξει τὴν μακρότερον ἄλλα καὶ τὴν ἀκριβέστερη παρτίδα σκακιοῦ τοῦ κόσμου. Ἀρχισαν τὸ παιχνίδι τοὺς με ἀλληλογραφία ὅπου τὴν Αὐστράλιαν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, πράγμα πού διαρκοῦσεν ἀσφαλὲς πάρα πολὺ σὲ μίαν ἐποχὴ πού δὲν ὑπῆρχαν τὰ ἀεροπλάνα. Τὸ παιχνίδι εἶχεν ἀρχίξῃ στὰ 1893. Τὸ 1898 ἀπεφάσισαν νὰ τὸ συνεχίσουν τηλεγραφικῶς, διότι διαφορικῶς δὲν θα ἐτελείωναν ποτέ. Τὰ τηλεγραφικὰ ἔξοδα θὰ τὰ πλήρωνε ὁ χαμένος. Μετὰ ἐνός ἔτους παιχνίδι ἀκόμη ἔχασεν ὁ Ἀμερικανὸς καὶ ἐπληρώσε 6.000 δολλάρια γιὰ τηλεγραφικά.

Ὁ Ἀγγλὸς ποιετὴς κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, ἐκαυχάτο ὅτι εἶχε παραστήσῃ τρεῖς χιλιάδες ἀπαχονισμούς. Εἶχεν εἰδικὸν πράκτορα σὲ ὅλας τὰς μεγάλας πόλεις τῆς Εὐρώπης πού τὸν εἰδοποιούσαν ἐγκαίρως κάθε φορά πού ἐπαρκέτο νὰ γίνῃ κάποια ἐκτέλεσις.

Συμβίωσις καὶ ἀλληλοεξόντωσις εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν μικροβίων

Ὁ βακτηριοφάγος τοῦ ντ' Ἑρρέλ

Τὰ μικρόβια συναντῶνται παντοῦ μέσα εἰς τὴν φύσιν, ἀρκεῖ νὰ εὕρουν κατάλληλους συνθήκας διὰ νὰ ἀναπτυχθῶν. Κατάλληλος τροφή, ὑγρασία καὶ θερμοκρασία εἶναι οἱ πρωταρχικοὶ παράγοντες τῆς ἀναπτύξεως τῶν. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ μικρόβια ζοῦν καὶ ἀναπτύσσονται παντοῦ ὅπου ὑπάρχει ὀργανικὴ οὐσία (πρώματα ζωῶν, σαπισμένα φυτὰ, περιττώματα καὶ ἄλλα μικροβίων πού ἀλληλοεξόντωνονται. Τοιοῦτοτρόπως εἶναι ἀπολύτως ἐξῆς κρῖνόμενον ὅτι τὸ βακτηρίδιον τῆς παρῶν ἐξόντωνεται ἀπὸ τὸν στρεπτόκοκκον.

Ὅπως εἴπομεν καὶ εἰς τὸ προηγούμενον περὶ μικροβίων σημείωμάς, ὁ ὅρος «μικρόβιον» εἶναι μάλλον ἀτυχεῖς, διότι ἀπεδείχθη ὅτι τὰ μικρόβια ἡμποροῦν νὰ διατηρηθῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἀκόμη δὲ καὶ ὑπὸ δυσμενεῖς δι' αὐτὰ συνθήκας. Ὅχι δὲ μόνον ζοῦν καὶ πολλαπλασιάζονται, ἀλλὰ καὶ διατηροῦν εἰς κατάστασιν ὑπολινθάνουσας ὅλας τὰς τὰς παθογόνους ιδιότητάς. Τὰ φαινόμενα αὐτὰ ὀνομάζονται μικροβιοσμός ἢ λαθραῖα λοίμωξις καὶ ἐγκτεῖται εἰς τὴν ἐξῆς: Ἐὰν εἰσελθῶν εἰς ἓνα ὄργανισμὸν παθογόνον μικρόβιον, δὲν εὐρουν ὅμως ἐκεῖ τὸ περιβάλλον πού θὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ τὴν ἄμεσον δράσιν, παραμένουν εἰς κατάστασιν τῶν τινὰ νάρκης, χωρὶς ὅμως νὰ χάνουν τὴν τοξικὴν τὴν δύναμιν. Ἐὰν τώρα, μετὰ πρῶτον ἀρκετοῦ χρόνου, ἐπέλθῃ εἰς τὸν ὄργανισμὸν μία ὁποιαδήποτε μεταβολή, πού νὰ καταστήσῃ τὰς συνθήκας τῶν «κοιμωμένων» μικροβίων περισσότερο εὐνοϊκάς, τότε ταῦτα ἀφυπνίζονται, μεταδίδονται, εἰς ὅλον τὸν ὄργανισμὸν καὶ προκαλοῦν λοίμωξιν ὡς ἐν ἡσάν καθ' ὅλα νωπὰ μικρόβια. Ὁ μικροβισμὸς εἶναι ἓνα πολὺ λεπτὸν σημεῖον διὰ τὴν διατήρησιν τῆς υγείας. Εἶναι εὐνόητον ὅτι τὸ μικρόβιον πού «υπνύνεται» ἐλλείπει εὐνοϊκῶν συνθηκῶν ἀναπτύξεως, ἡμπορεῖ νὰ καταπολεμηθῇ καὶ καταστραφῇ πρὶν ἢ νὰ δράσῃ. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν προσπαθεῖ ἡ ἐπιστήμη τῆς λανθάνουσας λοίμωξης, ὅπου θὰ περιορισθῇ σημαντικῶς ἡ ἐκδήλωσις πολλῶν κρουσμάτων λοίμωδων νόσων.

Ἀλλὰ τὰ παράδοξα τοῦ ὁράτου μικροβίου πού μᾶς περιβάλλει εἶναι τὸσον πολλὰ, ὥστε θα ἐπανελθῶμεν πολλὰς ἀκόμη φορές.

Ὁ βακτηριοφάγος τοῦ ντ' Ἑρρέλ ἀνήκει εἰς τοὺς διηθητοὺς ἰούς, εἶναι δηλαδὴ ἀόρατος μετὰ τὴν συνήθη μικροσκοπία. Παρατηρήσεις ὅμως πού ἐγίναν με ὑπερμικροσκοπία καὶ με ἄλλας ἐμμέσους μεθόδους, ἀπέδειξαν τὰ ἐξῆς: Ὁ βακτηριοφάγος εἰσδύει καθ' ὁμάδας 15—25 ἀτόμων μέσα εἰς τὸ σῶμα τῶν μεγαλύτερων ἀπὸ αὐτὸν μικροβίων. Τὸ μικρόβιον πού ὑπέστη τὴν ἀνεπιθύμητον αὐτὴν ἐπίδρασιν ἀρχίζει σιγά - σιγά νὰ πρήσκει καὶ μετὰ παρελθούσιν μίαν ἢ μίαν καὶ ἡμισείαν τὸ πολὺ ὥρας, παθαίνει διάρρηξιν, σκάει, ἀποθνήσκει. Κάτω ἀπὸ τὸ ὑπερμικροσκοπικὸν διηρηστικὸν ἡ παρουσία τῶν βακτηριοφάγων ὑπὸ μορφήν μικροσκοπικῶν κοκκιδίων. Ὁ βακτηριοφάγος προσβάλλει κυρίως τὸ βακτηρίδιον Σίγκα πού εἶναι τὸ νοσογόνον βακτηρίδιον τῆς δυσεντερίας.

Ὁ ντ' Ἑρρέλ ὅμως, καθὼς καὶ οἱ ἐπιστήμονες πού συμφωνοῦν μαζί του, φρονοῦν ὅτι εἶναι δυνατόν ὁ βακτηριοφάγος, καλλιεργούμενος καταλλήλως, νὰ ἀποβῇ καταστρεπτικὸς καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα παθογόνων μικροβίων καὶ νὰ γίνῃ ὁ καλύτερος σύμμαχος τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἔχει εὐφυτον τάσιν πρὸς τὸ καλόν. Αὐτὴν τὴν τάσιν πρέπει νὰ φροντίζῃ νὰ ἀναπτύσσῃ διὰ νὰ ὠφεληθῇ ὁ ἴδιος.

Ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἔχει εὐφυτον τάσιν πρὸς τὸ καλόν. Αὐτὴν τὴν τάσιν πρέπει νὰ φροντίζῃ νὰ ἀναπτύσσῃ διὰ νὰ ὠφεληθῇ ὁ ἴδιος.

Ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἔχει εὐφυτον τάσιν πρὸς τὸ καλόν. Αὐτὴν τὴν τάσιν πρέπει νὰ φροντίζῃ νὰ ἀναπτύσσῃ διὰ νὰ ὠφεληθῇ ὁ ἴδιος.

Ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἔχει εὐφυτον τάσιν πρὸς τὸ καλόν. Αὐτὴν τὴν τάσιν πρέπει νὰ φροντίζῃ νὰ ἀναπτύσσῃ διὰ νὰ ὠφεληθῇ ὁ ἴδιος.

Ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἔχει εὐφυτον τάσιν πρὸς τὸ καλόν. Αὐτὴν τὴν τάσιν πρέπει νὰ φροντίζῃ νὰ ἀναπτύσσῃ διὰ νὰ ὠφεληθῇ ὁ ἴδιος.

ΦΥΣΙΚΗ ΒΑΡΥΤΗΣ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΛΞΙΣ Ο νόμος του Νεύτωνα

«Όλα τα σώματα εἰς τὸν κόσμον ἔλκονται ἀμοιβαίως. Ἡ γῆ ἔλκει τὸν ἥλιον καὶ ὁ ἥλιος ἔλκει τὴν γῆν. Ἐπίσης ἡ σελήνη ἔλκει τὴν γῆν καὶ τὸν ἥλιον καὶ ἔλκεται ἐπίσης ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ σώματα. Αὕτη ἡ ἔλξις μεταξὺ τῶν οὐρανίων σωμάτων διέπει τὰς κινήσεις τῶν εἰς τὸ Σύμπαν, εὐρήκε δὲ τὴν μεγαλειώδη διατύπωσιν τῆς ἀπὸ τὸν Νεύτωνα, εἰς ἕνα νόμον, ὁ ὁποῖος ἔχει ὡς ἑξῆς: «Όλα τὰ σώματα ἔλκονται ἀμοιβαίως ἀναλόγως τῶν μαζῶν πού ἔχει καθένα καὶ ἀντιστρόφως ἀναλόγως πρὸς τὸ τετράγωνον τῆς ἀποστάσεως ἡ ὁποία τὰ χωρίζει». Πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι ὁ μεγαλειώδης ἐν τῇ ἀπλότητι τοῦ αὐτοῦ νόμος τῆς παγκοσμίου ἔλξεως, ἐπεὶ ἀπὸ τὰς διαπιστώσεις τῶν θεωριῶν τῆς σχετικότητος, παρουσιάζει μίαν ἐλαχίστην ἀνακρίθειαν, ἡ ὁποία ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν διαπίστωσιν ἄλλων θαυμασίων νόμων, οἱ ὁποῖοι διέπουν τὸ Σύμπαν. Ἐν τούτοις ὁ νόμος τοῦ Νεύτωνα ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρεῖται ἀπὸ τὰ θαυμασιώτερα εὐρήματα τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ.

«Όπως τὰ οὐράνια σώματα εἰς τὸ διάστημα ἔλκονται μεταξὺ τῶν, ἔτσι καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς σώματα, ἔλκονται ἀπὸ αὐτὴν καὶ τὴν ἔλκουν, πῖπουν δὲ φυσικὰ εἰς τὴν ἐπιφανείαν τῆς, διότι ἡ ἰδικὴ τῆς ἔλξις εἶναι ἱσχυρότερα. Ὡς γνωστόν, ἂν ἀφήσωμεν ἕνα σῶμα ἐλευθέρου, τοῦτο δὲν μένει ἀκίνητον, οὔτε κινεῖται κατὰ τυχαίας διεύθυνσεις, ἀλλ' ἀκολουθεῖ πάντοτε μίαν ὀρισμένην κατεύθυνσιν, πῖπτει δηλαδὴ κατακορύφως ἐπὶ τῆς γῆς, ἀκολουθοῦν τὴν συντομωτέραν πρὸς τοῦτο ὁδόν. Ἡ μορφή αὕτη τῆς ἔλξεως μετὰ τῆς γῆς καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς σωμάτων ὀνομάζεται ἐιδικὴ βαρύτης.

Ἡ διεύθυνσις τῆς βαρύτητος εὐρί-

σκεται μὲ τὸ νῆμα τῆς στάθμης: ἕνα βαρίδιον κρεμασμένον ἀπὸ ἕνα νῆμα εἶναι ἡ κατακόρυφος.

Κάθε ἐπίπεδον τὸ ὁποῖον εἶναι κάθετον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ νήματος τῆς στάθμης καλεῖται ὀριζόντιον ἐπίπεδον. Ἰδεώδες ὀριζόντιον ἐπίπεδον εἶναι ἡ ἐπιφάνεια τῶν ὕδρων ὅταν μένουν ἡρεμούντα.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΒΑΡΟΣ

Κάθε σῶμα ἀποτελεῖται ἀπὸ διάφορα μικρὰ μέρη συνηνωμένα, τὰ ὁποῖα ἔλκονται ἀπὸ τὴν γῆν. Ὡστε ἐπὶ ἑκάστου σώματος ἐνεργοῦν πολλοὶ μικροὶ ἔλξεις, αἱ ὁποῖαι οὐρουν τὰ διάφορα μέρη τοῦ πρὸς τὸ ἔδαφος. Ὅλαι αὗται αἱ ἔλξεις ἰσοδυναμοῦν πρὸς μίαν μεγάλην, ἡ ὁποία καλεῖται «βάρος» τοῦ σώματος. Ἡ ἔλξις αὕτη εἶναι ἐφηρμοσμένη εἰς ἕνα σημεῖον τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον καλεῖται κέντρον τοῦ βάρους. Ὡστε καθε σῶμα σύρεται πρὸς τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐφηρμοσμένον εἰς τὸ κέντρον τοῦ βάρους.

Μόλις κατορθώσῃ νὰ νικήσῃ τὸν ἑαυτὸν σου, αὕτη ἡ στιγμή θὰ ἀνοίξῃ εἰς τὴν ζωὴν σου μίαν νέαν φάσιν, ἡ ὁποία θὰ σὲ ὑποψήσῃ νὰ ἐπιτύχῃς τὸ ἰδανικόν σου.

Ἐπαναλάμβανε εἰς τὸν ἑαυτὸν σου: «Χρησιμοποιοῦ κάθε στιγμήν τῆς ἡμέρας διὰ νὰ γίνῃς ἀνώτερος ἐκείνου πού ἦμην γῆς. Κάθε μῆνα ὑπερβαίνω τὰς ἐπιδόσεις μου τοῦ προηγούμενου μηνός».

Εἰσιτήριο διὰ τὴν σελήνην

Ὁ ἐν Παρίσιος ἀνταποκριτὴς τῆς ἐφημερίδας «Κυριακάτικα Χρονικά» τοῦ Λονδίνου γράφει εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ ὅτι ἐξησάλισε θεσιν εἰς μίαν θολίδα διὰ τὸ πρῶτον ταξίδιον εἰς τὴν σελήνην. Δὲν τὸ ἐδόθη ἀκόμη τὸ εἰσιτήριο καὶ δὲν τὸ προσδιωρίσθη πότε θὰ γίνῃ τὸ ταξίδιον αὐτό, ἀλλὰ εἶναι εὐχαριστήμενος διότι ἐξησάλισε τοῦλάχιστον τὴν θέσιν!

Αὐτὰ λέγει μεταξὺ ἀστείου καὶ σοβαροῦ ὁ Ἀγγλος δημοσιογράφος, ἀφοῦ συνωμύλησε μὲ τὸν καθηγητὴν Ἀλέξανδρον Ἀνάγνωφ, ὁ ὁποῖος εἶναι πρόεδρος τοῦ ἑθνικοῦ Κογκρέσου τῆς Γαλλικῆς Ἀεροπορίας καὶ εὐρίσκει ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ ὁμίλου τῶν Γάλλων ἐπιστημόνων οἱ ὁποῖοι σοβαρῶς μελετοῦν τὸ ζήτημα τῆς κατασκευῆς πλοίων διὰ διαπλανητικὰ ταξίδια, προωθυμένων μὲ ἀτομικὴν ἐνέργειαν ἢ μὲ κοσμικὰς ἀκτίνας.

Ὁ καθηγητὴς Ἀνάγνωφ εἶπεν εἰς τὸν ἀνταποκριτὴν τὰ ἑξῆς: «Ἡμπορεῖτε νὰ ἔλθετε μαζί μας, ἂν τὸ θελετε. Τὸ πρῶτον μας ταξίδιον θὰ τὸ ἐπιχειρήσωμεν εἰς τὴν σελήνην.

»Τὸ πλοῖόν μας θ' ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα κεντρικὸν θάλαμον περίπου 2 μέτρων μήκους καὶ 2 1/2 μέτρων ὕψους, εὐρισκόμενον ὑπεράνω δύο ἐξαιρετικῆς δυνάμεως πυραύλων. Μὲ τὴν τὴν σοβαρότητα οἱ 30 σύντροφοί μου καὶ ἐγώ, μελετῶμεν τὴν δυνατότητα νὰ χρησιμοποιήσωμεν ὡς προωθητικὴν δύναμιν τὴν ἀτομικὴν ἐνέργειαν ἢ τὰς κοσμικὰς ἀκτίνας. Ὁ θάλαμος πρέπει νὰ ἔχῃ ἰσχυρὰν μόνωσιν ἐναντίον τῆς τριβῆς τῆς ὁποίας θὰ συναντήσωμεν εἰς τὸ διάστημα ἀπὸ τὴν κοσμικὴν κίνησιν. Πρέπει νὰ ἐγώμεν μαζί μας ἀρκετὸν ὀξυγόνον διὰ νὰ μᾶς φθάσῃ διὰ τὸ ταξίδιον καὶ μίαν ἡμέραν παραμονὴν εἰς τὴν σελήνην. Ἡ ἀλλανξία τοῦ αέρος διὰ τὴν ἀναπνοὴν εἰς τὸν θάλαμον ἡμπορεῖ νὰ γίνεταί κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅπως καὶ εἰς τὰ ὑποβρύχια. Τὸ ραντάρ θὰ μᾶς ὁδηγῇ καθ' ὁδόν, ἐλπίζω δὲ ὅτι θὰ ἡμπορέσωμεν νὰ καίωμεν ἕνα γύρον περὶ τὴν σελήνην πρὸ τοῦ ἀποβιβασθῶμεν».

Ο ΜΟΥΣΤΟΣ

Ἡ πρώτη ὕλη τοῦ κρασιού

Διανύομεν τὴν ἐποχὴν τοῦ μούστου. Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία τῆς Ἑλλάδος, ἀκόμη καὶ ἐν μέσαις Ἀθήναις, οἱ δρόμοι αὐτὰς τὰς ἡμέρας εἶναι γεμάτοι ἀπὸ βαρέλια καὶ βαρέλες καὶ μπόμπες, δηλαδὴ τεραστίες βαρέλες, πού ἐπισκευάζονται καὶ πλυνονται διὰ νὰ δεχθῶν τὸν μούστον, πού θὰ συγκεντρώσῃ οἱ παντοπώλαι καὶ οἱ ταβερνιάρηδες διὰ τὸ κρασί τῆς χρονιάς.

Ὁ μούστος αὐτός, τὸ γλεύκος τῶν ἀρχαίων καὶ ἀρχαίων, εἶναι ὁ χυμὸς ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς ἐκθλίψεως τῆς ὀρίμου σταφυλῆς, ὁ ἐμπεριέχων ὅλα τὰ χημικὰ συστατικά τοῦ σαρκώδους μέρους τῆς σταφυλῆς, καθὼς καὶ μικρὰν ποσότητα ἐκ τῶν συστατικῶν τοῦ φλοιοῦ τῆς ρώγας, τῶν πυρήνων αὐτῆς, καθὼς καὶ τῶν βοστρύχων τῆς σταφυλῆς, μεθ' ὧν ἔρχεται ὁ μούστος εἰς ἐπαφὴν.

Τὰ χημικὰ συστατικά τοῦ μούστου εἶναι τὸ ὕδωρ (70—80%), τὸ σάκχαρον (σταφυλοσάκχαρον καὶ ὀπωροσάκχαρον) εἰς ἀναλογία 18—30%, ὀργανικὰ ὀξέα (τρυγικόν, μηλικόν, γαλακτικόν κτλ.), ἄλατα τῶν ὀξέων τούτων, ἄζωτο καὶ οὐσίαι, δεψικαὶ καὶ χρωστικαὶ οὐσίαι, πτητικαὶ οὐσίαι, κόμματα κτλ.

Ὁ μούστος, ὡς γνωστόν, εἶναι ἡ πρώτη ὕλη ἐξ ἧς κατασκευάζεται τὸ οἶνος. Ἡ ἐμπορικὴ ἐπομένως ἀξία αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ποιότητος τῶν σταφυλῶν, ἐξ ἧς οὗτος παρήχθη καὶ ἐκ τῆς περιεκτικότητος αὐτοῦ εἰς σάκχαρον. Ὁ ἀκριβὴς προσδιορισμὸς τοῦ μούστου γίνεται διὰ χημικῆς ἀναλύσεως. Πρακτικῶς ὅμως δύναται νὰ προσδιορισθῇ μετὰ σχετικῆς ἀκρίβειας τὸ ἐντὸς τοῦ μούστου σάκχαρον δι' ὀργάνων τινῶν, τὰ ὁποῖα καλοῦνται γλυκομέτρα.

Αἱ ἐνδείξεις τῶν διαφόρων γλυκομέτρων εἶναι ὀρθαί προκειμένου περὶ μούστου, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει ἀρχίσει νὰ ζυμοῦται (νὰ βράξῃ). Ὅταν ἀρχίσῃ ἡ ζύμωσις, τότε σχηματίζεται ἐντὸς τοῦ μούστου οἰνοπνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐπηρεάζει τὰς ἐνδείξεις.

Ὁ μούστος, μετὰ τὴν παρασκευὴν αὐτοῦ, ὑφίσταται τὴν οἰνοπνευματικὴν λεγομένην ζύμωσιν, τῇ ἐπενεργείᾳ τῶν σακχαρομυκητῶν, ἐιδικῶν μικροοργανισμῶν, εὐρισκόμενων ἐπὶ τῆς σταφυλῆς. Καὶ προκειμένου μὲν ὁ μούστος νὰ μεταφερθῇ εἰς μικρὰς ἀποστάσεις καὶ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀμέσως εἰς τὴν οἰνοποιάν, ἡ μεταφορά αὐτοῦ δὲν παρουσιάζει οὐδεμίαν δυσκολίαν, ἀρκεῖ τὰ δοχεῖα, διὰ τῶν ὁποίων συντελεῖται ἡ μεταφορά, νὰ μὴ εἶναι τελείως κλειστά, οὕτως ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐκφεύγῃ εὐκόλως τὸ ἀέριον τοῦ μούστου κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ τρυγητοῦ, δεδομένου ὅτι αἱ παραγωγαὶ δὲν οἰνοποιοῦν τὸν μούστον, ἀλλὰ τὸν παραδίδουν αὐτούσιον εἰς τοὺς ἐμπόρους.

Εἰς τὰς λοιπὰς οἰνοφόρους ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος δὲν παρατηρεῖται μεγάλη κίνησις ἐπὶ τοῦ μούστου, δεδομένου ὅτι οἱ περισσότεροι παραγωγαὶ οἰνοποιοῦν μόνοι τῶν τὸν μούστον τῶν.

Τὰ μέτρα τῶν ἐπαρχιῶν τούτων εἶναι τὰ ἑξῆς κοινὰ διὰ τὸ κρασί καὶ διὰ τὸν μούστον: Χανιά ἡ ὁκά, Ἡ-ράκλειον τὸ σταμνί, χωρητικότητος 9 ὁκάδων καὶ ἐν τέταρτον, Σαντορίνη ἡ ὁκάδων καὶ ἐν τέταρτον, καὶ τὸ βουσί βαρέλα τῶν 46 ὁκάδων καὶ τὸ βουσί τῶν ἐπὶ τὰ βαρέλων, ἰσοδυναμοῦν πρὸς 322 ὁκ. καὶ Κύμη ἡ βαρέλα τῶν 50 ὁκάδων.

«ΗΛΙΟΣ»

ΧΗΜΕΙΑ

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΟΣ

Ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ, ὡς γνωστόν, δὲν εἶναι ἀπλὸν σῶμα, ἀλλ' ἀποτελεῖται ἀπὸ διάφορα αέρια, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο, τὸ ὀξυγόνο καὶ τὸ ἀζώτον, ἔχουν μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς. Ἐκατὸ κυβικὰ μέτρα αέρος ἀποτελοῦνται κατὰ μέσον ὅρον ἀπὸ 21 κ. μ. ὀξυγόνου, 78.06 ἀζώτου καὶ 0,94 κ. μ. σπανίων αερίων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ σχετικῶς ἀφθονώτερον εἶναι τὸ λεγόμενον ἀρ-φθόνως εἰς τὴν φύσιν καὶ εἶναι τὸ ἐνεργὸν στοιχεῖον πάσης καύσεως. Διὰ νὰ καὶ δηλαδὴ ὁποιοδήποτε σῶμα χρειάζεται ὀξυγόνο. Καὶ διὰ νὰ σκοουρίσῃ ὁποιοδήποτε μέταλλον ἐπίσης ὀξυγόνον χρειάζεται. Καὶ ἡ ἀναπνοὴ τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν, ἡ ὁποία εἶναι μία μορφή βροδείας καύσεως ἡ ὀξειδώσεως, χωρὶς ὀξυγόνον δὲν γίνεται.

Τὸ ὀξυγόνο ὁπαντάται γενικῶς ἀφθόνως εἰς τὴν φύσιν καὶ εἶναι τὸ ἐνεργὸν στοιχεῖον πάσης καύσεως. Διὰ νὰ καὶ δηλαδὴ ὁποιοδήποτε σῶμα χρειάζεται ὀξυγόνο. Καὶ διὰ νὰ σκοουρίσῃ ὁποιοδήποτε μέταλλον ἐπίσης ὀξυγόνον χρειάζεται. Καὶ ἡ ἀναπνοὴ τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν, ἡ ὁποία εἶναι μία μορφή βροδείας καύσεως ἡ ὀξειδώσεως, χωρὶς ὀξυγόνον δὲν γίνεται.

Τὸ ὀξυγόνο τοῦ οἰκιακοῦ αέρος πρὸ πάντων ἐλαττοῦται διὰ τῶν παντὸς εἶδους καύσεων, διὰ τῆς ἀναπνοῆς (καθὼς ἄνθρωπος δαπανᾷ 24 λίτρας ὀξυγόνου τὴν ὥραν κατὰ μέσον ὅρον), αὐθιγὰ καὶ δὲ ἐπεὶ ἀπὸ βροχῆς καὶ θυέλλας καθὼς καὶ εἰς τὰ δάση καὶ ἐν γένει τὰ κατὰφυτα μέρη. Αὐτὸς δὲ εἰ-

ναι ἕνας ἀπὸ τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους τὸ πράσινον εἶναι ὑγιεινόν.

Αἱ αὐτομειώσεις ὅμως αὐταὶ τοῦ ὀξυγόνου τοῦ αέρος εἶναι τὸσον μικραί, ὥστε ἀκόμη καὶ ὁ ἀήρ φρέστος ὀρυχέου εὐρέθῃ περιέχων ὀξυγόνο 18.27 %, τοῦ ὅγκου τοῦ, δηλαδὴ ὅχι πολὺ μικροτέρου τοῦ μέσου ὅρου. Ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ τῶν σπιτιῶν περιέχει πάντοτε ὀξυγόνο, τοῦλάχιστον 20.65 % ἀντὶ τοῦ 21% τοῦ ἐλευθέρου ἀτμοσφαιρικοῦ αέρος. Πρέπει δὲ νὰ σημειώθῃ ὅτι καὶ ἡ τὸσον μικρὰ ἐλάττωσις τοῦ ὀξυγόνου τῆς ἀτμοσφαίρας εἶναι βλαβερὰ διὰ τὴν ὑγείαν, ὅπως καὶ ἡ ἐλαφροτάτη αὐξήσις εἶναι ὀφελίμος.

Τὸ ὅζον εἶναι πικνὸν ὀξυγόνο καὶ εὐρίσκεται ἀφθονώτερον εἰς τὴν ἐξοχίαν, εἰς τὸ βουνὸ καὶ εἰς τὴν θάλασσαν παρὰ εἰς τὰ κατωκείμενα μέρη, ὅπου καταστρέφεται δαπανώμενον ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ νὰ καταστρέφῃ τὰς ἀκαθαρσίας τῶν πόλεων.

Τὸ ἄζωτον συνοδεύει τὸ ὀξυγόνο διὰ νὰ μετριάζῃ τὴν καυστικὴν του δύναμιν. Περί αὐτοῦ θὰ ὁμιλήσωμεν εἰδικώτερον ἄλλοτε, καθὼς καὶ περὶ τοῦ ἀργοῦ, τὸ ὁποῖον καίτοι σπάνιον, ὁπῶς εἴπαμεν, ἀέριον καθὼς καὶ τὸ ξένο καὶ τὸ νέον, ἐξάγονται ἀπὸ τὴν ἀτμοσφαίραν καὶ χρησιμοποιοῦνται σήμερον διὰ βιομηχανικοὺς σκοποὺς.

Ἡ γλυκόζη

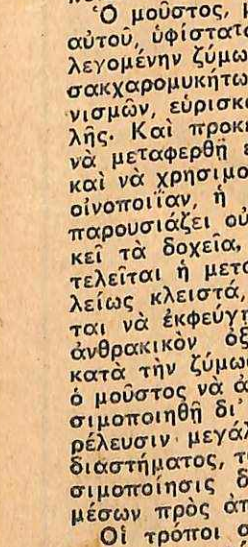
Ἡ γλυκόζη εἶναι εἶδος σακχαρόυ περιεχόμενον ἰδίως εἰς τὸν ὀπὸν τῆς σταφυλῆς (ὅπότε καλεῖται σταφυλοσάκχαρον ἢ δεξτρόζη), ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας ἐν γένει τοὺς ὀπὸν τῶν γλυκέων καρπῶν. Περιέχεται ἐπίσης εἰς τὸ ἄμυλον καὶ τὴν κυτταρίνην, ἀποτελεῖ οὐσίαν δὲ συστατικὴν τοῦ μελίτος καὶ ἀπαντᾷ ὑπὸ μικρὰς ποσότητος εἰς τὰ ὕδα, τὸ αἷμα καὶ τὰ οὖρα. Ἡ φυσιολογικὴ ἀναλογία τῆς εἰς τὰ οὖρα τοῦ ἀνθρώπου περιεχομένης γλυκόζης εἶναι μόλις 0.01%, συμβαίνει ὅμως ν' αὐξάνεται κατὰ πολὺ, ἐπὶ τινῶν παθήσεων, ὅπως π. χ. εἰς τὸν σακχαροδιαβήτην, ὅπότε φθάνει μέχρι 12 %. Βιομηχανικῶς ἐξάγεται κυρίως ἐκ τοῦ ἀμύλου (ἀμυλοσάκχαρον) καὶ εἶναι λευκὴ, κρυσταλλικὴ οὐσία, εὐδιάλυτος εἰς τὸ ὕδωρ, ἔχουσα γεῖσιν γλυκεῖαν, ὑπολειπομένην ὅμως κατὰ τὸ ἥμισυ ἢ κατὰ τὸ ἐν τρίτον τῆς γλυκύτητος τοῦ καλομοσάκχαρου.

Τὰ αἰθέρια ἔλαια

Τὰ αἰθέρια ἔλαια εἶναι ἐλαϊώδεις οὐσίαι περιεχόμεναι ὑπὸ μορφῇν σταγονιδίων, ἐντὸς τῶν ὀργάνων ὀρισμένων φυτῶν, ἰδίως εἰς τὰ φύλλα, τὰ ἄνθη καὶ τοὺς καρπούς. Ἡ σύστασις τῶν ποικίλλει κατὰ τὰ διάφορα φυτὰ, εἶναι δὲ πτητικὰ πάντοτε καὶ εὐαερότου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁσμῆς. Μεγάλῃ χρησίμῃ αὐτὰν γίνεται εἰς τὴν ἄρωματοποιάν. Τὸ δὲ αἰθέριον ἔλαιον τῆς πεύκης (τερεβινθέλαιον) ἔχει εὐρεῖαν ἐφαρμογὴν εἰς διαφόρους βιομηχανικὰς χρήσεις (παρασκευὴν χρωμάτων, βερνικῶν κτλ.).

127

Αἱ βιταμῖναι εἰς τὰ διάφορα τρόφιμα

ΒΙΤΑΜΙΝΗ Α	ΒΙΤΑΜΙΝΗ Β	ΒΙΤΑΜΙΝΗ Γ	ΒΙΤΑΜΙΝΗ Δ	ΒΙΤΑΜΙΝΗ Ε	ΒΙΤΑΜΙΝΗ Ζ	ΒΙΤΑΜΙΝΗ Η
 Βούτυρον Τυρί Μηδίσκη Σπανάκι Καρότινα Μαρούλι Αφρόγαλα	 Φαγόλια σπόροι Κουμά σπόροι Σιτάρι Σπανάκι Μαγιά Πρελαμβάνουν το μέρη-μέρη	 Ποσειδά Λεμόνια Φράγα Ντομάτες Μαρούλια Μηδόν Μαρούλι Μπιζέλια Φραουλες Πρελαμβάνουν το σκορβούτον	 Μου, ρουνέ-λαιον Σαρδέλλες Λάμπηρες Ανιρραχικη	 Σίκαλι Σιτάρι Φυττωμένο Προλαμ-βάνουν την οίειρωσιν	 Σηωτί Μαρούλι Προάγου την αναπτυξιν	 Κρεας Γάλα Μαγιά Προλαμ-βάνουν την πελλάγαν

Ὁ ἀνωτέρω πίναξ δεικνύει παραστατικώτατα ποῖα ἀπὸ τὰ συνηθέστερα τρόφιμα περιέχουν κάθε μίαν ἀπὸ τὰς γνωστὰς βιταμῖνας καὶ ποῖός εἶναι ὁ μᾶλλον χαρακτηριστικὸς ρόλος τῶν βιταμινῶν αὐτῶν.

«ΗΛΙΟΣ»

Ο ΤΣΑΛΑΠΕΤΕΙΝΟΣ

Το περισσότερο έρωτομανές από όλα τα πτηνά και τα ζώα.—Ο «βασι-
λεὺς τῶν δασῶν». —Χάρης εἰς τὸν ἔρωτα λησμονεῖ νὰ προφυλαχθῇ καὶ ἐξο-
λοθρευεῖται εὐκόλως. — Ἡ ἐξολοθρεῖται τὸν αὐξάνει τὰς ἀκρίδας, ἀπὸ
τὰς ὁποίας τρέφεται.

Ὁ τσαλαπετεινὸς θεωρεῖται τὸ κατ' ἐ-
ξοχὴν θῆρα τῶν ἀρχαίων κυνηγῶν, δι-
ὅτι τὸ κυνήγι τοῦ εἶναι ἀπὸ τὰ εὐκολώτε-
ρα. Ἡ εὐκολία μὲ τὴν ὁποίαν φονεύεται
ὁ τσαλαπετεινὸς οφείλεται εἰς τὴν ἀππο-
σεῖσιν τοῦ καὶ εἰς τὴν παντελῆ ἔλλειψιν
οἰσθητικῆς προφυλάξεως διὰ τὴν ἀσφα-
λείαν τοῦ. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν γίνεται
μεγάλῃ καταστροφῇ τῶν τσαλαπετεινῶν
ὅχι μόνον ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀπὸ τοὺς
κυνηγούς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ζῷα, ἀπὸ τῆς
ἀλπελοῦδος ἀπὸ τοὺς ἀγριοκάτσους κλπ.
Ἡ ὁλὴν ἐξοφίαν τῶν τσαλαπετεινῶν
ὁδηγεῖ εἰς τὴν αὐξήσιν τῶν ἀκρίδων καὶ
ἄλλων βλαβερῶν ἐντόμων, ἀπὸ τὰ ὁποία
τρέφονται.

Ἡ ἀπρΟΣΕΪΑ τοῦ καὶ ἡ ἔλλειψις προ-
φυλάξεως διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ οφεί-
λει εἰς τὴν μεγάλῃ ἐρωτομανίαν τοῦ. Ὁ
τσαλαπετεινὸς θεωρεῖται τὸ περισσότερο
ἐρωτομανές ἀπὸ ὅλα τα πτηνά, ἀκόμη
καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ ζῷα. Ἡ ἐρωτικὴ μανία
ἀπὸ τὴν ὁποίαν καταλαμβάνεται μολὶς
ἀρχίῃ ἡ ἀνοιξὶς ὁ τσαλαπετεινός, τὸν κά-
μνει νὰ ξεχνᾷ ἀκόμη καὶ τὰ φαγὴ καὶ νὰ
πῇ νερὸ καὶ νὰ χάσῃ τὸ σῆμα τοῦ
κινύνου. «Εἶναι ἀπορίας ἄξιον — γράφει
ὁ Γάλλος ὀρνιθολόγος Τουσσενέλ εἰς τὴν
«Ὀρνιθολογίαν» τοῦ — πῶς οἱ ἀρχαῖοι
«Ἕλληες» δὲν ἐσκεπάζοντο νὰ ἀναπα-
στήσουν τὴν Κυθάρειαν Ἀφροδίτην ἐπὶ
ἀρκατοῦ συρμένον ἀπὸ ζεύγος τσαλαπε-
τεινῶν!». Λόγῳ τῆς εὐκολίας αὐτῆς μὲ
τὴν ὁποίαν ἐξολοθρεύεται ὁ τσαλαπετει-
νός καὶ ἐνεκα τῆς μεγάλης ὠφελιμότητος
τοῦ τὰ διάφορα κράτη ἔχουν λάβει προ-
στατευτικὰ μέτρα καὶ ἔχουν περιορίσει
τὸ κυνήγιον τοῦ, τὸ ὁποῖον συνήθως ἀρχί-
ζει κατὰ τὰς 15 Σεπτεμβρίου καὶ λήγει
τὴν 15ην Ὀκτωβρίου.

Ὁ τσαλαπετεινός, ὁ ὁποῖος λέγεται
καὶ ἀγριοκόκορος (τὸ ἐπιστημονικὸν τοῦ
ὀνόμα εἶναι ἐπὶ), ἔχει ράμφος μακρότε-
ρον τῆς κεφαλῆς τοῦ καὶ κυστὸν ὀλίγον
εἰς τὸ ἄκρον, λεπτὸν δὲ καὶ τριγωνικὸν εἰς
τὴν βάση, πτέρωσιν κοκκινωπὴν, πτέρυ-
γας καὶ οὐραν μαύρας εἰς τὰ ἄκρα, δύο
μαύρας ταινίας εἰς τὰ νῶτα καὶ τέσσα-
ρας ὁμοίας εἰς τὰς πτέρυγας. Ἐκεῖνο ὁ
μὲν τὸ ὁποῖον διακρίνει τὰ πτηνά αὐτὰ
εἶναι, τὸ ἐκ πτερῶν λοφίον ἐπὶ τῆς κεφα-
λῆς. Ἀποτελεῖται τοῦτο ἀπὸ διπλῆν σει-
ρὰν μαύρων πτερῶν καὶ κινεῖται κατὰ
βούλησιν. Χάρης εἰς τὸ λοφίον τοῦ αὐτοῦ
ἔχει ὀνομασθῇ ἀπὸ πολλοὺς: ὁ βασιλεὺς
τῶν δασῶν. Τὰ πτηνά αὐτὰ σπανίως μέ-
νουν ἐπ' αὐτὰ εἰς τὰ δένδρα. Τρέχουν τὰ
χρῆστα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, εἰς δὲ τὸ σκάλι-
σμά των χρησιμοποιοῦν καλλίστα τὸ ράμ-
φος των. Ὅσκις εὐρίσκονται ἐπὶ τῶν
δένδρων, συνήθως νὰ κρεμῶνται ἀπὸ
ταύς κλάδους των διὰ νὰ συλλαμβάνουν
τὰς μύιας καὶ ἄλλα ἐντομα, τὰ ὁποία ὁ
πάρχουν κολλημένα κάτωθεν τῶν φύλλων.

Ὁ τσαλαπετεινός δὲν κατασκευάζει
κοῦδ' αὐτοῦ φώλεον, ἀλλ' ἀποθέτει τέσσα-
ρα ἢ πέντε αὐγά, ἀνευ οὐδεμιᾶς προπα-
ρασκευῆς, ἐντός τῶν ὀπῶν τῶν δένδρων
καὶ τῶν βράχων. Ἐξοφλεῖται εὐκόλως,
μανθάνει νὰ παρακολουθῇ τὸν κύριον τοῦ,
νὰ ἀνέρεται ἐπὶ τῶν ὀμων τοῦ καὶ νὰ
ἐκτελῇ διάφορα παραγγέλματα.

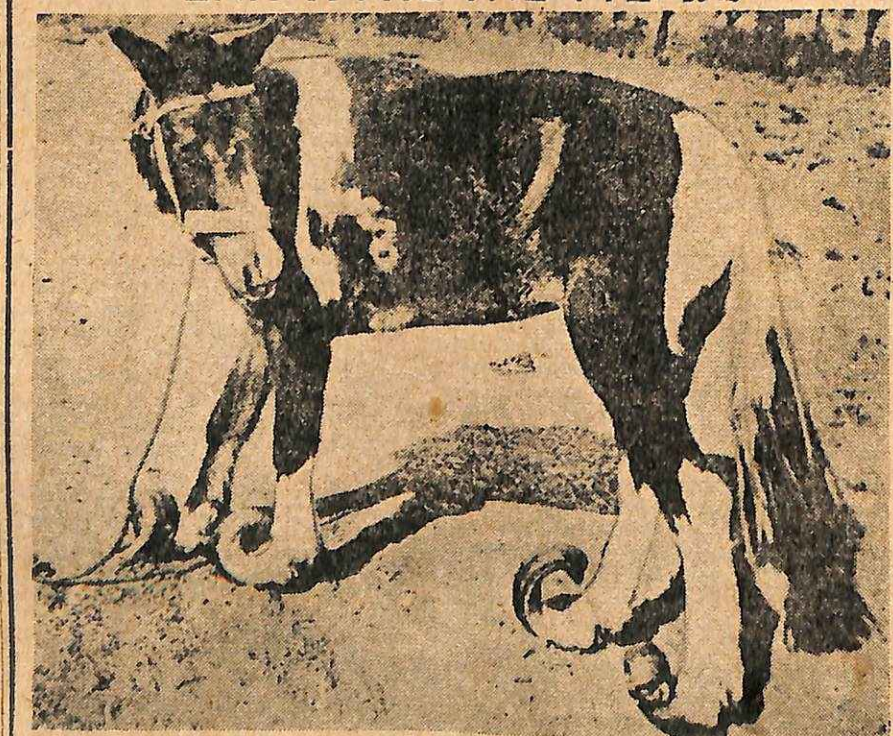
Οἱ τσαλαπετεινοὶ ἐθεωροῦντο ἀπὸ τοὺς
ἀρχαίους ὡς τὸ σύμβολον τῆς υἱκίας στο-
γῆς, ἐνόμιζαν δὲ ὅτι οἱ νεοὶ ἐφρόντιζαν
διὰ τοὺς γέροντας, ὅτι τοὺς ἐθεράπειαν
ὑπὸ τὰς πτέρυγας των καὶ ὅτι ἐφύσαν
τοὺς ὀφθαλμούς των ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔθε-
ταν διάφορα φυτικά φάρμακα. Παρεκτός
τούτων εἶχαν περὶ τοῦ τσαλαπετεινοῦ καὶ
ἄλλας προλήψεις. Ἐνόμιζαν ὅτι οἱ τσα-
λαπετεινοὶ ἐγγνώριζαν φυτὰ ἔχοντα τὴν δύ-
ναμιν νὰ ἐξουδετερῶνουν τὴν βασκανίαν,
ν' ἀποδίδουν τὴν ὁρσιν εἰς τοὺς τυφλοὺς
κλπ. Ἐπίσης ἐνόμιζαν ὅτι μέρη τινὰ τοῦ
σώματος τοῦ τσαλαπετεινοῦ, καὶ ἰδίως ἡ

καρδία ἢ τὸ ἥπαρ, συνοδευόμενα μὲ γοη-
τείας, ἠδύνατο νὰ θεραπεύσουν τὴν ἡμι-
κρανίαν, νὰ ἐπαναφέρουν τὴν μνήμην, νὰ
προκαλέσουν τὸν ὕπνον καὶ νὰ δώσουν
ὄνειρα εὐχάριστα ἢ φοβερά. «Ἀν δὲ κα-
νένας ἤκουε τὸ κελάδημα τοῦ τσαλαπε-
τεινοῦ πρὸ τῆς ἐποχῆς, ὅτε γίνεται ἡ πε-
ριποίησις τῶν ἀμπελῶν, προεμάντευε κα-
λὸν τρυγητόν. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ τσαλαπε-
τεινοῦ τὴν ἀνοίγειν εἰς τὴν Αἴγυπτον προ-
σημαίνει καὶ σήμερον ἀκόμη τὴν αὐπῶν
τοῦ Νείλου καὶ τὴν ἐποχὴν τῆς σπορᾶς
τῶν καρπῶν.

Ὅταν ὁ τσαλαπετεινός ἀσχολῆται εἰς
ἀναζητήσιν τροφῆς, ἔχει τὸ λοφίον πρὸς
τὰ κάτω. Τὴν ἰδίαν θέσιν δίδει εἰς τὸ λο-
φίον καὶ ὅταν ἀναπαύεται ἀτάραχος. Εἰς
τὸν ἐλάχιστον ὅμως θόρυβον, καθὼς καὶ
ὅταν εἶναι θυμωμένος, τὸ ἀνυψώνει καὶ τὸ
ἐκτείνει. Ὅταν δὲ πετᾷ ἔχει τὸ λοφίον ἐν
τελῶς χαμηλωμένον. Ὅσκις κελαδῇ, κι-
νεῖ τὴν κεφαλὴν εἰς τρόπον ὥστε τὸ ράμ-
φος φέρεται εἰς τὸ στήθος, τὸ δὲ λοφίον
τότε ἀνυψώνεται.

Κατὰ τὴν ἀνατροφήν των μικρῶν ἔξερ-
χεται ἀπὸ τὴν φώλεον βαρεῖα ὁσμὴ, ὅμοι-
α αἰσθῆται μὲ μέσχον. Τὴν ὁσμὴν αὐτὴν δια-
κρίνουν οἱ νεοσσὶ ἡμέρας τινὰς ἀκόμη
μετὰ τὴν ἐξοδὸν των ἀπὸ τὴν φώλεον. Ἡ
ὁσμὴ δὲν προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀκαθαρσί-
αν, καθὼς ἐνόμιζαν οἱ ἀρχαιότεροι καὶ οἱ
χωρικοί, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ περιττώματα τοῦ
σκύλου, τοῦ ἵππου, ἢ τῆς ἀγέλαδος, τὰ
ὁποία κατὰ τὴν γέννησιν των ὁ τσαλαπε-
τεινός ἀναμιγνύει μὲ τὰ ἄλλα υἱικά τῆς
φώλεας, ἀλλὰ προέρχεται βεβαίως ἀπὸ τὰ
περιττώματα τῶν νεοσσῶν καὶ τὰ περι-
σσεύματα τῶν τροφῶν, τὰ ὁποία σήπεται.
Ἐνεκα τούτου ἡ ἀκαθαρσία τοῦ τσαλα-
πετεινοῦ εἶναι παροιμιώδης.

ΕΝΑ ΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Τὸ περιεργότατον αὐτὸ ὀλογάκι ἀποτελεῖ τὴν μεγαλύτεραν «ἀττραξιὸν»
τοῦ Ζωολογικοῦ Κήπου τοῦ Ἰλλινόις. Ὅπως φαίνεται καὶ εἰς τὴν φωτογρα-
φίαν, αἱ ὀπλὰι τοῦ ζῶου αὐτοῦ ἔχουν λάβει μορφήν κεράτων.

ΟΙ ΚΑΡΧΑΡΙΑΙ ΩΣ ΠΗΓΗ ΠΛΟΥΤΟΥ

Εἰς τὴν νῆσον Σοάκι τοῦ συγκρο-
τήματος τῶν Ἑβρίδων ἤρχισε νὰ ἀνα-
πτύσσεται μία νέα βιομηχανία. Πρό-
κειται περὶ τῆς βιομηχανίας παρα-
σκευῆς καὶ συσκευασίας διατηρημέ-
νου κρέατος καρχαριῶν. Ἡ ἔλλειψις
τροφίμων πού παρουσιάζεται εἰς ὅλον
τὸν κόσμον, ἰδιαίτερα ὅμως εἰς τὴν
Γερμανίαν, ὥθησε πράγματι εἰς τὴν
σκέψιν χρησιμοποίησεως τοῦ κρέατος
τῶν καρχαριῶν διὰ τὴν συντήρησιν
τῶν πληθυσμῶν πού πεινροῦν.

Τὸ καμάκι μὲ τὸ ὁποῖον ἀλιεύονται
οἱ καρχαρίαὶ ἐκφεκνδονίζεται ἀπὸ ἕ-
να πυροβόλον, τὸ δὲ συρματόσχοινον
πού τὸ συγκρατεῖ πλέει εἰς τὴν ἐπι-
φάνειαν προσδεδεμένον εἰς κενὰ βαρέ-
λια. Ὅταν οἱ καρχαρίαὶ «καρφαλοῦν»
ἀρχίζουν ἕνα ἀπεγνωσμένον αγῶνα ἀ-
πολυτρώσεως συνεπεία τοῦ ὁποῖου ἐ-
ξαντλοῦνται σχετικῶς γρήγορα. Τότε
ἀνασύρονται εἰς τὸ πλοῖον, φουσκώ-
νονται καὶ προσδένονται εἰς τὰ πλεу-
ρά τοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον τοὺς μετα-
φέρει διὰ τὰ περαιτέρω εἰς τὴν ξηρὰν.

Οἱ καρχαρίαὶ πού ἀλιεύονται μὲ τὸν
τρόπον αὐτὸν ἔχουν μήκος 6—9 μέ-
τρων καὶ ζυγίζουν περίπου 6 τόννους,
ἐκ τῶν ὁποίων σχεδὸν τὸ ἥμισυ εἶναι
κρέας. Πολυτιμότερον ὅμως καὶ ἀπὸ
τὸ κρέας τῶν εἰσὶν τὸ πλουσιώτατον
εἰς βιταμίνας ἔλαιον πού ἐξάγεται ἀ-
πὸ τὸ σπῆκτι τῶν καρχαριῶν. Μελετῶν-
ται ἐπίσης διάφοροι μέθοδοι κατεργα-
σίας καὶ χρησιμοποίησεως τῶν καρ-
χαριῶν πού ἀρχίζουν μὲ τὸν τρόπον
αὐτὸν νὰ γίνωνται ὑπολογίσμοι πα-
ράγοντες τῆς παγκοσμίου οἰκονομίας.

Μαρμελάδα ἀπὸ σταφύλια χωρὶς ζάχαρι

Ὅχι μόνον τώρα πού εἶναι ἐκρίδη
ἡ ζάχαρι, ἀλλὰ πάντοτε, ἡμποροῦμε
νὰ ἔχωμεν ἀρίστης ποιότητος μαρμε-
λάδα ἀπὸ σταφύλια, πολὺ νοστιμώτε-
ρη καὶ ὑγιεινότερη ἀπὸ κάθε ἄλλο πα-
ρασκεύασμα τοῦ εἶδους αὐτοῦ.

Γιὰ νὰ κάμωμε μαρμελάδα παίρνο-
με σταφύλια ὠρίμα. Τὰ μαδοῦμε καὶ
μαζεύουμε τῆς ρώγες. Πλένομε καλά
μὲ ἄφθονο νερὸ καὶ ὑστερα σπάζομε
τῆς ρώγες ἡ σὲ τρίφτῃ ἢ πιέζοντας μὲ
σὰ σ' ἕνα πανί, εἰς τρόπον ὥστε νὰ
μεταβληθῇ ἡ μάζα σ' ἕνα πολτὸ ἀπὸ
μοστὸ καὶ σὰρκας μαζί.

Τοποθετοῦμε τὸν πολτὸ αὐτὸ σ' ἕνα
πλατὺ ταψὶ σὲ πολὺ δυνατὴ φωτιά,
ἕως ὅτου γίνῃ μία μάζα ἀρκετὰ πη-
χτὴ (σὲ δυνατὴ φωτιά χρειάζονται
πρὸς τοῦτο 15—20 λεπτὰ τῆς ὥρας).
Κατεβάζομε ἀπὸ τὴν φωτιά τὸ σταφυ-
λοστρόφι καὶ θερμὸ τὸ ρίπτομε ἡ σὲ
πλατύστομες φιάλες πολὺ καθαρές, ἡ
σὲ πηλῖνα δοχεῖα (βάζα) μὲ γυαλι-
στέρη τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν. Ἡμ-
ποροῦμε ἐπίσης νὰ χρησιμοποίησωμε
καὶ ξυλῖνα δοχεῖα ἀπὸ ξύλο λευκῆς.
Συγχρόνως προσθέτομε στὴν ἐπιφα-
νειαν τῆς μαρμελάδας, ἀμέσως λίγο
λάδι, ὥστε νὰ σχηματισθῇ ἕνα λεπτὸ
στρώμα, τὸ ὁποῖον θὰ τὴν ἀπομονώ-
σῃ ἀπὸ τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα. Κα-
λὸν εἶναι γιὰ νὰ μὴ ραγίσῃ τὸ σμάλ-
τὸ τῶν δοχείων, πρὶν ρίξωμε τὴν μαρ-
μελάδα νὰ θερμαίνωμε λίγο τὰ δοχεῖα.

Γιὰ τὴν καλύτερά διατήρησιν τῆς
μαρμελάδας, ἂν εἶναι δυνατὸν, προσθε-
τομεν προτὸν ἀκόμη τελειώσῃ ἡ παρα-
σκευὴ, διάλυμα ἐνὸς ἀπὸ τὰ συνήθη
ἀντισηπτικά (βενζοϊκὸν ὀξύ κλπ.) εἰς
ἀναλογία 1 τοῖς χιλίοις. Εἰς 10 κιλά
μαρμελάδας, προσθέτομε 100 κυβικά ἐ-
κατοστά διαλύματος ἀντισηπτικοῦ
10%. Ἐὰν ἡ πυκνότης τοῦ διαλύματος
εἶναι 20 %, θὰ προσθέσωμε 50 κ. ἐ.,
δηλαδή 4 κουταλιὰς τῆς σούπας. Τὰ
συντηρητικά αὐτὰ φάρμακα ἡμπορεῖ
νὰ μᾶς τὰ ἐτοιμάσῃ ἕνας ὁποιοσδήποτε
φαρμακοποιός, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ
πυθεῖ γιὰ τὰ χρειάζομεθα.

Πράσινης ἑλῆς

Οἱ ἑλῆες εἶναι εὐλογία τοῦ Θεοῦ
στὴν Ἑλλάδα καὶ γενικῶς στίς γά-
ρες τῆς Μεσογείου. Ἡ θρεπτικὴ τους
ἀξία εἶναι μεγάλη. Ἄν καὶ τὴν ἐκ-
φρασί «τρώει ψωμί κι' ἑλῆς» τὴ με-
ταχειρίζομεθα γιὰ νὰ παραστήσωμε
τὴν ἀνέχεια, ἡ πραγματικότης εἶναι
ὅτι ὁ συνδυασμὸς ψωμοῦ καὶ ἑλῆας
εἶναι ἰδεώδης γιὰ τὴν διατροφή τοῦ
ἀνθρώπου.

Τὸ καλύτερον εἶναι νὰ κάμῃ κανεὶς
ἑλῆες σὲ σπιτί. Ὑπάρχουν δὲ γίλιοι
τρόποι γιὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν. Κάθε
νοικοκυρὰ θὰ ξέρῃ τοῦλάχιστον ἕ-
ναν. Θὰ περιγράψωμε μερικῶς:

Πράσινης ἑλῆς λα-
βοῦ: Ἐπεκρίζομε τῆς πράσινης
καλοδιαλεγμένης ἑλῆς, ἀφαινοῦντάς
τῆς σὲ πηλὸν ἀγγεῖο γεμῆτο νερῷ,
ποῦ ἀνανεώνουμε κάθε ἡμέρα. Ἄν
προσθέσωμε σὲ τὸ νερὸ καὶ λίγη πο-
τῶσα ἡ σκεπάζομε σὲ πηλῖνα
τάσσα ἡ σκεπάζομε, τῆς βάρ-
στέρα. Ἀφοῦ ἐπεκρίθουν, τῆς βάρ-
σομε στὴν ἄρμην ν' ἀλατισθοῦν καλὰ
καὶ τῆς χαράζομε σὲ δύο μερίδες. Ἐ-
πειτα τῆς ἀφίνομε δύο μέρη σὲ ξεῖδι
καὶ τέλος τῆς σκεπάζομε σὲ πηλῖνα
δοχεῖα, τὰ ὁποία γεμίζομε μὲ λάδι.

Πράσινης ἑλῆς ξει-
διοῦ: Ἀφοῦ ἐπεκρίσωμε τῆς ἑλῆ-
ς μὲ καθαρὸ νερὸ, τὸ ὁποῖο ἀλλά-
ζομε κάθε μέρα, τῆς βάζομε λίγες
ἡμέρες σὲ ἄρμην νὰ ποτισθοῦν μὲ ἀ-

ΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΑΥΤΩΝ

Τὰ ἄνθη παρουσιάζουν διαφορὰς
μορφὰς καὶ διαφορὰς. Ὁ ὅρισμός τοῦ
ἀνθους κατὰ τὴν ἐπιστήμην εἶναι δια-
φορετικὸς πολὺ ἀπὸ τὴν ἐν γένει ἱ-
δεάν των πολλῶν περὶ ἀνθους. Τὴν
μορφήν καὶ τὰ ὠραία γάμματα δὲν
τὰ παίρνει ἡ ἐπιστήμη ὡς σπουδαῖον
χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀνθους, ἀλλὰ
θεωρεῖ ὡς ἀνθος κάθε μέρος τοῦ φυ-
τοῦ ὅπου θλαστάνουν τὰ ὄργανα πού
θὰ συνεργασθοῦν διὰ τὴν κατασκευὴν
τοῦ καρποῦ, δηλαδή οἱ ὑπεροὶ καὶ οἱ
στήμονες. Ἄνθη χωρὶς περιάνθιον —
περὶ τοῦ ὁποῖου ὠμιλήσαμεν εἰς τὸ
προηγούμενον, τεύχος — λέγονται γυ-
μνά ἢ ἀτέλη. Ἄλλα ἔχουν τὸ περιάν-
θιον ἁπλοῦν, ὅπως ὁ κρίνος, καὶ ἄλ-
λα τὸ ἔχουν ἀποτελούμενον μόνον ἐκ
μικρῶν λεπιδωειδῶν φυλλαρίων, ὅ-
πως γίνεται εἰς τὰ σιτηρά. Ἄλλα

λάτι καὶ τέλος σὲ δυνατόν ξεῖδι.
Πράσινης τσακιστῆς
ἐλῆς: Πρέπει νὰ τῆς τσακίσωμε
μὲ ἕνα γουδοῦρο ἢ ἄλλο ξύλινο ἐρ-
γαεῖο, γιὰ νὰ μὴ σπάζῃ τὸ κουκού-
ται τους. Κατόπιν τῆς ἐπεκρίζομε
σὲ νερὸ καὶ τῆς ρίγνομε στὴν ἄρμην.
Κατ' ἄλλον τρόπον, ἀφοῦ τσακίσωμε
τῆς ἑλῆς, τῆς ἀλατίζομε κατ' εὐθει-
αν μὲ χονδρὸ ἀλάτι καὶ τοὺς ρίγνο-
με, ἂν θελωμεν, λίγη ριγάνη ἢ θυ-
μάρι, ψιλοκομμένες φέτες λεμονιοῦ
ἢ ἄλλῃ μυρουδιά. Σὲ λίγες ἡμέρες
εἶναι ἑτοιμὰ. Ἄλλα ἔτσι δὲν διατη-
ροῦνται ἐπὶ πολὺν καιρὸ.

ΜΑΥΡΕΣ ἑΛῆΕΣ

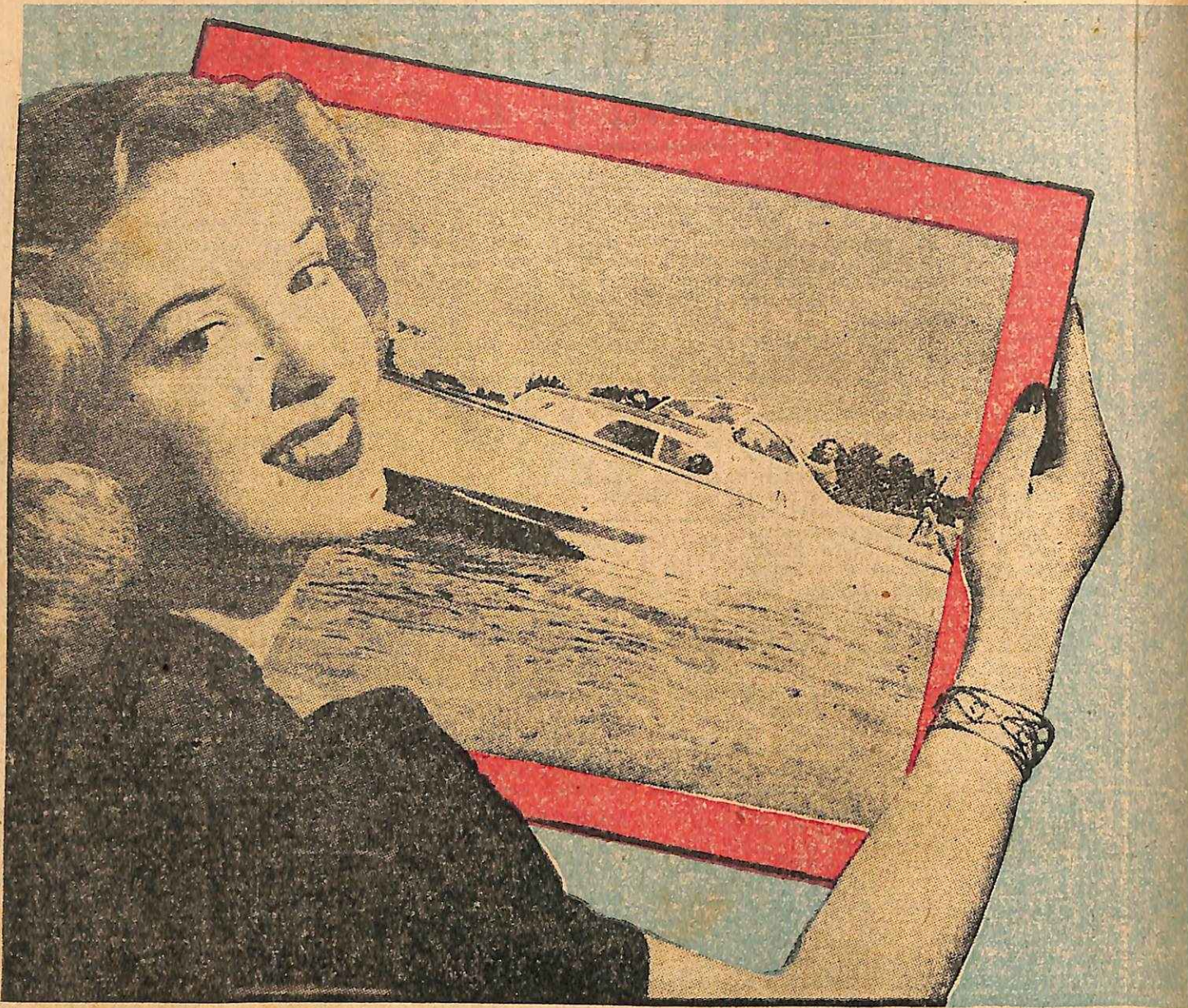
Καὶ γιὰ τῆς μαῦρες ἑλῆς, δηλαδή
τῆς ὠρίμας, ὑπάρχουν διάφοροι τρό-
ποι παρασκευῆς, ὅπως γιὰ τῆς πράσι-
νης.

Στὴν Ἀττικὴ καὶ σὲ ἄλλες περιφε-
ρειες συνήθιζοντο πολὺ οἱ λεγόμε-
νες θροῦμπες (αἱ δρῦλαι τῶν ἀρχαί-
ων), οἱ ὁποῖες εἶναι παραγινωμένες
ἑλῆς, πού συνήθως πέφτουν ἀπὸ τὸ
δένδρο καὶ μαζεύονται ἀπὸ γάμω.
Γι' αὐτὸ λέγονται καὶ γαμωδές. Στὴν
Ἄνδρο τῆς λένε ἀσκούδες, γιὰ τὴν
διατηροῦν σὲ ἀσκή. Οἱ θροῦμπες ἀ-
φοῦ πλυθοῦν καλὰ μὲ καθαρὸ νερὸ
καὶ ἀφοῦ ἀπλωθοῦν γιὰ νὰ στεγνώ-
σουν, ἀλατίζονται καλὰ σ' ἕνα κο-
φίνι καὶ διατηροῦνται ἀρκετὲς ἡμέ-
ρες. Ἄν θελωμε νὰ τῆς διατηρήσωμε
πολλοὺς μῆνες, τῆς βάζομε σὲ λάδι.
Καὶ εἶναι γλυκύτατες.

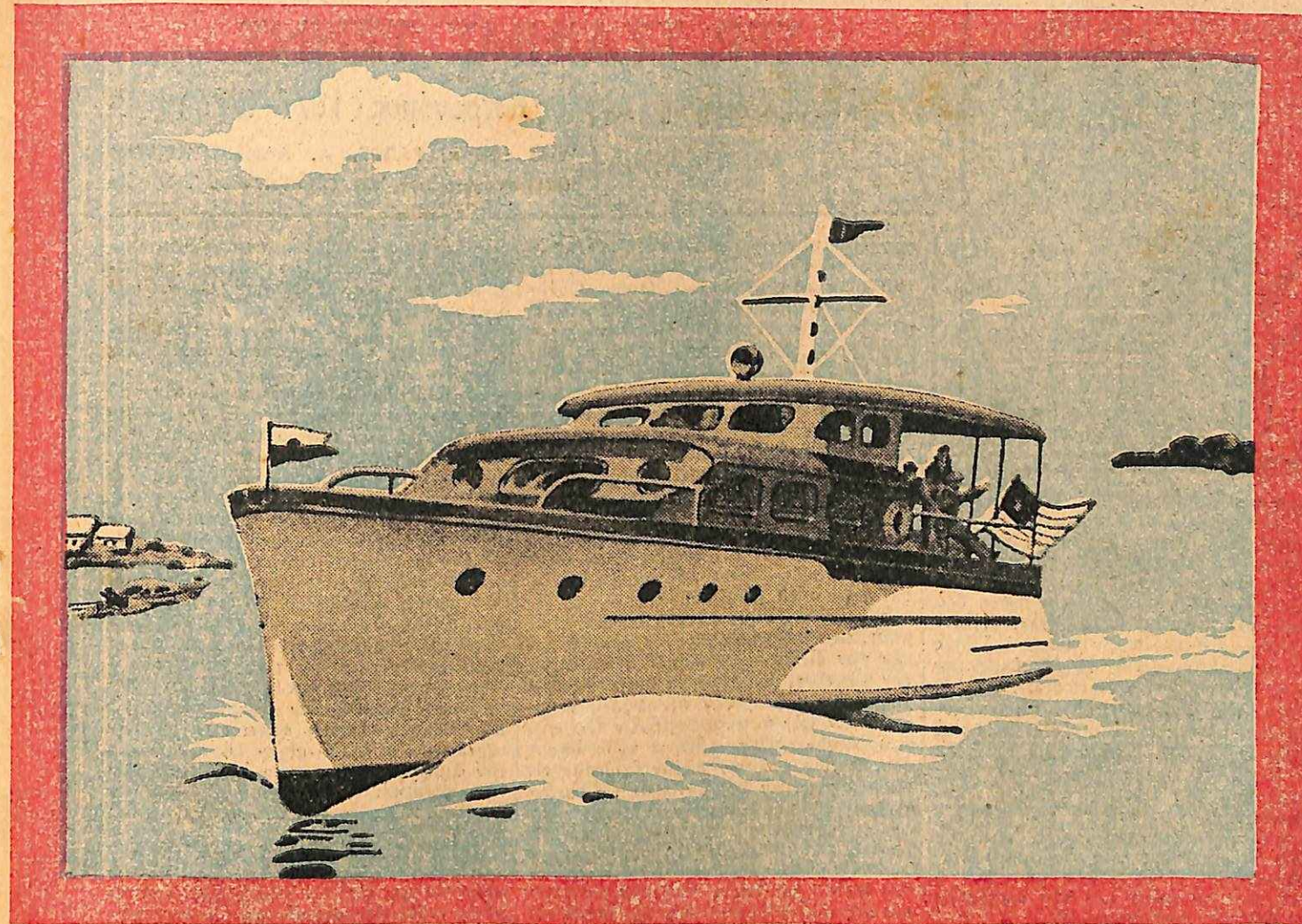
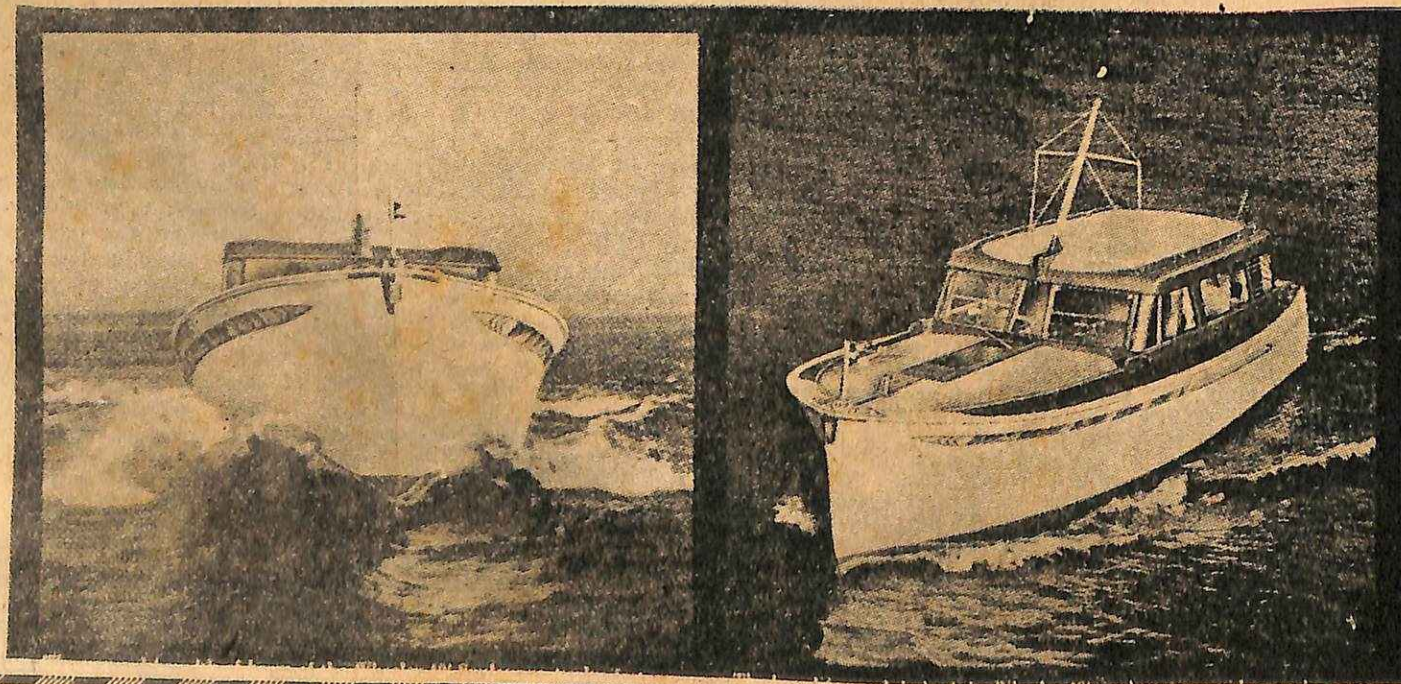
Μποροῦμε ἐπίσης νὰ διατηρήσωμε
μαῦρες ἑλῆς, ἂν τῆς πάρωμε πρὶν ζα-
ρώσωμεν. Τῆς πλένομε καθαρά, τῆς
στεγνώνωμε καὶ τῆς βάζομε σ' ἕνα κο-
φίνι, ὅπου τῆς ἀλατίζομε καλὰ, ἀνα-
τινάζοντας τὸ κοφίνι γιὰ νὰ πᾶῃ τὸ
ἀλάτι παντοῦ. Ὅταν ζαρῶσῃ ἡ ἐπι-
δερμίδα τους (ὅταν σταφιδιάσουν),
ἔχουν πιά ψηθῇ ἀπὸ τὸ ἀλάτι. Τοὺς
προσθέτομε λίγη ριγάνη ἢ θυμάρι
καὶ ἀφοῦ τῆς λαδώσωμε, ἡμποροῦμε
νὰ τῆς διατηρήσωμε σὲ ξεῖδι ἢ σὲ
λάδι.

Ὅπως εἶπαμε καὶ σὲ ἄλλα σημειώ-
ματά, τὸ λάδι πού μεταχειρίζομεθα
γιὰ τὴν συντήρησιν των τροφίμων, δὲν
πρέπει νὰ θεωρεῖται πολυτελεῖα. Δὲν
πληθαίνει ποτὲ γάμω. Τὸ ἴδιον αὐτὸ
λάδι μπορεῖ, ἀφοῦ φαγωθοῦν τὰ τρο-
φίμα πού διατηρήσαμε μ' αὐτὸ, νὰ
χρησιμοποιεῖται θαυμάσια στὴ μαγει-
ρική.

πάλιν ἔχουν τὸ περιάνθιον ἀρκετὰ ἀ-
νεπτυγμένον καὶ ποικιλοτρόπως χρω-
ματισμένον. Εἰς τὰ τελειότερα ὅμως
φυτὰ, τὰ δικωτοκλήδονα, τὸ περιάνθι-
ον εἶναι συνήθως διπλοῦν καὶ ὅποτε
λεῖται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν μέρος πού
λέγεται κάλυξ καὶ τὸ ἐσωτερικὸν πού
λέγεται στεφάνη. Γὰ δὲ μέρη τοῦ πε-
ριανθίου εἶναι εἰς τὰ μονοκωτοκλήδο-
να φυτὰ τρία ἢ ἕξ, καὶ εἰς τὰ δικω-
τοκλήδονα τέσσαρα ἢ πέντε. Ὅποιοδὴ
ποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ σχῆμα ἡ ὁ ἀ-
ριθμὸς των μερῶν τοῦ ἀνθους, ὅλες
πομέν πάντοτε μίαν συμμετρίαν εἰς
αὐτό. Τῆς περισσότερες φορές τὰ διά-
φορα μέρη τοῦ ἀνθους εἶναι τοποθε-
τημένα ἐναλλάξ μετὰ τῶν. Ἐτσι
π. χ. εἰς πενταπέταλον ἀνθος εὐρίσκο-
μεν τὰ πέντε πέταλα τοποθετημένα
κατ' ἐναλλαγήν μὲ τὰ κατωτέρω σέ-
παλα. Ἀπὸ τῆς διαφορῆς καὶ τροπο-
ποιήσεως των μερῶν τοῦ ἀνθους ἔχο-
μεν τὸς κατωτέρω τύπους: 1) Ἄν-
θη γυμνά, χωρὶς περιάνθιον ἢ ἀτέ-
λη, τὴν ὁποίαν τὰ καρποτοκὰ ὄργανα
να στηρίζονται μὲ ἕνα μόνον φυλλα-
ριον (τὰ ἄνθη τῆς μουρῆας, τῆς ἰτέ-
ας, τῆς λευκῆς). 2) Ἄνθη μὲ ἁπλοῦν
περιάνθιον (σιτηρά). 3) Ἄνθη μὲ
διπλοῦν περιάνθιον (κάλυκα καὶ στε-
φάνη). Εἰς τὰ τελευταῖα αὐτὰ ὑπάρ-
χονται οἱ ἑλῆς τύποι: α') Τύπος των
ροδοειδῶν ἀνθῶν, π. χ. τὸ ρόδον, τὰ
ἄνθη τῆς μουρῆας. β') Τύπος των
μαλαχοειδῶν, π. χ. τὰ ἄνθη τῆς μο-
λόγας, βαμβουλῆς. γ') Τύπος των
καρυοφυλλοειδῶν ἀνθῶν, π. χ. τὸ
γαρύφαλον. δ') Τύπος των σταυροει-
δῶν, π. χ. τὰ ἄνθη τῆς βιολετῆς, τῆς
κράμβης κλπ. ε') Τύπος των ἰωδῶν
καὶ γερανιοειδῶν, π. χ. τὰ ἄνθη τοῦ
μενεξέ, τοῦ πανσέ, των πελαργονίων
κλπ. στ') Τύπος των ψυχανθῶν, π. χ.
τὰ σπάρτα, ὁ λωτός, ὁ φασίολος κλπ.
ζ') Τύπος των τροχοειδῶν ἀνθῶν, τὰ
διάφορα εἶδη τοῦ γένους σολά-
νου, π. χ. τοῦ γεωμήλου, τῆς μελιτζά-
νας κλπ. η') Τύπος των σωληνοει-
δῶν ἀνθῶν μὲ τροποποιήσεις καὶ
παραλλαγὰς. Εἶναι ἡ στεφάνη ἡ κω-
δωνοειδῆς (τὸ ἄνθος τῆς καμπανού-
λας), ἡ ὑποκροταφροειδῆς (τὸ ἄν-
θος τοῦ ἰάσμου), ἡ χαλκοειδῆς (ἀν-
θος περιπλοκάδος), ἡ σταμνοειδῆς ἢ
πυθωειδῆς στεφάνη (π. χ. τὸ ἄνθος
τῆς κούμαρης). θ') Τύπος των διχει-
λων ἀνθῶν, π. χ. ὁ θασιλικός, τὸ θυ-
μάρι. ι') Τύπος των μονοκλήλων,
ια') Τύπος των συγχωειδῶν καὶ προ-
σωπιδωειδῶν ἀνθῶν, π. χ. ἄνθη τῆς
βιγνῆς, μὲ σωλήνα τῆς στεφάνης
εὐρύν καὶ διηρημένον εἰς δύο ἀνι-
σα μέρη, καὶ τὸ σκυλάκι, μὲ τὸ στο-
μίον κλεισμένον καὶ ἐξέγον τὸ κάτω
χειλὸς. ιβ') Σύνθετα ἄνθη. Αὐτὰ εἶ-
ναι τὰ ἄνθη τοῦ ἡλίου, τῆς μαργαρί-
τας, τοῦ χρυσανθέμου, τῆς ἀγκινά-
ρας κλπ. Τὰ σύνθετα ἄνθη εἶναι τὰ
πλουσιώτερα εἰς εἶδη ἐκ των φανε-
ρογόνων φυτῶν. Ἀποτελοῦν ὁλόκλη-
ρον ταξιανθίον, πού ὀνομάζεται κά-
λαθος ἢ κεφαλή. Ταξιανθίον λέγο-
ντες ἐννοοῦμεν ὅτι εἰς πολλὰ φυτὰ τὰ

Θάλασσα ! Θάλασσα !

Τὰ θαλάσσια σπόρ δὲν εἶχαν γνω-
ρίσει ποτὲ τόσο μεγάλην διάδοσιν ὡ-
πως σήμερον. Τὰ ἀμερικανικὰ ἰδιω-
ναυπηγεία λανσάρουν σχεδὸν καθημε-
ρινῶς νέους τύπους μικρῶν πετρελαιο-
κινητῶν σκαφῶν ποὺ συναγωνίζονται
μεταξύ των εἰς κομψὴν ἐμφάνισιν, ἐ-
σωτερικὰ κομψὸν, ταχύτητα ἀλλὰ καὶ
εἰς ὕψος τιμῶν. Εἰς τὸ Μιάμι καὶ τοὺς
ἄλλους κοσμικοὺς λιμένας τῆς Φλωρί-
δος διοργανοῦνται τακτικώτατα ἀγῶ-
νες ταχύτητος μεταξύ τῶν παντὸς με-
γέθους γιγῶν. Τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς κά-
θιστοῦν περισσότερο ἐνδιαφέροντας
τὰ πολύτιμα ἐπαθλὰ ποὺ ἀθλοθετοῦν-
ται κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὰ ναυπη-
γεία διὰ νὰ ἐνθαρρύνουν ἀκόμη πε-
ρισσότερον τὴν κίνησιν αὐτήν. Ἀλλὰ
καὶ ἡ συμμετοχὴ τοῦ ὠραιοκόσμου ἀ-
ποτελεῖ ἐξ ἴσου μεγάλην ἀτтраξιὸν
τῶν ἀγώνων αὐτῶν ποὺ ἀποτελοῦν κο-
σμικὰ γεγονότα ἀνάλογα πρὸς τὰς ἱπ-
ποδρομίας καὶ συνδυάζονται μετὰ τὴν
ἐπίδειξιν μόδας, μετὰ τὴν διοργάνωσιν
συναυλιῶν καὶ ἄλλων ἐορτῶν.

Καὶ αὐτὰ μὲν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν
κοσμικὴν πλευρὰν τῆς ὑποθέσεως. Εἴ-
ναι ὅμως ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ διά-
δοσις αὐτῆς τῶν θαλασσίων σπόρ ὑ-
ποθαλπεται κατὰ κύριον λόγον ἀπὸ
αὐτὴν ταύτην τὴν ἀμερικανικὴν κυβέ-
ρνησιν, ἡ ὁποία ἔχει σταθερὰν ἀπόφα-
σιν νὰ κάμῃ ὅλους τοὺς Ἀμερικανούς
θαλασσινούς ἐκ παραδόσεως, κατὰ τὸ
πρότυπον τῆς Ἀγγλίας. Ὅποιοι δὲ πο-
τε Ἀμερικανὸς θελήσῃ νὰ ἐπιδοθῇ
εἰς τὰ θαλάσσια σπόρ δικαιούται
σχεδὸν αὐτομάτως ἀδείας μετὰ πλή-
ρων ἀποδοχῶν διὰ τὸ χρονικὸν διάστη-

μα ποὺ θὰ ὑποδείξῃ ὁ σύλλογος εἰς
τὸν ὁποῖον ἀνήκει. Ὅλοι οἱ σύλλο-
γοι θαλασσίων σπόρ δικαιούνται νὰ
ἀναλάβουν τραπεζικὰς πιστώσεις διὰ
νὰ ἀγοράσουν ὅλα τὰ εἶδη ποὺ χρειά-
ζονται διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν μελῶν
τῶν. Τὰ ὑπουργεῖα τῶν Ναυτικῶν καὶ
τῆς Παιδείας καταρτίζουν, ἐξ ἄλλου,
ἀπὸ κοινῆς ἐνῆς πλήρες πρόγραμμα
διὰ τὴν ἵδρυσιν κατωτέρων ναυτικῶν
σχολῶν καὶ κέντρων θαλασσίας ἐκ-
παιδεύσεως, εἰς τὰς ὁποίας θὰ φοιτοῦν
ἀπὸ νεαρὰς ἀκόμη ἡλικίας τὰ παιδιὰ
ποὺ ἔχουν ὡς σκοπὸν νὰ ἀφοσιωθοῦν
εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ναυτικοῦ, εἴτε
τοῦ πολεμικοῦ εἴτε καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ.

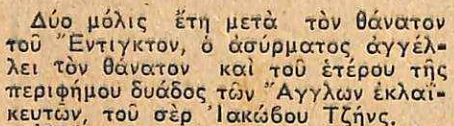
Ἄς ξαναγυρίσουμε ὅμως εἰς τὰ πο-
λυτελῆ γιγῶν καὶ κόττερα τῶν μεγα-
στάνων τοῦ πλοῦτου, ποὺ συντελοῦν
καὶ αὐτὰ ὅχι ὀλίγον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν
τῶν προσπαθειῶν τῆς ἀμερικανικῆς
κυβερνήσεως. Τὰ ὑπερπολυτελῆ αὐτὰ
σκάφη εἶναι ἀπὸ ἀπόψεως ἐσωτερικῆς
διαρρυθμίσεως πραγματικὰ θαυμάσια.
Ὅταν μπαίῃ κανεὶς εἰς τὸ ἐσωτερι-
κὸν τοὺς ἀπορεῖ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ
χωροῦν τόσα καὶ τόσα πράγματα μέ-
σα εἰς τόσο ὀλίγον χωρὸν. Μπαρ, σα-
λονάκι, τραπέζα, κουζίνα, κρεββα-
τοκάμαρες μετὰ ὠραία εὐρύχωρα κρεβ-
βάτια, λουτρό κλπ. Πολλὰ ἀπὸ τὰ
σκάφη αὐτὰ εἶναι ἰσχυροτάτης κατα-
σκευῆς καὶ κατάλληλα διὰ πολλῶν ἡ-
μερονυκτίων ταξίδια, ὅσοι καὶ εἰς ῥα-
νοικτὴν θάλασσαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν
παράδοξον τὸ ὅτι εἶναι ἐφωδιασμένα
μετὰ ἀσύρματον, ὅχι δὲ καὶ σπανίως με-
ραντάρ.

Τὰ μικρότερα, πάλιν, ἐκεῖνα ποὺ

προορίζονται διὰ διασκέδασιν ἀλλὰ
καὶ διὰ ἀγῶνας, ἔχουν μίαν παράδο-
ξον ἐσωτερικὴν διαρρυθμίσιν ποὺ
προδίδει τὴν προσπάθειαν ἐξοικονο-
μήσεως χώρου καὶ βάρους. Ἐννοεῖται
ὅτι δὲν λείπει τελείως καὶ ἡ τάσις
πρὸς τὰ κομψὸν ἢ μᾶλλον πρὸς τὴν
πολυτέλειαν.

Πρέπει νὰ φθάσῃ κανεὶς εἰς τὸν
τρίτον τύπον, εἰς ἐκεῖνα δηλαδὴ ποὺ
προορίζονται ἀποκλειστικῶς δι' ἀγῶ-
νας, διὰ νὰ ἴδῃ ἐξαφανιζομένην καθε-
πρόσπαθειαν ἐπιδείξεως πρὸς τὴν προ-
σπαθείαν τῆς σκοπιμότητος. Ἐάν ὁ-
μως λείπῃ ἡ πολυτέλεια δὲν τοὺς λεί-
πει καθόλου ἡ χάρις τῆς γραμμῆς. Χα-
ρίζ εἰς τοὺς ἰσχυροτάτους καὶ παρα-
δοξομόρφους κινητήρας τῶν ἀναπτυσ-
σούν ἀφαντάστους ταχύτητας ποὺ τὰ
κάμνουν νὰ χάνωνται κυριολεκτικῶς
μέσα εἰς ἓνα σύννεφο ἀπὸ ἀφρούς. Ἐν-
νοεῖται ὅτι δὲν εἶναι μόνος ὁ κινητήρ
ἡ ἡ ποιότης τῆς καυσίμου ὕλης ποὺ
δίδουν τὴν νίκην εἰς τοὺς ἀγῶνας αὐ-
τοὺς. Ἡ ἐπιδεξιότης τοῦ διαγωνιζο-
μένου, ὁ σταθερὸς χειρισμὸς τοῦ τι-
μονιῶ καὶ ἡ τελεία γνώσις τῶν ρευ-
μάτων εἶναι σημαντικώτατοι παρά-
γοντες.

Οἱ φίλοι τῆς θαλάσσης παραπο-
νοῦνται ἐν τούτοις ὅτι τὰ μηχανικῆ-
ντα σκάφη ἐξοστρακίζουν σιγά-σιγά
τὰ πανιά ποῦ, ἐκτὸς ὅπου τὴν χάριν
καὶ ὁμορφίαν τῶν εἶναι — κατὰ τὴν
γνώμην των — πολὺ πλεονεκτήματα
διὰ τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς γενεᾶς ποῦ
νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ μὴ φοβῆται τὴν θά-
λασσαν.

Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Λονδίνον μὲ τὴν ἀρχικὴν πρῆβιν ἀπὸ ἀφοσιωθῆ εἰς τὴν μελέτην τῶν κλασικῶν, ταχέως ὁμῶς προσοχὴ τοῦ ἐστράφη πρὸς τὰ μαθηματικά, εἰς τὰ ὅποια καὶ διέπρεπεν. Εἰς ἡλικίαν 27 ἐτῶν ἐγένετο καθηγούμενος τῶν ἐφηρμοσμένων μαθηματικῶν εἰς τὸν περίφημον Πανεπιστήμιον τοῦ Καίμπριτζ καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐκλήθη διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ αὐτοῦ μαθήματος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Πρίνστον (Ἀμερική) ὑπὸ τοῦ τότε πρυτάνεως Οὐίλσον, τοῦ μετέπειτα προέδρου τῶν Ἡν. Πολιτειῶν κατὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν 5 ἐτῶν τῆς ἐκεί παραμονῆς του, ὁ μετρίφωρος καὶ ντροπαλὸς Βρετανὸς ἐγένετο προσφιλεὺς εἰς τοὺς συναδέλφους του διὰ τὸ ἥθος του καὶ τὸ πλῆθος τῶν σπουδαίων δημοσιευμάτων του, μεθ' ὃ ἐκλήθη καὶ πάλιν εἰς τὸ Καίμπριτζ. Ὁταν μετὰ τρεταετίας ἐδημοσίευσεν τὴν περίφημον μελέτην του «Ἀκτινοβολία καὶ θεωρία τῶν Κουάντας», τινεὶ τῶν Ἀμερικανῶν συναδέλφων του αὐτόχρημα ἐφρίκισαν βλέποντες τὸν ἐνθουσιον ὀπαδὸν τῆς σεβασμιᾶς Νευτωνιστικῆς Σχολῆς νὰ γίνεταί ὁ ἐμπνευσμένος αὐτὸς στοχαστὸς τῆς νέας φυσικῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Πλᾶνκ καὶ ὁ Αἰνστάιν ἐνεκαίνισαν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος. Τὸ 1919 μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ βιβλίου του «Προβλήματα τῆς Κοσμογονίας καὶ τῆς Δυναμικῆς τῶν Ἀστέρων» τῷ ἀπενεμήθη τὸ μετὰλλίον τῆς Βασιλικῆς Ἑταιρίας τῶν ἐπιστημῶν ἧς καὶ ἐγένετο γραμματεὺς ἐπὶ 10ετίας. Τὸ 1922 ἔλαβε τὸ χρυσοῦ μετὰλλιον τῆς Βασιλικῆς Ἀστρονομικῆς

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓ. Α. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ἀστρονόμου τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν

Ὡς λαϊκὸς συγγραφεὺς θεωρεῖται ὁμοθυμῶς ἀπαράμιλλος. Μὲ τὴν φωτεινὴν του ἔκθεσιν δυνάσκων ζητημάτων, τὴν γοητευτικὴν πειστικότητά τὸν ἐπιχειρημάτων του, τὴν φιλοσοφικὴν ἐμβρίθειαν τῶν συμπερασμάτων του, τὴν θαυμαστικὴν γλαφυρότητα τοῦ ὅρου του, πείθει καὶ τὸν πλέον ἀμύητον εἰς τὰ μαθηματικά ὅτι δύναται νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μυστικά τοῦ ἀπείρου. Ὅταν ὁμιλεῖ ἐκθέτῃ τὰς ιδέας του τὰ γενοτάνα καὶ αἱ υποθέσεις τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης ὑπεβάλλουν ἐν ἑαυτῷ, ὁταν θελῇ νὰ δώσῃ τὴν προσωπικὴν του εἰς ταῦτα ἔρμηνειαν, τὴν κατὰ τὴν γνῶμην του ἑννοίαν καὶ σημασίαν των «ὅπως καθεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα», ὥς ἀναφέρει εἰς τὸν πρόλογον, ὅταν πάλιν νὰ οἰκοδομήσῃ ἐν ὀλίγοις τὴν φιλοσοφίαν του, καὶ ἀρχίζῃ νὰ συζητήσῃ τὸν «Μέγαν Ἀρχιτέκτονα τοῦ Σύμπαντος», ὃν ἀντιλαμβάνεται ὡς καθολικὸν ὅλον, ὃν ἀντιλαμβάνεται ὡς καθολικὸν ὅλον, ὃν ἀντιλαμβάνεται ὡς καθολικὸν ὅλον.

Τελευταίως ἔξῃ μὲ τὰ τρία του τέ-
κνα καὶ τὴν νεαρὰν ἐκ δευτέρου γάμου
σύζυγόν του εἰς τὴν εὐρύχωρον καὶ ἐν
μέσῳ πελωρίων ροδοσφάνων οἰκίαν του
εἰς Ντόρκιν, ὅπου ὁ ἐπισκέπτης δὲν
ἦτο σπάνιον νὰ ἀκούῃ τὸν Τζηνς ἀπαγ-
γέλλοντα μὲ βαθεῖαν φωνὴν χωρὶς
ποιητῶν μὲ τὴν παιδικὴν ἐκείνου ἁ-
πλότητα καὶ τὴν μεγαλοπρεπὴ του ἡ-
ρεμίαν πρὸς τὸν συνῶδενον καθ' ὅλην
τοὺ τὴν ζῶην.

A black and white photograph of a family of six sitting in front of a thatched-roof hut. From left to right: a woman holding a child, a man, a woman holding a child, and a man. Two children are sitting on the ground in front of them. The background shows a forested hillside.

Ἡ οἰκογένεια αὕτη τῶν Κυργκίς δείχνει τὴν ποικιλίαν τῶν χαρακτηριστικῶν ποὺ ἔχουν ἀναμειχθῆ ἀπὸ τὰ διάφορα ἔθνη εἰς τοὺς νομάδας αὐτοὺς τῆς Ἀσίας. Ἐνὸς τοῦ πρὸς τὴν ἀριστέα κοριτσάκι φαίνεται μογγολικὴ καταγωγή, παραπλευρῶς ἡ γιανγιά τοῦ εἶναι καθαρά τουρκικὴ φυσιognωμία, ἡ δὲ μητέρα τοῦ καὶ τὰ ἀδελφάκια τοῦ ἔχουν εἰς τὴν μορφήν τῶν **σαφί λῆνη** τοῦ **σλαβικοῦ** τύπου.

«ՀԱՅՈՑ»

Καθ' ὃν χρόνον :
Οἱ Αἰγύπτιοι ἔκτιζον πόλεις μεγά-
«ΗΛΙΟΣ»

Ἐγένετο ἐσχάτως λόγος καὶ ἀπε-
φασίσθη ὑμᾶς ἐπιστραφεῖν οἱ κλα-
πέντες ἀπὸ τοῦ Ἰταλοῦ καὶ τοῦ
Γερμανοῦ ἀρχαιολογικοῦ μᾶς ὀθη-
σαυροῦ. Ἐγένετο ἐπίσης λόγος ὅτι
καὶ οἱ Σομμαχοὶ θὰ μᾶς ἐπέστρεψαν
πολλοὺς ἀρχαιολογικοὺς μᾶς ὁπασα-
ροῦς, οἱ ὁποῖοι εἶχαν περιελθεῖ κατὰ
καιροὺς εἰς τὴν κατοχὴν τὴν ἀπὸ
κλωπᾶς ἢ ἀγορᾶς οὐγκῶν τῶν. Με-
ταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ τὰ περίφημα
«ἐλγίνεια μάρμαρα», ὀνομασθέντα
οὕτω ἀπὸ τοῦ Ῥωμῆ Μπρούκου κήρυ-
του Ἐλγίνου. Ἀγγλοῦ διπλωμάτου,
ὁ ὁποῖος διατελέσας πρεσβευτὴς ἐν
Κωνσταντινουπόλει (1799 — 1802),
ἀφῆρσεν ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν
Ἀθηνῶν, τὴν συμπράξιν τῶν τουρκι-
κῶν ἀρχῶν, πλείστα ἔργα τέχνης. Τὰ
συληθέντα ἦσαν: ἀνάμματα τῶν ἀε-
τωμάτων τοῦ Παρθενῶνος, αἱ καλύ-
πτραι μετόπισι, μία τῶν Κουρστίδων,
πλάκες ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτεροῦ Νί-
κης, τὸ ἀγάλμα τοῦ Διονύσου κτλ.,
τεμνάχια 253 ἐν ὅλῳ. Ἡ ὅλη συλλογὴ
ἠγοράσθη ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερ-
νήσεως ἀντὶ 35.000 λιρῶν καὶ κατε-
τέθη εἰς τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον.

Καθ' ἅπαντας αὐτοὺς τοὺς χρόνους οἱ πρόγονοι ὄλων τὸν σημερινὸν πολιτισμένον λαὸν τῆς Βορ. καὶ Δυτ. Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς διηγόν βίον ἀγρίαν, τραυλοδυτὸν ἐντὸς σπηλαίων ἢ ἐντὸς καλυδῶν, ἐντὸς τῶν δασῶν ἢ ἐκτίζον τοὺς λιμναίους συνοικισμοὺς ἀποαῶντες ἐκ μόνης τῆς θήρας καὶ τῆς αἰλείας, ἄνευ γραμμάτων, ἄνευ τέχνης, ἄνευ κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ὁργανώσεως καὶ ἀνίκαναι νὰ ἀναπτύξουν ἴδιον πολιτισμόν, μέχρις οὗτο οἱ Ἕλληνες πρῶτον καὶ κατόπιν οἱ Ρωμαῖοι μετελαμπάδευσαν ἐξ ἂν σ τ ο λ ὄ ν τ ὃ φ ὠς πρὸς δυσμὰς καὶ πρὸς ἀπασας ἐκτοτε τὰς κατεϋθύνσεις τοῦ σημερινοῦ κόσμου.

Ἡ ὀλόλευκη θυγάτηρ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ

“Όταν οι Ἕλληνες εἶχον ἤδη θρονωτοῦναι εἰς τὴν «Μολὼν λαβέ» κατέναντι τῆς ἀσιατικῆς βαρβαρότητας, καὶ ὅταν ἐκτίζετο ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ὁ Παρθενών, οἱ κάτοικοι τῶν ἀπέραντων δρόμων τοῦ Βορρᾶ καὶ τῆς Δύσεως, χρησιμοποιοῦντες ὡς μόνον ἐνδυμα «ἀρκουδοτοῦμα», καὶ ἀγνοοῦντες ἴσως ἀκόμη τὴν μαγευρεμένην τροφήν, δὲν ἠμποροῦσαν νὰ υποψισθῶν ὅτι κάποτε οἱ μακρυνοὶ τῶν ἀπόγονοι θα ἄνωμαζοντο Εὐρώπαιοι, ἐκ τῆς Εὐρώπῃς ἀκριβῶς ἐκείνης ποῦ ἀπὸ καταβολῆς τῆς Ἑλλάδος ἀνέβλυσεν ὁλόκληρη καὶ πενταμορφῇ ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν μύθων. Πολλοὶ καὶ διάφοροι ἦσαν οἱ μῦθοι περὶ Εὐρώπῃς. Τὸ δὲ πᾶνθος καὶ ἡ ποικιλία τῶν, εἶναι ἀποδείξεις ὅτι ἡ συμβολικὴ ἔννοια τῆς Εὐρώπῃς, ὑπῆρξεν αὐτόχθων Ἑλληνίς. Ὁ Ἥσιος δὲ πρῶτος τὴν ἀναφέρει ὡς θυγατέρα τοῦ Ὠκεανοῦ—κοινοῦ πατρὸς τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων—καὶ τῆς Τηθύος, μῖς δηλαδὴ τῶν Τιτανῶν, θυγατρός τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίης, ποῦ ἐγέννησε μετὰ τῶν τριῶν χιλιᾶδων Ὠκεανίδων, μαζὶ μετὴν Εὐρώπῃν καὶ τὴν ἀδελφὴν τῆς Ἀσίας. Σημειωτέον ὅτι Τηθύς ἐωνομάσθη ὑπὸ τῶν νεωτέρων παλαιοῶν τοιολογῶν, ἡ μεγάλῃ κεντρικῇ, παλαιᾷ οὐτολογικῇ μεσσηγεῖος θάλασσα, ἡ ὁποία ἐξετείνεται ἀπὸ τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ, ἐκάλυπτε τὴν Κεντρικὴν Ἀμερικὴν, περιελάμβανε τὸν Ἀτλαντικόν, ἐκάλυπτε τὴν νότιον Εὐρώπην καὶ τὴν θόρειον Ἀφρικὴν καὶ ἔφθανε μέχρι τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ. Ἡθύς ἐπίσης, ὠνομάσθη ὑπὸ τοῦ Κασοίνι, ὁ εἰς ἐκ τῶν ἐννέα δορυφῶν τοῦ Κρόνου, πρὸς τιμὴν πάντοτε τῆς μητρὸς τῆς Εὐρώπῃς. Ἐξ ἁλλου, εἰς τὸν ὁμηρικόν ὕμνον πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα Πύθιον, ἡ Εὐρώπῃ ταυτίζεται μετὰ τὸν Ἰσθμόν τῆς Κορίνθου, τὸν ὁποῖον εἶναι ἡ ἐπάνυξις ἡρωϊκῆς τῆς ὅλης περιοχῆς ποῦ φθάνει μέχρι τῆς Θράκης. Ἀπὸ τοῦς Μηδικῶς πολέμοις καὶ ἔπειτα, ἡ Εὐρώπῃ διδεται τὸ ὄνομα τῆς εἰς ὁλόκληρον τὴν ἡπείρου, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι εἶναι λευκοὶ ὅπως αὕτῃ. Τὸ διατὶ εἶναι λευκοὶ οἱ Εὐρωπαῖοι, τὰ συμβολίζει καὶ αὐτὸ ἓνας ἄλλος μῦθος, ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ὁποίου ἀποδίδεται εἰς τὸν Γάλλον Ντεμουτιέ. Διότι πρῶτος αὐτὸς τὸν ἔφερεν εἰς φῶς. Ἡ Ἀγγελία—ἐπάνυξις τῆς Ἡρᾶς ποῦ ἀναγγέλλει τὴν ἔλευσιν τῆς Ἡμέρας—θυγατὴρ τῆς Ἥρας, ἐκλείψεν ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς μίαν ψιμυθίαν ἡθικὴν (πουδριέρα) καὶ τὴν ἐχάρισεν εἰς τὴν μελαγχροίνην Εὐρώπην ἡ ὁποία ἔπειτα ἀπὸ τὴν ψιμυθίαν (ἀπὸ τὴν πουδράρισμα) ἀπέκτησεν ὅσιν τόσοι λευκοὶ ὥστε νὰ μὴ τὴν προσβάλλῃ ποτέ ὁ Ἥλιος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐκάλυπτε πλέον τὸ πρόσωπόν της, ὅποτε τὴν ἀντελήφθη ὁ Ζεὺς καὶ τὴν ἡγάγη, διὰ νὰ γίνῃ καὶ αὐτός, Ἑυρωπαῖος (εὐρώπης Ζεὺς) κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς Δωδωνῆς, ἀφοῦ προηγουμένως διὰ νὰ προσελκύσῃ τὴν ἀγαπημένην τὸν ἐχάρισεν εἰς αὐτὴν μίαν κύνα (μίαν σκύλα) ὥραιότατῃ ποῦ ἐγέννησε τοὺς Μολοσσούς.

Ὁ ἐπικρατέστερος δῶμος, ἡ τοῦλάχιστον ὁ γυναικείος κῆτος, εἶναι ἡ κρητικὴ προελεύσεως πού μαρτυρεῖ τὰς σχέσεις Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς, διὰ μέσου τῆς Κρήτης. Κατὰ τὸν Φοινίκᾳ ἡ Ἀγνήνην πρῶτον βασίλειον τὸν Φοινίκᾳ, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Ὀμηρὸς (Ἰλιάδ. Ξ, 321) καὶ μετὰ τὴν Τηλεφάσσαν (ποῦ φωτίζεται ἀπὸ μακρὰν) τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα εἶναι

να πιθανή παραλλαγή της ονομασίας «Ευρώπη». Χαρακτηριστικόν είναι ότι ο ελληνίζων Ρωμαίος Ύγινος (ποῦ 10ου αἰῶνος π.Χ.) ἐπιμένει νὰ ἀποκαλῇ τὴν μητέρα τῆς Εὐρώπης Ἀργιόπην, δηλαδὴ «λευκοπρόσωπην» (Μύθος 178). Τὸν κρητικὸν ἐκείνον μῦθον, τὸν περιέωσαν ὁ Μόσχος, ὁ ἐπιστάντης βουκολικὸς ποιητὴς τὸν Σαρακουσὸν κατὰ τὸν 2ον π.Χ. αἰῶνα, ποῦ τὸν ἀναφέρει πρῶτος (Εἰδύλλ. 11, «Εὐρώπη»), ἀπὸ οὗτου προφανῶς τὸν ἀντέγραψεν ὁ Ὀβίδιος («Μεταμορφώσεις» 11, 839 κ. ἐ.). Ἐπαίξει λοιπὸν μίαν ἡμέραν ἡ νεαρά Εὐρώπη — νὰ σημειωθῇ ἐδῶ ἡ ἀναλογία μετὰ τοῦ παγινίδι τῆς Περασφονίης — μαζί με τὰς συντρόφους τῆς ἐπὶ τῆς παραλιας καὶ πυχαρασιεῖς νὰ πλέκῃ ὠραίους στεφάνους. Τότε ἀκριβῶς ὁ Ζεὺς τὴν διέκρινε καὶ κατελήφθη ἀπὸ φλογερὸν ἔρωτα. Διὰ τὴν ἀποσύνη ὁμοῦς τὰς ἐκρήξεις ζηλοτυπίας τῆς Ἥρας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐξασπάτησιν τὴν ἀσώτητα τῆς παρθένου, ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ μεταβάλλει μορφήν. Γίνεται ταῦρος. Ἀλλὰ τί ταῦρος!... Ὁμοίος τοῦ οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἄλλος. Ἡ ἀπαστράπτουσα καλλὸν τὴν, τὸ ἀξίεραστον καὶ γλυκὺ ὕψος τοῦ, προσελκύουν καὶ θέλγουν τὰς νεανίδας. Ἡ Εὐρώπη τὸν πλησιάζει, τὸν θαυπεύει, θαυπεύεται ἐπ' αὐτόν, ἐκείνος δὲ γονατίζει, λείπει τοὺς ὠραίους πόδας τῆς καὶ με συμπάθει μνηκθμοῦς τὴν προσκαλεῖ νὰ ἀνέβῃ ἐπὶ τῆς εὐρείας ράχης τοῦ. Ἡ Εὐρώπη δεικνύει διὰ νεύματος ὅτι θὰ ὑπακούσῃ καὶ ἐνῶ περιδένει με στεφάνους τὰ κέρατα τοῦ εὐγενοῦς ζώου, ὁ ταῦρος ἐγείρεται, ριπτεταί πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ φέρεי διὰ μέσου τῶν κυμάτων τὴν λατρευτὴν λεῖαν του εἰς τὰ μεσοβερνὰ παραλία τῆς Κρήτης, εἰς τὴν Γόρτυνα ἢ τὴν Φαιστόν, κάτω ἀπὸ ἓνα πλάτανον, ποῦ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην οὐδέποτε πλεῖν ἐστερήθη τῶν φύλων του. Ἐκεῖ συντελέσθη ἡ ἑνώσις τοῦ Διὸς καὶ τῆς Τιῦρας παρθένου, διότι παρελείψαμεν μέχρι στιγμῆς ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ὅλα αὐτὰ συνέβαινον εἰς τὴν Τύρον. Ἡ ὑπόθεσις δὲν σταματᾷ μέχρις αὐτοῦ καὶ θὰ τὴν συνεχίσωμεν. Ἐκείνο ὁμοῦς ποῦ ἐνδιαφέρει προπάντων, εἶναι ὁ θαυμάσιος συμβολισμὸς τοῦ μύθου. Ὁρισμένοι νεώτεροι μυθολόγοι ἐπιμένουν εἰς τὴν μετεωρολογικὴν ἐξηγήσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μαύρη νύξ μεταβάλλεται εἰς λευκὴν ἡμέραν. Ἀντιστρόφως, οἱ ρεαλισταὶ ὁπαδοὶ τῆς ιστορικῆς ἐρεύνης ἐπιμένουν εἰς τὸ ὅτι ὁ μῦθος εἶχεν ὡς πρῶτον πυρῆνα ἓνα πραγματικὸν γεγονός. Κατ' αὐτοὺς, Κρητὲς ἔμποροι συνήντησαν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Φοινίκης ὠραιότατην νεανίδα καὶ τὴν ἀπήγαγον, διὰ νὰ τὴν προσφέρουν εἰς τὸν βασιλεῖα τῶν Αστυρίων. Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὴν γλῶσσον κεφαλὴ λευκοῦ ταύρου, διεδόθη ὅτι ὁ Ζεὺς εἶχεν ἀρπάσει τὴν παρθένον διὰ νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν Κρήτην. Ἡ ὑπόθεσις φθάνει μέχρι σημείου τοῦ ν' ὁποδῶσιν τὴν διὰδρῶσιν εἰς τὸν θρυλικὸν Μίνωα, ποῦ εἶχεν ἀνάγκην θείων γονεῶν καὶ ἀνεκίρῳζε τὸν ἐαυτοῦ του προϊόν τῶν ἐρώτων τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης. Τέλος, κατὰ τοὺς ἀνατολιστάς, ὁ «ταῦρος» εἶναι παραλλαγή τῆς σαρσκριτικῆς λέξεως «ἑρίαχ», ποῦ σημαίνει τὸν ἥλιον εἰς τὸ ζενίθ του. Ὁ πασδῆποτε, τὸ βεβαίωτερον ὅλων εἶναι ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐδημιούργησαν τὴν συμβολικὴν ονομασίαν τῆς Εὐρώπης διὰ νὰ τὴν γάρουσιν εἰς ὁλόκληρον τὴν ἡπειρον ποῦ πρῶτοι αὐτοὶ ἐξέπολιτισαν.

Πῶς θὰ γνωρίσωμεν
ἂν τὸ γάλα περιέχῃ μικρόβια

Τὸ γάλα ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ ἀρ-
μύεται ἕως τὴν ὥραν ποὺ χρησιμοποι-
εῖται γεμίζει πολλές φορές ἀπὸ μικρο-
βία, ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν σκό-
νην. Καί ἐπειδὴ τὸ γάλα εἶναι κατὰ
τὴν φύσιν μόνον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν
διαφόρων μικροβίων, πρέπει νὰ προσέ-
χῃ καὶ τὸ διατηρούμεν σκεπασμένον
καὶ νὰ μάθωμεν νὰ γνωρίζωμεν ἂν πε-
ριέχῃ τοιαῦτα. Οὕτως εἰς φιάλῃν χωρη-
τικῆς 100 κυβ. ἐκ. μετὰ πλάτυ στο-
μίον βάθωμεν μετὰ σταγονόμετρον πέντε
σταγόνας διαλύσεως ἡνρίου καθαροῦ καὶ
ἀποστειρωμένου ἰνδικοκαρμίνου σὲ
νερὸ 1:1000. Κατόπιν γεμίζωμεν τὴν
φιάλῃν ποὺ ἔχει τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν γά-
λα καὶ παρωματίζωμεν καλὰ μετὰ σφικτῆ-
ρίῳ. Τὸ ὑγρὸν, εἰς τὸ διαχύτον φῶς
παίρνει ἓνα χρῶμα ἀνοικτὸν κυανόν.
"Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγας ὥρας τὸ ἐξετά-
ζομεν. Τὰ μικρόβια ποὺ εἶναι εἰς τὸ γά-
λα, ἐπειδὴ εἶναι θερμόβια, ἀποσυνθε-
τοῦν τὸ ἰνδικοκαρμίνον διὰ τὴν πά-
ρουν τὸ οξύγονόν του, ἔτσι δὲ ἡ χη-
μικὴ αὐτὴ οὐσία λόγῳ τῆς ἀποσυνθε-
σεως τῆς χάνει τὸ χρῶμα τῆς.

Ο κυανός χρωματισμός χάνεται σιγά σιγά και όσον περισσότερο μικρότερη περιέχει το γάλα, τόσο πιο γρήγορα ξαναγίνεται λευκό.

Ἡ τουαλέττα
τῆς Ἰωάννας ντ' Ἀρκ

Ὁ Δοῦξ τῆς Ὀρλεάνης, θέλων νὰ τιμήσῃ τὴν ἡρωικὴν Ἰωάνναν, τὴν ἄρκε, ποὺ ἦταν ὡς γναστὸν ἕνα πτωχὸ καὶ ἀσημαντὸ κορίτσι, διέταξε νὰ τῆς φτιασοῦν ἕνα πολὺ τελεὺς φόρεμα. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ταμειὸν τοῦ ἥτο πολὺ πτωχόν, ἔστειλε τὴν ἀκόλουθον ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους του. Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη, μετ' ἡμερομηνίαν 30 Σεπτεμβρίου 1429, ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ περιέργα ἱστορικὰ κείμενα:

«Κάρολος, Δοῦε τῆς Ὁρλεάνης, πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦσας καὶ ὑπαλληλοῦς μας, Ἀπαιτοῦμεν ἀπὸ σὰς ἕνα συνολικὸν ποσὸν ἀπὸ 1 γρουσά τάλληρα παλαιοῦ τύπου, ὅσα ἐπλήρωσεν ὁ θησαυροφυλάκιον ἡμῶν Ζάκ Μπουσέ τὸν παρελθόντον. Ἰούνιον εἰς τὸν ἑμπόρον Ζάν Λεσιγιέ, κατὸν ράπτην Ζάν Μπουρζουά, κατὸκίους Ὁρλεάνης, λαθῶν καὶ σχετικὰς ἀποδείξεις, διὰ ἕνα φόρεμα καὶ μίαν ζακέτταν, ποὺ κατεσκευάσθησαν κατόπιν ἀποφάσεως τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου μας, διὰ νὰ δωρηθοῦν εἰς τὴν παρθένον Ἰωάνναν, εἰς ἀνάμνησιν τῶν καλῶν καὶ εὐπροσδίκτων ὑπηρεσιῶν ποὺ μὰς προσέφερον ἐναντίον τῶν Ἀγγλῶν. Καθὼς εἰς τὸν Ζάν Λεσιγιέ, διὰ δύο γυάρδς ἐξαιρετικὸν ποροφυρὸν ὑφάσματος τῶν Βρυξελλῶν, πρὸς τέσσαρα τάλληρα τὸν πύχυν, διὰ τὴν φόδραν δύο τάλληρα καὶ διὰ μίαν γυάρδαν πρασινοποῦ ὑφάσματος διὰ τὴν ζακέτταν, εἰς τὸν Ζάν Μπουρζουά διὰ τὸ ράψιμον καθὼς καὶ δι' ἄσπρο μετὰξὺ διὰ τὰ σανδάλια καὶ ἄλλα χρειώδη, συνολικῶς ἕνα τάλληρον. Πληρώσατε τὸ ποσὸν αὐτὸ εἰς τὸν θησαυροφυλάκιον μας. Ἐγένετο ἡ Ὁρλεάνη, τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1429».

ΦΕΤΙΧ ΚΑΙ ΦΕΤΙΧΙΣΜΟΣ

Τὰ ἄψυχα ἀντικείμενα εἰς τὰ ὁποῖα οἱ
ἄγριοι ἀποδίδουν ὑπερφυσικὴν δύναμιν

“Ενας ακόμη ὅρος πού ἐδάνεισαν οἱ ἄγγριοι εἰς τοὺς συγχρόνους μας θρησκευτιολόγους εἶναι ἡ βάρβαρος λέξις «φετίχ», πού σημαίνει κατὰ τὸ ἀφύπνυχον εἰς τὸ ὁποῖον ἀποδίδεται ὑπερφυσικὴ δύναμις. Δὲν εἶναι ἀνάγκη ν’ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν Πολυνησίαν διὰ νὰ γνωρίσωμεν ἀπὸ σιμὰ πολλῶν ἐδῶν **Φ Ε Τ Ι Χ**. Ἀρκεῖ νὰ περιεργασθῶμεν τὰ «χαμίλια» πού χρησιμοποιοῦν ἀκόμη ἄνθρωποι χαμηλῆς ἀναπτύξεως εἰς τὴν ὑπαίθρον, τὸσον διὰ νὰ ποσφυλάξουν τὰ ζῶα των, ὅσον καὶ τοὺς ἑαυτοὺς των. Ὁ ἅξι ἐπιστρέψωμεν ὅμως καὶ πάλιν πλησίον τῶν ἀγγρίων, διότι ἐκεῖ μᾶς δίδεται ὅλη ἡ ἀνείσις πρὸς μελέτην τῆς λατρείας τῶν φετίχ, λατρείας πού ἀποτελεῖ τὸν λεγόμενον **Φ Ε Τ Ι Χ Ι Σ Μ Ο Ν**.

Διάφορα ἀντικείμενα, διάφορα φαινόμενα, ἀκόμη δὲ καὶ ἔμψυχα ὄντα, ἐμπνέουν εἰς τοὺς καθυστερημένους λαοὺς θέος καὶ σεβασθόν, διότι ἐκλαμβάνονται ὡς μεσσηριώδη. Κάθε τι τὰ νεοφανές, τὸ ἀσύνηδες, τὸ ἀπρόσμενον, ὅπως π. χ. μία μεγάλη πέτρα παραδόξως σχήματος, ἕνας καρχάριος, ἡ σκὴνὴ πού τὴν στροβιλίζει ἔξωθεν ἡ ἀνεμοβέλλα, τὸ βαθύ σκοτὸς τῆς νυκτός, ὁ παταμός τοῦ ὁποῦοι δὲν ἔχουν ἀκόμη ἀνακαλυφθῇ αἱ πηγαί, ἕνα θέντρον σπάνιον, ἀκόμη δὲ καὶ ἀνθρώπων πλῆθος, ἀσύνηθον διαστάσεων ἢ κο-

πλάσματος «αυθεντικού» χαρακτήρα, η οποία ταπηλκτική σωματοκή δύναμει, όλα αυτά και μύρια άλλα ακόμη εκλαμβάνονται κατά κανόνα ως φετιχ. Έκτός όμως από τα άπρσοδόκητα και από τα άσυνήθη, εκλαμβάνονται ή επισης ως φετιχ συνθετάτα αντικείμενα ή συχνά επαναλαμβανόμενα φαινόμενα, των οποίων όμως ή ανεξαρκίτωςτος άρχή ή ή γένεσις θεωρείται μυστηριώδης και δια τούτο προκαλεί δέος, κατ' ακολουθίαν δε σεβασμόν. Είς την κατηγορίαν αυτήν υπάγονται τα φαινόμενα της γεννήσεως και τού θανάτου, ή φωτιά, ο ήλιος, ώρισμένα έρπετα, άπια κτλ.

Ὁ φετιχισμὸς ἐν τούτοις δὲν ἔμει-
νεν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὰς
ὅρια τῆς ἀγριότητος. Ἐνας ἀπὸ τῶν
νεωτέρους θρησκειολόγων—ὁ Λιστεν-
μπερξ—γράφει χαρακτηριστικῶς τὴν
ἐξῆς: «Πρέπει νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἀ-
κομὴ καὶ μέσα εἰς τὸν εὐφραντέστερον
λαόν υπάρχουν περιωρισμένης ἀντι-
λήψεως ἄτομα, ἀνίκαν νὰ ἀνυψοῦν
ἐπάνω ἀπὸ τὸ παραστατικὸν σύμβολον
καὶ μέχρι τῆς ιδέας ποὺ ἐκφράζει τὰς
παραστάσεις. Σαφὴ παραδείγματα μά-
ς παρέχουν οἱ μάγοι τῆς ἀρχαίας Περ-
σίας, κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ὁ-
ποίων ὁ ἥλιος ὑπῆρχε κατ' ἀρχὴν ἡ
εἰκὼν τοῦ θεοῦ τῆς καλῶσινος Ὁρμού-
ζης τὴν πραγματικότητα ὅμως τὰ με-
γάλα πλῆθη τῆς Περσίας ἔβλεπον εἰς
τὴν εἰκόνα τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου ὅχι τὸ
σύμβολον τῆς θεότητος, ἀλλ' αὐτὸν
τούτον τὸν Ὁρμούζ. Οἱ Ἰνδοί, ἐξ ἄλ-
λου, ἔκαμαν τὸ αὐτὸ μὲν τὸν ἴδιον πάν-
τοτε ἥλιον, τὸν ὅποιον ἀνόμασαν Ἰν-
δρα. Ἀνάλογα συνέβησαν καὶ μετὰ
τοιαυτούς. Οἱ μὲν Αἰγύπτιοι ἐπροσώ-
ποῖσαν καὶ θεοποίησαν τὸν Νεῖλον,

οι δὲ Ἰνδοὶ τὸν Γάγγην, καὶ τέλος οἱ Μαῦροι τοῦ Σουδαν λατρεύοντες ἀκόμη καὶ σήμερον ὠρισμένους ρύακας, ὡς σωτήρας καὶ προστάτας. Ὅταν ὁμοί, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἀνήλθεν ἡ πνευματικὴ στάθμῃ τῆς νοτίου Εὐρώπης, τότε ἀνεγνωρίσθη ὅτι οἱ ὠραῖοι Ἕλληνοί καὶ μῦθοι εἶχον βέβαια τὰς ἀρχάς των εἰς τὸν φετιχισμόν, ἀλλὰ ἀνεπτύχθησαν εἰς σύμβολα καὶ εἰς παραδόσεις εἶτε διὰ τὰ ἐκφράσσον ὠρισμένα φυσικὰ φαινόμενα, εἶτε διὰ τὰ ὑπερφυσίσουν ὠρισμένα μεγάλα ἔργα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Ὁ Μεσαῖον ἐπέανεφερε τὸν φετιχισμόν καὶ προσεπάθησεν νὰ τὸν ριζώσῃ μέσα εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν Χριστιανισμόν, τὴν κατ' ἐξοχὴν θρησκείαν τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ πνεύματος. Ἀμιλλάνται πρὸς τὰ φετιχ τῶν ἀγρίων τὰ φετιχ τῶν ἀμαθῶν. Ἐπανήλθον πάλιν εἰς τὴν ὕψιν οἱ ὀφιολάτραι. Οἱ Σλαῦοι ἀνέτρεψαν εἰς τὴν λατρείαν ἀλόγων, ὅπως οἱ εἰδωλολάτραι πρόγονοί των, οἱ Σύριοι ἐλάτρευσαν περιστρέψας. Ἀλλὰ τὰ χονδροειδέστερα φετιχ ἐνεφανίσθησαν μέσα εἰς τὰ καθυστερημένα λαϊκὰ πλῆθη τοῦ ἀτυχῆς δὲν εὕρισκον ἐπαρκὴ ποδηγέτησιν ἀπὸ μέρους τῶν κοσμοθετηθῶν καλογηρικῶν ταγμάτων. . . »

Τέλος, φθάνομεν μέχρι τῶν ἡμερῶν
μας, ὅπου ἄνθρωποι τοῦ καιροῦ μας,
ἀντὶ τῆς ὑψώσεως εἰς τὰ ἀνώτερα ἐπί-
πεδα τῆς περὶ θεοῦ ἀντιλήψεως, ἐμ-
πιστεύονται τὴν προστασίαν τοῦ ἐ-
αυτοῦ των εἰς πρωτόγονα φετίχ, ἀντά-
ξιαν τὴν ἀγρίαν τῆς Πολυθυϊασ.

Πόσαι Ἀθῆναι ὑπάρχουν

Τὸ ὄνομα Ἀθῆναι δὲν εἶναι μονο-
πόλιον τῆς σημερινῆς πρωτεύουσας
τῆς Ἑλλάδος. Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο
ὑπῆρχον εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἐν Ἑλ-
λάδι καὶ ἄλλαι δέκα πόλεις ἐκλήπου-
σαι, σπουδαιότεραι τῶν ὁποίων ἦσαν:
1) Πολίχνη τῆς Βοιωτίας, ἥτις κατὰ
τὴν παρά Παυσανία παραδόξως, εἶ-
χεν ἀφανισθῇ ὑπὸ τὰ ὕδατα τῆς Κω-
πίδος περὶ τὸν δέκατον π. Χ. αἰῶ-
να. 2) Πόλις τῆς Εὐθείας, ἀποικία
τῶν Ἀθηναίων, καλούμενη Ἀθῆναι
Δυάδες, τῆς ὁποίας σώζεται νόμι-
σμα. Ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, σημεῖναι
κωτὴ πόλις εἰς τὴν ἀρχαιότητα ὑπὸ
τὸ ὄνομα Ἀθῆναι ὑπῆρξε πόλις τοῦ
Εὐρείου Πόντου, ὁυρὰ κατὰ τὸν
μεσάιναιον. Παισιὸν αὐτῆς ὑπῆρχεν ὀ-
μώνυμον ἀκρωτήριο, ὅριον τῆς ἐπὶ
τοῦ Εὐρείου Μικρασιατικῆς παρα-
λίας. Σήμερον ἡ πόλις αὕτη ὀνομα-
ζεται Ἀθῆνα ἢ Ἀτενὲ ἢ Κεμερ-
Μπουρουν. Ὑπάρχουν ἐπίσης πολλὰ
πόλεις τῶν Ἰνδιμ. Πολιτειῶν τῆς Ἀ-
μερικῆς μετ' ὃ ὄνομα Ἀθῆναι, σπου-
δαιότεραι τῶν ὁποίων εἶναι: 1) Πρω-
τεύουσα ὁμώνυμου κομητείας τῆς
πολιτείας Ὀχάιο, μετ' 7.000 κατοίκους
περίπου. 2) Πόλις τῆς κομητείας
Κλάρκ, ἔδρα τοῦ Πανεπιστημίου τῆς
Γεωργίας, μετ' 18.000 κατοίκους περὶ-
που.

ΣΥΝΤΟΜΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΤΟΥ

Εὐμένης ὁ βασιλεὺς τῆς Περσῆς
θεωρεῖται ὡς ὁ ἐφευρέτης τῆς περγα-
μηνῆς, ἡ ὁπία ἦτο μία τελειοποιήμε-
νη μορφή τοῦ παπύρου καὶ μᾶς περὶ
σως τόσα ἀρχαία κείμενα. Ἡ χρῆσις
τῆς ἐν τούτοις ἦτο πεπωμένον νὰ ἐ-
ξαφανισθῇ, ὅταν διεδόθῃ ἡ κατασκευὴ
τοῦ χάρτου.

Θετικά δεδομένα κινεζικής προέλευσης
 σεως αναφέρουν ότι κατά το 103 πρὸ
 Χριστοῦ ἐφευρέθη ὁ χάρτης, ὁ δὲ ἐ-
 φευρέτης του ὀνομάζεται Τσάι Λαὺνγκ.
 Συμφωνῶνς μὲ τὰς πληροφορίες αὐ-
 τοῖς ποῖα διεσώθησαν, ὁ ἐφευρέτης ὡς
 πρῶτον ὤλην μετεχειρίσθη πολλά καὶ
 διάφορα ὕλικά, ὡς π.χ. παλαιὰ δίκτυα
 ἀλυσίαι, κορυφαί, φλοιοὺς ὠριμένων
 δένδρων, καὶ διὰ τὴν ἐφευρεσίν του
 αὐτὴν ἐξοστειώθη.

Επί 600 και πλέον έτη η μέθοδος της κατασκευής του χάρτου παρέμεινε αυστηρώς φυλασσόμενος μυστικόν των Κινέζων, έως ότου έπηκολούθησε μια έρις μεταξύ δύο Τούρκων φυλαρχών, εις τα μέρη όπου ευρίσκεται σήμεραν το κινεζικόν Τουρκστάν.

Ὁ ἓνας τῶν φυλαρχῶν ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῶν Κινέζων καὶ ὁ ἄλλος ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῶν Ἀραβῶν. Οἱ Ἀραβες ἐνίκησαν. Μετὰ τοῦ τῶν Κινέζων αἰχμαλωτῶν εὐρέθησαν καὶ μερὶ κοὶ κατασκευασταὶ χάρτου, οἱ ὅποιοι καὶ ἐξηγαγέσθωσαν νὰ ἀποκαλύψουν τὸ μυστικὸν εἰς τοὺς ἑπτάτας.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς ὁδοῦς ἕκατον ταπεινὸς εἶχον ἥδη ἰδρυθῆναι ἐργαστασία εἰς τὴν Σαμοκράνην, Βαθράτην καὶ Δαμασκόν, καὶ μεταγενέστερας εἰς ὅλον τὸν οὐλοῦντα τὴν ἀραβικὴν κόσμον. Ἐπὶ πέντε αἰῶνας ἡ κατασκευὴ τοῦ χάρτου παρέμεινε μονοπώλιον τῶν «Σαρακηνῶν», οἱ ὅποιοι τοῦ ἔθεσαν εἰς τὴν Δύσιν μέσῳ τοῦ Μαρόκου καὶ τῆς Ἰσπανίας. Ἀπὸ τὴν μακρομεθικήν Ἰσπανίαν ἐμῆθεν ἡ Χριστιανικὴ Εὐρώπη τοῦ μυστικόν καὶ τὸ πρῶτον χαρτοποιεῖον πρὸ ἰδρυθῆναι εἰς τὴν Δύσιν ἐξῶ τῆς ζώνης τῆς Μωαμεθανικῆς Αυτοκρατορίας ἤτο εἰς τὴν Χερσό, εἰς τὴν γαλλικὴν πλευρὰν τῶν Πυρηναίων, κατὰ τὸ 1189.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΝ
ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΜΠΑΛΙ

“Όταν οι Ιάπωνες κατέλαβον την νήσον Μπαλ, μίαν από τας νήσους της Ίνδονησίας, η οποία ανήκει εις την Όλλανδίαν, και έχει καταστή περίφημος διά την εύκολον, ελευθεράν και ειρηνικήν ζωήν των κατοίκων της, δεν έκαμαν κανένα καλόν εις τόν τόπον. Απ’ έναντίας απέκομισαν όσο ρύζι εύρηκαν και άλλα τρόφιμα και έγκατέλειψαν την νήσον, αφού έγκατέστησαν εκεί 3000 από τους χειρότερους στρατιώται των.

Οι κάτοικοι της Μπαλί είναι οι πλέον άθωοι από σινοδηώτες άλλων πολιτισμένων λαών. Διὰ τὸν Εὐρώ-
παιον ἡ ζωὴ εἰς τὴν Μπαλί δὲν δι-
αφέρει ἀπὸ τὴν εὐρωπαϊκὴν. Τοῦ
παρέχει ὅλας τὰς ἀνάγκες.
Τὰ ζωὰ καὶ τὰ ποικιλοτρόπως
τὴν Μπαλί εἶναι ἀφθονά. Πουθενά
δὲ εἰς ὅλον τὸν κόσμον δὲν ὑπάρ-
χουν τόσον ἀφθονοὶ σκύλοι, ὅσον
εἰς τὴν Μπαλί.

Ὁ θάνατος εἰς τὴν Μπαλί δὲν θεωρεῖται κατὰ τι τὸ κακόν. Οἱ νεκροὶ καίονται, ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ γίνεται μία παράστασις. Οἱ παρόντες διακρίνονται εἰς δύο στρατοπέδα· τὸ ἓνα παριστάνει τὸ πνεῦμα τοῦ καλοῦ καὶ τὸ ἄλλο τοῦ κακοῦ. Ἀμφιβάλλει πρὸς τὰ ἐπικρατήσῃ πάντοτε τὸ πνεῦμα τοῦ καλοῦ.

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ ΣΟΥΡΙΑΒΟΙ "Η ΚΙΓΚΑΛΕΖΟΙ

Ἡ κυριολεκτικῶς «Μαύρη θάλασσα» τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Γάλλης

Ἀπὸ τὸ ἡμερόγραφον τοῦ ἔξερευνητοῦ Ἑδμόνδου Κοττῷ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ἐγνώρισαν τὸ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἱστορικὸν τῆς Κεϋλάνης, τὴν ὁποίαν κατέλαβον οἱ Πορτογάλοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 16ου αἰῶνος, ἐπειτα οἱ Ὀλλανδοί, οἱ Γάλλοι καὶ τέλος οἱ Ἀγγελοι. Ἐν γνῶσει τῶν ἱστορικῶν αὐτῶν στοιχείων, ἡμποροῦμεν νῦν νὰ παρακολουθήσωμεν ἕνα τῶν περιηγητῶν ἀπὸ τῶν πρὸ μᾶς διδῶν ἀμείνων πληροφορίας ἀπὸ τὰς ἐπὶ τύπου ἐρευνᾶς τῶν.)

Ὀλίγοι λαοὶ παρουσιάζουν εἰς τὸ ἴστορικὸν παρελθόν των τὸσον πανάρχαια ἡθὴ καὶ ἔθιμα, ὅσον οἱ Κιγκάλεζοι. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον πολλοὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες ἐφάνησαν κατὰ τὸ παρελθὸν τερατολόγοι. Ὁ πρῶτος τῆς σειράς φαίνεται νὰ ὑπῆρξεν ὁ Ὀνησικράτης ὁ Αἰγινίτης, μαθητὴς τοῦ Διογένηος καὶ κατόπιν συνοδὸς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου εἰς τὴν ἀσιατικὴν ἐκστρατείαν. Αὐτὸς ἐπεφορτίσθη μὲ μίαν ἐπίσημον ἀποστολὴν πρὸς τοὺς γυμνοσοφιστὰς τῶν Ἰνδιῶν, φαίνεται δὲ νὰ ἔφθασε μέχρι τῆς Κεϋλάνης, ἀλλὰ ὅταν ἐπέστρεψεν οὐτε ὁ Ἀλέξανδρος οὐτε οἱ αὐτοὶ αἱρετικοὶ τοῦ ἡμποροῦσαν νὰ συγκρατήσουν τοὺς καγχασμοὺς των, ὅταν τὸν ἤκουον ἀφηγούμενον τὰ σημεῖα καὶ τέρατα ποὺ συνήνησεν ἐκεῖ. Πολὺ μεταγενέστερός τοῦ ὁ Ἰωάννης ἐκ Μανδεβίλλης, ποὺ ἐπέσκέφθη κατὰ τὸν Μεσαίωνα μεταξὺ τῶν πρώτων Εὐρωπαίων τοὺς Κιγκάλεζους, δὲν εἶχε καλύτεραν τύχην, διότι ἐξελέφθη καὶ αὐτὸς ὡς ἀρχιερέως. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι παρὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ποὺ χωρίζει τοὺς δύο αὐτοὺς περιηγητὰς, αἱ πληροφορίες των συμπίπτουν εἰς πολλὰ σημεῖα καὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ φαίνεται ὅτι ὁ δεύτερος ἀνέγραψε τὸν πρῶτον, ἐνῶ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη ὅτι δὲν συνέβη τοιοῦτόν τι καὶ ὅτι ὁ Ντὲ Μπανβίλ ἠγνοεῖ τὸσον τοὺς Ἕλληνας, ὥστε ἡ ἀγνοία του νὰ ἀποτελῇ ἐγγύησιν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἀναφορῶν των. Τὸ πλεον ἐντυπωσιακὸν σημεῖον τῆς συμπτώσεως εἶναι ὅτι ἐπὶ τοῦ νοτιωτάτου ὄρους τῆς νήσου καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς του εὕρεται λαξευμένον ἕνα τεράστιον πόδι ποὺ φαίνεται ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Ἐκ τῶν ὑστέρων ἀνευρέθη ὅτι οἱ νεώτεροι Πέρσαι ποιεῖται ἀποδίδουν τὸ ἔργον ἐκεῖνο εἰς ἀποστολὴν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ἡ ὁποία ἐλάττωσε τὸ πόδι τοῦ κοσμοκράτορος εἰς τὸ σημεῖον ἀκριδὸς ποὺ ἐνομιζέτο ὡς τὸ τέρας τοῦ κόσμου τῆς Ἀνατολῆς.

Εἶναι σήμερον ἡ εἰκοστὴ δευτέρα ἡμέρα τοῦ διαπλοῦ μας ἀπὸ Μασσαλίας. Μᾶς λέγουν ὅτι θὰ φθάσωμεν ἀπῶς εἰς τὴν Κεϋλάνην. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας ὁ αὐρονὸς εἶναι σκεπασμένος με συννεφὰ καὶ πῖπτει χειμαρρῶδης βροχή, ἡ δὲ θάλασσα ἔχει τὴν περιεογότεραν ὀψιν ποῦ, ἡμπορεῖ ποτε νὰ ἔχη. Εἶναι ὀλόμωρον σάν νὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ λυμμένη πύσσας. Μερικοὶ ἰθαγενεῖς πλοῦσαι, τοὺς ὁποίους παρελάβαμεν ἀπὸ τὸ Πόρτ Σαῖδ, τουρτουρίζουν ἀπὸ τὸ κρῦν των... 25 βαθμῶν ὑπὲρ τὸ μηδέν. Ὁμολογῶ πῶς πολὺ διαφορετικὸν ἐκπαινεῖται τὸ πλῆθος μᾶς εἰς τὰ παράλια τῆς ἀρχαίας Ταπρόβανης, τῆς εὐδαίμονος νήσου ὅπου οἱ ἀρχαῖοι εἶχον τοποθετήσει τὸν ἐπίγειον παράδεισον.

Ἐν τούτοις ἡ χειμαρρῶδης βροχὴ παρασάει μίαν μικρὰν ἀνάπαυλιν καὶ τότε διακρίνομεν μεταξὺ σκοτεινοῦ αὐραὸς καὶ ζωφῶς θαλάσσης μίαν ἐντονον βαθυπράσινην γραμμὴν παισιωμένην μέσῳ εἰς μίαν ὑπόλευκον ταινίαν. Εἶναι ἡ ἀκτὴ τῆς Κεϋλάνης μετὰ τὴν πικρὰν δάσιν, τοὺς κοκκοφεινίους τῆς ποῦ εἶναι ἀμέτρητοι. Ἐχομεν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὸ πλοῖον μᾶς ἐπροχώρησεν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ δάσους. Μετ' ὀλίγον μὴ λήμῃς μετὰ σὴν μὰ πῶν δὲν εἶδα νὰ ἔχη καμμία ἄλλη λέμῃς εἰς τὸν κόσμον, ἐρχεται πρὸς συνάν

τησὶν μας. Τὴν κυβερνοῦν ἄνδρες με ἰδίῳ τρόπῳ ἐνδυμασίαν καὶ με τύπον μορφῆς ποῦ δὲν ἔχω ξανασυναντήσει ἕως τώρα. Εἶναι ἡ λέμῃς τοῦ πλοηγοῦ ποῦ ἐρχεται νὰ παραλάβῃ τὴν κυβερνήσιν τοῦ πλοίου μας καὶ τὴν εὐθύνην νὰ τὸ ὁδηγήσῃ σὺν καὶ ἀδελφῆς εἰς τὸ ἀγκυροβόλιον ποῦ φαίνεται κρυμμένο καὶ αὐτὸ μέσα εἰς τὸ δάσος τῶν κοκκοφεινίων.

Ἐχὼ τέσσαρας μόνον ἡμέρας εἰς τὴν διάθεσίν μου, διὰ νὰ ἐξετάσω τὴν ὅλην περιοχὴν τῆς ἀποβάθρας ἐκείνης. Τὰ πάντα εἶναι ἀντικείμενα μελέτης καὶ ἐκπλήξεως. Ὁλόκληρον τὸ ἀκρωτήριον τῆς

Γάλλης, ὅπως ὀνομάζεται ἡ ἄκρα ἐκείνη, εἶναι μὴ ὀπέραντος ζυγκλα ἀπὸ κοκκοφεινίους, γύρω ἀπὸ τὴν ὁποίαν οἱ ἀνθρώποι κυκλοφοροῦν κατὰ τὸ πλεῖστον με μακροστένους λήμβους, κατεσκευασμένους ἀπὸ σκαμμένους κορμούς, ὅταν δὲν κάμνουν κατ' ἀπλοῦστερον, ὅταν δηλαδὴ δὲν κολλοῦν ἐπὶ ὥρας καὶ ὥρας κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον κατὰ τὸν ὅποιον οἱ χωρικοὶ μας, ποῦ δὲν ἔχουν ὑποζύγιον, βαδίζουσιν περὶ. Ἀλλὰ μονόμυα εἶναι τελειοποιημένα, διότι εἶναι ἐφωδισμένα με μίαν στρουγγυλεμένην δοκὸν ποῦ συνδέεται ἀπὸ τὰ δύο ἄκρα τῆς με τὸ πρῶτον σκάφος, παραλλήλως πρὸς αὐτὸ καὶ εἰς ἀπόστασιν δύο περιπτῶν μέτρων. Τὸ εὐφύστατον τοῦτο ἐξάρτημα παίζει τὸν ρόλον ἀντισταθμιστήρος καὶ κάμνει τὸ μόνον ἀπολύτως ἀκαταβύθιστον. Ἀπὸ πῶς ἡ ἐπινόησις αὐτὴ τῶν Κιγκάλεζων, ποῦ φαίνεται ὅτι ἀνάγεται εἰς πανάρχαιους χρόνους, δὲν ἐχρησίμευσεν ἀκόμη ὡς ὑπόδειγμα εἰς τοὺς Εὐρωπαίους.

Εἰς τὸ ἐπομένον: Ἡ συνέχεια.

Μιά πελωρία Δρυς

Εἰς τὴν Βόρειον Γερμανίαν, παρὰ τὸ χωρίον Ἰδενὰκ τοῦ Μεκλεμβούργου, ὑπάρχει τὸ ἀρχαιότερον δάσος γιγανταίων δρυῶν. Ὅταν τῷ 1807 ἐφθασαν ἐκεῖ οἱ πολεμιστὰι τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, οἱ χωρικοὶ ἀπέκρυσαν εἰς τὸ κούφωμα μίαν τεραστίαν δρυὸς ἕνα περίφημον ἵππον ποῦ ἐχρησιμοποιοῦσαν ὡς ἐπιβήτορα.

Αὐτὴ ἡ ἱστορικὴ δρυς ἀπετεφρώθη μετὰ τινὰ ἐτῆ ἐκ πυρκαϊᾶς, εἰς ἡλικίαν ὑπερβαίνουσαν τὴν χιλιετηρίδα. Μία ἄλλη πελωρία δρυς τοῦ δάσους τούτου, ἡ εἰκονιζομένη εἰς τὴν δημοσιευμένην φωτογραφίαν, εἶναι ἡ μεγαλύτερα καὶ ἀρχαιότερα τῆς Γερ

μανίας, καὶ πιστεύεται ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης. Οἱ δασολόγοι ὑπελόγησαν τὴν ἡλικίαν τῆς εἰς ἑνδεκα τοῦλάχιστον μέχρι δέκα πέντε αἰώνων. Ἡ περίμετρος τοῦ κορμοῦ τῆς, μετὰ τῶν ἐξουσιῶν ριζῶν, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, εἶναι 14 μέτρων, τοῦ δὲ κυρίως κορμοῦ, εἰς ὕψος ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, δέκα μέτρων καὶ 40 ἑκατοστῶν. Ἡ διατομὴ τοῦ κορμοῦ εἶναι 16 τετρ. μέτρων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ 9 τετρ. μ. εἰς ὕψος ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου ἀπ' αὐτοῦ. Ἐχεῖ ὕψος τεσσαράκοντα μέτρων, ὑλοτομουμένη δὲ τυχὸν θὰ ἀπέδιδε 228 κυβικὰ μέτρα συμπαγούς ξυλείας.

«ΗΛΙΟΣ»

Ὁ «Ποσειδῶν» τοῦ Τιέπολο

Οἱ καλλιτεχνικοὶ κύκλοι τοῦ κόσμου ὀλοκλήρου εὐρίσκονται εἰς μεγάλην ἀναστάτῳσιν ἀπὸ τὴν στιγμήν ποῦ ἐκοινοποιήθη ὅτι ἐξεφάνισθη ὁ περίφημος πῖναξ τοῦ Ἰταλοῦ ζωγράφου Τιέπολο, ποῦ φέρει τὸν τίτλον «Ὁ Ποσειδῶν προσφέρων εἰς τὴν Βενετιαν τὰ δῶρα τῆς θαλάσσης». Ὁ θαυμάσιος αὐτὸς πῖναξ ἀνήκεν εἰς τὸ ἰταλικὸν κράτος καὶ ἦτο ἐκτεθειμένος εἰς τὸ Δουκικὸν Μέγαρον (Παλάτιον Ντοῦ κάλε) τῆς Βενετίας.

Μαζὶ με ἄλλους 6 μεγάλης ἀξίας πίνακας εἶχε μεταφερθῇ τὸ 1949 εἰς τὴν Νεάπολιν, διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν ἐκθεσὶν ποῦ θὰ ἐγίνετο ἐκεῖ, ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἐξεργάσθη ὁ πόλεμος καὶ ὁ πῖναξ ἐτοποθετήθη εἰς ἀσφαλὲς ὑπόγειον, μαζὶ με ἄλλους καλλιτεχνικοὺς θησαυροὺς.

Ὅταν ἀπλευθερώθη ἡ Ἰταλία, εὐρέθησαν ὅλα τὰ ἄλλα καλλιτεχνήματα, ποῦ εἶχαν τοποθετηθῇ εἰς τὰ ὑπόγεια, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν περίφημον πῖνακα τοῦ Τιέπολο. Ὑποτίθεται ὅτι μετεφέρθη εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ διεξαχνοται τώρα ἐρευνᾶν πρὸς ἀνεύρεσίν του.

Ὁ σαρκοφάγος ἢ λάρναξ

Οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζαν σαρκοφάγους ἢ λάρνακας μεγάλα κτεῖνῳτια, συνήθως ἐκ μαρμάρου, λίθου ἢ πηλοῦ, ἢ ἄλλης ὕλης, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐτοποθετοῦν τοὺς νεκροὺς πρὸς ταφὴν λαρνάκων ἐγίνετο χρῆσις καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἐκπονήθητε ἡ καὶ εἰς τὸν νεκρῶν, πρὸς τοποθετήσιν τῆς τέφρας. Κατὰ τὴν ἀλεξανδρινὴν περίοδον κατεσκευάσθησαν αἱ πλουσιώτεραι ἐκ μαρμάρου ἀρχαῖαι σαρκοφάγοι, αἵτινες ἦσαν ἐξωτερικῶς κατακόσμητοι δι' ἀναγλύφων παραστάσεων. Καὶ μετὰ τὴν ἐπικράτησιν δὲ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐξηκολούθησε νὰ γίνεταί χρησις σαρκοφάγων, ὁμοίων κατὰ τὸ σῆμα καὶ τὴν τέχνην πρὸς τὰς τῶν ἀρχαίων.

Σόλοι καὶ σολοικισμός

Οἱ Σόλοι ἦσαν ἀρχαῖα πόλις τῆς Κιλικίας, ἀποικία τῶν Ἀθηναίων ἢ Ροδίων. Καταληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀρμενίας Τιγράνου, ἐπανεκτήθη ὑπὸ τοῦ Παμψηίου, ὁστις τὴν μετωνόμασε Πομπηίουπολιν. Οἱ κάτοικοι αὐτῶν ὠμίλουν τὴν ἑλληνικὴν, ἀλλὰ παρεφθαρμένην, ὅσον ἀφορᾷ ἰδίως τοὺς συντακτικοὺς κανόνες, ἐντεῦθεν δὲ ὁ ὅρος «σολοικισμός», ὁ ὁποῖος σημαίνει πᾶσαν κατὰ παράθεσιν τῶν συντακτικῶν κανόνων ἐκφρασὶν ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ.

Κορύβαντος καὶ καρυβαντισμός

Οἱ κορύβαντες ἦσαν ἱερεῖς τῆς Ρέας Κυβέλης, οἱ ὁποῖοι ἐτίμων λατρευτικῶς αὐτὴν διὰ παραφόρων ὀρχήσεων καὶ θορυβώδους μουσικῆς. Ἐκ τούτων «κορυβαντισμός» ἐκλήθη πᾶς μανιώδης ἐνθουσιασμός.

«ΗΛΙΟΣ»

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Πῶς ἤκμασεν ἡ Ἀκρόπολις καὶ πῶς ἐγκατελείφθη εἰς μαρασμόν

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν κοσμοϊστορικὴν νίκην ἐναντίον τῶν Περσῶν, αἱ Ἀθηναὶ ἐπλούτισαν ἀπὸ τὰ λάφυρα, ἐφθασαν εἰς ἀκμὴν τοῦ ἐξαγωγικοῦ τῶν ἐμπορίων, εἰς μεγίστην πρῶτον τῆς ναυτιλίας των, εἰς τὴν πλήρη ἐκμετάλλευσιν τῶν μεταλλείων τοῦ Λαυρίου, ὅλα δὲ αὐτὰ εἶχον ὡς συνέπειαν τὴν πολιτικὴν των ὑπεροχὴν καὶ τὸν ἐλεγχόν των ἐπὶ τοῦ κοιντοῦ ταμεῖου τῆς Ἀθηναίας συμμαχίας. Ὁ ὕλικός ἐκεῖνος πλούτος διέτεθη διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς ἐρείπια τοῦ πολέμου. Ἐχρειάζοντο βεβαίως καὶ οἱ μεγάλοι καλλιτέχναι, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀνέδειξεν ἡ περίστασις. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐπεδόθησαν κατὰ πρῶτον εἰς τὸν τειχισμόν καὶ τὴν ἀχύρῳσιν τῆς Ἀκροπόλεως, κατὰ φυσικὸν δὲ λόγον ἐφρόντισαν πρῶτίστως νὰ ἐπανακτίσουν τὰ Π ρ ο π ὕ λ α ι α, ποῦ εἶχον προηγουμένως κτισθῇ κατὰ τὸ 490 π. Χ. Τὸ ὕλικόν των ἐρείπιων ἐχρησίμευσεν εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν, εἶναι δὲ τὰ ἴχνη του ὁρατὰ ἀκόμη καὶ σήμερον κατὰ τὴν βορείαν πλευρὰν τοῦ τείχους, διότι ἐκεῖ ἔχουν ἐντειχισθῇ διάφορα ἀρχιτεκτονικὰ μέλη, ἰδίως μεγάλοι σπονδυλοὶ, γείσα, ἐπιστύλια, μεγάλα τμήματα ζωφῶρων καὶ ἀετωμάτων. Ὡς γνωστόν, «γείσων» λέγεται τὸ πρόχον τμήμα τῆς στέγης ποῦ ἐμποδίζει τὰ νερά νὰ τρέχουν ἐπάνω εἰς τοὺς τοίχους, «ἐπιστύλιον» λέγεται ὁ συνεικτικὸς ὄγκος ποῦ στηρίζεται ἀμέσως ἐπάνω εἰς τὰ κιονόκρανα, «ζωφῶρος» δὲ ὀνομάζεται τὸ διάζωμα ποῦ εὐρίσκεται ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἐπιστύλιον. Ἐπεξετάσθησαν δὲ τὰ νέα τεῖχη ὅσον ἦτο δυνατόν περισσότερον πρὸς τὴν ἀνατολικὴν καὶ νοτιὰν πλευράν, ποῦ ὅπως εἶπομεν εἶχεν ἤδη ἐπεκταθῇ, προηγουμένως διὰ νὰ θεμελιωθῇ ὁ Π ρ ο π ο ς ε ν ὡ ν.

Ὅλη ἐκείνη ἡ ἐργασία τῆς οὐρῶσεως φαίνεται νὰ εἶναι ἔργον τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ τοῦ Κίμωνος. Ὅσα τεμῆματα δὲν ἦσαν κατάλληλα διὰ τὸ κτίσιν, ἐχρησίμευσαν ὡς γῶμους καὶ ἐπὶ χῶμας τοῦ διακένου χώρου ποῦ χωρίζει τὸ ἐσωτερικὸν παλαιὸν Πελασγικὸν τεῖχος ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν νεώτερον. Εἰς τὴν Νεωτέραν Ἑλλάδα ἀνήκει ἡ τιμὴ τῆς ἀνασκάψεως τοῦ διακένου ἐκείνου χώρου, ἀπὸ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ὁποίου ἦλθον εἰς φῶς (μετὰ τὰ ἔργα τοῦ ἀρχαιολόγου Καββαδία, κατὰ τὸ 1885) τὰ ἔξοχα ἐκεῖνα ἀρχαῖα ἔργα, περὶ τῶν ὁποίων ὠμίλησamen ἤδη εἰς τὸ προηγούμενον.

Μετὰ τὴν πρώτην ἐκείνην ἀνοικοδόμησιν εἶχε πλέον σημαίνει ἡ ὥρα ποῦ ἐδόξατο τὸν Περικλῆ, ὁ ὁποῖος ἤθελε τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἀκροπόλεως ὡς ἔργον ὅχι ἀποικειστικῶς τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ τῶν Πανελλήνων. Διὰ τοῦτο ἔφερε τὰ σχέδια του πρὸς συζήτησιν καὶ ἐγκρίσιν ἐνώπιον τοῦ Πανελληνίου Συνεδρίου καὶ ἐπέισε τὰ μέλη τῆς ἐθνικῆς ἐκείνης ἀντιπροσωπείας ὅτι ἡ ἀνέγερσις μεγάλων μνημείων ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως δὲν ἦτο ζήτημα τοπικόν, ἱκανὸν νὰ ἐνδιαφέρῃ μόνον τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλὰ ἦτο ζήτημα πανελληνίου σημασίας. Οἱ Πανελλήνηνες ἐνέκριναν ὁμοθυμῶς τὸ σχέδιον

καὶ ἐσπευσαν ὅλοι, ἰδίως μάλιστα οἱ σύμμαχοι τῶν Ἀθηνῶν, νὰ προσφέρουν μεγάλα ποσὰ εἰς εἶδη καὶ εἰς χρήμα. Καὶ ἤρχισε τότε ἡ ἀνέγερσις τῶν ἀνέμων προηγουμένων ἀλλὰ καὶ ἀνεμεταγενεστέρων ἀριστουργημάτων, ποῦ δὲν ἔπαυσαν νὰ καταυγάζουν τὸν πολιτισμὸν κόσμον, ὑπεράνω τῶν αἰώνων σκότους καὶ βαρβαρότητος. Πρὶν ὅμως καλεῶμεν τὸν ἀναγνώστην εἰς κοινὸν προσκύημα ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν, καὶ ἐπειδὴ ἡ συστηματικὴ ἐξέτασις κατὰ μικρὰς περιοχὰς θὰ παρουσιάσῃ μνημεῖα ἐξ ὧν τῶν ἐποχῶν, νομιζομεν σκόπιμον νὰ ἐξαντλήσωμεν σήμερον τὰς ἱστορικὰς περιόδους.

Ἀπὸ τοῦ 400 μέχρι τοῦ 241 π. Χ. δὲν κατεσκευάσθη τίποτε τὸ ἀξιόλογον ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, παρέμεινε δὲ ὁ ἱερὸς βράχος ὑπὸ τὴν λάμπιν τῶν ἔργων τῆς μεγάλης ἐποχῆς. Μόνον μεμονωμένα ἀφιερῶματα νικητῶν καὶ ἄλλων εὐσεβῶν προσετίθεντο ἀπὸ καὶροῦ εἰς καιρὸν. Τὸ σπουδαιότερον τούτων εἶναι τὸ ἱδρυμα τοῦ βασιλέως τῆς Περγᾶμου Ἀττάλου τοῦ 1ου (241—197 π. Χ.) παρὰ τὸ νοτιοανατολικὸν τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως. Ἀπετελεῖτο τὸ ἀφιέρωμα ἐκείνο ἀπὸ ἀγάλματα ποῦ εἶχον τὸ ἥμισυ περίπου φυσικῶν διαστάσεων καὶ ἐδίδον τὴν ἀναπαράστασιν τῆς μάχης τῶν Θεῶν ἐναντίον τῶν Γιγάντων καὶ τῆς μάχης τῶν Ἀθηναίων ἐναντίον τῶν Ἀμαζόνων, ἐπίσης δὲ σκηνὴν τοῦ πολέμου κατὰ τῶν Περσῶν καὶ τῶν Περγαμηνῶν ἐναντίον τῶν Γαλατῶν. Ἀπὸ τότε, μέχρι τῆς παραμονῆς τῶν χριστιανικῶν χρόνων, ὅχι μόνον δὲν ἀνηγέρθη πλέον τίποτε, ἀλλὰ ἤρχισεν ἡ ἀφαίρεσις ἔργων ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως. Τὰ τελευταῖα ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως κτίσματα ἐγίναν ἐπὶ αὐτοκράτορος Αὐγούστου κατὰ τὰ ἔτη 27—15 π. Χ. Τότε κατεσκευάσθη ἀνατολικώτερον τοῦ Παρθενῶνος, εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν, μικρὸς κυκλωτερὸς ναὸς πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς Ρώμης καὶ τοῦ «θεοῦ» Αὐγούστου. Σῶζονται μετὰ σήμερον πολλὰ λείψανα τοῦ ναοῦ ἐκείνου, καθὼς καὶ ἡ μεγάλη ἐπιγραφή ἐκείνων ποῦ ἔκαμον τὰ ἀφιερῶματα πρὸς κολακείαν τῶν Ρωμαίων. Κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἐποχὴν ἱδρύθη καὶ χαλκοῦς ἐφιππος ἢ ἀρματοδρόμος ἀνδριᾶς τοῦ Ἀγοίππα ἐπάνω εἰς ὑψηλὸν βάθρον, τὸ ὁποῖον διασώζεται πρὸ τῆς βορείου ἐξωτερικῆς πτέρυγος τῶν Προπυλαίων. Τέλος κατὰ τὸ 40 μ. Χ. κατεσκευάσθη τὸ ἀνω μέρος τῆς μαρμαρινῆς κλίμακος, διὰ τῆς ὁποίας ἀνέρχομεθα σήμερον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον μέρος κατεσκευάσθη μετὰ τῶν ἐτῶν 130—210 μ. Χ.

Ὅταν συνομιλῇς με κάποιον, νὰ ἔξαν τῆς τοῦ θέματος, πρὶν ἀρχίσῃς ἕνα ἄλλο.

Ἐάν εἰς τὸν θυμὸν ἀπαντᾷς με θυμὸν, εἰς τὴν ὕδριν με ὕδριν, εἰς τὸ μῖσος με μῖσος χειροτερματῇ τὴν κατάστασιν.

Ἡ σοφία συνίσταται εἰς τὸ νὰ δίδῃς χωρὶς νὰ περιμένῃς ἀνταμοιβήν, εἴτε ὁ ἄλλος εἴτε ἡδύνη.

137

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ Ο ΣΑΜΟΣΑΤΕΥΣ

Τί άνέτρεψε, τί έσθήριξε και τί προσεπάδησε νά
οικοδομήσθι ο μέγας σαρκαστής από τά Σαμόσατα

ΥΠΟ ΠΕΤΡΟΥ ΠΙΚΡΟΥ

Β'.

Ίδου τώρα — έπειτα από την άνάγλυ-
φον περί του Λουκιανού είκόνα — τά
απαράτητα στοιχεία που θά ήμπορούσαν
νά συμπληρώσουν την συνοπτικήν έστω
γνωριμιάν με τον άνευ προηγουμένου Σκε-
πτικιστήν.

Επονομάζεται «Σαμοσατεύς», διότι
έγεννήθη εις τά Σαμόσατα της Συρίας
(της σημερινής πολίχνης Χόμς) επί της
δεξιάς όχθης του Ευφράτου. Η τοπική
του καταγωγή έχει δημιουργήσει δύο
«προβλήματα» αναφορικάς προς την έξω
ελληνικήν του προέλευσιν και προς την
βαρβαρικήν μητρικήν του γλώσσαν — ό
πως υποστηρίζουν οι περισσότεροι νεώτε-
ροι ιστοριογράφοι της Φιλοσοφίας. Ο
χώρος δεν μάς επιτρέπει την συγκεφαλαί-
ωσιν των πολλών και διαφόρων άποψεων
που έχουν εκφρασθή επί του διπλού αυτού
ζητήματος. Τοιούτος όμως δεν μάς έμποδί-
ζει από του νά έχωμεν υπ' όψιν ότι τά
μεν Σαμόσατα, αρχαιοτάτη πόλις των
Χετταίων, έκίνησαν μοιραίως τό ένδιαφέ-
ρον όλων των κατακτητών της Αρχαιοτή-
τος, αλλά και του μεγάλου έμπορίου, διό
τι εύρισκοντα εις συγκοινωνιακήν άρτηρί-
αν και ήσαν άχυρά σχεδόν άπρόσπλη-
στα. Κατά τον 2ον μ. Χ. αιώνα τά μέν
άχυρά τά κατείχον οι Ρωμαίοι, τό έμπό-
ριον όμως εύρίσκετο εις χείρας Έλλήνων
ή έλληνίζοντων. Οι φορείς του Έμπορι-
σμού υπήρξαν και έκεί φορείς της Έλλη-
νικής Διανοίας. Το συμπέρασμα, είναι
πως, εάν δεχώμεν την έξωελληνικήν κα-
ταγωγήν και την βαρβαρικήν μητρικήν
γλώσσαν του Λουκιανού, τότε τό μόνον
που έρμηνεύει την κατοπινήν του εξέλιξιν
είναι ή άφάνιστος κατά την εποχήν εκεί-
νην άφωτιστική δύναμις του Έλληνι-
σμού. Είς όλα τά έργα του ο Λουκιανός
δεν άπικνίζει μόνον κατά τρόπον άψογον.
Τό όλον πνεύμα του είναι βαθύτατα έλλη-
νικό.

Ός χρονολογικά όρια της ζωής του ά
ναφέρουντα κατά κανόνα από τους νεωτέ-
ροτε δεν επιβεβαιώνουν την χρονολογίαν
της γεννήσεως ή του θανάτου του που είναι
πως τά έτη 120-180 μετά Χριστόν. Τί
προσάνα ως πλάστη. Το κακόν όμως είναι
μπαρμινόν, διότι εκείνο που ένδιαφέρει εί-
ναι τό βέβαιον ότι έζησε κατά τά έτη των
αυτοκρατορικών Τραϊανού, Αδριανού, των
Αντωνίων και του Κομμοδού. Ές άλ-
λου είναι καταφανώς υποβολιμαία ή είδη-
σις ότι άπέθανεν από... λύσαν. Όπως
προσπαθεί νά πεισθί ο Σουίδας. Πολύ χει-
ρότερον είναι ότι μετώ των 82 έργων
του άρισμένα κινούν βασίμους υποψίας
περί της γνησιότητος των, αλλά και τά
καταφανώς γνήσια έμβάλλουν κατά ώρι-
σμένα σημεία των εις άνησυχίας. Διότι
παρά τας θαυμαστές προσπάθειας σχο-
λιαστών χαλκικότερον — ιδίως Γερμανών —
πρός τακτοποίησιν των γνησίων κειμέ-
νων, ό άρχαιότερος και φυσικά αξιολογώ-
τερος κώδις, που περιέχει τά έργα του
Λουκιανού είναι ό Β α τ ι κ α ν ό ς —
90 (Γ) του 10ου αιώνα — ταυτοχρόνως
όμως τά αυτά έργα περιλαμβάνονται εις
τον «Ινδικόν» της Αγίας Έδρας (άπα-
γορεύεται δηλαδή ή άνάγνωσις των επί
τοιπή άφορισμού και Κολάσεως). Και ενώ
ώρισμένοι Πατέρες θεωρούν τον Λουκιανόν
ώς Χριστιανόν (άποκλεισμένης μάλιστα
της συγχύσεως με τον συμπατριώτην του,
όμώνυμόν του και σχεδόν σύγχρονόν του
μάρτυρα του Χριστιανισμού και άγιον
της Έκκλησίας Λουκιανόν Σαμοσατέα),
οί καλόγηροι άντιγραφείς των έργων του
Στοχαστού, οί περισσώσαντες άλλως τε
τον άτίμητον θησαυρόν, καταφορτώνουν
τά κείμενα με άναθήματα, με ύβρεις προ-

καταλήψεως και μίσους. με βεβαιώσεις
ότι πρόκειται περί πάσχοντος εκ λύσης
βλασφημίου, περί δαιμονιζομένου, κατήρα
μένου, άσεβούς και άποροπαίου... γελώ
τοποίου. Αί άνεπανόρθωτοι ζημιαί από
παρομοίας προκαταλήψεις είναι φυσικά
άδύνατον νά εξακριβωθούν και νά ύπολο-
γισθούν. Άντιστρόφως, ασφαλώς βιογρα-
φικάς είδησεις έχομεν από τον ίδιον Λου-
κιανόν, ή δε εξέλιξις των ιδεών του είναι
καταφανής από τό έν γένει περιεχόμενον
των έργων του, ακόμη δε από τό ότι έμ-
φανίζεται αυτόπροσώπως εις τους διαλό-
γους του υπό τό διαφανές ψευδώνυμον
«Λυκίνας».

Τό πασίγνωστον από τά μαθητικά μας
θραύμα «Περί του ένυπνίου» μάς πληρο-
φορεί περί της χαμηλής κοινωνικής κατα-
γωγής του και περί του κομικοτραγικού
γωγής του που τον έκαμε νά τραπή όρι-
επεισδίου που τον έκαμε νά τραπή όρι-
στικώς προς τό ίδιον εκείνο έργον περί
ποiei όμως τό ίδιον εκείνο έργον περί
του ότι ο Λουκιανός δεν είναι ένας —
πλούς άρνητής, αλλά, ό στοχασμός του
έχει θετικάς βάσεις. Έν άντιθέσει προς
τους προγενεστέρους του Σκεπτικιστάς
ό Λουκιανός πιστεύει ακραδάντως εις τό
όφελος της Παιδείας, ακριβώς δε διά του
το κατέφερεται με τόσον σαρκασμόν και
με τόσην περιφρόνησιν εναντίον της
ψ ε υ ο γ ν ω σ ι α ς και της άγυρ-
τείας των λογιστάτων. Αί ιδίαι του γνώ-
σεις άλλως τε άσχετως του άπαραιτήτου
ταλάντου του είναι άπέραντοι αλλά και
βαθύτατα. Δεν άποκλείεται νά είχε μεγά-
λους διδασκαλούς, μολοντί περίεργως
παραλείπει νά τους άναφέρει. Όπως όηπο-
τε όμως υπήρξεν ένας από τους μεγάλους
τέρους αυτοδιδάκτους των αίωνων. Η
σταδιοδρομία του φαίνεται καταπληκτική
κή, έρμηνεύεται όμως εύκόλως μέσα εις
την όλην άτιμωσφιαν του καιρού. Ηρχι-
σεν ως «δικηγόρος», συνέχισεν ως «δημο-
σιολόγος» και άνεδείχθη με τας διαλέξεις
του ως «κονφερανσιέ» — όπως θά έλεγαν
μεν σήμεραν. Από τας διαλέξεις εκείνας
— «επειδικτικοί λόγοι» έλέγοντο τότε —
άθάνατοι παρέμειναν ό «Φάλαρις», τό
«Μύιας έγκώμιον», ή άντισχολαστική και
άντιλογιστική «Δίκη φωνηεντων», ό
«Ηρόδοτος» κ. ά. Αλλά τά έργα που τον
απηθανάτισαν είναι οί περίφημοι Δ ι α-
λ ο γ ο ι του: «Θεών διάλογοι», «Ενά-
λοι διάλογοι», «Νεκρικοί διάλογοι», «Μέ-
νιππος», «Χάρων», «Ζεύς τραγώδης»,
«Ζεύς έλεγχόμενος», «Τά προς Κρόνον»,
«Βίων πρσς» κ. ά.

Είς τό τέλος της ζωής του ο Λουκιανός
φαίνεται νά επρόδωκε τας ιδέας του, διό
τί έδέχθη ύψηλόν αξίωμα από μέρους της
Ρώμης. Άντεπεξέρχεται προκαταβολικώς
εις τας μετέπειτα κατηγορίας και είναι
φυσικά ό καλύτερος δικηγόρος του έαυ-
τού του. Εκείνο όμως που γενικότερον έν
διαφέρει είναι τό τί καταβάφισε, τό τί
κατέλυσε ό μεγάλος εκείνος άνατροπεύς
και ποίαν άνοικοδόμησιν έθεμελίωσε προ-
φανώς άθλα του. Ίδου ένα παράδειγμα
που έρμηνεύει πολλά:

ΠΟΣΕΙΔΩΝ. — Ημπορώ, αγαπητέ μου
Έρμη, νά δω άμέσως τώρα τον Δία;

ΕΡΜΗΣ. — Α, μπά!... Αδύνατον, ώ Πο-
σειδών.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ. — Ανάγγελέ με, τέλος πάν-
των!

ΕΡΜΗΣ. — Μην έπιμένης σου λέγω, Πο-
σειδών. Άσχημη στιγμή διαλέξε.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ. — Είναι μήπως μέσα με την
Ηρα;

ΕΡΜΗΣ. — Όχι! Κάτι άλλο συμβαίνει.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ. — Μήπως στο νόημα θά έρι-

σκεται τό δίχως άλλο με τον Γανυμήδη. Εί...

ΕΡΜΗΣ. — Δεν πρόκειται ούτε γι' αυτό!

Ε, νά!... Είναι λιγούλακι άνήμπορος, έχει
κάτι πόνους.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ. — Τι συμβαίνει, Έρμη;...
Με ξαφνιάζει!

ΕΡΜΗΣ. — Μά ντρέπομαι νά στο πώ...
μολοντί ούτε ή ντροπή μου αλλάζει την κα-
τάστασι.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ. — Ντρέπεται νά τό πής και
ο' έμένα;... στο θεό σου;...

ΕΡΜΗΣ. — Ε λοιπόν, μπαμπούλη μου!...
Ο προκομμένος μας... γέννησε!

Αυτά και μύρια άλλα, των οποίων την
μετάφρασιν στοιχειώδης εύπρέπεια έμπο-
ρίζει, μάς κάνουν σημερινά νά γελοούμεν
άπλως με τό «πικάντικο χιούμορ» του
Λουκιανού. Διά την εποχήν όμως εκείνην
παρόμοιαι διακομωδίες ίσοδυναμούν με
άτομικάς βουδσας εναντίον του Όλύμπου,
των θεών του και της επίσημου θρησκείας.
Καταλαβαίνει κανείς εύκολα τό όφελος
που είχαν ό νεαρός ακόμη Χριστιανισμός.
Αί θεωρηθείσαι άλλοτε ως άνατρεπτικές
ιδέαι του Σωκράτους που ώδήγησαν τον
μέγιστον των φιλοσόφων εις τό κώνειον,
φαίνονται παιδαριώδεις δυστροπίαι πρό-
των ύβρεων, πρό του διασυρμού και της
γελοιοποιήσεως εις βάρος μιας θρησκεί-
ας, εις τά πλαίσια της οποίας έμεγαλούρ-
γησεν ό άρχαίος Έλληνισμός. Τόσην ει-
ρωνείαν — τονίζει Γάλλος ιδεολόγος —
δεν θά την άνείχτο ούτε από μέρους
ένός Βολταίρου ό 18ος αιών, κατά τον
οποίον ή άνειχθόσκει ή ο πολύ περισ-
σότερον πραγματική παρά κατά τον 20ον
αίωνα». Είς τό ότι τά πλήθη των Έλλή-
νων και των έλληνίζοντων έδέχθησαν ένου
νειδήτως τον Χριστιανισμόν (κατ' άντίθεσιν
προς τους βορεινούς λαούς που ώδηγήθη-
σαν άγελήδον εις τό Βάπτισμα υπό την
βίαν των ήγεμόνων των και δίχως συναι-
σθησιν του τί συνέβαιναν) ό Λουκιανός
συνέβαλε περισσότερο ίσως άπ' όλους
μαζί τους μέχρι των ημερών του Άπολο-
γιστάς της Νέας Θρησκείας. Τοιούτος
δεν σημαίνει ότι άπ' όσον τον Χριστιανί-
σμόν υπήρξαι του Λουκιανού ήσαν έμ-
πρόθετοι. Άρκεί προς απόδειξιν τό έρ-
γον του «Περί Περεργίνου τελευτής», ό
που διασύρεται ό ήδη γνωστός μας Κυνί-
κος φιλόσοφος του καιρού εκείνου, τον
οποίον ό σαρκαστής Σαμοσατεύς παρουν
σιάζει ως «γεροστοματάριον» που άνήγ-
γειλεν εις όλην την Ελλάδα ότι θά εκάις
το ζωντανός κατά τους Όλυμπιακούς Α
γώνας. Η πυρά είχαν έτοιμασθή και —
κατά τον Λουκιανόν πάντοτε — ό ήλί-
θιος σοφιστής εξέκίνησε προς αυτόν, με
την, έλπίδα ότι θά τον σταματούσαν
καθ' όδόν. Αλλά... «που τέτοια τύχη!»
Τόν άφήκαν νά προχωρήσει και εκείνος
από αλαζονείαν έβάδιζε προς την θυσί-
αν. Με την εύκαιρίαν αυτήν γίνεται σύγ-
κρισις προς τον Ίησούν Χριστόν, που τον
χαρακτηρίζει ό Σαμοσατεύς ως «δούλον
έσταυρωμένον». Παρά ταύτα όμως δεν
άφίνει άλλας εύκαιρίας διά νά ύμνήσθι
τας άρετάς των τότε Χριστιανών, ενώ
στιγματίζει τά όργια των ειδωλολατρών.
Αυτά όλα δεν ήθέλησαν ή δεν ήμπούσαν
νά τά καταλάβουν ούτε εκείνοι που άνε-
κήρυξαν Χριστιανόν, ούτε εκείνοι που
άφώρισαν ως άντίχριστον τον μεγάλον
Στοχαστήν που δεν ήτο μόνον Άρνησις,
αλλά άπέβλεπε και εις ένα θετικόν ιδεώ-
δες: εις τό ζωντανόν σφρίγος, εις την
φαιδράν διαύγειαν και εις τό φωτεινόν
κόλλος της Έλληνικής Διανοίας.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΙ ΛΑΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΕΘΝΗ ΤΗΣ ΥΔΡΟΓΕΙΟΥ

Από της έμφανίσεως του ανθρώπου μέχρι των ημερών της άτομικής ένεργείας

ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΙΡΟΥΣ ΠΡΩΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΤΑ-
ΤΩΝ ΜΕΘΩΔΩΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ. COPYRIGHT «ΗΛΙΟΥ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΡΧΑΙΑΙ ΙΝΔΙΑΙ

Τό πιθανόν λίκνον του ανθρώπινου γένους. — Τι σημαίνει
ή όνομασία των.

Ο εύκολος, ό νωθρός και όχι όρθος
άλλωστε δρόμος έτυμολογήσεως της
όνομασίας των Ινδιών ώδήγησε πολ-
λούς εις την πλάνην του νά νομίζουν
ότι ώνομάσθη ή μεγάλη εκείνη χώρα
εκ του όνόματος του Ινδού ποταμού.
Αλλά και αυτό εάν συνέβαινε, θά έ-
μενε πάλιν νά γνωρίζωμεν τί σημαί-
νει τό όνομα του Ινδού ποταμού. Την
όρθην τοποθέτησιν και λύσιν του προ-
βλήματος επέτυχεν ό πολυς Μάξ Μύλ-
λερ (Γερμανός γλωσσολόγος και άνα-
τολιστής που άπέθανε κατά τό πρώ-
τον έτος του αιώνα μας), ό οποίος ά-
πέδειξεν ότι ή όνομασία «Ινδοί»
προέρχεται από την σανσκριτική λέ-
ξιν «Σιντχού», που σημαίνει «ποτα-
μοί». Ο Ινδός είναι άπλούστατα ό
κατ' έξοχήν ποταμός, ά δε Ινδοί ή
«χώρα των ποταμών». Δεν στερούνται
μάλιστα γενικότερον ένδιαφέροντος αί
άκόλουθοι εξηγήσεις που προσθέτει ό
Μάξ Μύλλερ: «... Η όνομασία της
χώρας αυτής δεν μάς έρχεται άπ' εύ-
θείας από τους ίθαγενείς. Είς τους
παλαιούς Ευρωπαίους την μετέδωσαν
οί Ρωμαίοι, οί οποίοι την παρέλαβον
από τους Έλληνες που την είχαν γνω-
ρίσει από τους Πέρσας, διότι μόνον
εις την παλαιάν Περσικήν γλώσσαν
το άρχικόν «σίγμα» μεταβάλλεται εις
«χ» και διά τούτο οί Πέρσαι έπρόφε-
ρον «Χιντχού», όταν δε οί Έλληνες
παρέλαβον την λέξιν άφήκαν νά πείσθι
τό άρχικόν «χ», και εξέλληνισαν κατά
την συνήθειάν των την όνομασίαν εις
«Ι ν δ ι κ η ν» διά νά σημαίνουν την
«χώραν των επτά ποταμών».

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ
ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΑΣ
ΙΝΔΟΛΟΓΩΝ

Μία ακόμη πλάνη την οποίαν κα-
τέρριψαν οί νεώτεροι ινδολόγοι (οί
Άγγλοι Β. Χούντερ «Αυτοκρατορική
έφημερίς των Ινδιών» και Α. Κούνιγ-
καμ «Αρχαία γεωγραφία των Ινδι-
ών») είναι τό νομιζόμενον άλλοτε ότι
οί Έλληνες είχαν μόνον άμυδράς και
εμπειρησμένους γνώσεις περί Ινδικής
συγκεκριμένης έλεγχος άπέδειξεν
ότι ναι μόνον οί άρχαίοι συγγρα-
φείς που άναφέρονται εις την Ινδικήν
δεν ήσαν ούτε έξερευνηται ούτε αὐτο-
πται, αλλά είχαν μάλλον άσφαλείς
πληροφορίας από συμπατριώτας των.
Πού πολύ πρό του Μ. Αλεξάνδρου έ-
πεχείρουν μακρινά έμπορικά ταξίδια
προς τά άνατολικά της Ασίας μέρη,
χάριν των ινδικών προϊόντων. Αί πρώ-
ται γραπται είδήσεις, από όσας έμ-
μέσως γνωρίζωμεν, είναι αί μεταδο-
θείσαι υπό του Σκύλακος του Καρυαν-
δεως που έστάλη υπό του βασιλέως

των Περσών Δαρείου του Ύστάσπου (περί τό 509 π. Χ.) όπως διαπλεύση
τον Ινδόν και έξερευνηση τας γεωτο-
νικάς του χώρας. (Ηρόδοτος, Δ 44).
Ο ίδιος ό Ηρόδοτος χαρακτηρίζει
την Ινδικήν ως την έσχάτην των
«προς έω οικουμένων», ως την τελευ-
ταίαν δηλαδή των προς άνατολάς κα-
τοικουμένων χωρών. (Γ 94 κλπ.). Ε-
καταίος ό Μιλήσιος εις την «Περίο-
δον της γής» ένδιαφέρεται επίσης διά
τας Ινδίας, αλλά αί πληροφορίες του
είναι προφανώς εκ δευτέρας χειρός.
Πολύ θετικότερον μάς πληροφορούν ό
Στράβων και πρό πάντων ό Κτησίας
ό Κνίδιος που διέμεινε επί πολλά έ-
τη ως ιατρός εις την αύλην του Άρτα-
ξέρδου του Μνημονος (μεταξύ 5ου και
4ου αιώνα π. Χ.), έγραψε δε τά περί
φημα «Ινδικά», στηριζόμενος εις πλη-
ροφείας όχι μόνον Περσών, αλλά και
Ινδών. Πολύτιμοι επίσης πληροφο-
ρίες περί της ινδικής λογοτεχνίας με-
τεδόθησαν από τον Αριστοτέλη. Α-
πολύτως βασίμους είδησεις έδωσαν με
την σειράν των, ως αυτόπται πλέον
έξερευνηται, ό ναύαρχος του Μ. Α-
λεξάνδρου Νέαρχος και ό σχεδόν σύγ-
χρονός του κυνικός φιλόσοφος, ιστο-
ρικός αλλά και δαιμόνιος ναυτιλόμε-
νος Όνησίκριτος (ό κατ' άλλους μεν
Αιγινήτης, κατ' άλλους δε Δωδεκανή-
σιος). Ένα κάποιον διασυρμόν των
Έλλήνων ινδολόγων προεκάλεσε φαί-
νεται ό Αρριανός που δεν ήρκεσθη εις
τάς άξιολογους άφηγήσεις του Μεγα-
σθένηος και άλλων αυτοπτών μαρτύ-
ρων, αλλά έμυθολόγησε και έξετράτη
εις ύπερβολάς προς σκοπών περιττών
άλλωστε κολακείων διά τον Μ. Αλέ-
ξανδρον. Από τους Έλληνες έστοι-
χυολόγησεν άνέτως ό Πλίνιος που δεν
άπέφυγεν έν τούτοις τά θυμύματα.
Ακόμη εις τους Έλληνες ή έλληνί-
ζοντας πρέπει νά προστεθούν και οί
Κλαύδιος Πτολεμαίος (2ος αιών
μ. Χ.), ό Αίλιανός (εις τό «Περί ζω-
ων», όπου μελετάται ή ινδική πανίς),
ό Διονύσιος Περιγητής (εις τό «Οι-
κουμένης περιήγησις»), ό μοναχός
Κοσμάς ό Ινδοπλεύστης (6ος αιών).
Με την σειράν των οί νεώτεροι ινδο-
λόγοι (από τά μέσα κυρίως του πα-
ρελθόντος αιώνα) και των οποίων ό
κατάλογος είναι πάρα πολύ μακρός,
έκαμαν έπιτοπίους έρεύνas, έφεραν δε
εις φώς τας αρχαιοτάτας πηγας των
ήμιστορικών χρόνων, τας παλαιάς
παραδόσεις, τά έπικά ποιήματα, τας
έπιγραφάς, τας ιερατικές συλλογας
που λέγονται Π ο υ ρ α ν α ι, τας
νομοθεσίας που περιέχουν αί Β έ-
δ α ι (αί 4 δηλαδή άρχαιοτάται συλ-
λογαί θρησκευτικών συγγραμμάτων),

τας άστικές διατάξεις που διαλαμ-
βάνονται εις τό σύγγραμμα του Μ α-
ν ο υ, άπογόνον του Βραχμάνος.
Αλλά έφθάσαμεν ήδη ούτως εις την έ-
ξακριβωσιν στοιχείων και γεγονότων
μέχρι του σημείου από του οποίου αί
πληροφορίαι είναι πλέον πολύπλευροι
και ύποκείμεναι εις εύχερή έλεγχον.

Η ΚΟΙΤΙΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

Η περιοχή, ή οποία ιστορικώς μάς
ένδιαφέρει εδώ, δεν είναι όλαί όμοι
αί Ινδοί όπως τας γνωρίζωμεν ση-
μερον, αλλά κυρίως ή λεγομένη «έντος
του Γάγγη Ινδική χερσόνησος», ή ό-
ποία εύρίσκεται εις τό μέσον δυο άλ-
λων τροπικών χερσονήσων της Α-
σίας, δηλαδή της έξω του Γάγγη Βιρ-
μανικής (προς άνατολάς) και της Α-
ραβικής (προς δυσμάς), εις τρόπον
ώστε ν' άποτελή μίαν έν μεγεθύνσει
τρόπον τινά «... Ελλάδα του άσιατι-
κού κόσμου», όπως ήδη την έχαρακτή-
ρισε νεώτερος ινδολόγος (ό Γερμα-
νός Χ. Λάσεν «Ινδική άρχαιολο-
γία»). Αποκαλύπτει δε ό χαρακτηρι-
σμός αυτός σπουδαίαν άναλογίαν με-
ταξύ της μικράς Ελλάδος και της με-
γάλης Ινδικής, διότι άνάλογα είναι
τά γεωγραφικά αίτια που έκαμαν την
Έλλάδα κοιτίδα του Ευρωπαϊκού πο-
λιτισμού, και την Ινδικήν λίκνον του
ανθρώπινου γένους. Είς την πραγμα-
τικότητα είναι πολύ άμφίβολον εάν ή
Ανθρωπότης ένεφανίσθη επί ενός και
μόνου σημείου της έπιφανείας του
πλανήτου μας, και ές άλλου άπέχομεν
πολύ από του νά πεισθώμεν ότι τό
σημείον αυτό ήσαν αί Ινδοί. Έν του
τοίς όμως ή Ινδική δεν χάνει την σημα-
σίαν της ως λίκνον του Ανθρώπινου
Γένους, διότι άναμφιδόλως αυτό διε-
σταυρώθησαν αί πρώται φυλαί και οί
πρώτοι λαοί, επειδή ύπήρξε «φυσί-
κόν κέντρον» έπικοινωνίας μεταξύ των
τεσσάρων σημείων του Ασιατικού ό-
ρίζοντος. Αυτή ένώνει τας ύψηλάς και
χαμηλάς περιοχάς της Ασίας, την
Ανω Ανατολήν με την Ανω Δύ-
σιν, επίσης δε τά τροπικά και τά πο-
λικά πλάτη της Υδρογείου. Όπως ή
Έλληνική χερσόνησος εις την Ευρώ-
πην, άλλο τόσο και ή Ινδική εις την
Ασίαν ύπήρξε «πέρασμα», έχρησι-
μούν ως «γέφυρα» και κατ' έκκολου-
θίαν εξελίχθη εις σημείον άφετηρίας
και έξορμήσεων μεγάλων ανθρώπινων
ομάδων, έπειτα δε ως εις «τέρμα» όπου
κατέληγον αί μεγάλοι έμπορικά
«συνοδείαι», αλλά και αί έκστρατεiai
που συνετάραξαν την αρχαιότητα.
Αφού και πολύ βραδύτερον, διά νά
φθάση εις τό τέρμα αυτό, ό Χριστό-
φορος Κολόμβος έπεχείρησε τον έκ
δυσμών πλούν, προσκορούσας έν τώ με-
ταξύ εις τον άγνωστον Νέον Κόσμον.

ΟΙ ΠΑΝΑΡΧΑΙΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ

Οί δύο παγκόσμιαι πόλεμοι των ή-
μερών μας, που έφεραν τους Ινδούς

Η ΧΗΜΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ
ΕΞΥΠΗΡΕΤΕΙ ΤΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣ

Ὑπὸ τοῦ Κ. Σ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ, ἀντιπλοιάρχου-μηχανικοῦ
ἐ. ἀ., Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς Ναυτικῶν Δοκίμων

3'

Οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ τῆς σημειώσεως Ἐπιστήμης ταυτίζονται πρὸς τοὺς ἐξεγγεληθέντας ὑπὸ τοῦ Μπούλε, περὶ τοῦ ὁποίου ὠμιλήσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος. Καὶ φαντάζεται τις πόσον παράδοξα καὶ ἐπασσατοικάτα θὰ ἐφάνησαν ταῦτα εἰς τοὺς σφοδρῆς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ὁ Μπούλε υπήρξε σύγχρονος τοῦ Νεῦτωνος, ἀλλὰ τὸ ἔργον του δεν ἔσχευεν ὑποστήριξιν, ὥς τὸ τοῦ Νεῦτωνος. Ἐν τοῖτοις ἐθελμίωσε τὴν μέθοδον τῆς καθόλου ἐργασίας, ἡ ὁποία ἠκολούθηθη ἔκτοτε εἰς τὴν Χημείαν, καὶ διετύπωσε πρῶτος τὴν ἀρχὴν ὅτι: τὰ ἀληθῆ συμπεράσματα μόνον διὰ πειραματικῶν δεδομένων καὶ ἀκριβοῦς παρατηρήσεων δύνανται νὰ εὐρεθῶσι.

Η ΧΗΜΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 18ον ΑΙΩΝΑ

Οἱ χημικοὶ ἔβαινον ἤδη γοργοῖς βήμασι πρὸς τὰ ἔμπροσθ, λόγῳ τῆς αὐξηθεῖσης ἐργαστηριακῆς δεξιότητος καὶ διὰ λόγῳ τῆς καλυτερεύσεως τῶν συσκευῶν κτῶν μέσων. Τὸ δεύτερον κατέστησε τοὺς ἐπιστήμονας ἐνημέρους τῶν ἐργασίων τῶν ἄλλων. Ἡ πρώτη πρόοδος τῆς Χημείας ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ἀποφείλεται ἐν πολλοῖς εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Μπλάκ (1728—1799), ὅστις ἠρεύνει καὶ ἀνεκάλυψε τὴν συνθεσίν τῆς ασβέστου, τοῦ Πρίολεϋ (1733—1804), ὁ ὅποιος ἀπεμόνωσε τὸ ἐνεργὸν σῶμα τοῦ ἀέρος (τὸ οξυγόνον), θερμαίνων τὸ ἐρυθρὸν ὀξείδιον τοῦ ὑδρογόνου, τοῦ Κάβεντις (1731—1810), ὅστις κατέστη γινωστὸς διὰ τὰς ἐργασίας του ἐπὶ τῶν ἀερίων, ἀναγνερῶν τὰ διάφορα αέρια διὰ κριβὸς μετρήσεως τῶν ιδιοτήτων των, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ ἀνακάλυψιν τῆς συνθέσεως τοῦ ὕδατος (οξυγόνου καὶ ὑδρογόνου) καὶ τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος. Μετέπειτα ὁ Σέελε (1742—1786), πτωχὸς Σουηδὸς φαρμακοποιὸς, ἀλλ' ἀγιοθαύμαστος πειραματιστής, ἀνεκάλυψε τὸ χλωρίον, τὸ οξυγόνον, τὴν ἀμμωνίαν καὶ τὸ ὑδροχλωρικὸν ὀξύ. Καὶ πλήθος ἄλλων ὁργανικῶν ὀξέων. Ὁ Γάλλος Λαβουαζιέ (1743—1794) ὅστις τῇ βοηθείᾳ τοῦ ζυγοῦ ἀνεστάτω

οστις τὸν κοῦμον, ἀποδείξας τὴν ἀλήθειαν
φύσιν τῆς καὶ τοῦ τέλους ὁ Δάσκαλος
(1766—1844), πομπιανὸς διδασκαλίας
λος, ὅστις ἐπαλαίσιωσε τὴν ἀτομικὴν
θεωρίαν ἐξηγησάς τὸ πᾶς ἐννοῦναι τὸ
ἀπλὰ σώματα καὶ διατυπώσας τὸν νό-
μον περὶ πίεσεως τῶν συνθετῶν ὁ
ἐπὶ σφαιρίων.

Ἄς ἴδωμεν τώρα τὸ πὺς ἡ συμπερι-
 χημεία συνεδέθη μὲ τὴν προοδὸν τῆς
 ἀνθρωπότητος. Διὰ τοὺς πολλοὺς ὄν-
 θρωποὺς, ἔστω καὶ σχετικῶς μορφωμέ-
 νους, ὁ χημικὸς δὲν εἶναι τίποτε πε-
 ρισσότερον ἀπὸ ἓνα φαρμακοποιόν, ὅς-
 τις παρασκευάζει φάρμακα διὰ τὸν λα-
 τρὸν. Ἡ ἀλήθεια ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι
 ὁ χημικὸς δύναται νὰ παρασκευάσῃ
 πολλὰ συνθετικὰ φάρμακα, τὰ ὁποῖ-
 α ἐν εἰναι ἀποτελεσματικώτερα καὶ κα-
 λύτερα ἀπὸ τὰ φυσικά, δι' ὧς τισμένους
 βέλαια σκοποῦς. Παραδείγματός χά-

ΕΙΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟΝ: Ἡ συνέχεια.

140

«Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»

Ἑλληνικὸν κείμενον Ν. Κ. ΒΕΡΡΟΥ Διευθ. τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς

τὰ τῶν θεῶν, διότι μυρία κακὰ ἐπεχέοντο
ἐξ ἀφανοῦς ἐπ' αὐτούς.

Ο ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟΣ ΒΡΥΑΡΕΩ

«Οὐχ ἦντον ὁμως ὁ Μάρκελλος ἀπέφυγε
τάστα καὶ ἀκόπωνται τοὺς τεχνίτας καὶ μηχανι-
κοὺς τοσούτους ὅσους εἶχε μετ' αὐτοῦ, τοὶς ἔλεγεν·
«Δὲν θὰ πρῶσωμεν πρὸς τὸν γεω. τερικτὸν τοῦ
τοῦ Βρασάρου πολεμιστοῦ, ὅστις ἐπὶ τὴν ἀ-
πλοία μας, καὶ κείνην ἐυθὺς εἰς τὴν θά-
λασσαν, καὶ ἀποβάλλει αὐτὰ μετ' αἰ-
σχύνῃ, τοὺς δὲ ἐν θυβόκοις ἐκατόνχειρας ὑπερ-
τέρου, τοσοῦτα συγγόνια ἐβήλ καθ' ἡμῶν τὸ
ἐξώων.» Διότι τὸ ἦν, πάντες οἱ λοιποὶ Σύρα-
κοῖσιοι ἦσαν ὅσῳ τῶν τῶν Ἀρχιμήδους ἐπι-
νοῶν, μία β' ἦτο ἡ τὰ πάντα κινῶσα καὶ
στρέφουσα ψυχὴ, καὶ τὰ μὲν ἅλλα ὅπλα ἡ-
κυχαῖον, μόνον δὲ τὰ ἰδικὰ τὸν μετεχειροῦν-
τοτὴ ἡ πόλις καὶ πρὸς ἀμύναν καὶ πρὸς ἀ-
σφαλεῖαν. Τέλος δὲ τοὺς Ρωμαίους οὕτω πε-
φοβημένους ἔλειπον ὁ Μάρκελλος, ὥστε ἀν-
ανεπαλῆστο καλῶδιδιον ἡ ἔχολον προτεινόμενον
ἐπὶ τῶν τοῦ τείχους, ἐβῶον ἐκεῖνον, ὅτι ὁ
Ἀρχιμήδης κινεῖ μηχανὴν τινα κατ' αὐτῶν,
καὶ τραπέντες ἐρευνῶν ἀπέχεσθαι πάσης μάχης
καὶ προσβολῆς τῶν λοιπῶν, ἀναβήμενος εἰς τὸν
καιρὸν τὴν ἐκέστων τῆς πολιορκίας. Τοσοῦτον
δὲ φρόνημα καὶ θαδὸς ψυχῆς καὶ τόσον εἶχε
θεωρημάτων πλοῦτον ὁ Ἀρχιμήδης, ὥστε περὶ
ἐργῶν ἐξ ἂν ἀπεκτησεν ὄνομα καὶ δόξαν οὐχὶ
ἀνθρωπίνης ἀλλὰ β' εἰς τινὸς συνέσεως, οὐ-
δὲν ἤθελσον ὅτι ἀφῆρ' οὐγγράμμα, ἀλλὰ τὴν
περὶ τὰ μηχανικά πραγατήματα καὶ πᾶσαν τε-
χνην, ἐνεκα χρείας ἐξασκομένην καὶ ἀγενή-
καὶ δάνουσιν θεωρῶν, εἰς ἐκείνα μόνον ἐπέ-
βαλε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ φιλοτιμίαν, εἰς δὲ τὰ
τὸ καλὸν καὶ ἐντέλεις ἀμείνεις μένει τοῦ ἀ-
γαγκαιοῦ, καὶ εἰς ἐξ ἀσύγκριτα ἵστα πρὸς τὰ
λοιπὰ πάντα, ἀμιλλάδατι ἡ ὅλη πρὸς τὴν ἀπο-
δεῖξιν, καθ' ὅσον ἡ μὲν παρέχει τὸ κάλλος
καὶ μέγεθος, ἡ δὲ τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν δύ-
ναμιν τὴν ὑπερφυῆ. Διότι εἰς ὅλην τὴν γεω-
μετρίαν δὲν δύναται νὰ ἐρεθῶσι δυσκολά-
τερα καὶ ἐσθωτέρα ζητήματα κατὰ μεθόδον
ἀπλουστεράν καὶ καθωρύτεράν τῆς τοῦ Ἀρ-
χιμήδους γεγραμμένα. Καὶ τοῦτο τινὲς ἐν ἡ-
ποδίζουσιν εἰς ἐμφανὲς τὸν ἀνδρῶς, ἀλλὰ δὲ
νομιζοῦντι ὅτι δι' ἱερότερος κάποι φαίνεται
ἐκαστὸν ὡς ἀκόπως, καὶ εὐκόλως γενομένην.
Διότι, ζητῶν τις, δύναται νὰ εἰρῇ ὅτι ἔσται
τοῦ τὴν ἀποδείξιν, ὅταν δὲ παρ' ἐκείνῃ τὴν
φαντασίαν τὴν εὐρίσκῃ. Διὰ τοσοῦτον λείας καὶ
ταχεῖας ὁδοῦ φέρει πρὸς τὸ ἀποδεικνύμενον,
οὐδὲ πρέπει νὰ ἀπιστοῦμεν εἰς τὰ περὶ αὐτοῦ
λεγόμενα, ὅτι ὡς ἐπ' οὐκείας τινὸς καὶ συ-
ντομῶν σεληνῶν, ἐπαλόμενος, ἐλαφρόμενος
νὰ πρῶγ' ἐπὶ παρεκτείνετο τὸ σῶματός του τὴν
ἐκείνου εὐρίαν. Ὅταν δὲ πολλοὶ τὸν εἰκόμην
διὰ τῆς εἰας ν' ἀνείχετο καὶ λαοσύβη, εἰς τῆς
ἐσχάρας τὴν τέρψαν ἐγραφε σχήματα γεωμε-
τρικά καὶ ἐπὶ τοῦ φαιμένου σώματος τοῦ
ἐφῆρε διὰ τὸ δακτύλου γραμμὰς, ὅφ' ἡδον-
ης μεγάλης κατεχομένος καὶ μουσολήπτως ὦν
ἀσλήβη. Πολλὰν δὲ καὶ καλὰν εὐρήτην γε-
νόμενος, λέγεσθαι δι' παρεκλείας τοὺς φίλους
καὶ συγγενεῖς του νὰ τὰ στήσῃσι μετὰ βά-
νατον ἐπὶ τοῦ ταφοῦ τὸν τὸν κυλινδρὸν περι-
λαβάνοντα τὸν σφαῖραν, ἐπιγράφαντες τὸν
λόγον τῆς ὑπερχῆς τοῦ περιεχοῦτος στερεοῦ
πρὸς τὸ περιεχόμενον.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΗΔΟΥΣ

»Μάλιστα, δὲ τὸν Ἀρχιμήδους ὁ θάνατος ἐλύθη τὸν Μάρκελλον. Οὗτος εὖτις μελετῶν τι καὶ ἑστὸν ἐπὶ διαγρῆματος, καὶ εἰς τὴν θεωρίαν ἔχων προσπολλόμενον καὶ τὸν νοῦν καὶ τὸ εὐαίμακα, τὸν δὲν ἐποίησε τὴν ἐπιβρομήν τῶν Ρωμαίων, οὐδὲ τὴν ἀσχυρίαν τῆς πόλεως Αἰφυνδίου δὲ ἐπάλλη καὶ αὐτὸς στρατιωτικὸν καὶ τὸν βιάσατο νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ πρὸς τὸν Μάρκελλον· ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἤθελε πρὶν τὴν τελευτῶν τὸ πρόβλημα καὶ τὸ φέρῃ εἰς ἀποδείξιν. Οργανῆσις δὲ τότε ὁ στρατιωτικὸς καὶ αὐρὰς τὸ εἶδος, τὸν ἐφώνευσεν. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι ἐπάλλη μὲν εὐθὺς εἰσέρχοντο ὁ Ρωμαῖος νὰ τὸν φωνεῖσθαι· ἐκεῖνος δ' ὅτε τὸν εἶδε, τὸν παρεκάλεσε καὶ τὸν ἱκέτευε νὰ περιμένη ὀλίγον καιρὸν, ὥστε νὰ εἴη ἀφήρη τὸ ζητούμενον ἀτέλες καὶ αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς αὐτὰς ἡβὰ φέρους καὶ τὸν ἐθανάτωσε. Λέγεται δὲ καὶ τρίτος λόγος, ὅτι στρατιωτικὰ ἀσπληθῆσαντες αὐτὸν φερόντα πρὸς τὸν Μάρκελλον ὄρσαν μαθησιατικὰ, ἀσκήσιμα καὶ σφαίρας καὶ γυμνάσιον, δι' ἃν γίνεται αἰσθητὸν εἰς τὴν οὐν τὸ μέγεθος τοῦ ἡλίου, καὶ νομισάντες αὐτὸ εἰς τὴν ὀφκῃ φερεῖ χρυσίον, τὸν ἐθανάτωσαν. Ὁμοιοῦται, ὅμως ὅτι ἐλευθέρῃ ὁ Μάρκελλον καὶ ἀπείραστον τὸν φονέα τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἄνοστον, τοὺς δ' οἴκοις τοῦ Ἀρχιμήδους ἀνεύραν ἐτίμησεν.»

Αὐτὰ γράφει ὁ Πλούταρχος διὰ τὸν Ἀρ-
χιμήδη εἰς τοὺς ἑπαραλλήλους Βίους τοῦ.

141

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι΄.

Οἱ θροῦλοι περὶ Ἀργιμῆδους. Τί γράφει ὁ Πλούταρχος.

4. — Δεν στερείται ενδιαφέροντος τὸ χω-
ρίον ἐκείνου τοῦ Πλουτάρχου, ὁ ὅποιος εἰς τοὺς
«Παραλλήλους Βίους» τοῦ—Μάρκελλο 8, 14
— περιγράφει τὴν συμβολὴν τοῦ Ἀρχιμήδη
ὡς στρατιωτικῶν μηχανικῶν εἰς τὴν ἀμύνην
τῶν Σικελιωτῶν ὡς καὶ τὸν θάνατόν του.

Τὸ χωρίον τοῦτο, τοῦ ὁποίου παραθέτομεν κατωτέρω τὴν ὑπὸ τοῦ Α. Ρ. Ραγκαδά γενομένην περὶ τὸ 1864 μετάφρασιν, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«...Τότε ὁ Μάρκελλος κινθεῖς μετὰ πάντων τοῦ στρατοῦ, προῦρχει πρὸς τὰ Συρακούσας καὶ στρατοπεδεύσας πλοῖσιν, ἐπέμψεν εἰς τὴν πόλιν πρεσβεῖας ναὶ τίμισαι τὰ περὶ τὸν Λεοντίαν. Ἐπειδὴ ὅμως τοῦτο εἰς οὐδὲν ὠφέλει καὶ δὲν ἐπιείκων οἱ Συρακούσαιοι, ἵσθι ἐπεστράτην οἱ περὶ τὸν Ἰππικράτην, προσέειπεν τὴν πόλιν κατα γῆν σιχροῦνας καὶ κατα θάλασσαν» καὶ τὸ μὲν πεζικὸν ὠδήγει ὁ Ἀππίος ὁ ἴδιος δ' εἶχεν ἐξήκοντα πεντήρεσι πλήρει παντοίων ὀπλῶν καὶ βελῶν. Ἐπὶ μεγάλου δὲ ζευγματος ὀκτὼ πλοίων μετ' ἀλλήλων συνεδεμένων ὡς οὐκ ἐμχάνην, ἐπέλειπεν κατὰ τὸ τεῖχος, εἰς τὰ πλοῖα καὶ εἰς τὴν λαμπρότητα τῶν ἐτοιμασίων του καὶ εἰς τὴν πε-

πιστοιχοῦσιν οὐτὸν δόξαν προσποιώμενος· Ἄλλ' ἡ μηχανὴ αὐτὴ ἦν οὐδὲν πρὸς τὸν Ἀρχιερέην, καὶ ἐπεί τ' Ἀρχιερεὶς μηχανήματα, ἐξ οὐ οὐδὲν ἐκείνῳ εἰς ἀνὴρ οὗτος ἔως ἔργον ἐβόη-
θος σπουδῆς ἄξιον· ἀλλὰ τὰ πλείστα παρή-
χθησαν ὡς πάρεργα ποιήσους, γεωμετρίας
καὶ πρώτων ἐπιλοιπῶν τοῦ βασιλεῖος Ἱερών
καὶ ἐπειτα τὸν Ἀρχιερέην να 17-η μέρος
τῆς τέχνης τὸν ἀπὸ τῶν νοσητῶν εἰς τὰ ὁμαί-
τικά καὶ τὸν λόγον τρόπον τινα δι' αἰσθη-
σὼς ἀνιέμεας εἰς τὰς ἀναγκάς, να κατάρτησιν
αὐτὸν νοσητέρου εἰς τοὺς κοινούς τῶν ἀν-
θρώπων· διότι τὴν ἀγαπητέν τε αὐτὴν καὶ
περιεπὴτον ὁργανικὴν ἵχθυον μὲν νῆ ἄσκη-
σιν οἱ περὶ τὸν Εὐδοῦμον καὶ Ἀρχύταν, ποί-
κιλλοιτες διὰ τὸ εὐαριστοῦ τὴν γεωμετρίαν,
καὶ δι' αἰσθητῶν καὶ ὁργανικῶν παραδείγμα-
των στρεφόμενος ποσὸλῃμα σπερμούμενα λογι-
τικῆς καὶ πραγματικῆς ἀποδείξεως. Καθὼς δὲ
περὶ τῶν δόξων ἀναλογίαν πρέσβηται, στοι-
χεῖον ἀναγκαῖον νὰ διὰ πολλὰς τὰς διαγγρα-
φάς, ἔλθουν ἀμφοτέρω δι' ὁργανικῶν κατα-
σκευῶν, γραμμικῶν καὶ συναρμολογούμενης με-
σοσφάφους ἐκ κομπύλων καὶ ἐκ τημάτων.
Ἐπειρὴ δὲ οἱ Πλάτων ἡγανότατος καὶ δίταυ-
ριζεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι κατέστρεφον καὶ διε-
φθείρον τὸ ἀσάβδον τῆς Γεωμετρίας, ἀπὸ τῶν
ἀσάβδων καὶ νοσητῶν ἀποδιδρασκούσης πρὸς
τὰ αἰσθητά, καὶ μεταχειριζόμενης πάλιν
τὰ αἰσθητά καὶ φορητῆς ἐναυσοσύριας ἐκ

σω α πολλήν ἐχάρισεν τότε καὶ διεκρίθη τὸν
 ἄνθρωπον, ἡ μηχανική, καὶ περιέφρονε-μένη
 εἶναι τῶν καιρῶν ὑπὸ τῆς φιλοσοφίας, εἵνεκ
 αὐτῶν στρατιωτικῶν τεχνῶν. Ὁ Ἀρχιμή-
 δης, συγγενὴς ὦν καὶ φίλος τοῦ βασιλέως,
 ἰερώνως, εἶπε, ὅτι, δοθέντος δυνάμεως,
 δύναται τις νὰ κινήσῃ πᾶν ὄψον ὄρος· καὶ
 δύναται τὴν δύναμιν τῆς ἀποδείξεως τὸν πεποιθῶς,
 εἰς τὸν πᾶσαν, ὡς λεγούσι, ποτὲ ἐπὶ τὸ νεανί-
 κωτερον, ὅτι αὐν εἶχε γῆν, ὅς ἐκίνη, ταύτην,
 μεταβάς εἰς ἐκείνην. Ἐπειδὴ δ' ὀφθαλμὸς οὐ
 ἴδεν, καὶ τὸν παρεκάλει νὰ ἐφαρμόσῃ
 ἐμπράκτως τὸ πρόβλημα, καὶ νὰ εἰδείῃ τὸν
 ἐκινούμενον ὑπὸ μικρᾶς δυνάμεως,
 μεγάλου ὀκλάδα τινὰ τὸν ἐσοικίον, ἥτις
 ποιεῖτο ἀπὸ κόπτης, καὶ πολλὰν χεῖρᾶν ἐξ

Τὰ κομποφόρα δένδρα

[illegible]

ΑΙ ΣΑΤΑΝΙΚΑΙ ΜΗΧΑΝΑΙ

ὡς λοιπὸν προσέβαλον οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ δύο μερῶν, ἐκκληθεὶς κατέλαβε τὸν Σαρακηνὸν σου, καὶ σιγῇ διὰ φόβου, νομίζοντας ὅτι δεῦθ' ἀνδραγαθὸν πρὸς θῖαν καὶ δυναμὴν τασσόμενην. Ἐκίνησεν ὥμως τὰ μηχανὰς τοῦ Ὁ. Ἀρ. κυνήδης καὶ συγχρόνως ἐπέπεσαν διὰ μέλει κατὰ τῶν περὶ τὸν τοξεύματα παντοειδῆ, καὶ λίθων ὑπεροχὰς μενεπεί, μετὰ πρῶτον καὶ μετὰ

«ΗΛΙΟΣ»

νην ὡς τοπικὸν ἀναισθητικὸν διὰ νὰ καταπαύσωνται τοὺς πόνους, ἀλλὰ τῶ-
ρα οἱ χημικοὶ τοὺς ἐξωδισάσαν με ἐν
παρασκευασμᾷ νοδοκαΐνη καλούμενον,
τὸ ὅποιον δὲν ἔχει τὰς γνωστὰς δυσ-
ρέστους συνεπείας τῆς κοκαΐνης. Ἐ-
πίσης διὰ νὰ προληφθῇ ἡ αἱματώσις
ποῦ προκαλεῖται ἀπὸ τὴν νοδοκαΐνην,
οἱ χημικοὶ προσέθεσαν καὶ ἄλλο συν-
θετικὸν παρασκευάσμα, τὴν ἄδρενα-
λίνην.

Εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν αἱ βαφαί
μας, ὅπως τὸν ἱνδικόν, ἐλαμβάνοντο ἀπὸ
τὰ φυτὰ, ἀλλ' ἤδη κατασκευάζονται συν-
θετικῶς δι' ἐνδύσεως ἀπλουστερῶν
πρώτων ὑλών. Ἐπίσης πλείοται ὅσαι
βαφαὶ ἀνεξαντήτων χρωματισμῶν πα-
ρασκευάζονται σήμερον ὑπὸ τῶν χημι-
κῶν βιομηχανῶν εἰς ἐφθνην τιμῇν,
ἐνῶ πρότερον ἡ ποικιλία τῶν φυτικών
ἦτο περιωρισμένη, ἡ δὲ ἀγοραία αὐ-
τῶν τιμὴ πολὺ μεγάλη.

“Ισως ή περισσότερον ενδιαφέρουσα χημική ανακάλυψη εν τώ πεδίω της μεταλλουργίας είναι ή του μετάλλου αλουμινίου, εξαχθέντος εν τού ορυκτώ βωξίτω, περιέχοντος εν νέον στοιχείον, τώ άργύλλινον. Έδόξεν όμως να παρέλθη ολοκληρος τριακονταετία χημικών έρευνών ήνα κατερθώθη έφθονη παραγωγή, γνωρίζοντες δε όλοι σήμεραν την τεραστίαν συμβολήν του αλουμινίου εν τή βιομηχανία ιδίως των πτητικών μηχανών.

“Ἄλλο μέταλλον, ἄγνωστον μέχρι τοῦ 19ου αἰῶνος, ἦτο τὸ μαγνήσιον, παρασκευαζόμενον σήμερον ἀφθόνως δι’ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Τὸ κράμα αὐλομινίου—μαγνήσιου, γνωστὸν ὡς μαγνιόλιθου, ἀποκτᾷ μεγάλην ἀντοχήν καὶ καθίσταται ἔτι ἐλαφρότερον τοῦ ἀλουμινίου, χρησιμεύει δὲ εὐρύτατα εἰς τὴν κατασκευὴν ἀεροσκαφῶν καὶ μηχανῶν. Ἐπίσης ἄλλα μέταλλα, ὡς τὸ τοιγκοστένιον καὶ τὸ μολυβδένιον, τὰ ὁποῖα ἐπὶ μακρὸν ἐθεωροῦντο προϊόντα ἐργαστηριακῶν ἐρευνῶν, χάρις εἰς τὴν ὁκνον ἐργασίαν τοῦ χημικοῦ μηχανικοῦ, χρησιμοποιοῦνται ἤδη βιομηχανικῶς εἰς τὴν κατασκευὴν ἰσῶν διαπυρώσεως τῶν ἡλεκτρικῶν λυχνιῶν, ὡς καὶ διὰ κράματα τοιγκοστένιου—χάλυβος καὶ χαλυβδομολυβδένιου.

Εξ άλλου ο χημικός κατάρθωσε να προωθήσει σημαντικές την ποιότητα της ύαλου και να διδάσκει εις την βιομηχανίαν ειδικά είδη, τα οποία δυνατόν να υποφέρουν άνευ αλλοιώσεως μεγάλας θερμοκρασίας και να χρησιμοποιηθώσιν εις τα έργαστήρια και μαγειρεία. Τοιούτον είδος ύαλου είναι και τὸ γνωστὸν Pyrex, το οποίον είναι ἀρίκουντος άνθεκτικὸν εις τὰς ἀποτόμους μεταβολὰς θερμοκρασίας.

Εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν ἡ Χημεία ἔχει προσφέρει ἴσως σοβαρὴν τέρως ὑπηρεσίας, καθόσον ὁ χημικός εἶναι γνώστης τῶν συστατικῶν τῶν ἀπαραιτήτων ὡς τροφὴ τῶν φυτῶν, ἐμπλουτίζων τὴν γῆν διὰ τῶν εἰδικῶν δι' ἑκάστον εἶδος λιπασμάτων. Ὅταν διεπιστώθῃ ὅτι διὰ νιτρικὰ ἄλατα τῆς Χιλίης θὰ ἐξητληθούνη μετὰ τινα ἔτη, ὁ χημικός, ὡς ἀπὸ μηχανῆς θεός, προσφέρει τὸ λιπασμα αὐτὸ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ ἁέρος.

«ΗΛΙΟΣ»

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Σειρά μαθημάτων υπό το καθήκον του Πανεκτι στημίου και της Άνωτ. Σχολής Έμπερικών Σπεν δων των Παρισίων δέκτες ΔΟΥΤ ΜΠΩΝΤΕΝ

Αί μέθοδοι προς άνεύρεσιν των έπιστημονικών αληθειών

Μέθοδος είναι ή λογική διαδικασίον που ακολουθείται διά τήν άνεύρεσιν και άποδείξιν μίας αληθείας.

Αί μέθοδοι που είναι δυνατόν να ακολουθησούν διά τόν σκοπόν αυτόν είναι πολλοί και διάφοροι και είναι μάλλον σφάλμα τόν να είπωμεν ότι μία οιαδήποτε άπό τās μεθόδους αυτές είναι ή μόνη όρθή και να άπορρίψωμεν τās άλλας. Ό έπιστήμην και γενικώτερον έκείνος ό όποιος θέλει να εξακριβώση μίαν αλήθειαν, ξεκινά άπό τήν παρατήρησιν τής πραγματικότητας. Η έπανεπιλημμένη παρακολούθησις των φαινομένων έπιτρέπει τήν διατυπώσιν ώρισμένων σκέψεων. Παρατηρούμεν π. χ. έπανεπιλημμένους ότι ώρισμένα φυτά εύδοκιμούν εις ώρισμένα έδάφη. Αναζητούμεν τήν αίτίαν τής τούταυς εύδοκίας και διαπιστώνομεν ότι τά έν λόγω έδάφη περιέχουν εις μεγάλην άναλογίαν έν ώρισμένον συστατικόν. Διατυπώνομεν λοιπόν τήν γνώμην ότι τά φυτά άυτά έχουν ειδικώς ανάγκην τού συστατικού αυτού και, όσάκις τούτο είναι δυνατόν, πειραματιζόμεθα διά να βεβαιώσωμεν έν έν γνώμη που διετυπώσαμεν είναι πράγματι όρθή.

Τά φαινόμενα που παρατηρούμεν διά να φθάσωμεν εις τήν άνεύρεσιν μίας αληθείας δεν είναι πάντοτε γεγονότα τού παρόντος. Τούναντίον, ή άναδρομή εις τήν Ιστορίαν ήμπερεί να μās φανή πολύ χρήσιμος. Παρακολουθούντες τά γεγονότα διά μέσου των αιώνων παρατηρούμεν π. χ. ότι ένα ώρισμένον αίτιον είχε κατά κανόνα ένα ώρισμένον άποτέλεσμα. Δυνάμεθα δε να είπωμεν, βάσει τής παρατηρήσεως αούτης, ότι εάν παρουσιασθί και σήμερον άνάλογον αίτιον θα συνεπείφει και άνάλογον άποτέλεσμα. Ειδικώς ό οικονομολόγος ήμπερεί να κάμη εύρυτάτην χρήσιν τής ιστορίας.

Η έρευνα συνίσταται εις σειράν παρατηρήσεων έπι ιδίας πάντοτε φύσεως αντικειμένων. Η παρακολούθησις π. χ. τού φαινομένου τής άνεργίας εις τās διάφορους χώρας είναι έρευνα υπό τήν άνωτέρω έννοιαν. Η μέθοδος αούτη δύναται να δώση πολύτιμα άποτέσματα, προϋποθέτει όμως τήν συγκέντρωσιν άφθόνων και θετικών στοιχείων.

Μονογραφία ονομάζεται μία άλλη μέθοδος άναζητήσεως τής αληθείας, βασισμένη εις τήν λεπτομερέστερον και μακροχρόνιον παρακολούθησιν ώρισμένων περιπτώσεων προς τόν σκοπόν τής εξαγωγής γενικώτερων συμπερασμάτων. Τούτουτρόπως διά να εξακριβώθουν αι συνθήκαι υπό τās όποιας ζούν αι εργατικά οικογένειαί μίας πόλεως, παρακολουθείται έπι μακρόν χρονικόν διάστημα ό τρόπος τής ζωής μερικών οικογενειών που έχουν έκλεγεί προσεκτικώς ως αντιπροσωπευτικάί τού έίδους των.

Η μαθηματική μέθοδος συνίσταται εις τήν προσπάθειαν διατυπώσεως των σχέσεων που παρατηρήσαμεν υπό μορφήν μαθηματικών εξισώσεων. Η μέθοδος αούτη δεν δύναται να θεωρηθί ως μέθοδος άνεύρεσεως τής αληθείας, αλλά μάλλον ως μέθοδος σαφούς άποδόσεως των εξακριβωθείσων αληθειών.

Η στατιστική είναι ή μέθοδος, ή όποία συγκεντρώνει και αντιπαραβάλλει τά κοινά σημεία των διαφόρων φαινομένων. Η μέθοδος αούτη είναι χρησιμωτάτη, αλλά ή έφαρμογή της χρειάζεται πολύ μεγάλην προσοχήν. Κυρίως πρέπει τά παρατηρούμενα φαινόμενα να είναι όντως παραβλητά μεταξύ των, διότι διαφορετικά είναι πολύ εύκολον να οδηγηθώμεν εις έσφαλμένα συμπεράσματα. Δεν άρκει π. χ. να μετρήσωμεν πόσα πολεμικά πλοία έχει μία χώρα και να τά αντιπαραβάλλωμεν με τόν αριθμόν των πλοίων άλλων χωρών, διά να βγάλωμεν συμπεράσμα έπι τής ναυτικής της ισχύος. Πρέπει έπιπροσθέτως να λάβωμεν ύπ όψιν μās τόν έκτόπισμα των πλοίων αούτων, τήν ηλικίαν των, τόν έξοπλισμόν των κλπ.

Η στατιστική χωρίζεται εις δύο κυρίως στάδια. Τό πρώτον είναι τό τής συγκεντρώσεως των στοιχείων και παρουνσιάζσεως των υπό μορφήν πινάκων ή διαγραμμάτων και τό δεύτερον τό τής εξαγωγής συμπερασμάτων έκ τής άντιπαραβολής των στοιχείων αούτων. Αφού διαπιστώσωμεν έπι παραδειγματι ένα τιμήριθμον και άποδώσωμεν με αριθμούς ή σχηματικώς τās διαφόρους του διακυμάνσεις, θα προχωρήσωμεν εις τήν άνεύρεσιν των αιτίων που προεκάλεσαν τās διακυμάνσεις αούτας προς τόν άνωτέρω σκοπόν να ένισχύσωμεν τό αίτια έκείνου που έχουν ευνοικά άποτέσματα και να προσπαθήσωμεν τήν άποφυγήν των δυσμενών αιτίων.

Όσον άρτίσμος και διαφωτιστική ήμπερεί να είναι ή στατιστική άλλο τόσο ήμπερεί να οδηγήσιν εις έσφαλμένα συμπεράσματα, εάν δεν ληφθών ύπ όψιν όλοι οι παράγοντες που ήμπερούν να συντελέσουν εις τήν τούταυ τήν ή τούταυτην εξήγησιν των αριθμών. (Σ. Σ. : Περί τής σημασίας τής Στατιστικής έγγραφη έκτενώς εις τό ύπ' αριθ. 118 τεύχος τού «Ηλίου», σελ. 52).

Η άναζήτησις των αληθειών τής Πολιτικής Οικονομίας δεν δύναται να περιορισθί εις μίαν ή περισσότερας των μεθόδων που εξετέθησαν άνωτέρω. Αναλόγως τού εξεταζόμενου φαινομένου θα προσφύγ ή μελετητής εις τήν μέθοδον έκείνην, ή όποία τού φαίνεται περισσότερο προσφορος ή, εφ' όσον τούτο είναι δυνατόν, θα άναζητήσιν τήν ιδίαν αλήθειαν με περισσότερας μεθόδους. Κατά συνέπειαν ή παλαιά διαδομένη Σχολή που έμελέτων τήν Πολιτικήν Οικονομίαν, διαμάχη ή όποία είχεν ως αντίκείμενον τήν έκλογήν τής συγκεκριμένης μεθόδου που θα έπρεπε να ακολουθηθί, πρέπει να θεωρηθί σήμερον ως παραγεγραμμένη.

Μετά τήν σύντομον αούτην άνασκόπησην των μεθόδων θα εισέλθωμεν άπό τού προσεχούς εις τήν εξέτασιν και άνάλυσιν των βασικών έκείνων έννοιών που διέπουν τό μάθημα τής Πολιτικής Οικονομίας.

Ρεκόρ φορολογίας

Όταν περί τό 1800 άνήλθεν εις τόν θρόνον τής Βαυαρίας ό Μαξιμιλιανός 4ος, εύρηκε τās ταμεία κενά και τās εισπράξεις τού Δημοσίου ίσας περίπου με τό μηδέν. Αποφασισμένος να θέσι τέρμα εις τήν κατάστασιν αούτην, εισήγαγε τόν ένα μετά τόν άλλον όγί όλιγωτέρους άπό... 900 είδων φόρους. Όποιος εύρίζε άργά τό βράδυ έξω έπλήρωνε φόρον και έφορολογούντο έπι τόπου έκείνοι που τραγουδούσαν ή έχορεύον. Βαρείς φόρους έπλήρωναν οι μεθυσμένοι, αλλά και όσοι φορούσαν καπέλλα ψηλότερα άπό ένα ώρισμένον ύψος. Γενικώς ό Μαξιμιλιανός δεν άφισε τίποτε σχεδόν άφορολόγητον, αλλά περισσότερον άπό όλους έφορολογούσεν έκείνους που εξήττουσαν άδειαν γάμου.

Δέκα σοφά συμβουλαί

Ό 13ος κατά σειράν Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών Θωμάς Τζέφφερσον (1743-1826) είχε γραψί υπό μορφήν «συμβουλών προς φίλους» τούς ακόλουθους δέκα κανόνες τής ζωής:

1) Μη άναβάλλης δι' αύριον ό τι ήμπερείς να κάμης σήμερον. 2) Μη θάξης άλλους σε κόπο γιά κάτι που ήμπερείς να τό κάμης και μόνος σου. 3) Μη έξοδεύης χρήματα που δεν τά έχεις άκόμη άποκτήσει. 4) Μη άγοράζης άχρηστα πράγματα, έπειδή τά εύρίσκεις φθηνά. 5) Μη είσαι ψηλομύτης, διότι ήμπερεί να τό πληρώσης άκριβά. 6) Μη διαμαρτύρεσαι ποτέ σου, έπειδή δεν είχες πολύ φαί. 7) Ό,τι κι' άν κάνης, κάνε τό με εύχαρίστησι. Θά σου φανή ή δουλειά πολύ πιο εύκολή. 8) Μη σκέπτεσαι ποτέ σου πιθανές μελλοντικές στενοχώριες, γιατί ήμπερεί να μην έλθουν και θα έχης στενοχωρηθί άδικα. 9) Βλέπε τά πάντα άπό τήν καλή τους όψιν. 10) Αμα είσαι θυμωμένος, μη κάνης τίποτε άν δεν μετρήσης προηγούμενως ως τά δέκα.

Προς κατάργησιν των σιδηροδρόμων

Εις όλας τās ευρωπαϊκάς χώρας που υπέστησαν μεγάλας ζημίας συνεπεία των αεροπορικών βομβαρδισμών και όπου έχει καταστραφί εις μεγάλην έκτασιν τό σιδηροδρομικόν δίκτυον, εξέταζε-ται σοβαρώς τό ζήτημα εάν πρέπει να άποκατασταθί τούτο πλήρως ή εάν θα ήτο προτιμότερον να έπισκευασθί προχειρώς.

Τούτο όφείλεται εις τήν γενικώς έπικρατούσαν γνώμην ότι οι έπι σταθερών σιδηροτροχιών κινούμενοι συρμοί δεν έξυπηρετούν πλέον ίκανοποιητικώς τās συγχρόνους κοινωνικωνιακάς ανάγκες και ότι έπείσθη πλέον ή στιγμή να άντικατασταθών άπό έλευθέρας κινούμενα πετρελαιοκίνητα ή βενζινοκίνητα φορτηγά μέσα.

Αί μεγάλαι δαπάναι τās όποιες προϋποθέτουν αι σιδηροδρομικά γραμμάτια θα ήδύναντο, κατά τήν γνώμην των ειδικών, να διατεθών διά τήν κατασκευήν πυκνού δικτύου αυτοκινητοδρόμων, οι όποιοι θα έπέρκουν διά τήν έξυπνότησιν όλων των χειριστών συγκοινωνιών μίας χώρας, αι όποιαί άλλως τε πρόκειται να σημειώσουν σημαντικήν ελάττωσιν, εφ' όσον θα έξελίσσωνται αι έναέριοι συγκοινωνίαί.

ΤΑΞΙΔΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

Βραζιλία ή χώρα τού καφέ

Χωρεί έννεακόσια εκατομμύρια κατοίκους

Η έκτασις τής χώρας αούτης, ή όποία είναι ή μεγαλύτερα άπό τās λατινικάς δημοκρατίας, είναι περίπου ίση με τό ήμισυ τής νοτιοαμερικανικής ήπειρου. Είναι μεγαλύτερα εις έκτασιν άπό τήν Αυστραλίαν. Εις μέγεθος είναι ή τέταρτη χώρα τού κόσμου και θα έφθανε να καλύψι τά 4/5 τής Εύρώπης. Αλλά ό πληθυσμός τής Βραζιλίας δεν υπερβαίνει τά 44 εκατομμύρια κατοίκων. Έχει υπολογισθί ότι άν ή Βραζιλία κατακείτο ές όλοκληρόν θα ήμπορούσε να χωρέσιν 900 εκατομμύρια ανθρώπων, διότι μόλις τώρα άρχίζει ή διεξόδους εις τό έσωτερικόν αούτης.

Η Βραζιλία άνεκαλύφθη άπό τούς Πορτογάλους. Αύτοι ώνόμασαν τήν χώραν αούτην με τό όνομα «Βραζιλία», διότι τούς έκαιεν έντύπωσιν ή άφθονία των δένδρων «βράζιλ».

Κατ' άρχάς ή Βραζιλία άνήκει εις τό πορτογαλικόν στέμμα. Κατόπιν όταν ή Πορτογαλία υπέκυψεν εις τήν Ισπανίαν μετεβίβάσθη και ή Βραζιλία εις τήν Ισπανικήν, κυριαρχίαν. Έπειταράφη δε και πάλιν εις τήν Πορτογαλίαν όταν ή τελευταία αούτη κατώρθωσε ν' άποτινάξη τόν Ισπανικόν ζυγόν.

Οι Όλλανδοί έδοκίμασαν να τήν καταλάβουν, αλλά δεν τό κατάρθωσαν.

Κατά τό 1815 ή Βραζιλία έγινε αυτοκρατορία, ή άνεξαρτησία τής όποιας άνεκλήθη κατά τό 1822. Κατά τά 1889 μία επανάστασις άνέτρεψε τόν αυτοκράτορα Δον Πέτρο και έγκαθίδρυσε τήν Δημοκρατίαν.

Ζούν εις τήν Βραζιλίαν διάφοροι φυλαί. Εις 60 % μόνον υπολογίζεται τό ποσοστόν των λευκών κατοίκων των καθαροαιμών. Οι μιγάδες, προερχόμενοι άπό δι-ασταυρώσεις λευκών μετά Ινδών και μαύρων, είναι περίπου τό 25 % τού πληθυσμού. Οι Νέγροι άνέρχονται εις 12 %. Τό υπόλοιπον είναι Ασιάται ή Ινδοί, 3 %.

Ό Βραζιλιανός είναι υπέρηφανος διά τήν καταγωγήν του και όλοι αι φυλαί και ρουγ των αούτων δικαιωματών. Έπίσημος γλώσσα είναι ή πορτογαλική.

Η Εύρωπαϊός ταξιδιώτης έρχόμενος εις Βραζιλίαν έρχεται κατά πρώτον εις τήν πόλιν Περιομβούκον, ή όποία όνομα τήν πόλιν Ρεσίφε. Η πόλις αούτη, ό ζεται έπίσης Ρεσίφε, ή πόλις κατά μέγα μέρος πληθυσμός τής όποιας κατά μέγα μέρος είναι μαύρος, έχει διατηρήσει παρ' όλας τās νεώτερας κατασκευάς κάποιον τυπικόν χαρακτήρα. Ονομάζεται έπίσης και «Βενετία τής Βραζιλίας», έπειδή έχει πληθύν άπό διώρυγας.

Η Ολίνδα είναι ή άρχαία πρωτεύουσα κτισθείσα άπό τούς Όλλανδούς. Έχει μάλλον αρχαιολογικόν και ιστορικόν ενδιαφέρον. Ακόμη σήμερον συναντά κανείς σπίτια με έστίας, όπως έχουν τά σπίτια τής Όλλανδίας και αι όποια έδώ εις τό θερμόν κλίμα είναι άχρηστα.

Τό Ρίον Ιανέρον, ή σημερινή πρωτεύουσα τής Βραζιλίας, θεωρείται ως ή ώραιότερα πόλις τού κόσμου. Έκτείνεται έπί τής παραλίας τού Ατλαντικού Ωκεανού και όχι όπως τό Βουένος Άϊρες έπί τής όχθης λασπώδους ποταμού. Υψηλά βουνά σκεπασμένα με τροπικήν φυτείαν φαίνονται εις τόν ορίζοντα.

Τό γνωστόν «κεφάλι ζάχαρης», ύψους 420 μέτρων, φαίνεται σαν να βγαίνει άπό τήν θάλασσαν και εις τό βάθος ύψους ή κορυφή τού Κοκαβάδο με τό τελωτήριον άγαλμα τού Χριστού εύλογούν τος.

Ό σημερινός πληθυσμός τού Ρίου 4

περιεργείας τού κόσμου, αλλά δι' έπιστή-τά όφειδθ όχι διά τήν ίκανοποίησιν τής μονικού σκοπούς. Μελετάται τό δηλητήριόν των και παράγεται όρρός. Ένδιαί τώνται εις τό Ινστιτούτον όχι μόνον δηλητηριώδη φάρμακα, αλλά και ακίνδυνα. Καί παρατηρεί κανείς τās έξής διαφοράς με τας των:

Τά δηλητηριώδη έχουν τήν κεφαλήν πεπλατυσμένην, ενώ τά ακίνδυνα περισσότερον στρογγύλην. Τό δάγκωμα των δηλητηριωδών άποτελεί δύο πληγάς, αι όποιαί δεν αιμορροούν. Αίμα ρέει μόνον όταν τά δαγκάσαν φίδι είναι ακίνδυνον. Τά δηλητηριώδη φάρμακα είναι ζωτόκα, ενώ τά ακίνδυνα ζωτόκα.

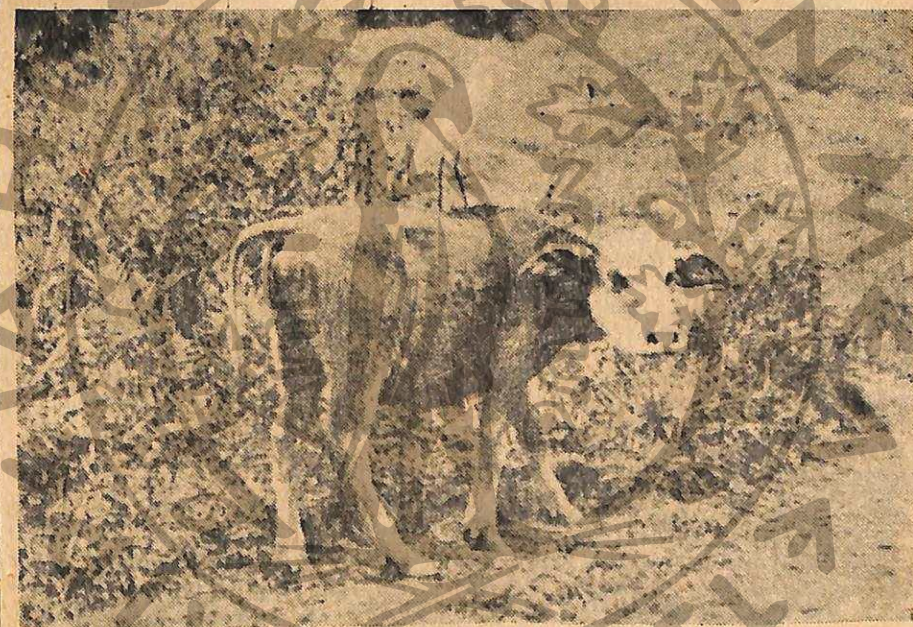
Εις τήν πόλιν Σάντος γίνεται ή φόρτωσις έπι των ατμοπλοίων των κυριωτέρων προϊόντων τής Βραζιλίας: Καφέ, Βάμβακος, κακάου, καπνός, καουτσούκ.

Τά παρθένα δάση τής Βραζιλίας είναι ύπότοχα. Έκατοντάδες παπαγάλοι ζούν επάνω εις τά δένδρα όπουδήποτε και άν κυτάξη κανείς επάνω. Αναρίθμητες πεταλούδες, ως έπί τό πλείστον μπλε χρώματος, χοροπηδούν εις τόν αέρα. Εις τήν Βραζιλίαν υπολογίζονται ότι υπάρχουν περισσότερα άπό 50 χιλιάδες είδη.

Τά όρχοειδή είναι τό άφθονώτερον φυτόν και οι φυτολόγοι και άλλοι ειδικοί έχουν κατατάξει χίλια είδη άπό αούτα.

Αφού διέλθη κανείς διά τού παρθένου δάσους, αλλά άπό αυτοκινητόδρομον, φθάνει εις τό Φόξ ντό Ιγουαζού. Απο εκεί διά τού ποταμού φθάνει κανείς εις τό Πουέτο Άγουίρε, όπου είναι ήδη ή Αογεντινή. Κανείς έδώ δεν ένδιαφέρεται διά τελωνιακάς ή οίασδήποτε άλλας διατυπώσεις. Όποιος θέλει να περάσιν εις τήν Αργεντινήν χωρίς διατυπώσεις διαβατηρίων και άδείας, άπό έδώ πρέπει να περάσιν. Εις τό μέρος αούτο ύπάρχει ένας καταρράκτης γνωστός άρκετά, ώστε να τόν έπισκέπτονται διάφοροι ένοί. Δι' αούτό ύπάρχει έδώ ένα ξενοδοχείον. τό όποιον διατηρεί κάποιος Έλβετός.

Φιλοξενία και σκοπιμότης

Τό μικρόν αούτο βουβάλι δέχεται εύχαρίστως να φιλοξενησιν εις τήν ράχιν του παντός είδους πουλιά, όχι τόνον άπό άδιαφορίαν, όσον άπό σκοπιμότητα: τό απαλλάσσουν άπό τά τσιμπούρια και τούς ψύλλους.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

‘Η ιδιωτική ζωή των αστέρων

Λεπτομερείς βιογραφίες όλων των στάρ. — ‘Η καταγωγή των, ή μόρφωσις των, ή άνοδος των.—Αί στάρ ως σύζυγοι και ως μητέρες.— Και τὰ «ύποχρεωτικά» σκάνδαλα της ζωής των.

Ο ‘Αμερικανός Τζάιμς Μπλόκ ήρ-
χισε να διαφημίζει την προσεχή έκδο-
σιν ενός «κινηματογράφου» όπως τὸ ο-
νομάζει, έργου, πού θα περιλαμβάνη
μέσα σὲ δέκα τόμους την βιογραφίαν
ὅλων των κινηματογραφικῶν αστέρων,
ἀπὸ τῆς ἡμέρας πού ἐγυρίσθη ἡ πρῶ-
τη ταινία μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Τὸ
ἔργον θὰ κοσμηθῇ ἀπὸ τὰς ὠραιότε-
ρας καὶ περισσότερας χαρακτηριστι-
κάς φωτογραφίας τῶν αστέρων καὶ θὰ
ἀναφέρει «ἀγνώστες λεπτομέρειες» ἀ-
πὸ τὸν ιδιωτικὸν ἀκόμη δὲ καὶ τὸν
πλέον «ἐντίμ» βίον των. ‘Ο συγγρα-
φὴς δημοσιεύει ἐπὶ τὸν παρόντος ὑ-
πὸ μορφὴν διαφημίσεως τὸν τρόπον με-
τὸν ὅποιον θὰ ἐκθέσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώ-
στας του τὸν βίον κάθε ἀστέρος. Τσι-
ουτοτρόπως θὰ πληροφορῇ ἐν πρώτοις
τὸν ἀναγνώστην περὶ τῆς καταγωγῆς
κάθε καλλιτέχνου ἢ καλλιτέχνιδος. Οἱ
κογενειακὸν ὄνομα, ἐπάγγελμα γονέ-
ων, περιβάλλον μέσα εἰς τὸ ὅποιον ἐ-
ζούσαν, ποῖαν μόρφωσιν ἔλαβον κλπ.
‘Οπως μὰς βεβαιώνει ὁ συγγραφεὺς
προκαταβολικῶς, ἡ ζωὴ τῶν αστέρων,
πρὶν ἀνακαλυφθῶν καὶ ἀνέλθουν εἰς τὸ
κινηματογραφικὸν στερέωμα, εἶναι
τὰς περισσότερας φορὰς πολὺ πλεον
ἐνδιαφέρουσα ἀπὸ τὴν μετέπειτα ζωὴν
των. Τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν τῶν ἀ-
στέρων κατάγεται ἀπὸ κάτω τάξεις
καὶ ἔχει μεγαλώσει μέσα εἰς περιβάλ-
λον ὃχι μόνον φτωχικόν, ἀλλὰ συχνὰ καὶ
ὃχι ἀμέμπτου ἠθικῆς. Εἰς τὸν κινημα-
τογράφον ἔχουν φθάσει πρὸ παντός αἱ
παλαιότεραι γενεαὶ τῶν στάρ, ὡς ἐπὶ
τὸ πλείστον χάρις εἰς ἀπλὰς συμπτώ-
σεις. Εἰς τὰς νεώτερας ὅμως γενεάς
παρατηρεῖται ὅλο καὶ περισσότερον ἡ
ἀνατολὴ καλλιεργημένων αστέρων, τέ-
τοιων δηλαδὴ πού ἀρχισαν ἀπὸ μικρῇ
ἡλικίᾳ νὰ παίρνουν τὴν ἀνάλογον ἐκ-
παίδευσιν γιὰ νὰ γίνουν μίαν ἡμέραν
καλλιτέχνη τοῦ κινηματογράφου. ‘Η
ἀνοδος τῶν παλαιῶν γενεῶν, ἐστὶ βε-
βαιῶνις ὁ Μπλόκ, ἦταν πολὺ περισσό-
τερο ρωμαντικὴ ἐνῶ οἱ νεώτεροι ἀρ-
χίζουν νὰ γίνονται ρουτίνα. Καὶ εἶναι
χωρὶς ἀμφιβολίαν πολὺ πῖο ἐν-
διαφέρουσα ἡ ἱστορία ἐνὸς ξυπό-
λητου κοριτοῦ πού κατορθώνει χάρις
εἰς μίαν ἀπλὴν σύμπτωσιν νὰ ἀναδει-
χθῇ καὶ νὰ κατακτήσῃ φήμην, δημοτι-
κότητα, πλούτη κλπ. ἀπὸ τὴν πεζὴν
ἱστορίαν μίᾳς κοπέλλας πού κάνει ἀ-
πὸ μικρῇ ρυθμικὴν γυμναστικὴν, φω-
νητικὴν μουσικὴν, παίρνει μαθήματα
ἀπαγγελίας, μαθαίνει γλώσσας κλπ.
διὰ νὰ δώσῃ μίαν ἡμέραν ἐξετάσεις
καὶ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸν κινηματογρά-
φον, ὅπως θὰ ἔδινεν ἐξετάσεις διὰ νὰ
πάρῃ δίπλωμα δικηγόρου.

‘Ενα ἄλλο οὐσιώδες κεφάλαιον τοῦ
δεκατοῦ συγγράμματος εἶναι ἐκεῖνο
πού ἐξετάζει τὴν συζυγικὴν ζωὴν τῶν
αστέρων ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Εἰς τὸ
κεφάλαιον αὐτό, βεβαιῶνις ὁ Μπλόκ,
φαίνονται οἱ ἀστέρες σχεδὸν κατὰ κα-
νὼνα πολὺ ἀδύνατοι. ‘Ελάχιστα εἶναι
ἐκεῖνοι πού κατορθώσαν νὰ ἱδρυσουν
πρᾶγματικὴν οἰκογένειαν καὶ νὰ ζή-
σουν εὐτυχισμένοι μέσα εἰς τὸ περι-
βάλλον αὐτὸ χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψουν
καὶ τὸ ἐπάγγελμά τους. Οἱ περισσό-
τεροι γάμοι, εἴτε καὶ οἱ δύο εἶναι ἀ-
στέρες, εἴτε ὁ ἓνας ἀστὴρ καὶ ὁ ἄλ-
λος «πληθεῖος», καταλήγουν σὲ διαζύ-
γιον, διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ ἀργότερα ἐκ
νέου τὸ πείραμα, χωρὶς ὅμως μεγα-
λυτέρας πιθανότητος ἐπιτυχίας.

Περὶ σφόδρον ἐνδιαφέρον παρου-
σιάζει ὅπως εἶναι φυσικὸν ἡ αἰσθημα-
τικὴ ζωὴ τῶν αστέρων πρὸ τῆς ἀνατο-
λῆς των καὶ μετ’ αὐτήν. ‘Ο Μπλόκ ὑ-
πόσχεται ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ συν-
ταρακτικὰς ἀποκαλύψεις καὶ κοινο-

‘Η Βερόνικα Λαίικη, σημερινὴ δόξα τῆς ὀθόνης.

ποίησιν μυστικῶν πού θὰ ἔλθουν διὰ
πρώτην φορὰν εἰς τὴν δημοσιότητα. Δὲν
χωρεῖ καμμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ κεφα-
λαῖον αὐτὸ τῆς ζωῆς ἀνθρώπων πού
«πρέπει» νὰ δημιουργοῦν σκάνδαλα
διὰ λόγους ἐπαγγελματικῆς ἐπιτυχίας,
θὰ εἶναι καὶ τὸ πλεον ἐνδιαφέρον. Δὲν
εἶναι ἀκόμη γνωστὸν μέχρι ποίου ση-
μείου θὰ φθάσουν αἱ ἀποκαλύψεις τοῦ

Μπλόκ. Φαίνεται ὅμως ὅτι θὰ ἀποτε-
λοῦν τὸ κυριώτερον κυκλοφοριακὸν ἄ-
ντικειμεν τοῦ συγγραφέως καὶ ὅτι θὰ γίνου-
νται ἀσφαλῶς μετὰ τὴν συγκατάθεσιν τῶν
ἐνδιαφερομένων, διὰ λόγους καὶ πάλιν
ρεκλάμας.

Γενικῶς ἡ αὐτοδιαφήμισις εἶναι τὸ
κυριώτερον μέλημα τῶν κινηματογρα-
φικῶν αστέρων. ‘Η τέχνη καὶ τὸ
«σκρὴν»—ἀπὸ τὴν, γιὰ τὸ ὅποιον ἐμι-
λήσαμε στὸ προηγούμενον τεύχος μας,
δὲν ἀρκοῦν διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἡ ἐ-
πιτυχία πού ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ
τὴν πάσης φύσεως ρεκλάμα. ‘Η ἡθο-
ποιὸς ἐκείνη, γιὰ τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας
δὲν γίνεται διαρκῶς λόγος, πού δὲν ἐν-
φουρίσκει ιδιοτροπίες, σκάνδαλα, ἐ-
ρωτες, πού δὲν παίζει θέατρον καὶ ὁ-
ταν ἀκόμη εἶναι ἐξω ἀπὸ τὸ στούντιο,
εἶναι καταδικασμένη νὰ ξεχασθῇ, νὰ
ἀποτύχῃ.

Δὲν χωρεῖ καμμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ
βιβλίον τοῦ Μπλόκ θὰ εἶναι ἐξαιρετι-
κὰ ἐνδιαφέρον καὶ θὰ ἔχῃ, παρὰ τὸν

τεράστιον ὄγκον τοῦ ἐξαιρετικῆς κυ-
κλοφορίας. ‘Εάν μάλιστα ληφθῇ ὑπ’ ὄ-
ψιν ὅτι διὰ τὴν ἐκδόσιν του ἐνδιαφέ-
ρονται ὅλες οἱ μεγάλες κινηματογρα-
φικὲς ἐταιρίαι τῆς ‘Αμερικῆς πού τὸ
θεωροῦν ὡς ἓνα πολὺ καλὸν σύστημα
ρεκλάμας, ὁ εὐτυχὴς συγγραφεὺς κύ-
ριος Μπλόκ ἡμπορεῖ νὰ ὑπολογίσῃ ἀ-
πὸ τῶρα εἰς κολοσσιαίας εἰσπράξεις.
«ΗΛΙΟΣ»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

‘Οπου ἐδέησε καὶ πάλιν νὰ κινδυνεύσῃ ὁ πολιτισμὸς διὰ νὰ συσσωματωθῶν καὶ νὰ θριαμβεύσῃ οἱ ‘Ελληνες

(‘Η ἀντίστροφος ἀλλὰ καὶ μεγαλειώδης ὄψις τῆς ἀδελφοκτόνου
διαμάχης τῶν ἐπιγόνων τοῦ Μ. ‘Αλεξάνδρου).

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. —
‘Απὸ τοῦ 323 π. Χ. ὅποτε εἶχεν ἀποθάνῃ ὁ
Μ. ‘Αλέξανδρος, μέχρι τοῦ 279 π. Χ. ἡ ἐλ-
ληνικὴ ἱστορία, πού εἶναι καὶ ἱστορία τοῦ
κόσμου κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, παρου-
σιάζει ἓνα συνεχὲς ἐμφύλιον σπαραγμὸν με-
ταξὺ τῶν διαδόχων καὶ τῶν ‘Επιγόνων τοῦ
μεγάλου κατακτητοῦ. Αἰφνιδίως ὅμως ση-
μειοῦται ἡ μεγάλη ἐθνικὴ ἀνάστασις τοῦ
‘Ελληνισμοῦ, πού οφείλεται ὅχι εἰς εὐτυχί-
αν, ἀλλ’ ἀπεναντίας εἰς ἀγρίαν ἐπι-
δρομὰς βαρβαρικῶν ὀρδῶν, τῶν Κελτῶν ἢ
Γαλατῶν, πού ἀπειλοῦν τὴν ἐλευθερίαν καὶ
τὸν πολιτικὸν τοῦ ἐλληνικοῦ κόσμου.)

‘Ο κίνδυνος ἦτο τόσο μεγάλος, ὥστε
καὶ τὰ πάθη καὶ αἱ φιλοδοξίαι ὑπεχώρη-
σαν πρὸ τοῦ κοινοῦ παλμοῦ τοῦ ὅλου
‘Ελληνισμοῦ. ‘Η ἡγεσία τοῦ ἀγῶνος ἀνε-
τέθη εἰς τοὺς ‘Αθηναίους, τῶν ὁποίων κα-
νεὶς δὲν ἡμεροδότησε τὴν ἐπίγλην, ἀλλὰ
καὶ βαρυστάτην εὐθύνην κατὰ τὰς κρίσι-
μους ἐκείνας στιγμὰς. ‘Η Αἰτωλία, ἡ Βοι-
ωτία, ἡ Λοκρίς, ἡ Φωκίς, τὰ Μέγαρα συν-
εσπείρωσαν περὶ τὰς ‘Αθήνας καὶ ἀνέθε-
σαν εἰς αὐτὰς τὴν τύχην των. ‘Ενεθυμήθη
δὲ ὁ ‘Αντίγονος ὁ Γονατὰς ὅτι εἶναι καὶ
αὐτὸς ‘Ελλην καὶ ἐστὶν ἐπικουρίαν
μᾶλλον συμβολικὴν, ἀλλ’ ἐν πάσῃ περι-
πτώσει ἀξίαν νὰ ἀναρριπίσῃ τὴν ἐθνικὴν
φλόγα. Τὸ ἴδιον ἐπραξε καὶ ὁ βασιλεὺς
‘Αντίοχος. Τὸ σύνολον τῶν κατὰ ξηρὰν
δυνάμεων τοῦ συνησπισμένου ‘Ελληνισμοῦ
ἀνῆρχετο εἰς 27.000 ἄνδρας καὶ εἰς ἰσχυ-
ρὸν στόλον, ἐστρατήγει δὲ ὁ Κάλλιππος ὁ
Μοιροκλέους, ‘Αθηναῖος. ‘Η κεραυνόβολος
πρὸς τὰς τῶν Γαλατῶν δὲν ὄφειλε καὶ οὐκ
εἰς τοὺς ‘Ελληνας διὰ νὰ φράδων τὰς
διαβάσεις τοῦ Σπέρχειου, ἀνέλαβεν ὅμως
τὴν ἀντεπίθεσιν ὁ Κάλλιππος καὶ κατέλαβε
τὰς Θερμopyλάς καὶ ἐξασφάλισε τὰ πλε-
υρὰ τῶν δυνάμεων καὶ τὴν ἐπιδρομὴν ἐν
τῇ πόλει. ‘Ο ἀρχηγὸς τῶν ἐπιδρομῶν Γα-
λατῶν Βρέννος, προφανέστατα εὐφυὴς
καὶ κάτοχος ἀνεπτυγμένης στρατηγικῆς,
καὶ κάτοχος νὰ διασπᾷ τοὺς ‘Ελληνας,
ἐσχεδίασε νὰ ἀποχωρίσῃ ἀπὸ τὸν
συγκροτήσαν τῶν δυνάμεων τοὺς Αἰτω-
λοὺς, τῶν ὁποίων αἱ δυνάμεις ἀνῆρχοντο
εἰς 7.000 ἄνδρας. ‘Επέδραμε λοιπὸν ὁ
Βρέννος εἰς τὴν Αἰτωλίαν καὶ οἱ Αἰτωλοὶ
εὐρέθησαν ὑποχρεωμένοι νὰ σπεύσουν
πρὸς ὑπερασπίσιν τῆς ἰδιοτέρας των πα-
τρίδος. Τότε ὁ Βρέννος χρησιμοποίησεν
τὸν κυρίως ὄγκον τοῦ στρατοῦ του πρὸς
τὴν ἀντεπίθεσιν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἐκείνης πλάγας
δυνάμεως διὰ τῆς ἰδίας ἐκείνης ὁδοῦ,
διὰ τῆς ὁποίας ὁ ‘Εφιάλτης ὠδήγη-
σε πρὸ 200 ἐτῶν τοὺς Πέρσας. Συνέβη δὲ
καὶ τότε, ὅτι περὶ τοῦ ἐκείνου ἐπὶ τῆς
Οἱ Φωκεῖς πού ἐφύλασσαν τὴν διόδον κα-
ταληφθέντες ἐξ ἀπροόπτου δὲν ἡμπορε-
σαν νὰ ἀνθέξουν καὶ τὸ μόνον πού ἐπέτυ-
χαν ἦτο νὰ διασπᾷ τὸν κλοιὸν καὶ νὰ
προσφύγουν εἰς τὰς πηγάς ἐπὶ τῇ ὁδοῦ
πρὸς τὴν ἰδιοτείαν των πατρίδα. ‘Ο Βρέν-
νος εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ν. ‘Ελλάδα καὶ ἐπρόχω-
ρησεν ἀμέσως πρὸς τοὺς Δελφοὺς, προφα-
νῶς πληροφορημένος περὶ τῶν φυλασσου-
μένων ἐκεῖ θεσφαυρῶν, πού ναι μὲν εἶχον λη-
νῶν ἐκεῖ θησαυρῶν, πού ναι μὲν εἶχον λη-
στευθῇ πρὸ 70 ἐτῶν κατὰ τὸν Φωκικὸν πό-
λεμον, ἀλλὰ ἐν τῷ μεταξύ εἴτε ἀνέκτισαν
καὶ πάλιν μεγάλα πλούτη εἴτε τοῦλάχιστον
ἐφημιζόντο ὡς τὸ θησαυροφυλάκιον τῆς
‘Ελλάδος. Καὶ ναι μὲν οἱ Γαλάται ἐπέε-
ρον ὅσας ἡμπορούσαν καταστροφὰς, ἀλλ’
ὅμως δὲν ἦσαν ἐξοικνημένοι εἰς ὀρεῖνόν πό-
λεμον, ἀκόμη δὲ ὀλιγώτερον ἡμπορούσαν
νὰ ἐξοικειωθῶν πρὸς τὸν κλεφτοπώλεμον
καὶ τοὺς ἐξάφινος καὶ τοὺς ἐσπαιχίοντες
ἐπὶ τῶν ἐξοικειωμένων. ‘Επὶ πλέον ὁ Βρέν-
νος ἐπληρώσε μετὰ τῶν ληστῶν τὴν λη-
λασίαν ἐκείνην, ἐκλονίσθη δὲ καὶ τὸ ἡθι-
κὸν τῶν Γαλατῶν πού εἶδαν τὸν ἀρχηγὸν

των νὰ πίπτῃ. Τὸν Βρέννον διεδέχθη ὁ
Κομοντόριος, ὁ ὁποῖος ὅμως ἐκρίνε κα-
λὸν νὰ μὴ ἐπιμενῇ εἰς τὴν καταστροφὴν
κὴν διὰ τοὺς βαρβάρους περιοχὴν τῶν
Δελφῶν καὶ ἐπανελάμψε διὰ τῆς Θεσσα-
λίας καὶ τῆς Μακεδονίας εἰς τὴν Θράκην,
ἐνῶ αἱ δυνάμεις του ἐπλευροκοποῦντο καθ’
ὅδον ἀπὸ ὅλους τοὺς παροδούς λαούς.
‘Εφθασεν ὅμως κάποτε εἰς τὴν Θράκην
ὅπου ἠνέστησαν μαζί του νεαὶ ὀρδαὶ βαρβα-
ρῶν καὶ ἱδρυσαν τότε ἰδικὸν τὸν βασιλεῖον
γινώσκον ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν Τύλην, πού
ἐνισχύθη καὶ ἐξηπλώθη τόσο, ὥστε νὰ
ὑποτάξῃ καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἰσχυρὸν Βυ-
ζάντιον. ‘Ο ἱστορικὸς βίος ἐν ταῦτοις τοῦ
Βασιλεῖος ἐκείνου δὲν διήρκεσε περισσό-
τερον τῶν 60 ἐτῶν. διότι ἐνῶ ἐδασίλευεν ὁ
τελευταῖος τοῦ βασιλεῖος, ἐπανεστάτησαν
οἱ Θράκες, κατέλασαν τὴν ξηνὴν κυριαρχί-
αν καὶ ἀνέκτισαν τὴν ἐλευθερίαν των.
Δὲν ἔμεινε πλέον εἰς τοὺς Γαλάτας, παρὰ
νὰ ἐπανακάμουν εἰς τὴν Δυσίαν, ἀπ’ ὅπου
προῆλθον, ἀλλ’ ὅμως διὰ μίαν ἀκόμη φο-
ρὰν ὅταν ἐξέλειπεν ὁ κίνδυνος ἐπανερχί-
σεν ὁ ἐμφύλιος σπαραγμὸς. ‘Ο ἀνδρεῖος
Σωσθένης πού ἐδείξεν, ὅπως εἶδμεν, τὸ
σπὴν φιλοπατίαν, ὥστε νὰ μὴ δεχθῇ τὸν
θρόνον τῆς Μακεδονίας, ἀλλὰ νὰ παραμεί-
νῃ ἀπλόος στρατηγὸς πρὸς ὑπερασπίσιν
τῆς πατρίδος, ἐπεβλήθη διὰ τοῦ ἡθικοῦ
τοῦ κύρους καὶ ἀπέτρεψε τὰς ἐσωτερικὰς
δικονοίας. ‘Απέθανεν ὅμως κατὰ τὸ 279
π. Χ. καὶ περιέπεσε πάλιν ἡ Μακεδονία
εἰς ἀναρχίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἠθέλησε νὰ
ἐπαφελεθῇ ὁ ‘Αντίγονος Γονατὰς, πού
ἐξεστράτευσεν κατὰ τῆς ‘Ελλάδος καὶ κα-
τέλαβε πάλιν τὸν Μακεδονικὸν θρόνον.
‘Ηθέλησεν ὅμως νὰ καταλάβῃ καὶ τὴν
Συρίαν, ὅποτε ὁ ἡγεμὼν τῆς Βιθυνίας
Νικομήδης ἐκάλεσεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
τοῦ διάφορα Γαλατικά στίφη πού περι-
ελάσαντο εἰς τὴν Μικρασίαν καὶ ἐξῶν με-
ληστρικὰς ἐπιχειρήσεις. Τότε ἡ ὀπισθοφυ-
λακὴ τῶν υποκαρῶντων Γαλατῶν ἐπληρο-
φορήθη ὅτι οἱ βάρβαροι πολεμισταὶ εἶναι
περιχρήτητοι ἀπὸ μέρους τῶν ἀντιμαχομέ-
νων ‘Ελλήνων, ἐπέστρεψαν κατὰ μέγαν
πλήθη εἰς τὴν Μικρασίαν καὶ εἴτε προσε-
φύοντο ὡς μισοφόροι, εἴτε ἀπετέλεσαν
συμμορίας καὶ ἐξελέλκον ἐπὶ μακρὸν με-
γάλας περιοχὰς. ‘Αλλὰ διὰ μίαν ἀκόμη φο-
ρὰν ἀντεπεξῆλθον ἐναντίον των οἱ ‘Ελλη-
νες καὶ τότε οἱ Γαλάται ἐξηναγκάσθησαν
νὰ ἐγκατασταθῶν ὀριστικῶς εἰς τὴν χά-
ραν τὴν εὐρισκόμενῃ μεταξύ Καππαδο-
κίας, Παφλαγονίας, Βιθυνίας καὶ Φρυ-
γίας πού ὀνομάσθη Γαλατία. ‘Ο κίνδυνος
ἐξηκολούθει νὰ εἶναι σοβαρὸς ἐπὶ καιρὸν.

Αἰθάλη, κρηνὶὰ καὶ φοῦμο

Μετὰ τὸ ὄνομα αὐτὸ καλεῖται ἡ ἐκ
τοῦ καπνοῦ ἀσβόλη, δηλαδὴ τὸ ὅπ-
θημα τοῦ καπνοῦ ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων
τῆς καπνοδόχου, ἡ τῶν μαγειρικῶν
σκευῶν κτλ. Εἶναι καθαρὸς σχεδὸν ἀν-
θραξ, ἐν λεπτοτάτῳ καταμερισμῷ,
χρώματος βαθυμέλανος καὶ λεπτοτά-
της ὕφης. Εἶναι χρῆσιμος πρὸς κατα-
σκευὴν τυπογραφικῆς ἰδίας καὶ λιθο-
γραφικῆς μελάνης, χρωμάτων καὶ βερ-
νίκων, καθὼς ἐπίσης καὶ ἀνθράκων
νικὼν βολταϊκῶν λαμπτήρων κτλ. Βιο-
μηχανικῶς παρασκευάζεται δι’ αἰε-
λοῦς καύσεως διαφόρων ἰδίων ρευ-
στῶν ὑλών.

μέχρις οὗ οἱ Γαλάται ἐκείνοι διετήρη-
σαν μὲν τὴν ἐθνικὴν τὸν ὀνομασίαν, κατ’
οὐσίαν ὅμως ἐξελληνίσθησαν. Αὐτὴν τὴν
κατάληξιν εἶχεν ἡ πρώτη ἐναντίον τοῦ
‘Ελληνισμοῦ ἀπὸ δυσμῶν καὶ βορρᾶ ἐπι-
δρομὴ βαρβάρων. Καὶ οἱ μὲν Γαλάται δὲν
ἐπέστρεψαν πλέον, ἀλλ’ ὅμως εἶχον ἐταί-
μασει τὸν δρόμον διὰ τὰς μετέπειτα βαρ-
βαρικὰς ἐπιδρομὰς, αἱ ὁποῖαι ἀτυχῶς
ἐπέφερον πολὺ μεγαλύτερας καταστρο-
φὰς.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΓΑΛΑΤΩΝ

‘Αφοῦ λοιπὸν ἀπεχώρησαν οἱ ἐκ δυσμῶν
βάρβαροι καὶ ἀφοῦ κατελύθη τὸ ἐν Θρά-
κη Γαλατικὸν βασίλειον τῆς Τύλης, ὁ ‘Ελ-
ληνισμὸς ἠκολούθησε τὰ μεγάλα του
περικείμενα. Τὰ συμβαδὰ ἡμποροῦν νὰ
συνοψισθῶν εἰς τὰ ἑξῆς:

‘Ενθυμεῖται ἴσως ὁ ἀναγνώστης ὅτι ὅλῃ
γον πρὸ τῆς βαρβαρικῆς ἐπιδρομῆς συνέ-
πεσεν ὁ σχεδὸν ταυτοχρόνως θάνατος τοῦ
Πτολεμαίου (ἡγεμόνος τῆς Αἰγύπτου),
τοῦ Λυσιμάχου (τῆς Θράκης) καὶ τοῦ Σε-
λεύκου (τῆς ‘Ασίας). Εἶχε δὲ ἀνέλθει εἰς
τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας ὁ ‘Αντίγονος
ὁ Γονατὰς. ‘Η ἐπελθούσα μεταβολὴ εἰς
ὁλόκληρον τὸν ἐλληνικὸν καὶ ἐλληνίζοντα
κόσμον συνίσταται τῶρα εἰς τὸ ὅτι ἀντὶ
τῶν τεσσάρων μεγάλων βασιλείων πού
ἱδρῶσαν μετὰ τὴν ἐν ‘Ισθμῷ μάχην, τῶρα
ἡ πολιτισμένη μερὶς τῆς Οἰκουμένης κα-
τανέμεται εἰς τρία μόνον βασίλεια: Α.)
Εἰς τὸ βασίλειον τῆς ‘Ασίας ὑπὸ τοὺς Σε-
λεύκιδας, Β.) Εἰς τὸ βασίλειον τῆς Αἰγύ-
πτου ὑπὸ τοὺς Πτολεμαίους, Γ.) Εἰς τὸ
Βασίλειον τῆς Μακεδονίας ὑπὸ τοὺς ‘Αντι-
γονίδας.

Τὸ γένος τοῦ Λυσιμάχου καὶ τὸ γένος
τοῦ Κασσάνδρου ἐξηφανίσθησαν ὅχι τυ-
χαίως, ὅπως μὰς εἰδείξαν τὰ γεγονότα.
Τῶρα λοιπὸν εἰς μὲν τὴν ‘Ασίαν ἡ μὲν
μεγάλῃ περιοχὴ, τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθη
νὰ κρατήσῃ ὁ Σέλευκος, ἡ ‘Ινδικὴ, εὐρί-
σκετο καὶ αὐτὴ εἰς στενὴν ἐπικου-
ραν μὲ τὸν ἐλληνικὸν κόσμον. ‘Ολη ἡ
ἄλλη εὐρίσκετο ὑπὸ τὸν αἵματον ἐλεγχον
τῶν Σελευκιδῶν, πλὴν ὀρισμένων περιο-
χῶν, ὅπως ἡ ‘Απροντατὴ ἢ ‘Αρμενία, ἡ
Καππαδοκία, ὁ Πόντος, ἡ Παφλαγονία, ἡ
Βιθυνία καὶ τὸ Περσικὸν αἶμα ἐνεκρίθησαν
σχετικῶς ἀνεξάρτητον ὑπὸ ἰδίους ἡγεμό-
νας, ἀλλὰ τὸ περιεργὸν εἶναι ὅτι οἱ τελευ-
ταῖοι αὗτοι ἡγεμόνες νὰ ἀναδειχθῶν...
‘Ελληνικότεροι τῶν ‘Ελλήνων. ‘Εξελληνί-
σαν δηλαδὴ τοὺς λαοὺς των εἰς τρόπον
ὥστε νὰ συναρτήσων ἐκεῖ οἱ μετέπειτα
Ρωμαῖοι τὸν ‘Ελληνισμὸν ὡς ἀκατάβλητον
τεῖχος ἀντιστάσεως καὶ νὰ εὐρὴν ἀκόμη
ἀργότερον ὁ Χριστιανισμὸς τὰς μεγάλας
ἐστίας τῆς ἐξάπλωσώς του. Εἰς δὲ τὴν
Αἰγύπτου καὶ τὴν Λιβύην, ὑπὸ τοὺς Πτο-
λεμαίους, λαοὶ καὶ ἔθνη ἐξελληνίζοντο εἰς
βαθμὸν ὥστε νὰ λησμονήσων τὰς μητρικὰς
τῶν γλώσσας. ‘Η Ρόδος ἐξακολούθει νὰ
ἀποτελῇ ἀνεξάρτητον μὲν, ἀλλὰ βαθύτα-
τα ἐλληνικὴν πολιτείαν πού ἔπαιξε τὸν
ρόλον συνδετικῶν κρίκων μετὰ τοῦ ‘Ελ-
ληνισμοῦ τῆς Οἰκουμένης. Τέλος ὑπὸ τὸν
‘Αντίγονον Γονατὰν ἡ Μακεδονία ἔναγκα-
καὶ πάλιν τὴν παλαιὰν τῆς ἀκμῆς, ἀλλὰ
τῶρα ἡ πείρα τοῦ βαρβαρικοῦ κινδύνου
καίμειν τοὺς ‘Αντιγονίδας νὰ ἐκτιμήσων
τὴν σημασίαν τῆς ἀνεξαρτησίας των ‘Ελ-
λαδικῶν πολιτειῶν πού ἀνακτοῦν τὴν ἐλευ-
θερίαν των καὶ συγκροτοῦνται εἰς συμπο-
λίτας.

Αὐτὰ ἦσαν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κινδύ-
νου πού διέτρεξεν ὁ ‘Ελληνισμὸς ἀπὸ μέ-
ρους τῶν βαρβάρων τῆς Δύσεως, ἐπειτα
ἀπὸ σαράντα πέντε ἐτῶν ἀδελφοκτόνου
ἐμφύλιον σπαραγμῶν.

Αἱ παραδοξολογίαι ἑνὸς Γάλλου

[illegible]

Η ιστορία, λέγει, αναφέρει πολλούς ληστές ή αντόρτας, άνδρες σκληρούς, άγριους, οι οποίοι επιθυμώντας ανεδείχθησαν έν τη ιστορία ως δημιουργοί κρατών, ως ίσχυοι ή γέμονες, έμπειροάκοντες κρατός νόμου και δικαιοσύνης. Τοιούτοι ήδαν οι Τρομερός, Πετρος ο Μέγας, οι δυναμικότεροι αυτοκρατορες του Βυζαντίου κ. ά. Ο ίσχυος την χαρακτηπεί, η σιδηρά την βελήσσει, η άδαμωτος και άδυστατος δραστηριότητα, κατέκτησαν βασιλείας και θρόνους. Κατέκρησαν την δόξαν. Ο Ζεύς εις την ζωήραν παντασίαν των Έλλήνων έθετολήθη, άφού έπαυώσασιν την τάξιν, διώρισεν δικαστάς, έξέωγαν την χώραν και έπέτελεσαν έργα τα όποια θα έτίμων οιοπόποτε καλόν ήγεμόνα.

Μίαν ιδέαν τῶν ἀναστατώσεων
ποῦ ἐπροξένησεν ὁ πόλεμος εἰς
τὴν Γερμανίαν παρῆεν μία πρό-
σφατος στατιστικὴ τοῦ πληθυσμοῦ
τινῶν ἐκ τῶν μεγαλύτερων γεμα-
νικῶν πόλεων. Ἰδοὺ αὐτὴ διὰ τὰ
ἔτη 1939 καὶ 1946:

	1939	1946
Μόναχον	841.000	197.000
Νυρεμβέργη	423.000	292.000
Φραγκφούρτη	553.000	393.000
Κάσσελ	216.000	121.000
Στουγκάρτη	458.000	337.000
Μανχάιμ	265.000	189.000
Καρλσρούη	190.000	144.000
Βύρτσμουργκ	110.000	53.000
Χανάου	42.000	22.000
Πφορτσάιμ	79.000	44.000
Χάιλμπρον	78.000	49.000

Ἡ τραγωδία εἶναι μεγαλύτερα εἰς τὰς πόλεις αἱ ὁποῖαι κατελήφθησαν ὀριστικῶς ὑπὸ τῶν Ρώσων καὶ τῶν Πολωνῶν. Τὸ Ἀδαντσγκ, μὲ τὰς 350.000 κατοίκων τοῦ τῷ 1939, εἶναι σήμερον ἔρημος, μὲ δλίγας γιλιόδας Πολωνῶν.

Τὸ πλεόν ἀξιοπερίε-
ρον ζῶον τοῦ κόσμου

Καί κάτι άλλο ακόμη: Ὁ πλατύ-
πονος είναι ζώνων ἀνθρώπων ἀπὸ τὰς
σφαίρας τοῦ κυνηγοῦ. Τὸ δέρμα του
εἶναι τόσον ἑλαστικόν, ὥστε ἡμπορεῖ
να δεχθῇ ὁλόκληρον τὴν γῶσφιν ἐν-
ὄντος δικάνου κυνηγετικοῦ ὄπλου,
χωρὶς να πάθῃ μεγάλην ἀπράγμω-
ν. Τὸ δέρμα του ἀποστρακίζει τὰ σκα-
για καὶ ἐνθ' ἑνα ἄλλο ζῶον τοῦ με-
γεθοῦς του μὲ μιὰ ντουφεκία θά ἐ-
γίνετο κομμάτια, αὐτὸ δὲν παθαίνει
τίποτε.

Καὶ ὄχι μόνον τὸ θαῦμα αὐτοῦ κο-
λυθῶν μετὰ τὴν μεγαλῶτεράν ευ-
κολίαν καὶ τρέχει ἐπὶ τοῦ ἔδαφους ἔπισης
εὐκόλῃ, ἀλλὰ καὶ ἀναρριχάται εἰς
τὰ δένδρα. Ἡ μέθοδος τοῦ τῆς ἀναο-
ριγῆσεως εἶναι πολὺ πρωτότυπος·
Στηρίζεται ἀνάποδα εἰς τὸ δένδρον
καὶ ἐνῶ γυρίζει τὰ πόδια του διὰ νὰ
κρατηθῇ, σπρώχνεται πρὸς τὰ ἑπάνω
μετὰ τὴν ῥαχίν.

Τὰ ὧὰ ἐκκολλάπτονται τάχιστα. Τὸ θέαμα ἐνὸς τριχῶτου ζώου νὰ ἐκκολλάπτη τὰ ὧὰ του, λέγουσιν οἱ ἐπιστήμονες, εἶναι τὸ ὄγδοον θαῦμα τοῦ κόσμου.

三

Όταν αποφάσισες να κάμεις κάτι, να ενεργήσεις άμέσως. Μόλις κάποια ιδέα σου φωνή καλή, και που να μπορεί να έκτελεσθή, να καταστρώσης άμέσως τα σχέδια και να σπεύσης να την έκτελέσης.

Ἡ ὀκνηρία κάποτε δὲν εἶναι φυσικὸν ἐλάττωμα. Ἐνίοτε προέρχεται ἀπὸ ἐλαττωματικὴν ὄρασιν ἢ ἀκοήν, ἀνεπάρκειαν τοῦ θυρεοειδούς, τῶν πνευμόνων ἢ τῶν ἐν τέρων.

Ἡ ἠθικὴ ἀξία εἶναι δύναμις, ἡ ὁποία
 συμβάλλει εἰς τὴν ὑλικὴν ἐπιτυχίαν.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ
ΤΗΣ ΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ὙΠὸ ΝΤΕΖΙΝΤΕΡΙΟΥΣ ΠΑΠΠ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΥΠΟ ...ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΝ

3H 450.50 3 450.50 100 3 450.50 100 3 450.50 100

ποιήσις της παρὰ τὸν ἄνθρωπον ζω-
 ῆς εἰς 150 ἐτη, δὲν ἔχει βέβαια ἐπιτεύχ-
 ῃ, ἀλλὰ δὲν φωνεῖται πλέον οὐτοπία, οὐτε εἶναι
 παράτολμον να ἐλπίσθωμεν ὅτι κατακυμάρ-
 ῃ ἡδὴ ζῶντων θὰ προφθάσουν τῶν μεγαλύτερων
 αὐτῇν προόδων τῶν μετρί τοῦδε αἰῶνος. Τούτο
 εἶναι ἡδὴ εἰς πρῶτον βεβαιωτικόν ποῦ μὴ
 καίμην να μὴ ἀντιμετωπίζωμεν πλέον με δυσ-
 πιστίαν ἢ με σκεπτικισμόν τὰς ἐρῶναι τῶν
 μεγάλων ἐδιόλων τοῦ παρὰ μῶν αἰῶνος.
 "Ὅπως ὁκατεῖται εἰς μεγάλα ἐπινοήσις, ἄλλο τόσο καὶ
 ἡ νέα κατακτείνουσι πρὸς κατακτήσιν τῆς μα-
 κροφώσις, εἰχεν ὡς ἀφαιρητὴν τῆς ἀπλῆς,
 ἀπρὸς τὰς παρὰ τὸν ἄνθρωπον ποῦ ἡσυχῶν να

συγκρατασθούμεν ἐν τῇ συνόλῳ τῶν ἐξ ὧν
μακάρις κατηγορίας φαινόμενα: 1) Εἰς τὸ
φαινόμενον τοῦ ὄπνου καὶ 2) Εἰς τὸ φαινόμε-
νον τῆς χειρὸς τῆς νάρκης ὀρίσμενων ζώων.
Καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη πείρασις δὲν σφαι-
ροῦν ἄλλο παρά μίαν πρόσοψιν διακομῆς
τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς. 'Ὡς γνωστόν κατα-
τῆν νάρκην ἡ διακοτὴ δὲν εἶναι ἀπλῶς με-
ρικὴ, ἀλλὰ κατὰ τὸν ὄπνον, ἀλλὰ φαίνεται
σχέδον τοῦ παρελθόντος οὐδένος ὅτι διατ-
μέμεθα ἀπὸ τὸν ὄπνον. ἔχομεν ἀνανεωμέναν
ἐνέργειαν, ἐνῶ πάλιν τὰ ζῶα ποὺ ἐγείρονται
ἀπὸ τὴν νάρκην συνεχίζουσι τὴν ζωὴν τὴν
ἀπὸ τοῦ σημείου ἀκριβῶς ἀπ' ὅπου τὴν διέ-
κοψαν. 'Ὡστε ἐτέθη ἀπὸ τότε τὸ ζήτημα: μέ-
πως ἀρα γε θά ἡμπορούμε ἡ ἐπιστήμη νὰ δια-
κρίνῃ τεχνήτως πλέον καὶ κατὰ περίσσειαν τὴν
κόπτην; Μήπως — ἀν θεάτετε καλύτερα ἐνὰ πα-
ρὰστατικώτερον παράδειγμα — ἡ ἡμπορού-
σασιν νὰ χαμηλώσουμε τὸ φυτὶλ ἐν τῇ λάπα-
σιν τῶν ζωϊκῶν μάς ἐνεργειῶν, εἰς τρόπον ὥστε
τῶν ἐξοικονομήσμεν τὴν φωτιστικὴν ὕλην καὶ
νὰ ἐξοικονομήσωμεν πάλιν τὴν θερμότητα, δια-
νὰ ἐναλαφύσῃ ἡ φλόγα εἰς τὴν καταλλήλῳ
νὰ ἐκτελεσθῇ ἀσφαικῶς μάς;

Πρός ποιόν πρακτικόν σκοπόν; θά ἐρωτή-
σετε ίσως. Τοῦτο εἶναι δικός σας λογαρια-
σμός. Εἶναι δηλαδή ζητήματα που ἀφορᾷ τὸ
κάθε ἄτομον τὸ ὅποιον θέλει νὰ περάσῃ μίαν
ὡς ἀποκομὴν τοῦ χρόνου τοῦ ζῆναι. Τους ἐπιστή-
μονες τοὺς ἐνδιαιεῖται καὶ πολὺ γενικώτε-
ρα ἀπὸ τὴν ἐπίτευξίν κατὰ πρῶτον

πον, ἀδικία ἀνατολή αὐτῆς τῆς ζωῆς. Ὅταν ἡ ἐκκένωσι τοῦτο, ἔξ ἀπορίας παντοῦ καίρους ἐπιτευχθῇ πρὸς τὴν ἀνατολὴν ἐφαρμογὴν τοῦ. Ἐὰν τὴν καλύτεραν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ. Πολὺ πρὶν νὰ σκεφθῶν ὅλα αὐτὰ οἱ βιολόγοι τοῦ 19ου αἰῶνος, οἱ φοκίροι τῆς Ἀνατολῆς τοῦ ἔθετον ἥβη εἰς ἐφαρμογὴν. Ἀλλὰ καὶ πολὺ πρὸ αὐτῶν, προηγήσαντο ἕνας ἄλλου εἶδους φοκίροι ἀνιγκόντες εἰς τὴν τείν τῶν ζώων καὶ μάλιστα τῶν κατωτέρων. Π.χ. τὸ ἄνθρωπον καὶ λέγεται μ α κ ρ ο εἰς α ο ς καὶ ποὺ ἀνῆκει εἰς τὸ γένος τῶν ἀρχαίων (μικροτά τῶν μεγέθους ζωῶνιν, μὲ σώμα ωοειδές καὶ διαφανές, καὶ μὲ μικροὺς πόδας ποὺ φέρουν εἰς τὰ ἄκρα τῶν μικρὰ ὠχκαίᾳ), ἀσχετὰς τῆς χειμερινῆς νάρκης, ὅταν σιθανθῇ τὸν ἔ- αστον τοῦ κοῦρασμένου ἡ θαθενότα, ἀναστή- νει καὶ εὐρίσκει κάποιαν γυνίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν λαίπει ἡ ὑγρὰσις ἡ ἀπαραίτητος διὰ τὴν ζωὴν του. Καὶ τότε κομίστατι γλυκὰ-γλυκὰ, μέσας εἰς τὴν σκόνην ποὺ αἰγᾶ-σι-αὶ τοῦ καλοῦ μέσας. Ἡ νάρκη αὐτῆς ἡμπορεῖ νὰ κρατηθῇ πολὺ πέραν τοῦ ἔτους, μέχρις ὅτου κάποια σπογὸν ὑγρὰσις περὶ αὐτὸν εἰς τὸ ζωῶνιν, ποὺ ἀνι- λαμβάνει τότε καὶ θανάσις τοῦ ἐπαγεσθῆται εἰς τὴν ζωὴν, καὶ καὶ κατὰ τὴν διὰ τὴν ἀνά- σταν.

Μετά την διαπίστωση των όλων αυτών, έπρεπε να ριχθουν πειράματα, με τόν μακροβιωτών, από τόν περπατών του οποίου οι πειραματιστές διαφαιρούσαν κάθε ίχνος ύγρασις, ξαναγκάζοντες τόν ζώοντα εις τήν αναστολήν της ζωής. 'Αλλά ό λιλιπούτειος αυτός φακίρης δέχθη εφάνη πολύ πρόθυμος εις παρομοία θέλητα πειράματα και δέν απέδωσε τ' άνομενόμενα αποτέλεσμα. Πολύ καλύτερα αποτέλεσμα έδωσαν τά πειράματα, με άλλα ζώα, ηληθώς με ψάρια, με σαργανταπόδαρους, με σαύρας, με κατσούρια. Όλα αυτά έβυθίσθησαν τεχνικώς εις ένειν πρόσκορον θάνατον και μετά τινος χρόνου επανεβέρθησαν εις τήν ζωήν.

Το ρεκόρ της αποδόσεως επέτειχεν επί δια-
τράχους, οι όποιοι ετοποθετήθησαν εις ψύ-
23 βαθμὸν ὑπὸ τοῦ μὲνδ. ἔμειναν ἀκίνητοι ἐπὶ
ἡμέρας, δίχως νὰ δείξουν κανένα ἴχνος ζωῆς.
Το σώμα τὸν ἔγινε σκληρὸν ὡς μέταλλον·
ἀκόμη καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικόν του, (ὅπως δια-
πιστῶνται διὰ τὴν θύσαν μερικὸν) κα-
τὰ τὰ κορφα τὸν ἔπαισαν ἐν κυττῶ. "Επειτα, ἀ-
νὰ τὴν ἐκρίβη ἀρκετὴ ἡ παραμονὴ τὸν εἰς τὸν
ἀλλοτρίον κόσμον, τοὺς ἐπέπεσον μετὰ τὸν

Διπλοῦς κεραυνός

Μία θαυμασιωτάτη φωτογραφία δι-
πλοῦ κεραυνοῦ, ληφθεῖσα τυχαίως
ἀπὸ ἐρασιτέχνην φωτογράφον εἰς τὴν
Ἀγγλίαν, ἐν ὥρᾳ θυέλλης. Ἡ διπλὴ
φωτεινὴ γραμμὴ, ἀπὸ τὰ νέφη μέ-
χρι τῆς γῆς, ἔχει μήκος ἀρκετῶν
ἐκατοντάδων πόντων.

ναγκαιάς φυσικά προφυλάξεις εις την κανονικήν θερμικότητα. Τότε τους είδον να συννεφρίζονται και να κοάζουν εις τα έλη των, να φροντίζουν δια την τροφήν των, ως να μη είχε συμβεί τίποτε το ασυνήθες. Το ρεοκρ των άστραχων το κατέριψαν τα σαλιγκάρια, που παρτίαν τον κόπας περισσότερον την διαμονήν των εις κάποιον άποδοτικόν άπο το οποίον επήλθον έπειτα από τρεις ή τέρας ήμέρας. Τέλος, άποδοτικότερα όλων έφάνησαν τα άφιδούρια, που έμειναν εις μεγαλύτεραν ψέζειν και έπι πολλάς έξδομάδας. Ό μεγάλος ένθουσιασμός (όπως συμβαίνει με κάθε νέαν έξόρμησιν της ανθρώπινης προόδου) έφθασεν εις το κατακρυσθόν, αλλά κατέπεσεν άποτομώς εις άπογοητείαν περισσοτέρον παγεράν στο την ψέζειν όπου έξουσίτηεν τα ύπο πειραματισμόν ζώα. Διότι οι έπιστήμονες δέν ήγρησαν ν' άντιληφθούν ότι όλα αυτά συμβαίνουν μόνον επί ψυχραίων ζώων. Άρα γινώσκοντες τα έξω συνέβαινε με τα θερμώμα; Πρώτος άνέβλεπε να το έξακριώσθι ο πολυς Κλώντ Μπρενσόν, ο οποίος έπεκρίθηκε να πύχσθι τον αέρα εις ένα πολύκωλο και ένός ποτικού. Και να μόν έπαύσασθι τα ζώα αυτά, αλλά όταν έβρισαν θανάτον και πάλιν, δέν ήβλησαν ν' άναστήθουν. Ήσαν όριστικός νεκρά. Άλλοι όμως, συνεχίζοντες τα πειράματα, έλυσαν το πρόβλημα με το ότι προσεπάθουν να λύσουν το πρόβλημα, μετατρέποντες πρώτον τα θερμώμαζα ζώα εις... ψυχρώμαζα, τα όποια έπειτα θα όρίσταντο την μεταχείρισιν που άνέφερα. Ποντικά, κουνέλια, χοίροι, λύκοι, πλήθη, ακόη, άκούη και τίςρεις, έπληρωσαν έως σήμερον με την ζωή των τας έρεύνας αυτές και θα έξακολουθήσουν άκμήν να συμβάλλουν εις την προόδον των ανθρώπινων έρευνών. Φυσικά τα πειράματα επί ανθρώπων άποκλείονται εις όλα γενικά τα έπίπεδα, και καί ακολουθούσαν εις την περίπτωση έπίσης της μετατροπής του θερμώσιμου ανθρώπου εις ψυχρώσιμον. (1)

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁμοῦ καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ εὐλογία τεχνικῶς πλῆθουν οἱ δὲν προκρίεται πλεονεκτήματα. Ὁ δόρυς πρὸς τὴν κατασκευασμένην τὴν διακοπτομένην ζωὴς ἡ τοῦ βασιλέως ὑπὸ προσδοκίαν ἔχει ἤδη ἀνοίξει. Προφανῶς ὅτι τὸν συνεχίσουν καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θά τὸν περικυκλίσουν οἱ ἀριστοὶ εὐλογητοί. Ὁ σταθμὸς τῆς πορείας εἶναι σὰν τῶρα γνωστός. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἀπὸ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος θὰ ἡμπορῇ νὰ μεταβάλλεται εἰς ψυχράτων ζώων, τὸ μέγα πείραμα θὰ ἔχῃ ἐπιτύχει. Ἐνὰ καταφυγόντων κρεβάτι θὰ ἔκρηται τὸν ἀπογόνον μας εἰς ἐπικινωπὴν μὴ τὴν ζωὴν, ἐνῷ ἤδη θὰ εὐρίσκειται αὐτοὺς εἰς τὸν Ἄδην, ἀπ' οὗτοῦ ὁμοῦ θὰ ἡμπορῇ νὰ ἐπιστρέψῃ κατὰ βούλησιν τοῦ ἡ ἀκρίβεστον κατὰ βούλησιν τὸν λατῶν τοῦ, ἔπειτα οὐδὲν τὸ προκαθορισμένον χρονικὸν διάστημα τῆς ἀρεσκείας τοῦ. Καὶ θὰ ἀναστήται οὐ ἐκ τοῦ Ἄδου ἑπανερχόμενος εἰς νῆαν ὑπορξίν, μὲ νεὰς δυνάμεις.

Τὸ ἀπὸ τοῦδε συμπέρασμα εἶναι ὅτι αἱ Μοῖραι βὰ ὑποχωροῦσιν πρὸ τῆς Προσόδου, τὸ ψαλμίδι τῶν δὲν βὰ ἡμῶν πλεόν ν' ἀποκόπη ὀριστικῶς τὸ νῆμα τῆς ζωῆς ὁπόταν αὐταὶ θέλουν, διότι ἡ Ἐπιστήμη θὰ εἶναι εἰς θεσιν νὰ ἐκαστορῇ τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ τὸν θάνατον χάρις εἰς τὸ μισοκομμένο νῆμα τῆς ζωῆς του.

Ποίον θά εἶναι τὸ ἄμεσον καὶ προκτικόν κέρδος ἀπὸ ταπεινά αὐτὰ εἰς τὴν Ἀσιν; Θά εἶναι ἐν πρώτῳ ἐνα κέρδος χρόνου, ἐνα μέσον ἀνάγκης καλυτέρου ἡμερών. Οἱ καταρρομένοι, οἱ ἀπληθυμένοι, οἱ ψυχασθεῖς, δὲν θά προσφεύγουν πλεον εἰς τὸ ὅπλον τῆς αὐτοκτονίας, ἀφοῦ θά ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ διακόψουν τὴν παραμονὴν των εἰς τὰ θάνατα τοῦ κόσμου ἐπὶ πολλὰς δεκαετηρίδας. Θά καταφεύγουν εἰς ἐνα προκτικὸν θάνατον, θά ἐπαυνοῦνται διότι να εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρυκο-λακίσουν, καὶ ἐάν κρῖνουν ὅτι ἐσπεύουν νὰ ἐπαυνοῦν τὰς φροντίδας τοῦ κόσμου, θά ἀπαυνοῦν καὶ πάλιν διὰ νὰ ἐπαυνοῦν εἰς καλυτέρους καιροὺς. Τα χροῖνα αὐτὰ τοῦ ταπεινίου των δὲν θ' ἀφίνουν ἵχνη φθορᾶς εἰς τὸν ὀργανισμὸν των, θά ἐπαυνοῦσιν τὴν ἡλικίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν κατὰ τὸν ἀπό-πλεον. Ὁ χρόνος κατὰ τὸν ὁποῖον διήρκειεν ἡ ἀπουσία των ἀπὸ τὰ ἐγκόσμια θά διαγράφε-ται ἀπὸ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς.

(1) Ὡς γνωστόν, εἰς ὁρισμένα στρατόπεδα συγκεντρώσεως οἱ Γερμανοὶ ἀπετόλμησαν τοιαῦτα πειράματα.

ΜΙΑ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΨΥΧΗ

ΥΠΟ Α. ΡΟΝΑΛΤ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. —

Η Μπριγίττα Βέρνικ, κόρη ή πρώτη υιού μιας Αμερικανίδος που έχει νυμφευθεί ένα πλούσιον αμερικανόν της, τον Κάρνελιον Μπρουστέρ, είναι οικότροφος εις ένα αγγλικόν παρθενάγειον. Εκεί την επισκεπτεται η Αταλάντη Μπρουστέρ, κόρη ή πρώτη υιού του πατρός της Μπριγίττας, και δεδομένου ότι τὸ μαθηματὸν ἔχουν ληθεύει τὴν πατρὶν, μαζί της εἰς ένα λορδόν ἐνοδοχείον, τοῦ Λορδίνου, όπου εἶναι ἐγκατασταθῆ. Εκεί η Αταλάντη ἐκμολογείται στή βεση ἀδελφῆς της ὅτι ἐργάζετο ἀπὸ τὴν Αμερικὴν διὰ τὴν ἀποφυγὴν ἐκ νέου, μετὰ τὸν ὅποιον ἐν ταῖς εἰς συνάψει ἀδελφικαῖς σχέσεσι, καὶ τοῦ ὁποίου ἐπέδειξεν εἰς τὴν Μπριγίτταν μιαν φωτογραφίαν. Ἡ Μπριγίττα κατηγορεῖ τὴν Αταλάντην διότι ἠθέλησε χωρὶς λόγον τὴν ἀποσχεῖν πού εἶχε δώσει. Ἡ Αταλάντη ἐκμολογείται εἰς τὴν Μπριγίτταν ὅτι εἶναι ἡδὴ ἀπὸ πρῶτης ὑπαρδρεῦθι τὸν Λορδὸν Παρμινστερ καὶ ἀναχωρεῖ διὰ νὰ τὸν συναντήσῃ, ἀφίνοσα τὴν Μπριγίτταν μόνην εἰς τὸ δωμάτιον, τοῦ ξενοδοχείου. Εκεί, ἐνῶ περιμένει ἐν ἀμηχανίᾳ, τὴν ἐπισκεπτεται ὁ Τζέιμς, ὁ νέος τὸν ὁποῖον ἐγκατέλειπε ἡ Αταλάντη καὶ γίνονται αἱ τυπικαὶ συστάσεις.)

— Μετὰ συγχωρεῖτε, δεσποινίς! Ἰσως νὰ ἔκαμα λάθος. Ἐνόμιζα ὅτι θὰ εἴσασκε ἐδῶ τὴν δεσποινίδα Μπρουστέρ. Δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ διαμέριον της;

— Δὲν... δὲν γνωρίζω, κύριε, εἶπεν ἡ Μπριγίττα μετὰ τρεμύσεων φωνῆς.

— Δὲν γνωρίζετε τίποτε; Ἀλλὰ ἐν τούτοις... Ἐάν ἐκάμα λάθος, σὰς παρακαλῶ νὰ με συγχωρεστέ. Με ἀδύησαν ἐδῶ, ὅταν ἐζητήσα τὴν δεσποινίδα Μπρουστέρ.

— Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλὰ θὰ ἐπιστρέψῃ. Μετὰ μικρὸν διαστήματι ἐπιστρέψει.

— Γνωρίζω ποὺς εἶναι. Ὁνομάζεσθε Τζία, δὲν εἶναι ἐτσι; Καί... ἰδοὺ ἡ φωτογραφία σας. Τοῦ εἶπεν, τὴν ἔβλεπον τὸν μαρκενὸν πού εἶχε μείνει ἀνοιχτὸν στὸ τραπέζι.

— Ὁ νέος δὲν ἀπεκρίθη τὴν ἐκπληξίν του. — Γνωρίζετε τὸ ὄνομα μου; Μάλιστα, λέγει Τζέιμς Βίνστον... Ἀλλὰ οἱ εἶς ἡ ἴδια, δεσποινίς, ποῖα εἶναι; Καὶ πᾶς εὐρίσκεισθε ἐδῶ; Αὐτοὶ οἱ φωτογραφίες ἀνήκουν εἰς τὴν δεσποινίδα Μπρουστέρ.

— Τὸ γνωρίζω, ἀλλὰ ἂν εὐρίσκωμαι ἐδῶ εἶναι διότι ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ εἶμαι ἐδῶ, συνέχισε μετὰ ὕψους. Ὁνομάζεμαι Μπριγίττα Βέρνικ.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Τζέιμς Βίνστον αἰθρίασε καὶ μετὰ εὐκρινὲς μειδίαμα τὴν εἶπεν τὸ χερί.

— Μπριγίττα! Μπριγίττα Βέρνικ! Πῶς δὲν τὸ ἐσκεπθήκα; Ἐπρεπε νὰ τὸ ὑποπτεύω. Εἶσατε ἡ μικρὴ ἀδελφὴ τῆς Αταλάντης! Τόσες φορές μου ὡμίλησε γιὰ σας. Εἶμαι ἀλήθεια ἐνθουσιασμένος πού σὰς συνήντησα. Εἶναι μία εὐχάριστη, τῆς ὁποίας ἡ δεσποινὶς Μπρουστέρ ἤθελε νὰ μοῦ καμὴ τὴν ἐκπληξίν, ἀφοῦ δὲν μοῦ εἶπε τίποτε ὅταν με ἐκάλεσε. Ἀλλὰ πού εἶναι λοιπὸν; ἐπρόσθεσε ἐκτάζοντα γόρυ του.

Ἡ Μπριγίττα ἀφῆκε μιὰ στιγμὴ τὸ χερί της μέσα στὸ χερί τοῦ νέου. Ἀντελήφθη ὅτι ἦταν παγωμένο καὶ ἔτρεμε καὶ παρετήρησε στὰ γαλανά του μάτια μιαν ἐκφράσιν ἀντισυγχίας.

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην διότι σὰς ὡμίλησα τόσο ἀποτομα πρὸ ὀλίγου. Τόσον ὀλίγον ἐπερίμενα νὰ σὰς ἴδω, ἀντὶ τῆς Αταλάντης. Ἀλλὰ πού εἶναι λοιπὸν; ἠρώτησε διὰ δευτέραν φοράν.

Καὶ ἀφινιδίως ἡ Μπριγίττα δὲν ἠμπόρεσε πλέον νὰ κρύψῃ τὴν ἀγωνίαν της.

— Δὲν ἤξευρα! Αὐτὴ με ἔφερε ἐδῶ πρὸ μιᾶς ὥρας. Κατόπιν ἔφυγε καὶ μοῦ εἶπε ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ αἰμαώς. Ὁ δὲ ὥρα μοῦ ἐφάνηκε πᾶς δὲν ἔμενε. Δὲν ἤξευρα τί σκεπτεται... Ἡξευρε ὅτι προέκειτο νὰ ἐλθετε; Δὲν μοῦ εἶπε τίποτε.

Κάποιος δούος θάρρους τῆς ἐπατήρησε ὅταν συνήντησε τὸ εὐκρινὲς γέλιον τοῦ Τζέιμς Βίνστον. Τῆς ἀπήντησε μετὰ ἐνῶν παρακένον καὶ σὰν ἂν ἦταν βεβαιωμένος:

— Πράγματι, δὲν καταλαβαίνω τίποτε. Καὶ ποῖα παρεξηγήσις ὑπάρχει ἢ δὲν ἤξευρα τί μοῦ γίνετο...

Καὶ ὅταν εἶδε τὴν ἀγωνιώδη ἐκφράσιν τοῦ σεμνοῦ προσώπου τῆς Μπριγίττας, ὁ Βίνστον ἐμειδίασε. Ὑπάρχει καὶ τὸ μεταδοτικὸν εἰς τὸ μειδίαμα αὐτό, καὶ ἡ Μπριγίττα, ἠαυτάσασα ἀφινιδίως, αἰσθανθῆκε ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ καταπραυνῶνται οἱ κτύποι τῆς καρδίας της. Ἐμειδίασε καὶ αὐτὴ μετὰ τὴν συνηθισμένην της χάριν.

— Δὲν θέλετε νὰ καθίσετε; Ἡ Αταλάντη δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ.

Ἀλλ' ὁ Βίνστον, ἀντὶ νὰ καθίσῃ, ἔπληγε στὸ παραθύρου καὶ ἐκτύπησε μιὰ στιγμὴν τὸν σκοτεινὸν οὐρανὸν αἰσπληθῶς. Κατόπιν πλησιάζων εἶπε:

— Θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ εἰπῆτε ἐπακριβῶς τί συνέβη;... Πῶς συμδίνει ὥστε ἡ Αταλάντη νὰ σὰς ἀδύησῃ ἐδῶ;... Ἐνόμιζα ὅτι εἰσατε εἰς τὸ οἰκοτροφεῖον.

— Ναι, ἦμην ἐκεῖ ἀκόμη σήμερα τὸ πρωὶ καὶ ἐπρόκειτο νὰ μείνω εἰς τὸ Φαργκέϊτ ἕως ὅτου φθάσῃ ἡ μητέρα μου καὶ ὁ πατριός μου. Δὲν εἶχα ἰδεῖν ὅτι ἡ Αταλάντη ἦλθε πρὶν ἀπ' αὐτοῦς. Πολὺ ἐξεπλάγην ὅταν τὴν εἶδα ἐμπρὸς μου σήμερα τὸ ἀπογευμα ἀφινιδίως. Εἶχεν ἔλθει νὰ με παρῇ μετὰ τὸ αὐτοκίνητο καὶ αἰμαώς με ἔφερε εἰς τὸ Λορδίνον.

— Καὶ σὰς εἶπε τί ἐσκέπτετο;

— Ὅχι, διόλου. Δὲν μοῦ εἶπε τίποτε. Ἐφῶσον ἡ μητέρα μου πρὸκειται νὰ ἐλθῇ σὲ λίγο, καὶ ἡμῶν βεβαίως εἰς πρόκειτο νὰ τὴν εὐρῶ ἐδῶ. Ἀπογοητεύθηκα πολὺ ὅταν ἡ Αταλάντη μοῦ εἶπεν ὅτι οἱ γονεῖς μας δὲν εἶχαν φύγει ἀκόμη ἀπὸ τὴν Αμερικὴν.

— Καὶ τὸ παράδοξόν ὑπάρχει σὲ ὅλα αὐτά, ἐμμορμύρισε ὁ Τζέιμς Βίνστον σκεπτικῶς. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκτύπησαν στήν πόρτα καὶ ἐμπήκε ἕνα ταῖδι τοῦ ξενοδοχείου, τὸ ὁποῖον ἔφερε ἕνα γράμμα καὶ τὸ ἔδωσε στήν Μπριγίττα. Ἀμέως ἀπεσώθη.

Ὁ φάκελλος εἶχε ὡς ἐπιγραφήν τὰ ἑξῆς:

«Διὰ τὸν κ. Τζέιμς Βίνστον
τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τῆς δίδως Μ. Βέρνικ»
(ἀντὶ ἀπαντήσεως)

Ἡ Μπριγίττα εἶπεν τὸν φάκελλον εἰς τὸν νέον.

— Αἱ εἶπε. Εἶναι τὸ γράμμα τῆς Αταλάντης. Θὰ σὰς λέγῃ ἀναφιθίλλως διατὶ ἀργήσῃ. Περιμένω νὰ τὸ μάθω!

Ὁ Τζέιμς Βίνστον ἀνοίξε τὸν φάκελλον. Ἡ Μπριγίττα τὸν ἐκτύπησε, ἐνῶ ἡ καρδία της ἐκτύπησε. Τὸν εἶδε νὰ ὠρῇ καὶ νὰ ταλακῶν ἀπότομα τὴν ἐπιστολήν. Εἶπε μόνον, ἀλλὰ μετὰ ὕψους:

— Ὁ!

Ἡ Μπριγίττα ἐρρίγησε καὶ ὅλοι τῆς οἱ φόβοι ἐπονήθησαν. Ἡ ἀναστατωμένη ὄψις τοῦ Τζέιμς Βίνστον... Ἀλλὰ οἱ εἶς ἡ ἴδια, δεσποινίς, ποῖα εἶναι; Καὶ πᾶς εὐρίσκεισθε ἐδῶ; Αὐτοὶ οἱ φωτογραφίες ἀνήκουν εἰς τὴν δεσποινίδα Μπρουστέρ.

— Τὸ γνωρίζω, ἀλλὰ ἂν εὐρίσκωμαι ἐδῶ εἶναι διότι ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ εἶμαι ἐδῶ, συνέχισε μετὰ ὕψους. Ὁνομάζεμαι Μπριγίττα Βέρνικ.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Τζέιμς Βίνστον αἰθρίασε καὶ μετὰ εὐκρινὲς μειδίαμα τὴν εἶπεν τὸ χερί.

— Μπριγίττα! Μπριγίττα Βέρνικ! Πῶς δὲν τὸ ἐσκεπθήκα; Ἐπρεπε νὰ τὸ ὑποπτεύω. Εἶσατε ἡ μικρὴ ἀδελφὴ τῆς Αταλάντης! Τόσες φορές μου ὡμίλησε γιὰ σας. Εἶμαι ἀλήθεια ἐνθουσιασμένος πού σὰς συνήντησα. Εἶναι μία εὐχάριστη, τῆς ὁποίας ἡ δεσποινὶς Μπρουστέρ ἤθελε νὰ μοῦ καμὴ τὴν ἐκπληξίν, ἀφοῦ δὲν μοῦ εἶπε τίποτε ὅταν με ἐκάλεσε. Ἀλλὰ πού εἶναι λοιπὸν; ἐπρόσθεσε ἐκτάζοντα γόρυ του.

Ἡ Μπριγίττα ἀφῆκε μιὰ στιγμὴ τὸ χερί της μέσα στὸ χερί τοῦ νέου. Ἀντελήφθη ὅτι ἦταν παγωμένο καὶ ἔτρεμε καὶ παρετήρησε στὰ γαλανά του μάτια μιαν ἐκφράσιν ἀντισυγχίας.

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην διότι σὰς ὡμίλησα τόσο ἀποτομα πρὸ ὀλίγου. Τόσον ὀλίγον ἐπερίμενα νὰ σὰς ἴδω, ἀντὶ τῆς Αταλάντης. Ἀλλὰ πού εἶναι λοιπὸν; ἠρώτησε διὰ δευτέραν φοράν.

Καὶ ἀφινιδίως ἡ Μπριγίττα δὲν ἠμπόρεσε πλέον νὰ κρύψῃ τὴν ἀγωνίαν της.

— Δὲν ἤξευρα! Αὐτὴ με ἔφερε ἐδῶ πρὸ μιᾶς ὥρας. Κατόπιν ἔφυγε καὶ μοῦ εἶπε ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ αἰμαώς. Ὁ δὲ ὥρα μοῦ ἐφάνηκε πᾶς δὲν ἔμενε. Δὲν ἤξευρα τί σκεπτεται... Ἡξευρε ὅτι προέκειτο νὰ ἐλθετε; Δὲν μοῦ εἶπε τίποτε.

Κάποιος δούος θάρρους τῆς ἐπατήρησε ὅταν συνήντησε τὸ εὐκρινὲς γέλιον τοῦ Τζέιμς Βίνστον. Τῆς ἀπήντησε μετὰ ἐνῶν παρακένον καὶ σὰν ἂν ἦταν βεβαιωμένος:

— Πράγματι, δὲν καταλαβαίνω τίποτε. Καὶ ποῖα παρεξηγήσις ὑπάρχει ἢ δὲν ἤξευρα τί μοῦ γίνετο...

Καὶ ὅταν εἶδε τὴν ἀγωνιώδη ἐκφράσιν τοῦ σεμνοῦ προσώπου τῆς Μπριγίττας, ὁ Βίνστον ἐμειδίασε. Ὑπάρχει καὶ τὸ μεταδοτικὸν εἰς τὸ μειδίαμα αὐτό, καὶ ἡ Μπριγίττα, ἠαυτάσασα ἀφινιδίως, αἰσθανθῆκε ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ καταπραυνῶνται οἱ κτύποι τῆς καρδίας της. Ἐμειδίασε καὶ αὐτὴ μετὰ τὴν συνηθισμένην της χάριν.

— Δὲν θέλετε νὰ καθίσετε; Ἡ Αταλάντη δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ.

Ἐκείσε σὲ μιὰ καρέκλα καὶ ἀκούοντας πρὸς τὰ ἑμπρός, μετὰ τὸν ἀγκῶνα στὰ γόνατά του, ἐσκέπασε τὸ πρόσωπόν του μετὰ τὰ χερία του καὶ ἐμορμύρισε μετὰ φωνῆν σιγανήν:

— Δὲν ἤθελα νὰ τὴν πιστεύω ὅταν μοῦ ἔλεγε ὅτι ἦταν ἐγώ, ὅτι οἱ αὐτὴν τὸ χερί καὶ ἡ κοσμητικὴ θέσις προέχουν... ὅτι θὰ ἐπαντρεῖν ἕνα ἄνδρα μετὰ τὴν ἑλθῇ. Δὲν ἤθελα νὰ τὴν πιστεύω, διότι ἦταν τόσο ὠραία... καὶ διότι τὴν ἀγαποῦσα! Ὁ... πόσον τὴν ἀγαποῦσα.

Ἡ τρεφὴ καὶ ρωμαντικὴ καρδιά τῆς Μπριγίττας ἐπάλλε ἀπὸ συμπάθειαν καὶ αἰσθάνονταν νὰ τῆς ἐρχοῖται δάκρυα.

— Εἶμαι πράγματι πολὺ λυπημένη, ἀπὴν τῆσε με δειλὴν φωνήν.

Παρακολουθοῦσε μετὰ συναίσθημα συμφορᾶς τὴν ἀπελπισίαν τοῦ ἀνδρός αὐτοῦ.

Αἰφνης, ἀφῆκε τὰ χερία του νὰ καταπέσουν καὶ ἐσκέπασε.

— Ἀλλὰ ἐκεῖνον πού δὲν καταλαβαίνω, εἶπε εἰς αὐτὴν σὰς ἀνακάμψε σ' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν; Τί ἤθελε νὰ καμῇ;

— Δὲν λέγει τίποτε δι' ἐμὲ εἰς τὴν ἐπιστολήν της; ἠρώτησεν ἡ Μπριγίττα.

Τὰ δάκρυα τὴν ἀκούσαν τὸν ὁροσπρὸν τῆς προσώπου. Ἡ καταφθινὴ ἀπλυσία τῆς ἐκείσε τὸν νέον σχεδὸν νὰ μετανοήσῃ καὶ ἀπῆλθε μετὰ καποῖαν νύκτωρ.

— Δὲν ξέρω τί γράφει εἰς τὴν ἐπιστολήν αὐτήν. Μοῦ ἀνακίνησαν ὅτι ἐπαντρεθῇ. Δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὴν ἀναγνώσκω μετὰ τέλους, ἀλλὰ πρὶν...

Ἐπῆρε ἀπὸ τὴν τσέπην του τὸ ταλακῶν χάρτι καὶ ἐφῶσον εὐαίεως τὴν φρικτὴν ἐπιστολήν τὸ ὅλον τοῦ ἀνέβαινε στὸν προσώπο. Ἡ καρδιά του ἐκτύπησε δυνατὰ ἀπὸ πόνον, ὅπου ἐντροπὴν καὶ ἀπὸ θυμὸν, διότι ἰδοὺ πᾶς ἐτελελε ἡ ἐπιστολὴ τῆς ὥρας Αταλάντης:

«...Μοῦ ἐλέγξατε παντοῦ ὅτι θὰ σὰς ἐχρεώζονταν μία γυνὴ καὶ ἡνὰ νὰ σὰς ἀποθήκῃς εἰς τὰς ἐργασίας σας, νὰ ἀγωνισθῇ μαζί σας ἐναντίον τῆς κακῆς τύχης, νὰ μοιρασθῇ τὰς ἀπογοητεύσεις σας ἀνὰ ἡμέραν ὑπάρξει. Πιστεύσατε τὸ ὅτι δὲν ἦμουν λαμπρὴ διὰ τοὺς ῥόλους αὐτοὺς καὶ δὲν ἔχω ἠμποροῦσα νὰ ὑπομείνω τὴν ἰδέαν εἰς κατὰ στήν ζωὴν σας. Τὸ ἐννοῶ καὶ δι' αὐτὸ ἐδωλόκα γιὰ σας αὐτὴν πού θὰ ἐκπληρώσῃ ὅλους σας τοὺς πόθους, πού κατέχῃ ὅλα τὰ προτερήματα τὰ ὅποια ἐγὼ δὲν ἔχω... Παντρεῖσθε τὴν Μπριγίττα καὶ τὴν λυπὴν μου θὰ καταπραυνῶν μετὰ τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν εἶσατε πια μόνος στὴ ζωὴ σας.»

Μετὰ τὰ χερία καὶ τὰ δόντια σφιγμένα ἐκτύπησε ἀκίνητος ἀπὸ τὸ πρῶτον, ληροῦν νὰ καθήσυχαι τὴν Μπριγίτταν μετὰ τὴν πάλιν πού τοῦ ἐξερχόμην τὴν καρδιά.

Ἀσφαλῶς ὁ τρόπος πού ἐφῆρε ἡ Αταλάντη, ἡ ἀκατανόητος ὁ μπερμπούρα τῆς ἀπῆλθε τῆς νεύρας κόρης, ἡ ὁποία εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐλπίσῃ προύστασιν καὶ ἀγῶνι ἐκ μέρους της, ἐγεμίζε τὴν καρδιά τοῦ Βίνστον μετὰ αἰσθηματισμῶς. Ἀλλὰ ἡ καρδία του ἀνθρώπου εἶναι ἐτσι φτιαγμένη, ὥστε τὸ ἰδιώτην του εἶναι χίλις φορές πρὸ ἐπιμύθητον καὶ πρὸ πλῆθους τὴν στιγμὴν πού τοῦ διαφεύγει.

Ἡ συμπάθεια μεταβάλλεται μετὰ ἑρῶτα, ὁ ἑρῶς εἰς τρελλὸ πάθος καὶ τότε γεννῶνται οὐρεῖς πένθιμοι καὶ τραγικοὶ. Ὁ Τζέιμς Βίνστον δὲν ἠμποροῦσε παρὰ νὰ καταρτίσῃ τὴν Αταλάντη, νὰ τὴν περιφρονῇ, νὰ τὴν κρίνῃ ὅτι εἶναι ποταπὴ καὶ μοιρητὴ... Ἐν τούτοις ἠθάρτετο ὅτι ὁ ἑρῶς του ἀντὶ νὰ οὐκὴν ἐμεγάλωνε. Θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν μισῇ, ἀλλὰ τὸ μυστικὸν τῆς προσώπου τοῦ παροῦστος... ἐλέπε ἐμπρὸς τοῦ τὴν ὑπερφυὴν αἰσθητικὴν, τὴν φωτιὰ τῶν λαμπρῶν ματιῶν της, τὰ λεπτὰ περιφρονητικὰ χεῖλη της, πού γι' αὐτοὺς ἠέσαν νὰ μειδίουσαν καὶ δὲν ἐμενε πλέον στήν καρδίαν του παρὰ λατρεῖα καὶ σφοδρὸς πόθος...

Ἐνὰ κτύπημα στήν πόρτα τοῦ ἐπανέφερε εἰς τὴν πραγματικότητά. Ἦτο ὁ ὑπηρετῆς.

— Ἡ δὲς ἐπιθυμῇ νὰ σερίσῃ τὸ φεγγητόν; ἐρώτησε.

Ἐπειτα ἀπὸ ἕνα δειλὸν βλέμμα πρὸς τὸν νέον, ὅστις ἔσκεν ἀκίνητος ἐμπρὸς εἰς τὸ παράθυρον, ἡ Μπριγίττα ἀπέφαινε νὰ θάρσῃ.

— Ναι, μπορεῖτε νὰ σερίσῃτε καὶ θὰ προσθεστέ ἕνα τρίτο πιστόν... Φαντάζονται ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ ἐλθῇ.

Καὶ ὅταν ὁ ὑπηρετῆς ἐδόχηκε, προσέθεσε:

— Νομίζω ὅτι θὰ ἦτο καλύτερα νὰ δειπνήσωμεν... Περαιτέρω ἀπὸ τὴν πεντα...

(Ἀκολουθεῖ)

«ΗΛΙΟΣ»

ΔΥΟ ΧΟΡΟΙ ΤΟΥ ΜΑΧΑΡΑΓΙΑ

Ἐνα διήγημα τοῦ ὁποίου ὁ Μπέρναρ Σὼ ἀρνεῖται τὴν πατρότητα, διότι δὲν εἰσέπραξε συγγραφικὰ δικαιώματα!

Τὸ διήγημα αὐτὸ εἶχαν δημοσιεύσει προπολεμικῶς πολλὰ εὐρωπαϊκὰ καὶ ἀμερικανικὰ περιοδικὰ, μετὰ τὴν παρατήρησιν ὅτι τὸ εἶχε διηγηθῇ — ὅχι γράφῃ — ὁ Μπέρναρ Σὼ. Ἐκεῖνος ὁμῶς διέφευγε τὴν παρατήρησιν, προσθέτας ὅτι... ἔφ' ὅσον δὲν εἶχεν εἰσπράξει οὔτε πεντάραν διὰ τὸ διήγημα, δὲν ἠμποροῦσε ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν πατρότητα αὐτοῦ.

Ἡ προσεχὴς ἀφίξις τοῦ βαθυπλοῦ τοῦ Μαχαραγιά ἦταν τὸ μοναδικὸ σχεδὸν θέμα πού ἀπασχολοῦσε τοὺς ξένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ντόπιους τῆς κοσμητικῆς λουτροπόλεως. Τοὺς ξένους τοὺς ἐνδιέφερε περισσότερο ἡ ρωμαντικὴ πλευρὰ, ἡ κατὰ παραμυθίαν ἐμφάνισις τοῦ Ἰνδοῦ, αἱ μεγαλοπρεπεῖς δεξιότητες πού θὰ ἐγίνοντο πρὸς τιμὴν του κλπ. Οἱ ντόπιοι πάλιν ἐνδιέφεροντο περισσότερο γιὰ τὴν οἰκονομικὴν πλευρὰ, γιὰ τὰ λεπτὰ πού θὰ σκόρπιζαν ὁ Μαχαραγιά καὶ ἡ ἀκούρα ἡ τοῦ καὶ κοντὰ σ' αὐτοὺς καὶ οἱ ὑπόλοιποι ξένοι, ἐπὶ τὴν μάχην τῶν τοῦ ἐπιδειχθῶν, μήπως καὶ τοὺς προσέξῃ, μήπως τοὺς χάρισις κανένα περσικὸν μειδίαμα ὁ βαθυπλοῦτος Ἰνδός.

Ὁ Μαχαραγιά δὲν ἀφῆκε παρὰ πονεμένους οὔτε τοὺς μὲν οὔτε τοὺς δεξ. Ἀπὸ ἡμέρας, πρὶν ἀκόμη φθάσῃ, ἔχον φθάσει ὁ οἰκονόμος, ὁ ταμίης καὶ δύο — τρία ἀκόμη πρόσωπα τῆς ἀκούρας τοῦ, γιὰ νὰ προετοιμάσουν τὸ ἑορταστικόν. Ὁ τελετάρχης εἶχε φθάσει λίγες ἡμέρες ἀργότερα γιὰ νὰ κανονίσῃ τὴν τελετὴν τῆς ἡμερησίᾳ τοῦ ὑποδοχῆς καὶ τέλος ἐφῆκε καὶ ὁ μαῦρος ἡγεμὼν μετὰ τὴν ὑπόλοιπον ἀκολουθίαν τοῦ πού ἀπετελεῖτο μόνον ἀπὸ ἄνδρες. Ψηλός, κομψός, νέος, ὁμορφος, ὁ Μαχαραγιάς εἶχεν ὅλα τὰ προσόντα πού θὰ ἀπαιτοῦσε κανεὶς ἀπὸ ἕνα Μαχαραγιά. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀφίξις τοῦ ἐχαιρετίζετο μετὰ χειροκροτήματα καὶ ἄλλες ἐκδηλώσεις θαυμασμοῦ καὶ συμπαθείας ἀπὸ τὸ πλῆθος πού εἶχε συγκεντρωθῇ.

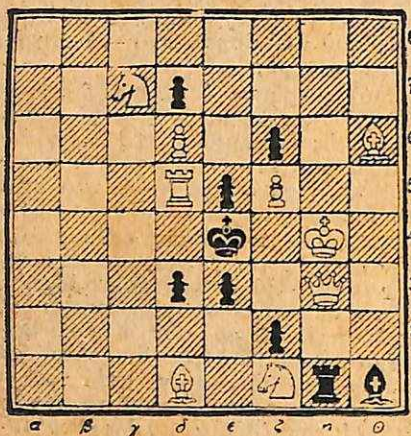
Τὸ ἴδιο βράδυ εἶχε ὁργανωθῇ μέσῃ στὸ ὠραῖο πάρκο τῆς λουτροπόλεως μία φαντασμαγορικὴ ἐορτὴ, στήν ὁποίαν ὁ μὲν ἴδιος ὁ Μαχαραγιά δὲν ἐκπρόσωπευε νὰ παρευρεθῇ «λόγῳ ὑπερβολικῆς κοπώσεως», ἀλλὰ ὅλοι οἱ ἄλλοι τῆς ἀκολουθίας τοῦ, ἀπὸ τὸν τελετάρχην ἕως τὸν καμαριέρην καὶ τὸν μάγειρα, γλῆνθησαν μετὰ τὴν ψυχὴν τοὺς καὶ δὲν χάλασαν χατήρι κανενὸς καὶ πρὸ παντὸς καμμιᾶς.

Ὁ Μαχαραγιάς θὰ ἐμενε στήν λουτροπόλιν ἐπὶ ὅλην τὴν ἐβδομάδα. Ἀρκετὸν καιρὸν δηλαδὴ γιὰ νὰ γνωρισθῇ καλὰ καὶ γιὰ ν' ἀφήσῃ ὀρεκτὰ λεπτὰ.

Ὅταν μαθεύθηκε ὅτι θὰ εἶδεν χορὸν στήν παραμυθίαν βίλλα πού εἶχε νοικιάσει γιὰ τὸ σύντομον διάστημα τοῦ παραθερισμοῦ του, καὶ θὰ καλοῦσε ὅτι ἐκλεκτὸν εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ ἡ λουτροπόλις, ἐγίνετο ἀληθινὸς σκοτωμὸς γιὰ τὴν ἀπόκτησιν προσκλήσεων. Ὁ ἀρχιθαλαμηπόλος τοῦ Μαχαραγιά ἀφῆκε μετὰ τὴν ἐπιτηδεύσιν νὰ διαδοθῇ ὅτι ὁ γραμματεὺς τοῦ Ἰνδοῦ πρίγκιπος πού θὰ ἔγραφε καὶ θὰ ἐστελνε τὴν προσκλήσιν ἦταν πολὺ στενὸς τοῦ φίλος καὶ ὅτι θὰ ἀνελάμβανε εὐχαρίστως — ὁ ἀρχιθαλαμηπόλος — νὰ μεσολαβήσῃ στὸν γραμματέα πού ἦταν ὁμοῦ φοβερὰ παραδοτικὸς.

Εἰς τ

П Р О В Л Н М А Л Р. 68
L. — S. PENROSE (1920)

Μὰτ σὲ δύο κινήσεις.

П Р О В Л Н М А А Р. 69
G. HUME (1935)

Δευκά (7): Ρη4, Β68, Πγ3, Πγ5, Ια3, Ια5,
Σα7.
Μαύρη (7): Ρ64, Πα4, Ια1, Ια8, Σ66,
γ7, 67.

Μὰτ σὲ δύο κινήσεις.

П Р О В Л Н М А А Р. 70
N. RUTBERG (1924)

Λευκά (4): Ρα1, Βθ3, Πδ6, Πδ7.
Μαύρα (3): Ρα7, Βδ7, Σθ4.

Μὰτ σὲ τρεῖς κινήσεις.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΡ. 58 (1. Κουταλίδη)

1ΑΕ1! ΡΧΕ5. 2Πε7+. Ρ56. 3ΑΒ4 μάτ. "Αν
2... Ρ56. 3ΑΒ4 μάτ. Δύο πρότυπα «μάτ ήξω».
Η αρχική μορφή της ήξωσης της μινιατούρας αυτής
ήταν: (Λ6): ΡΑ5, ΡΒ8, ΛΑ7, ΛΔ5, ΣΒ6, Ε4.
Μ(1): Ρδ7 με κλειδί την καλύτερη κίνηση
1ΑΕ2. Απάνω στη μορφή αυτή διατυπώσαμε
για τους αναγνώστες μας το δ γ δ ο ε.
Ρώτημα: Σε κάποιο από τα τετραγώνια
αδ, βδ, βε και ηδ θα μπορούσαμε επίσης να
βάλουμε από την αρχή τον ΛΠ. Ποιό από τα
τρία είναι από και γιατί σ' άλλα δύο δεν
μπορεί να υπήλ ο ΛΠ; Θα δημοσιεύσουμε με
τελούς της 9ης Νοεμβρίου τα ονόματα εκείνων
που β' απάντησαν σωστά μέχρι τις 2 Νοε-
μβρίου.

PROBANNA AP. 59 (M. SCHURR)

1Πε4 (άπειλη 2Βε4 μόν). Διαγώνιος θυσία
των δύο Π. 1... ΡΧΠ66. 2Α68 μόν. 1... ΡΧ
Πε4. 2Βε3 μόν. 1... ΠΧΠε4. 2ΠΧε6 μόν. 1...
Ρ66. 2Α64 μόν.

Το πρόβλημα όμως αυτό, περ' όλο πού πι-
ρε το πρώτο βραβείο σ' ένα διωγμένο σπύ-
σιν των «Ενωσέως των Γαλλων προημι-
1875 ης δευτερη λύση (!), την ακόλουθη:
ΠΚΒ75. 2 ΠΙΧΕ μοτ. (Μοναχα ενος από τους
της δύο λύσεις). Αλ. Ηλαιοφ, σημειωσ και
ν' αποπρεττει με την δευτερη λύση φαίνεται
ότι το πρόβλημα βραβείοσ ης σ' 86,
πολλοι ότι είναι meredih (το οποίο 12
έλαται). Ηλαιοφ κανενωσ από τους φίλους να
χωρίς την προσηκη πιουσι; η δευτερη λύση

PROBANNA AP. 60 (MASSMANN)

"Αν ήταν η σειρά των μαζών να παίξουν,
 By 5 η 156. Πρέπει λοιπόν να κερδηθεί το τει-
 νο κινώτο. πετυχαίνω (αν τὸν ἀκολουθοῦ
 εἶται) ἀν 1... 581 D66 (σὺν 1... Πη.5; 2B4α
 πειλῖ 3B3γ (σὺν 1... 3B5ε μὲτ). 2A4γ (α-
 3167) ("Εἶτα ἐσυνάρημεν σὺν ἀρχῇ μας ἐν
 ση καὶ κερδίσαμε τὸ τέμνο χωρὶς σὺν δυνάμει

τοῦ ἀβρωματικοῦ) καὶ 4Bγ5 ἡ 156 μόν. "Αν
2... π62+, 3BΧπ62, Ργ5. 4Bδ4 μόν.

Ο ΝΕΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Ὁ τρίτος τριμηνιαίος διαγωνισμός για τὴ λύση τῶν ἀριθμητικῶν προβλημάτων καὶ σπουδὴν τῆς στήλης μας ἄρχισε μὲ τὰ προβλήματα τοῦ προηγούμενου τεύχους (ἀρ. 66, σ. 67), ποὺ θα ἐρῶν οἱ ἐνδοκίμοι νερὶ ἀλγὰς. Ἰσχύει καθεὶ χρῆσθαι ὁδηγίᾳ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ τὸ χρόνο τῆς ἀποστολῆς τῶν λύσεων.

Στὴν ἀποστολὴν αὐτὴν τὸν προηγούμενον τεύχος, στὸν ἐνδεκάτον στίχο τῆς ἐ' στήλης μετὰ τῆς λέξεως καὶ κλειδίον, παρακαλοῦμεν νὰ προστεθοῦν οἱ λέξεις «ἡ ἀπειλή», ποὺ παραλείφθηκα ἀπὸ παραδρομὴν.

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΜΑΤΣ

Οι φίλοι μας θα βγαίνουν ίσως το ρυθμικό μάτσο που παίζουμε περί τον Σεπτέμβριο μεταξύ τους. Εξ' Ενόρασης και των Ην. Πολιτειών της Αμερικής, με αποτέλεσμα να πάνε προς 4 1/2 ύπερ της πρώτης. Αυτό το μεγάλο αυτό μάτσο έγινε στη Μόσχα (12-16 Σεπτ.), όπου πήγε η διεκδικητική ομάδα με επικεφαλής αυτή τη φορά τους διενδεις μεγάλους μάτσο Ρεσοβόκυ και Φάιν και με συνθεση ισχυρότερη.

[illegible]

πληρυνόντων δευτέρου τα μαθήματα
 Ἰδοὺ ὁ πίνακας τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ
 ματς μετὰ τοὺς ἑαθμίους ποὺ συγκέντρωσε ὁ
 κάθε παίκτης:

Ρώσοι		Αμερικανοί	
1.	Μποτίνικ	1½	Ρεσέβου
2.	Κερές	1½	Φαίν
3.	Σμπολφ	2	Ντεγκερ
4.	Μπορσλαδσκι	1	Γκορόζετς
5.	Κετώφ	½	Κέζνεν
6.	Φλνρ	1½	Στέινερ
7.	Ραγκόζιν	2	Πίνκους
8.	Μπονταρέσκι	½	Κέβιτς
9.	Αλίενταλ	1	Ντεϊκ
10.	Μπρονστειν	1	Ουδέσσοτ

Σύνολο λαθμῶν: Ρωσία 12½-Ἀμερική 7½.
Οἱ Ἀμερικάνοι ὑπέρβησαν βέβαια, ἀλλὰ
ἔχουν τουλάχιστο τὴν ικανοποίηση ὅτι ἐφε-
ρυσαν ἀποτέλεσμα ἀρκετὰ καλύτερο ἀπὸ τὸ πε-
ρυσινόν.
Ἰσοῦ τώρα μιὰ ἀπὸ τὶς παρτίδες τοῦ πρῶ-
του αὐτοῦ γύρου.

Λευκά: Σμίσλωφ — Μαύρα: Ντένκερ.
(Σικελιανή άμυνά)

1ε4, γ5. 21γ3, 1γ6. 3 η3, η6. 4 Αη2, Αη7.
5 β3, ε6. 6 Αε3. 10δ4, 7 1γε2, 66. 8 1γ3, 1γ6.
9 δ4! γΧδ4. 10 ΙΧ4, ΙΧ164. 11 ΑΙΧ164, ε5.
12 Αε3, 1ε7. 13 1ε4. 0-0. 14 0-0. Αε6, 15.
Βδ2, Βγ7. 16 Πςγ1. 17 ε5, 17 γ4! ΧςΑδ4. 18.
19 1γ5, 1ς5. 19 ΙΧε4, ΙΧΑε3. 20 ΒΧη3, 06. 21.
Πδ1, Πςδ8. 22 Παγ1. Παγ8. 23 ε3, ε6. 24.
1γ3! Βε7. 25 Αδ5, ρ07. 26 ΑΧΑε6, ΒΧΑ6.
1γ3! Βε7. 27 Αδ5, Πς7. 29 1ε4, Αδ8. 30.
27 Πδ3, Πγ7. 28 Πγδ1. 32 ΙΧ66, ΑΧ166. 33.
Πδ5, Βη4. 31 Πδ3, Αε7, 32 ΙΧ66, ΑΧ166. 33.
ΠΧΑε6, Πςδ8. 34 ΒΧς7. 35 Πδ7+.
Πς7. 36 ΠΧη7+7. ΠΧΠς7. 37 Πδ8, Πη7. 38.
Βε8. η5. 39 Βδ8+. Ρη6. 40 Πδ6+. Ρς7. 41.
ΒΧ06, Βς5. 42 Πδ1. Βγ5+. 43 Ρη2, Βε7. 44.
Πς1+. Ρη8. 45 Βς6. Βε8. 46 Βς5, η4. 47.
Πς2, Βε7. 48 Βδ3, Πη5. 49 Πς2. Βς8. 50.
Βε4, Πη7. 51 Βδ5+. Βς7. 52 Πς6! 2α μαύρος
εγκλιμαίεται.

Στο έρχόμενο θά δώσουμε μία η, σου ακόμη
παρτίδες από το μεγάλο αυτό ματς, που τώρα
μέ τη σειρά του προσείλκυσε την προσοχή του
αγκυλιστικού κόσμου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΘΘ. Παπαδόπουρον, Αγιών. Καὶ τὰ τρία εἰ-
ναι κατ'... Χιρομία, ὅπως λέτε: "Ἡ σπομένη ἐξ
ματ' σε δύο κινήσεις (ΙΒ6+ + τὸ 3 οὐχ
τὸ 2) εἶναι ἀπαρθεκτό καλεῖται κατὰ τὸ 3
με δεύτερας λύσεις (ΙΑ7), 64. 2Α44 ματ κατὰ
1167 κλπ.). — Οὐρ. Νευρί, Πάτρως. Οἱ
μινυτοῦρες θά ᾔσαν προτιμότερες, ἀλλὰ δὲν
παρουσίαζον πρωτοτυπία, οὗτε ποικιλία ἐν
εναρίεντι. Μερικές ἔχουν διπλὰ ἄσπελη καὶ
βασίδες. — Ν. Γαλιύν, 317 Τ. II. Εὐριστούδω-
μας γὰ νήν ἐρύσσας αὐτὸν ἐπὶ τὸ πρόβλημα
ματ, ἀλλὰ ἀλλοθινοῦν ἀφειδίλους αισθητικῆς,
τύχησι μίαν συμμέτρην ἀφειδίλους αἰσθητικῆς,
προσέζονται τρεῖς πένταροι καὶ μεταβάλλουμαι
ἐστὶν ἡ ἀπόδοσις τῶν 6 πένταροι στὸ πρόβλημα
τῶν 9 πένταροι. Τὸ 15 σος εἶναι ματ σοὶ μία
κίνησις: 1+4, ΡΧΠ καὶ ἡ ἐλπίσειός του εἶναι
τὸ καλεῖται με σού. Το 17 εἶναι σόκο ματ (1.
Πα57) καὶ ἀφόνητοι πιά τίς δεύτερες λύσεις
στις δύο κινήσεις (Βα1. Βα2, ΒΔ3, Πγ57+).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

Σταυρόλεξον ἀριθ. 22

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) "Ενα ζῶον ἐξωτικὸν ποῦ δὲν μοιάζει μὲ κανένα ἄλλο. 2) "Αν καὶ πολὺ κοινὸν ἑλληνικὸν πρὸςδόν εἶναι τὴν ἐποχὴν αὐτὴν πανακριβῶς. 3) "Εκείνον ποὺ μοιάζουν μετὰ τῶν (γεν. πλῆθ.). 4) "Οποῖος δὲν τὸν ἔχει δὲν ἐμπορεῖ να τὸν ἀποκόψει πιά. (σίστις). 5) Τοῦ ὁπαρχοῦ. — Ἡ ἀρχὴ μιᾶς φράσεως ὅπως τὴν εἶπεν ὁ Χριστὸς κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μαρτυρίου του. 6) Τοῦαρία. 7) Δὲν κατεβαίνουν ὅταν τίς βέλῃ κανεῖς. (δῆμ. πλῆθ.). 8) Δυσὸς αἰσ φωνήεντα. — Εἰς τὰ.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) Πληγή της Ελλάδας. 2) Δροσιστικόν. 3) «Η γενική μιάς προσωπικής αντίληψης. — Νότα. 4) Οι κατ' έξοχην έμποροι της αρχαιότητας. 5) Τοπικός προσδιορισμός. — Διά σημειών Οδύγγορ μοσίσκος. 6) Όχι πολύ μεγάλη, αλλά γνωστή πόλις της Ρουμανίας.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡ. 21 ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

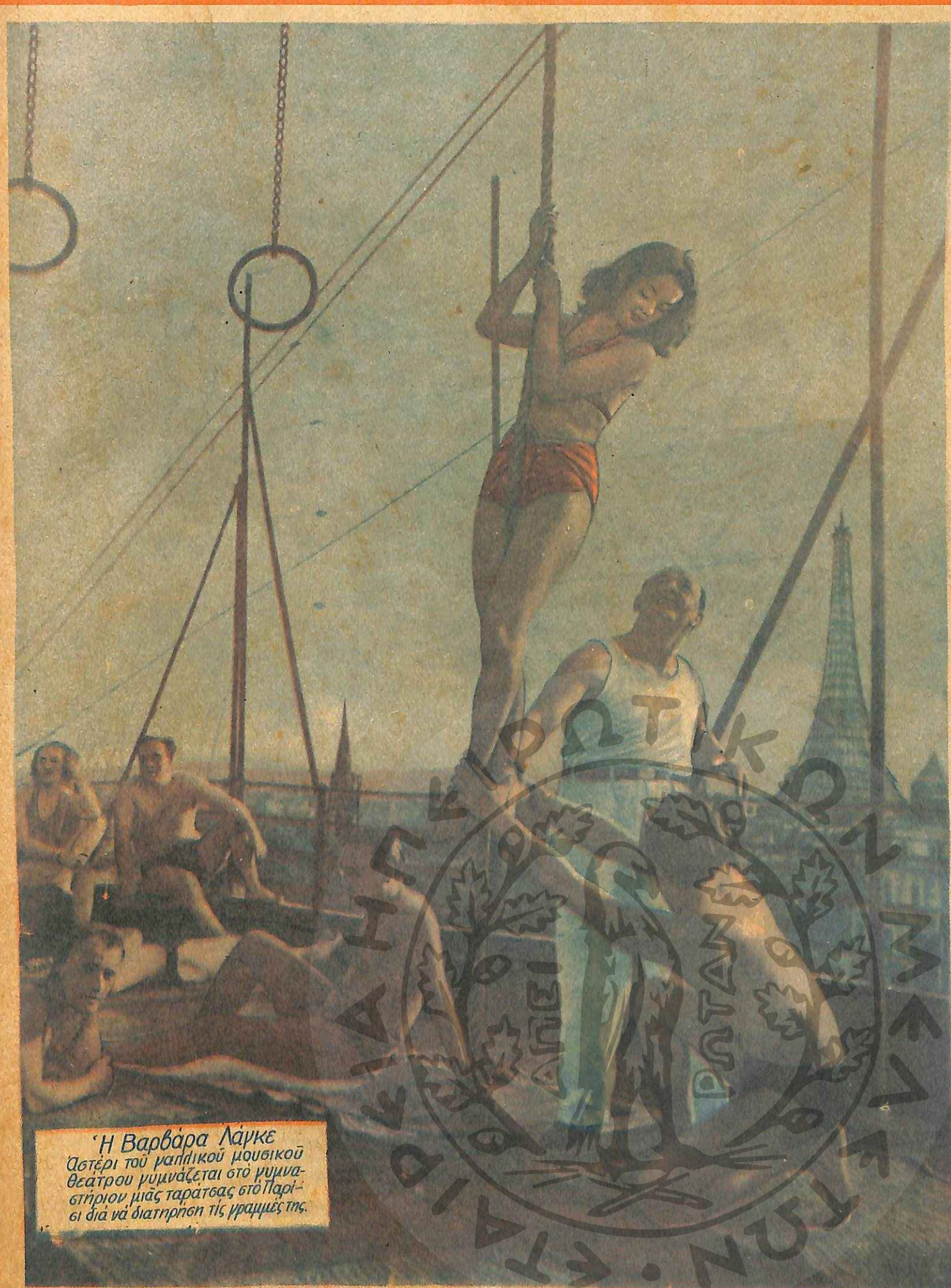
ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ. — 1) Μπέδιν. 2) Παρίσι. 3) Έρις. 4) Ράφ. 5) Ίνα. 6) Στάσις. 7) Κ.Τ.Ε. 8) Άλκυον.
ΚΑΘΕΤΩΣ. — 1) Μπέρνς. 2) Παρά. 3) Έριφια. 4) Βισίνσκυ. 5) Ίς. — Αιτώ. 6) Νίκη — Ξέν.

Προσοχή! δὲν ἀρκεῖ νὰ συλλάβουμε μιὰ ἰδέα. Τὸ σπουδαῖο εἶναι ἡ σωστὴ πραγματοποίηση τῆς ἐπὶ τῆς σκακίερης. — Π. Ἄν τωκαποπλον, Ὁμοῖα. Μὰ βέβαια, ἂν περὶ τῆς πῦρος κατόπερ σὲ τὸν ἡμεῖς ἡ προφορικὴ ὁμῶς διὰ σκαλῖα εἶναι σὲ πολλὰ σημεῖα ἀντικαταστάσει. — Ν. Σιώτην, Ἐνταῦθα. Γενικά ἀέχου, ἀλλὰ ἂν ἐπιβλήθῃ συστηρικὰ φαίνεται νὰ πετυχεῖ κατὰ τὸ ἐργον. — Β. Γ. Ἐνταῦθα. Τὸ 62 ἐπὶ τῷ αὐτοῦ. Τὸ 63, πρῶτος μὲν εἰς τὸν 68, 65 καὶ 66, ἄλλῃ. Ὅλοι περὶ νὰ μεταστέγῃ στὸν νῦν διαγωνισμό. Αἰμ. Τοκαλιν. Πάτρος. Εἶναι σωστές. Νὰ μεταστέγῃ ἀπὸ νῦν.

ΙΩ. ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΗΣ

τὸ ὀρολόγιον ποῦ κρατᾷ
τὴν Κυριακὴν ἀργίαν

Εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ἀγγλικῆς βασιλικῆς οἰκογενείας εὐρίσκεται ἕνα ὡρολόγιον ποῦ θὰ ἠμποροῦσε ὡς να διεκδικῆσῃ τὸν τίτλον τοῦ παραδοξότερου ὡρολογίου τοῦ κόσμου. Τὸ πολυτιμότερον αὐτὸ ὡρολόγιον εἶναι γαμήλιον ὄδρον, προσφερθὲν ἀπὸ τὸν Διημὸν τῆς Γλασκώθης πρὸς τὴν σημερινὴν βασιλομήτορα τῆς Ἀγγλίας. Κάθε φορὰ ποῦ κυτὰ ἡ ἄρρα ἐμφανίζονται εἰς τὴν πρόσωπον τοῦ ὡρολογίου μικρὰ ὁμοιωματα τοῦ βασιλέως Γεωργίου 3ου μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῶν δεκαπέντε τεκνῶν του. Δεκαεὶ μικρὰ καμπανάκια παίζουν καθὲ τρεῖς ὥρες μελωδικὰ κομμάτια. Τὸ ρεπερτοριον τοῦ ὡρολογίου περιλαμβάνει ὀκτὼ διαφορετικὰ κομμάτια. Τὸ περιεργότερον ἀπὸ ὅλα εἶναι ὅμως ὅτι τὴν Κυριακὴν τὸ βασιλικὸν ὡρολόγιον σταματᾷ αὐτομάτως — λόγῳ Κυριακῆς ἀργίας — καὶ ἀρξίζει νὰ λειτουργῇ πάλιν αὐτομάτως μόνον μόλις ἀρχίσῃ ἡ Λειτουργία.

Ἡ Βαρβάρη Λάρκε
ἀστέρι τοῦ λαϊκοῦ μουσικοῦ
θεάτρου ρυμνάζεται στὸ ρυμνα-
στήριον μιᾶς ταρατῆς στὸ Παρί-
σι διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴς γραμμὲς τῆς

ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΑΙΝΙΑ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ